

ALEV-İ-LİKTE

Yeni

CEM ERKÂNI

(REFORMU)

“Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır.” HBV

DAB yol erkân kurulu
6 Ekim 2018

İçindekiler

Önsöz ve Alevi yolu Cem erkânında reform gerekçesi.....	3
Alevilik tanımı, anlayış ve amacımız.....	4
ALEV-İ CEM ERKÂNI; tarihsel toplumsal felsefi kaynak, köken ve işlevi.....	4
Aleviliğin ve Cem erkânının tarihi ve kaynakları üzerine 5 belirleme.....	5
1. Alevilik semavi bir dine bağlı değil.....	5
2. Var-Oluşçuluk ve Evrim.....	6
3. Muhalefet inancı.....	6
4. Alevi coğrafyası, İslam öncesi kaynakları ve tek bir millete bağlı olmayışı.....	7
5. Aleviliğin yazılı kaynakları.....	8
Aleviliğin ve cemin tarihsel kaynakları hakkında ileri sürülen 6 tez.....	8
1. Muhammet ALİ 40'lar Cemi tezi;.....	8
2. İmam Cafer Buyruk (Safavi) tezi:.....	9
3. Şamanizm ve Türk inancı tezi;.....	10
4. Eski İran 'Bezmi Cem' tezi;.....	11
5. Hacı Bektaş Veli tezi;.....	11
6. Antik Anadolu yukarı Mezopotamya kültürleri (sentez) tezi;.....	13
Sentez özet;.....	13
Alevi yolu Cem erkânı içinde olan temel değerler ve kökeni.....	13
1. Alevi varoluş felsefesi, varlığın birliği devriye, Enel (insan) HAK.....	14
2. 12 post, 12 HİZMET "emek", (12 ay burç takvim) 12 kültü.....	16
3. Çerag delil uyandırmak Şahı-merdan güneş ocak ateş ışık ALEV aydınlanma kültürü.....	18
4. Gülbenk Saz söz deyiş, semah, sanat, MUHABBET.....	19
5. Kadın erkek eşitliği, küçük büyük, herkes eşit CAN, Alev-i Ana yolu.....	20
6. Lokma, dem, RIZALIK rıza şehri, yârin yanağından gayrısını paylaşım kültürü.....	22
7. Mazlumun yanında olmak, haksızlığa karşı durmak, dayanışma, DİRENİŞ.....	24
8. Darı Mansur SORGU görgü, düşkünlük arınmak, halk mahkemesi, barışıklık.....	28
9. Hava Ateş Su Toprak 4 Kapı da Can, tüm canlılar, dünyada "cennet" DOĞAL yaşam Kültürü.....	29
10. 40'lar cemi kültü, 40 makam el dil bel EDEB etik öğretisi, 1'imiz 40'ımız, 40'ımız 1'imiz için.....	30
11. 72 Millete bir can, insan olarak bakmak, EŞİTLİK, hak adalet.....	34
12. BİLİM SEVGİ insanlık yolundan gitmek, kendine reva görmediğini başkasına görmemek.....	35
Sonuç değerlendirme.....	36
Alevi yolu ve cemlerinden çıkarılması, düzeltilmesi ve eklenmesi gereken söylem, eylemler ve gerekçeleri.....	37
A: Alevilikten tamamen çıkarılması gereken söylem ve eylemler.....	37
B: Değiştirilip korunması gereken eylem ve söylemler.....	47
C: Cem erkânına yeni katılması gereken eylem ve söylemler.....	54
D: Alevilerin hak talepleri kırmızıçizgileri.....	55
Cem çeşitleri; Ne zaman nerede hangi cemler?.....	56
Alevilikte Yeni Cem Erkânı önerisi.....	57
1 Öğreti Cemi, Erkânı.....	70
2 Yoldaşlık Cemi, Erkânı.....	71
3 Görgü Cemi, Erkânı.....	74

4 Muhabbet Cemi, Erkânı	77
5 Hızır lokma Cemi, Aşure Erkânı.....	78
6 Doğa Cemi, Erkânı (Hıdırellez).....	79
CEM'lerde 12 HİZMET sıralaması.	86
Alevi kurum yönetimleri ve pirlerin görev ve sorumlulukları	86
CemEvlerinin işlevi iç, dış mimarisi ve cem düzeni.	87
Cemlerde söylenecek deyiş ve semah örnekleri.	89
Alev-i'ce Sözlük:.....	102
Kaynakça	102
Belgeler Resimler.....	104

Önsöz ve Alevi yolu Cem erkânında reform gerekçesi.

12 bin yıldır Anadolu - yukarı Mezopotamya havzasında çeşitli isimler altında varlığını sürdüren, bugün Alevi-Bektaşî-Kızılbaşlık, Rea-HAK (hak yolu) kısaca ALEV-î-lik; varoluş felsefesine dayalı doğaya, bilime, sevgiye, paylaşım ve CANA, insana değer veren, haksızlıklara karşı direnen kadim felsefi bir inanç öğretisi, yaşam biçimidir.

Alevilik hiçbir şekilde semavi, İslami, bir DİN değildir. 12. yy. HBV ve Anadolu Rum erenleri tarafından en son kurumsal şekli verilmiş olan Alevilik; Hâkim din ve sömürücü iktidarların tekçi asimilasyoncu politikaları yüzünden 1500'lü yıllardan bu yana yoğun bir Sünnî Şii İslami ve 1924 ten bu yana ırkçı (milliyetçi) asimilasyona uğramıştır. Ayrıca kapitalist üretim ve sömürü sistemi, köyden şehre ve yurtdışına göç, köy komün yaşamının bozulması, yeni sosyal yaşam biçimleri, bilimsel teknolojik gelişme, globalleşme, yeni iletişim çağı vs. dolayısı ile Alevi yol erkânı çelişkiler içinde kalmış, özünden sapmış, yaşamın çağın gerisinde kalmıştır. "Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır" diyen, sorgulayarak bilerek sevip inanan, devri daim gelişime açık olan, Alevilikte köklü çağdaş bir reform zorunlu hale gelmiştir.

Çeşitli Alevi kurumları vakıfları, Alevi cem vb. erkânlarını tarif etmeye yenilemeye çalışmış fakat maalesef bir türlü DİN, İslam'la, ırkçı/milliyetçilikle (Kemalizm'le) yüzleşip bunlardan kurtulmayı, İNSANI canı bilimi öne çıkarmayı, Alevi yol erkânını güncel bilim, günün ve geleceğin koşullarına göre çağdaş bir şekilde ele alıp reform etme, cesaretini gösterememiştir. Toplumun değer yargılarına ters düşmeyelim diye, diye toplumu gericiliğe teslim edilmiştir. Aleviliği bilimsel devrimci, çağdaş öz değerleri ile yorumlamaya çalışan, Devrimci Aleviler Birliği (DAB) Yol Erkân Kurulu olarak, geçen yıl yayınladığımız "Hakka Uğurlama (cenaze) erkânından" sonra, Alevi erkânlarından en önemlisi olan bu ALEVİLİKTE YENİ CEM ERKÂNI reform önerisini Alevi toplumunun takdir ve hizmetine sunuyoruz.

Bu erkânname hazırlanırken; ölçü olarak Aleviliğin semavi dinlerden ayrı kendine özgü, tüm canlılara, insanlara eşit baktığı, ırkçı olmadığı, paylaşımcı, kadın erkek eşit, doğaya, bilime sevgiye emeğe değer veren, haksızlıklara karşı direnen bir öğretisi olduğu temel alınmıştır. Bu ölçülere, Alev-i Yol erkânın özüne uymayan semavi, Sünnî-Şii İslami asimilasyon unsurlarından tamamen arındırılmaya, Cemlerin geleneksel doğru, güzel yanlarını koruyarak, güncel bilim ve toplumsal gelişmeler temel alınarak, kısa öz gerekçeleriyle yeni bir erkânname hazırlanmaya çalışılmıştır.

Alevilik ve cem erkânı üzerine çekilen dini İslami perde kaldırılıp, Aleviliğin öz değerleri ve bunların tarihi sosyal kültürel kökleri ortaya çıkarılıp, Alevi Cem erkânında kaldırılması, korunup geliştirilmesi ve yeni eklenmesi gereken unsurlar belirlenip, sonuç olarak somut örnek bir erkânname hazırlanmıştır. Yoğun asimilasyonda dolayı bu yeni erkânname toplumda kabul görmesi biraz sancılı olacaktır. Fakat tüm yeni doğumlar sancılıdır, fakat sonuçta ortaya çıkan "yeni yaşam" mutluluk vericidir.

Erkânnamenin hazırlanmasına, birçok Alevi Piri, aydın, yazar, sanatçı, yönetici canlar katkı sunmuş, var olan erkânnameleler güncel bilimin sevginin çağın süzgecinden geçirilerek, yeni erkânname yarınlarımıza ışık tutması hedeflenmiştir. Bu erkânnameyi ayrıca özet ve kısa bölümler halinde de yayınlıyacağız. Gelen tüm eleştiri ve önerileri dikkate alıp, gerekli düzeltmeleri yapacağız. Ve önümüzdeki yıl, bir dizi Alevi araştırmacı yazar akademisyeni bir araya getirip, daha bilimsel temelde, tüm Alevi yolu ilke ve erkânlarını “Yeni Alevi Manifestosu” adıyla bir kitap haline getirilmesi için girişimde bulunacağız. Emsal teşkil etmesi için, bu hazırladığımız yeni cem erkânnamesine dayalı, örnek feli “yeni cemler” bilgilendirme toplantıları yapıp, videosunu yayınlıyacağız. Bu erkânnamenin Alevi toplumu ve kurumlarınca benimsenip hayata geçirilmesi daha da geliştirilmesi için tüm duyarlı alevi canların destek olmasını umut ediyoruz. Bilimden gidilmeyen yolu sonu karanlıktır diyen bu yolda, ışık olan tüm Alevi canları, Aleviliği Din-İslam ve ırkçı milliyetçiliğin karanlığından kurtarıp bilimle aydınlatmaya çağırıyoruz.

Bu erkânnamenin tüm Alevi toplum kurumlarının hazırlayacağı ortak erkânnameye bir katkı, kırmızıçizgi olmasını umut ediyoruz. Bundan sonraki cem erkânlarımızı yeni erkânname üzerinden yaparak, kapanan Alevi Yolunun önünü birlikte açıp, toplumsal yoldaşlığımızı yeniden oluşturup bilim, sevgi, insanlık yolumuzda yürümeliyiz. Cemlerinde Enel-Hak darına duran Alevi canların, bilim, sevgi ve kendilerinden başka hiçbir şeye tapmaya ihtiyaçları yoktur.

*Halımız Hal eyleyelim
Yolumuzu Yol eyleyelim
Her çiçekten Bal eyleyelim.
Arı'ya sayınsınlar bizi.*

Saygılarımızla / DAB Yol Erkân Kurulu.

NOT: Yazıda; eksik olan somut kaynak bilgi belgeler, resimler, dipnotlar, diğer eksiklikler ve ayrıca imla nokta, virgül gramer yazım hataları vardır, önümüzdeki günlerde düzeltilip, eklenecektir... VE Alevi kamuoyundan, canlardan gelen TÜM somut eleştiri öneriler dikkate alınıp, gerekli düzeltmeler yapılıp, Alevi Yolunda Yeni Cem Erkânnamesi, önümüzdeki yılbaşında, 2019 yılında kitap olarak DAB tarafından yayınlıanacaktır. (Bu yolda, ebedi doğru mükemmel değişmeyen hiçbir şey yoktur, her şeyi zamanla bilimle, birlikte geliştireceğiz.)

Alevilik tanımı, anlayış ve amacımız.

Alevilik; vahdeti mevcut, varlığın birliği, doğanın diyalektiği (yaşam yasaları) içinde, tüm varlığın parçalarını bir bütün olarak HAK gören; Vardan gelip, vara devri daim eden, diyalektik materyalist, varoluş felsefesine dayalı: İnsanın kendini bilmesi, bilinçli, kâmil, A'lim insan olması. Kendine reva görmediğini başka bir cana görmeden; Bilimi, sevgiyi, doğayı, rızalıkla eşit paylaşımı kendine rehber edinerek, hava ateş suyu toprağı doğal yaşamı çevremizi koruyarak, var olan TÜM canlılara saygı duyarak, birey CAN ve toplum olarak; hak adalet eşitlik haksızlıklara gericiğe karşı direnerek, ezmeden ezilmeden dünyada barış içinde kardeşçe insanca mutlu, huzur içinde yaşamayı kendisine AMAÇ YOL edinmiş, kadim felsefi bir yaşam öğretisi ve biçimidir. Bu öğreti aydınlanma kültürü aynı zamanda Aleviliğini ve Alevi Cem erkânlarının temel amacıdır.

Alevilik insanların yaklaşık 12 bin yıl önce yukarı Mezopotamya / Anadolu'da toplayıcı avcı yaşamdan, yerleşik toplumsal yaşama üretime başladığı günden bu yana, çok çeşitli doğa inançları ve çok çeşitli isimler adlar altında, Işık ehli, Aluvi, Ehli Hak, Huremi, Şebek, Kakai, Yarsani, Nasturi, Ezidi, Hurufi, Tahtacı, Çepni, Sıraç, Kalenderi, Vefai, Ahi, Babai, Alevi, Bektaşî, Kızılbaş, Rea-Hak ve en son Alev-i-lik adı altında; kadın erkekli, sazlı sözlü semahlı, lokmalı demli, delilli, sorgu görgülü, toplumsal huzur ve birliği sağlayan Cemlerle varlığını sürdürerek bugünlere gelmiş; Özet olarak bir cemde “*Kendime reva görmediğimi başkasına görmem, elime dilime belime sahibim, kâmilî insanlık yoluna talibim*” diye ikrar verilerek girilen, yola yoldaş olunan, felsefi bir yaşam öğretisi, insanlık yol olarak bu günlere gelmiştir.

“ALEVİ” Kelimesi Terimi; Aleviler için yaklaşık 200 yıldır, özellikle de Cumhuriyet döneminde kullanılmaya başlanmıştır. Ve genel olarak kelime/isim benzerliği veya asimilasyon amaçlı, İslam'ın 4'cü halifesi Hz. imam Ali ile ilişkilendirilmiştir. Fakat Alevi öğretisinin özüne ve bugüne kadar bu yolu sürdüren önde gelen Pirlerin, ozanların deyişlerine ve kelimenin kökenine baktığımızda, Al, āl, Al-a, El, İl, Ela, Eli, İla, İlu, Ulu, Ol, Od, Alo, Alov, Alu, ol-u, A-luv-i, alāw alāta, гореть, пылать Alaz, Alaw, Alav Alev, Alev-i; bu kelimeler birçok eski dillerde; ocaktan, ateşten çıkan ışık ALEV; tüm âlemin çarkını devri daim merdane döndüren, tüm maddenin varlığın özünde olan, “BigBang” ışık enerji, yani “Varlığın Alevi” anlamına geldiğini görüyoruz. Alevi deyişlerinde bu ışık kültü yoğunlukla işlenmiştir.

ALEV-İ CEM ERKÂNI; tarihsel toplumsal felsefi kaynak, köken ve işlevi.

CEM ERKÂNI Alev-i inanç öğretisinin en temel erkânıdır. Cemin kelime anlamı; toplanmak, birleşmek, birlik bütünlük, vahdeti mevcut “varlığı birliği” devri daim ilkbaharın havaya suya toprağa düşen “cemre” “cem-şid”¹ “şem-i” yaşam demi, ısırsı ateşi, ışığı alevi, varlığı doğal yaşamı bilme, anlama, görme, birlikte muhabbet ederek toplumsal aydınlanma, anlamındadır. Cem körü körüne bir tapınma ibadet değil, toplumsal aydınlanma, muhabbettir.

ERKÂN Alevi inanç öğretisinin tümü veya belirli bir bölümünde yapılan söylem ve eylemlerin tümü demektir. Alevi Erkânı; Alevi kültürünün tümü diyebiliriz. "Alev-î-liğin kalbi Cem'de atar. Alev-î-liğin sırrı Cem'de yatar" denilir. Alev-î-liği bütün yönleri ile anlamak Cem'i anlamaktan geçer. Cemde yapılan her hareketin, her söylem ve eylemin felsefi, kültürel, toplumsal, sembolik anlamları vardır.

Aleviler Cem erkânının yaptıkları yerlere; Kırklar Meydanı, Meydan Evi, Erenler Meydanı, Er- Bacı Meydanı, Hak Divanı, Kardeşlik Meydanı, Huzur Meydanı, Eşitlik Meydanı, Hak Huzuru, Hacı Bektaş-ı Veli Meydanı, Erkân Meydanı, Erler Meydanı vs. demişler. Alevilerin nazarında cemevleri birer edep, erkân meydanıdır. Sorgu-sual, karar yeri olarak dar meydanıdır. Semah yeri olarak evrenle bütünleşme meydanıdır, musahipliğin, yani dünyada halkların insanların kardeşliğinin, kabul ve onay yeri olarak birlik meydanıdır. Cem yüklediği bu manevi anlamların yanı sıra birçok sosyal işlevi de içermektedir. Bu yüzden cem evlerinin sosyal, ekonomik ve kültürel dayanaklarının tarihi dayanaklarından daha az tartışmalı olduğunu görülmektedir.

Herhangi bir inanç öğretisi veya ideoloji olursa olsun, söylem ve eylemleri ile toplumun geçmişine, özellikle bugün ve yarınlarına, insanca birlikte eşit mutlu yaşamına, ışık tutup yol gösteriyorsa, onu toplum görür bilerek sever inanır sahiplenir, gerekirse onun için her türlü bedeli öder. Yoksa o inanç öğretisi yok olmaya mahkûmdur. Alevi öğretisi bilerek inanma ve sevme ve gönül rızalığı üzerine kurulu bir yoldur.

Aleviliğin ve Cem erkânının tarihi ve kaynakları üzerine 5 belirleme.

Öncelikle şunu belirtelim, Aleviliğin ve Cem erkânının tarihi ve kaynakları, çok kapsamlı, karmaşık bir konudur. Sözlü yazılı, yerli, yabancı, tüm orijinal kaynak, belgeler, bilgiler, arkeolojik bulgular, araştırmalar, tez, anti tezler vs. toplanıp sorgulayıcı bir yaklaşım, ORTAK akademik bir çalışma ile değerlendirip ortaya konulmalıdır. Bu verilere ve Aleviliğin en temel “Bilimden gidilmeyen yolun sorunu karanlıktır”, “Kendine reva görmediğini başkasına görme”, ilkesine uygun olarak, güncel bilime dayanarak, bilim dışı yanlar ve asimilasyon unsurları cesaretle bir şekilde temizlenip, yeni çağdaş bilimsel evrensel bir “Alevi Manifestosu – YOL Erkan-namesi” hazırlanıp yayınlanmalıdır. Böylesi kapsamlı bilimsel bir çalışmayı Alevi yazar araştırmacı, akademisyenlerin ortak yapacakları çalışmaya bırakıyoruz. Teşvikte edeceğiz.

Biz burada; Alevi felsefe inanç öğretisinin özünde ve pratik uygulamasında; Semavi İslami bir DİN veya ırkçı milliyetçi bir DİLE milliyete bağlı olmadığı halde, özellikle Şii İslami ve Türk milliyetçi söylemlere bağlaması, 700 yıl önce feodal köy koşullarına göre yapılmış Aleviliğin günümüz şehir koşullarında, Alevi öğretisi ve toplumunda ÇOK çelişkiler yarattığı, Alevi Yol CEM erkânında ACİL köklü bir reform gerektiği önerimize temel oluşturması açısından; Var olan bilgiler ışığında, Aleviliğin ve Cem erkânının tarihi ve kaynaklarını GENEL olarak bir değerlendirmesini yapacağız.

Öncelikle Aleviliğin ve Cemin tarih ve kaynaklar konusunda birkaç genel belirleme yapalım;

1. Alevilik semavi bir dine bağlı değil.

Aleviliğin semavi dinler gibi, belirli peygamber öncülüğünde belirli bir tarihte, bölge ve toplum içinde ortaya çıkıp hâkimiyet sürmediğini, metafizik ilahi tanrılı, kitaplı, peygamberli bir din olmadığını, Yahudi, Hıristiyan, Sünni-Şii İslam'ın bu dinlerin cennet cehennem, hayır şer kader her şeyi, dünya Âlemi Âdemi 6 günde yaratan Allaktan vs. tanrı anlayışlarını, onların oruç, namaz, hac, zekât, farz sünnet, somut ibadet ve şartlarını kabul etmediğini, pratikte uymadığını, uygulamadığını görüyoruz. Bu yol erkâna son sekil veren Pirlerden biri HBV ne diyor?

*Keramet baştadır taçta değildir.
Hararet nardadır sacda değildir.
Her ne arar isen kendinde ara
Kudüs'te Mekke'de hacda değildir
(HBV)*

Hünkâr Hacı Bektaş Veli ve birçok Alevi âşık ve erenlerinin, *Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlık, Okunacak en büyük kitap insandır, Benim kâbem insandır. Her ne ararsan kendinde insan da ara, Kudüs'te Mekke'de hacda değildir* vs. ve Kırklar cemi anlatımında olduğu gibi; *Ben Peygamberim, malım mülküm, şanıım şöhetim yüksek makamın* vs. var dileyenlerin ceme almadığını, bunun bugün yapılan cemlerde bile dile getirildiğini görüyoruz.

¹ Cemşid (şaraba düşen ışık) anlamındadır' eski İran'da şarabın efsanevi şahıdır.

Aleviliğin semavi bir din değil, daha çok doğa ve felsefi inançlar öğretiler kategorisi içerisine girmektedir. Dolayısı ile Alevilik şu tarihte, şu bölgede ortaya çıkmış, kurucusu şu Peygamber, tarihsel belge kaynakları kitabı bu demek semavi bir dine bağlamak mümkün değildir.

2. Var-Oluşçuluk ve Evrim.

Geriye öze dönüş kültürü ile anlatılan, Alevi devriye deyiş ve anlatımlarına baktığımızda, Aleviliğin varoluş felsefesine, evrime; *“Hiçbir şey yoktan var olmaz ve var olan ebediyen yok edilemez”*, her şey birbirini etkileyerek, evrim geçirerek, değişerek yeniden var olmak için devri daim eder. Doğanın değişim yasalarına dayalı, diyalektik materyalist felsefeye ile uyum içinde olduğunu görüyoruz.

*Daha Allah ile cihan yok iken
Biz onu var edip ilan eyledik
Hakk'a hiçbir layık mekân yok iken
Hanemize aldık mihman eyledik.*

*Kendisinin ismi henüz yok idi
İsmi söyle dursun cismi yok idi
Hiçbir kıyafeti resmi yok idi
Sekil verip tıpkı insan eyledik
(Harabi)*

Yukarıda iki kıtası aktarılan Harabi'nin ve birçok başka Alevi devriye deyişinde özetlendiği gibi, Alevilik tarihi kökenini *“Daha Allah ile Cihan yok iken”* Hakk'a hiçbir layık mekân yok iken, diye, evrende VAR olan Varlığı “maddeyi” ışık enerji “HAK” hakikat olarak tanımlıyor ve sonuçta tarihi kökenini maddesel VARLIK, madde ile başlatıyor ve devriye inancıyla da, Alevilik devri daim evrim, doğanın değişim yasalarına diyalektik materyalist felsefeye, dayandırmaktadır. *(Bazen bu HAK varlık karamı sembolik olarak “Dünya kurulmadan var idi Ali” şeklinde dile getirilmiştir, bu konu ayrı bir başlık içinde ele alınmıştır)*. Tanrı insanları değil, biz tanrıyı sonradan yarattık, *“Şekil verip tıpkı insan eyledik”*, diyor. Düşünce diller dinler fikirler öğreti ideolojiler maddesel varlığın evrimselleşmesi ile ortaya çıkmıştır. Yani madde olmadan din düşünce akıl vs. olma yaşayamaz. Bu anlamda Alevilik tarihini evren ve insanlığın var oluşuyla başlatıyor. Her ne kadar Semavi dinler İslam, TEK doğru bizin tanrı dinimiz diye dondurmaya, tek bir dine veya tek bir dile milliyete bağlamaya çalışsa da, doğanın diyalektiği işliyor, evrim devri daim devam ediyor.

İnançlar da kadim tarihten bu yana, Animizm, Totemizm, Şamanizm, Paganizm, Budizm, Zerdüştlük vs. çeşitli insanın yaşadığı evreni doğayı, sosyal çevreyi ve kendini anlama, anlayamadıklarına anlam bulma çabası olarak evrim geçirerek gelişmiştir. Doğal olarak Alevi inanç öğretisi de evrimleşerek gelişmiştir. Köleci toplumla birlikte ortaya çıkan, organize tek tanrılı (Yahudi Hıristiyan İslam) dinler bunu bir bilinmez, ilahi TEK bir tanrıya “Allaha” baş bağlayıp, türbanla güneşi bilimi kadını, karartıp, TEK dini inancı görüşü düşünceyi, bir sömürü aracı olarak topluma dayatıp, dondurup putlaştırmaya çalışmış halen çalışmaktadır. Fakat *“Kendine reva görmediğini başkasına görme”* *“Zalimin zulmüne boyun eğme”* ve *“Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır”* diyen, dünyada CAN, insanca eşit mutlu yaşamak için ALEV-İ-lik, bilimin ateşi ışığı alevini parlatıp, karanlığı aydınlatmış ve bu *“DİN buzunu”* eritmiştir ve kaynatıp buharlaştıracaktır.

3. Muhalefet inancı.

Sümerolog Muazzez İlmiye Çığ'ı, köleciliğin ve ilk tek tanrılı din anlayışının Sümerlerde ortaya çıkıp dünyaya yayıldığını belirtmektedir. Eski anaerik, çok tanrılı doğal inançları hak adalet arayış ve anlayışlarını; Köleci toplumla birlikte ataerik krallar, rahipler, zengin mal mülk köle sahibi tüccarlar vs. kendi ekonomik çıkarlarına uygun olarak tekleştirmiştir. Önceleri kendilerini hem kral, hem tanrı veya onun elçisi göstermişler, sonraları bilinmez ilahi TEK bir tanrıya bağlamışlardır. Sümerlerden bu yana, köleler yoksul emekçi halk, Hak adalet arayışında olmuş ve bu hâkim din-iktidarına karşı sürekli muhalefet etmiş ve kendi inanç ve öğretilerini geliştirmiştir. Alevi öğretisinin bu sömürücü hâkim din ve iktidarlara, kaşı Ortadoğu'da oluşan bir muhalefet inancı olarak ortaya çıktığını ve bölgedeki tüm muhalif inançların hareketlerin halkların bir anlamda direk olmasa da dolaylı olarak Alevi öğretisinin tarihi temellerini kaynaklarını oluşturuyor diyebiliriz. Ayrıca dini inanç öğretisi veya herhangi bir yeni politik ideoloji, ilk ortaya çıktığında, emekçi ezilen hakların öncülüğünde veya desteği ile ortaya çıktığını, genelde yeni devrimci bir özellik gösterdiğini fakat kısa sürede GÜÇLÜ hâkim sınıflarca kontrol altına alınıp, tekrar sömürü baskı unsuru haline geldiğini görüyoruz. Din ve inançların tarihi bir anlamda *“üstü örtülü”* ezen ezilen SINIF mücadelesinin tarihidir. Dinler genel manada egemenlerin menfaat ilişkileriyle uyumlu halde oldukları için, devletler ve onların sermaye sınıfları her daim bu çelişkiden kesinlikle

yararlanmışlardır. Hem de bu yolla emekçi sınıfın gelişimini engellemişlerdir. Aynı zamanda, işte bu noktada Alevi Kızılbaş felsefe diğer Ortodoks dinlerden kesinlikle ayrılır. Ve yaşamı, paylaşım ve adalet anlayışı temelinde ele alır. Aleviliğin Rıza Şehri, “Yârin yanağından garı her şeyi, bir uzun tanesini 40’lar ile paylaşmak”, “Kendine reva görmediğini başkasına görmemek” hak adalet rızalık rızılık, haksızlığa sömürüye zalimin zulmüne karşı gelme, boyun eğmeme vs. Alevi öğretisinde deyişlerinde ve cemlerinde yoğunlukla işlenen, yolun temel özünü oluşturan bir konudur. Ayrıca hâkim sömürücü güçlere karşı Alevi isyanları, Alevilere yönelik yapılan katliamlar, Aleviliğin bu muhalif inanç öğreti olma özelliğinin göstergesidir.

4. Alevi coğrafyası, İslam öncesi kaynakları ve tek bir millete bağlı olmayışı.

Dün ve bugün Alevilerin hangi bölgelerde yoğunlukla yaşadığına baktığımızda, Alevilerin yoğunlukla Anadolu ve komşu ülkelerde yaşadığını görüyoruz. Yukarı Mezopotamya / Anadolu bölgesi geniş anlamda, medeniyetin beşiği olmuştur. Hayatta kalabilen 4 insan DNA’sı, Afrika’dan çıkıp dünyaya yayılmaya başladıktan sonra, bundan yaklaşık 12 bin yıl önce, (Göbeklitepe, Çatahöyük, Hallan Cemi, Zawi Chemi, Ali Kosh, Jericho) “verimli hilal ay” bölgesi insanların yerleşik yaşama geçtikleri, tarım ve hayvancılığa başladıkları ilk dillerin, ilk inançların ortaya çıktığı ve büyük medeniyetlere kültürleri ev sahipliği yapmış, bir bölgedir. Yukarı Mezopotamya Göbeklitepe, Çatahöyük, Çay Önü, Nevalı Çori, Hallan Cemi ve Anadolu’daki yüzlerce “höyük” arkeolojik kazılarda duvar kabartmalarında; Alevilikte cemlerde dün ve bugün var olan:

1. İlk 12 aylık takvim 12 burç, 12 hizmet post, 12 kültür,
2. İlk bira ve şarap üretim ve kullanımı,
3. İlk kadın erkekli muhabbet toplantıları,
4. İlk telli saz, müzik şiir deyişleri,
5. İlk kadınlı erkekli dans, semahı,
6. İlk oruç aşure lokma paylaşımı
7. İlk sanat kültür eserlerini,
8. İlk anaerkil toplum ve ilk imece usulü komünal yaşamı,
9. İlk ay yıldız güneş ocağı ateşi ışığı alevi, bilimi,
10. İlk 4 ana elementi hava ateş su toprağı
11. İlk turna, kartal, aslan geyik boğa koç vs. börtü böcek doğayı canı insanı kutsamayı
12. İlk tarımsal üretim hayvancılık, üretim araçları ve bilimlerinde bu bölgede ortaya çıktığını, görüyoruz. Cem benzeri; kadın erkek sazlı sözlü semahlı lokmalı demli, delilli muhabbetlerin, Anadolu ve çevresinde ilk yerleşik haklar ve sonrasında Huri, Luvi, Mitani, Hititlerden, bugüne varlığını sürdürdüğünü görüyoruz.

Aynı zamanda, Mısırdan Mezopotamya, Anadolu’dan Balkanlara, Kafkasya’dan Horasandan, Orta Asya’ya, Hint’ten, Yemene, bu bölgede; Mısır Sümer Hittiler, Roma-Bizans, İran pers Ahameniş, Selevkos (İskender) Sasani, Emevi - Abbasi, Selçuklu, Osmanlı, Safavi, Moğol Timur, büyük imparatorluklar olduğu gibi, Sümerlerden bu yana, büyük din ve EKONOMİK sınıfsal çıkar savaşları ve çok büyük halk göçleri de olmuştur. Bu bölgede hâkim din ve sömürücü iktidarlara karşı muhalefet eden tüm kesimler haklar, *Halımızı Hal eyledik yolumuzu yol eyledik Her çiçekten bal eyledik misali*, Alevi öğretisini beslemişlerdir.

İslam dini Arabistan’da ortaya çıkıp kuzeye doğru yayılmaya başladığında bölgede yaşayan, Yahudi, Hıristiyan, Ezidi Süryani, Ermeni, Rum, Kürt, Fars, Hint, Azeri, Türkmen hakların uzun süre İslam’a karşı direndiğini, bazılarının İslam’ı kabullense de, bazılarının kabullenmediğini karşı direndiklerini ve bazılarının kendilerini isteyerek, istemeyerek çeşitli İslami isimler altında gizlemek zorunda kaldıklarını biliyoruz.

Burada özellikle İran Sasani devleti güneyden gelen yağmacı İslam ordularına yenilmesi, O zaman İran’da var olan eski Fars, Kürt, (dili ve) Zerdüşht inancının reform edilmiş devamı niteliindeki Mazdek, Manizim, Babek Huremi hareketi ve daha sonra, Hasan Sabah ve İsmail’i, Kalenderi, Hurufi, Vefai, Gnostik, birçok düşüncelerin, Horasan ve Anadolu Rum erenlerinin, bugün bilinen Alevilik öğretisinin şekillenmesi ve kurumlaşmasına direk katkısı olmuştur.

Arap toplumu içinde de İslam dini ve uygulamalarına karşı çıkan, “Harici”, “Karmati” İslam tasarrufçusu kişi ve kesimler arasında da, dolaylı olarak Alevi öğretilerine katkı sunan kesimler oluşur. Sadece İslam değil, Yahudi, Hıristiyan vs. toplumlarda da hâkim dini anlayışa karşı gelen, Gnostisizm, Paulicians, Bogomiller, Katharizm ve Budist inanç öğreti hareketlerinde Alevi öğretilerine katkıları etkileri benzer ortak yanları olduğunu biliyoruz.

Aleviliğin somut tarihi kökleri, kaynakları da bu bölgede ve ortamda oluşmuştur. Bu anlamda Cana, insana emeğe insanca mutlu yaşamaya değer veren, 72 millete aynı nazarla bak, “72 dil bizdedir” diyen Aleviliğin, tarihi ve kaynaklarını, herhangi tek bir Türk, Kürt, Ermeni, Azeri, Arap tek bir dine veya milliyete irka bağlamakta doğru değildir.

5. Aleviliğin yazılı kaynakları.

Genel olarak Alevilik, sözlü geleneğe dayansa da, “ateş olmayan yerden duman tütmez” misali, sözlü geleneklerde somut nesnel bir varlığa, doğal veya toplumsal olaylara, sonuçta geçmişten günümüze iz bırakan somut kaynak ve belgeye dayanır.

Genel olarak, Seyit Nesimi, Yunus Emre, Şah Hatai, Pir Sultan Abdal, Kaygusuz Abdal vs. Alevi ozanlarının nefesleri deyişleri bunların yazılı olduğu cönkler divan kitapları. Hacı Bektaş Veli, Baba İlyas, Baba İshak, Baba Tahir Üryan, Dede Garkın, Abu'l Wafa al-Kurdi, Seyh Bedreddin, Börklüce Mustafa, Omar Hayyam, Eba Müslüm, Hallac-ı Mansur, Abdal Musa, Kadıncık Ana, Kalender Çelebi vs. çeşitli (özelikle de ırkçı bir yaklaşımla Türk kökenli) Alevi erenleri pirlerinin; Buyruk, Menakıbe (hayat hikâyeleri) Makalat (bahis makale) Velayetname, Faziletname, risale, *Rubâiyât*, İcazetname, Şecereler kaynak gösterilir. Ayrıca fetva fermanlar, mahkeme kararları, mektuplar, tapu, cenknameler, maktel-i vaka çeşitli tarihi olayları çeşitli Alevi isyan, ayaklanma, katliamlarını anlatan belgeler, Aleviliğin yazılı kaynakları olarak gösterilir. Bu belgeler bazen, mistik üstü örtülü bir dil ve İslami söylemler içerse de, genelde Alevilik öğretisi hakkında temel bilgileri bulmak mümkündür.

Bunların dışında direk Alev öğretisini hiç ilgisi olmayan Şii İslami; Hz. Ali, 12 İmam, İmam Cafer, Ehlibeit, İmam Hüseyin Kerbela ile ilgili belgelerinde, Alevi yazılı kaynağı olarak gösterildiğini görüyoruz. Bu Şii İslami unsurların daha çok 1500 yıllarda Aleviliğin içine eylem değil, söylem olarak girdiği görülmekte. Çünkü dün de bugünde Aleviler ne Sünni, nede Şii İslam'ın pratiklerine ibadetlerine uymamış, uygulamamıştır.

Alevi yazılı kaynaklarının birçoğunun hâkim din ve iktidarlar tarafından yok edildiği, var olan kaynaklarında Alevileri Sünni Şii İslamlaştırma ve Türkleştirme adına çarpıtıldığını belirtmek gerekir. Yunus Emre, Şah Hatai, Pir Sultan Abdal, vs. ozanların adına sonradan, onlara ait olmayan deyişler yazıldığı, Alevi pir ve erenleri hakkında yazılanlarında onların yaşamından çok sonra ve bazen de çarpıtılarak İslamlaştırılarak yazıldığı görülmekte.

Anacak Aleviliğin öz değerlerini, ölçü olarak alıp, dün ve bugün Alevilerin yaşadığı bölgelerde Alevi öğretilerine katkı sunan, kişi ve oylar, bilgi belgeler sorgulayıcı bir yaklaşımla incelenerek sağlıklı bir kaniya varılabilir.

Aleviliğin ve cemin tarihsel kaynakları hakkında ileri sürülen 6 tez.

Aleviliğin ve Cem erkânının tarihsel ve inançsal kaynakları hakkında genel olarak şu 6 tez ve rivayetler ileri sürülmektedir.

- 1- *Hz. Muhammed'in Miraç'tan döndükten sonra İçinde Hz. Ali'nin de olduğu "Kırklar Meclisi" olarak isimlendirilen topluluğu ziyaret etmesi.*
- 2- *Diğer bir rivayet ise ilk cem erkânlarını İmam Cafer-i Sadık'ın yaptığı, "Buyruğunda" geçtiği, Şeyh Safi Safavi (Şah İsmail) devam ettirdiği yönündedir.*
- 3- *Eski Şaman, Türklerin kadınlı-erkekli çalgılı içkili eğlencelerin İslam'ı perdesi altında devamı.*
- 4- *Farsça "Bezmi-i Cem" eski İran'da ilk içkili muhabbetli meclislerin, devamı.*
- 5- *Hacı Bektaş-ı Veli'nin sohbetlerinde, bütün muhipler bir araya toplanıp, birlikte şiirler söyleyip, semah dönmesi.*
- 6- *Antik Anadolu Mezopotamya kültürleri, Zerdüş Mazdek, Mani, Huremi inançları ve "Dionysos" üzüm toplama ayinlerin devamı "sentezi" tezi.*

1. Muhammet ALİ 40'lar Cemi tezi;

İleride "40'lar sayısı ve meclisi Cemi, Miraç sorgulaması, Ali Kültü " bölümünde açıklanacağı gibi. Hz. Muhammedin "Burak AT" ile uçarak gökyüzüne 'Miraç'a' çıkması Allah'la görüşmesi vs. Alevilik açısından akıl mantık bilim dışıdır. Muhammed ve İmam Ali'nin "Kırklar Meclisine" nerede ne zaman katıldığına, cem yürüttüğüne dair hiçbir İslami belge kanıt yoktur. Ve İslamcı asimilasyoncu imam dedelerin ileri sürdükleri, 40'lar meclisinin Mekke'de veya Medine'de yapıldığına dair görüşlerde kendi içinde çelişkili kaynaksız ve tutarsızdır. "40'lar meclisi ceminin" fiziki olarak belirli bir mekânda belirli bir tarihte, belirli kişilerle somut yapıldığına dair hiçbir belge yoktur, en azından biz rastlamadık. 40'lar sayısı birçok kültürde, ortalama birçokluk 'çoğul' belirtme ve tamamlama sayıdır. (Yazının devamında 40'lar sayısına ayrıca bakınız.) Konuyla ilişkilendirilebilecek tek somut belge, "40 müridi ile Hacı Bektaş Veli, uzakta Kırşehir Nevşehir" isimli, görünümlü bir minyatür resimdir. "40'lar meclis anlatımı" ilk defa 1400 yıllarının sonunda Safavi devletinin kuruluş sürecinde, "Ehl-i İhtisas" kurulunca yazılıp Anadolu'da dağıtılan "Buyruk" kitabında geçmektedir öncesi yoktur. "40 Meclisi cemi" somut yaşanmış bir olay değil, mitolojik bir dil ve kurgu ile yazılmış bir anlatımdır. Bu Buyruk'ta geçen "40'lar meclisi cemi" ile ilgili akla, mantığa, tarihe, bilime en yakın olasılık ve yorum bizce; Anadolu Alevi Kızılbaşların büyüklü küçüklü kadınlı erkekli herkesin eşit CAN HAK sayıldığı, peygamberlik dahi hiçbir rütbe makamın kabul edilmediği, lokmal demli semahlı vs. abı hayatı paylaşımına dayalı, birimiz kırkımız, kırkımız birimiz için, birlik cemi yaptıkları geçişi. Bununun HBV'nin minyatür resimde gösterildiği gibi 40 müritleri ile muhabbet meclisi/cemi ve 40 sayısına

bağlanarak; Buyruk kitabı hazırlanırken, Aleviliğin bu CEM ile ilgili temel değerleri alınıp; Safavi'lerin Şii-İslam-Dini, Muhammed ve ilahlaştırılan imam Ali "Miraç masalı" üzerinden, Anadolu Kızılbaşların kabul görebileceği bir şekilde, Alevi cem erkânının içine sokulmuştur. Artık çıkarabilene aşk olsun.

2. İmam Cafer Buyruk (Safavi) tezi:

İmam Cafer-i Sadık'ın veya diğer 12 imamların hiçbirinin cem yürüttüğüne veya bir ceme katıldığına dair hiçbir kanıt, kaynak yoktur. Tam tersine İslam şeriatına uymuşlardır. İmam Cafer Sadık, Hanefi mezhebinin kurucusu, İmam Ebu Hanife'nin hocasıdır. Şafii, Hanbeli, Maliki, mezhebinin kurucuları da onlardan etkilenmiştir. İmam Cafer Sadık'ın birçok yazılı eseri vardır. Fakat Cemi anlatan "Buyruk" isimli ve içerikli bir kitabı yoktur. Arap milliyetçiliğini vs. hazmedemeyen İran/Farlar, sonradan İmam Cafer adına bugünkü Şii/Caferi mezhebi kurulmuşlardır. İmam Cafer kendisi, Cafer'i veya Şii mezhebi kurmamıştır. İmam Cafer Buyruğu diye Alevi toplumuna pazarlanan kitapların birçoğu uydurma düzmedir. Ve sonuçta, İsmail Kaygusuz, Hüseyin Şimşek, İsmail Beşikçi, Pir Ali Baba ve bir dizi Alevi araştırmacısın belirttiği üzere, İmam Cafer'e atıfta bulunarak yazılan buyrukların kökeni "*Savfatu's Safâ*" (1357/58) Türkçe çevirisi "*Makalat-ı Şeyh Safi*" (1359) daha çok Safaviliğin tarihini anlatan kitaptan alıntılardır. Bu nedenle de Şeyh Safi buyruğunda denilmektedir.

Erdebil Tekkesi kurucusu ve Şah İsmail'in ecdadı, Şeyh Safi Kürt, Şafi (İslam) kökenlidir ve Kürd Şeyh Zahid Glan'nin öğrencisidir. Ve Şeyh Safi'nin torunu Ali Hoca (1392-1429), dedesi Şeyh Safi'nin bir Şafii merkezi olarak kurduğu Erdebil Tekkesini, Şii bir merkeze dönüştürmeye başlamıştır (*Hüseyin Şimşek*). Ayrıca Şeyh Safi'nin şeceresini Azeri Türkmen, baba soyundan, 12 İmamlardan Musa-i Kazım'a Arap, Ali, Muhammed'e çıkaranlar vardır. Fakat babadan hem Türk, hem Arap olmak kendi içinde çelişkili bir durumdur. Kaldı ki Alevilik açısından SOY'un kanın önemi yoktur, HBV soyundan, dölümden gelen değil yolundan giden bu yolun yolcusudur demıştır.

1402 Ankara savaşında Osmanlıyı yenilgiye uğratan Moğol imparatoru Timur, dönüşte Erdebil Tekkesine de uğrar. Timur ile tekkenin şeyhi Hoca Ali arasında Osmanlı karşıtlığı vs. üzerine derin ve güçlü bir bağ oluşur. Öyle ki Timur, kendi egemenlik alanı içinde kalan Erdebil kentini, köylerini ve arazisini, vakıf olarak Safavi ailesine bağışlar. Bununla da kalmaz, Hoca Ali'nin talebi üzerine, Timur, Alevilerin yoğunlukla yaşadığı iç Anadolu'dan toplayıp, yanında esir olarak götürmekte olduğu 30 bin kadar Türkmen Kızılbaşı, tekkenin hizmetine ve denetimine girmek üzere serbest bırakır. Yani, bir anlamda Erdebil Tekkesi, mal-mülk sahibi olma, ilk önemli sıçrayışını ve ilk geniş kitlesel gücünü, Osmanlı karşıtları üzerinden gerçekleştirir. 30 bin kadar Türkmen'in bazıları Şii görüşlerle donatılıp Anadolu'ya gönderilmiş, Erdebil Tekkesinin halifeleri, müritleri gibi çalışmalar yürütmüştür. Bu gelişmelerle Bektaş Veli'den Kadıncık Ana üzerinden devraldığı yolu ve erkânı kurumlaştırarak bütün Anadolu'ya yayan Abdal Musa'nın da "Serçeşme" olarak kabul ettiği Sulucakarahöyük Bektaş Veli Dergâhı, ikinci planda kalmıştır.

Erdebil tekkesi başında olan Şeyh Cüneyd, 1448-56 yıllarını, bizzat Anadolu'da Kızılbaşların içinde geçirip onları örgütlemiş, ardından Erdebil tekkesine geri dönmüş ve 1501'de Şeyh Cüneyd'in torunu (Şeyh Haydar'ın oğlu) "Şeyh İsmail'i" 14 yaşında, Safavi devleti kurup, ŞAH'lığa yükseltilmiştir. ŞAH İSMAIL (Hatai'nin) 14 yaşında bir çocuk olarak; Ne kadar Alevi kızılbaş olduğu veya buradan etkilendiği. Ve ne kadar Şii Müslüman olduğu ve deyişlerinin ne kadarının kendine ait olduğu, ne kadarının onun adına veya sonradan yazıldığı vs. ayrı bir araştırma tartışma konusudur. Muhtemelen Anadolu, Alevi Bektaş Ahi, Rum erenlerini Osmanlıya karşı, Safavi devleti yanına çekmek için Alevi öğretisi içine Şii İslami (12 İmam Ali Ehlibeyt Kerbela) unsurları katarak Şeyh İsmail adına propaganda yapılmıştır. Kaldı ki Şah İsmail ağırlığını Alevilerin oluşturduğu Elbistan merkezli Dulkadiroğulları (Alevi) beyliği (devleti) üzerine (1507'de) ani bir saldırı yapıp dağıtmış, bir bölümü Osmanlıya sığınmıştır. Ayrıca Şah İsmail döneminde Şii'lik resmi Din/mezhep olarak ilan edilmiştir.

1414-1420 Bedreddin, Börüklüce Torlak isyanından sonra, Sünni Osmanlı baskısı altında ezilen Anadolu Kızılbaşlarının, kuruluşunda büyük emekleri olan, Safavi devletine çok büyük umutlar bağlamış, onu kurtuluşlarının yapılanması olarak görmüşlerdir. Anadolu Kızılbaşlarının Safavi devletin kuruluşunda ve gelişiminde hem vurucu, hem temel bir kitle/güç oldukları bir gerçektir. Ancak, ne Erdebil tekkenin idaresinde, ne de Safavi devlet yapılanması ve yönetiminde, inisiyatif hiçbir zaman Anadolu Kızılbaş Alevilerin eline geçmemiştir. Hatta Anadolu'dan gelmiş Kızılbaşların sık sık "Hem lazım, hem de baş belası bir topluluk" olarak görülmesi söz konusudur ki bu anlayış, Şahkulu Ayaklanması ve ayaklanma liderlerine karşı takınılan tavırla, adeta "tavan" yapmıştır.

Anadolu'da Küçük "Buyruk" olarak bilinen geleneksel Alevi Cem ve erkânlarını az çok anlatan "Buyruğu"; Ne İmam Caferi Sadık, nede Şeyh Şafi yazmamıştır. Öz itibarı ile Hacı Bektaş Veli'ni "Makalat" isimli kitabını içeren BUYRUK; 1501'de Safavi devletinin kuruluşu öncesi ve sürecinde; Anadolu Kızılbaş Pirleri tarafında hazırlanmış ve Safavi 7 kişilik "Ehl-i İhtisas" sonradan (İmam Cafer Heyeti) denilen kurulunun denetiminden geçirilip (Şii İslami unsurlar eklenip) çoğaltılıp Anadolu'da dağıtılmıştır. Bu "Buyruk" Alevi yol CEM erkânını genel olarak içermekle

birlikte, Anadolu Alevilerine Erdebil Tekkesinin kurucusu Şeyh Safi'yi, İmam Caferi, Safavi devletini ve Şiiliği sevdirmeye, Alevileri Şiileştirme amaçlı kullanılmıştır. Ve çeşitli düzmece BUYRUK'lar ile bu sürdürülmüş ve halen İran ve TC devlet Diyaneti tarafından sürdürülmektedir. Aleviler genel olarak, hiç sorgulamadan bu "Buruklara" inanmaktadır.

Safavi soylu Dede Kul Himmet ve Pir Sultan "adına" yayınlanmış birkaç deyişte bu konulara değiniliyor ve "Ehl-i İhtisas" kurulu İmam "Cafer heyeti", "mühürü" olarak sunuyor. Erdebil'den Anadolu'ya Şiiliği yaymak için gelindiği belirtiliyor.

Erdebil'den gelince Rum'a
Sözümüz bizim didardan gelir
Şeyh Safi Buyruğu'n eyledim kabul
Sözü onun daim *Cafer'den gelir*

MAKALAT'ın ahiri cematın zuhuru
Şeyh Safi'ye değiptir *İmam Cafer mühürü*

Pir Sultan
İmam Zeynel içti abu hayatı
Muhammed Bakır'a ver saadeti
Dört kitapla *İmam Cafer heyeti*
Yetmiş üçte mümin kula der bülbül
(=73, hicri 973'ün kısaltması, İ.K.)

"Kızılbaş Safavi Devletinin kuruluşundan, İranlı feodal aristokratların şahların çevresinde kümeleşip, Ortodoks Şiiliği devlet dini yaparak, batını Sufiliği yönetimden uzaklaştırıncaya kadar Kızılbaşlar, İsmaililerle birlikte hareket ettikleri gibi, Şah Abbas'ın ölümünden (1628) sonra başlayan Kızılbaş ve sufi kıyımlarında da yaşamları birbirine karışmıştır. Aynı ilişkinin Anadolu'da da sürmüş olması, olasılıkların ve kuşkuların ötesindedir." (*İsmail Kaygusuz*)

Safavi devletinin kuruluşunda önemli rol alan Kızılbaş grupların (Alevilerin) kısa sürede tasfiye edilip katliamdan geçirildiğini, sonuçta bugünkü İran Şii İslam molla cumhuriyetine geldiğini görüyoruz. Aynı durum Osmanlı devletinin ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş süreci içinde geçerlidir, Aleviler her iki devletin kuruluş sürecinde dolaylı veya direk katkı sunmalarına karşın, kısa sürede devre dışı bırakılıp, katliamdan geçirilmişlerdir.

3. Şamanizm ve Türk inancı tezi;

Özellikle Türkiye'de sanki Şamanizm sadece eski Türk inancıymış gibi yanlış bir algı vardır bu doğru değildir. Şamanizm çok eski bir inanç sistemi ve bugün dahi Kuzey Asya, Kuzey Amerika, Güney Afrika, Güney Amerika Amazon bölgesi, Avusturalya yerliler yani Tek tanrılı inançların fazla ulaşamadı her bölgede ve değişik biçimlerde vardır. İlk Şamanist sembol figürlere, Afrika ve somut olarak Anadolu'da 9 bin yıllık Çatahöyük duvar resimlerinde de rastlanmakta. Bir anlamda Şamanizm'de kaynağı Anadolu'dur.

İnançlarda ilk çağlardan bu yana, hep doğa ile ilgili olmuş ve evrim geçirerek bu günlere gelmiştir. Eski doğa inançlarında, Şamanizm ve eski Türk inanç geleneklerinde, Aleviliğin ve cemin bazı özelliklerini görmek mümkündür. Fakat Aleviliğin direk Şamanizm'in ve eski Türk inançlarını devamıdır demek mümkün değildir. Çünkü Şamanizm'de büyücü anlamına gelen Budizm kaynaklı ŞA-Man, Ka-Man kelimeleri, ruhlar, Gök tanrıları ve insanlar arasında bağlantı kurduğunu iddia eden, fala bakma, gelecekte haber verme, kötü ruhları kovma, büyü vs. ile hastaları iyileştirme gibi işler ile uğraşan, toplumdan kendini dışlamış, özel hayvan figürlü elbise giyip, davul/def çalıp ve trans haline geçmek için çeşitli bitkilerden yapılmış uyuşturucu kullanan ve toplumsal değil daha çok belirli din adamların yaptığı bazı törenlerden oluşmakta. Bunları direk Aleviliğe bağlamak mümkün değildir. Ayrıca Alevilik direk Şaman, Orta Asya Türk, kökenli olsa bugün orada da Alevilerin yaşaması en azında köklü Alevi kültür belirtilerinin olması gerekirdi. Semaha benzeri, kadınlı erkekli müzik danslı, halk oyunları geleneği eski Türk geleneklerinde vardır, fakat bunların Semahta olduğu gibi inançsal felsefi bir boyutu yoktur. Ve bu gelenekler eski İran, Hindistan ve Anadolu'da vardır. Ve Anadolu'daki tarihsel kökleri daha eski, yaygın ve inançla da ilgilidir.

Afrika'dan çıkış genetik insan göç haritaları, ilk dil inanç medeniyetlerin yukarı Mezopotamya/ Anadolu İran ve Hindistan, büyük tatlı su nehri yatakları çevresinde oluştuğunu göstermekte. Kuzeyde buzlar eridikçe, kuzeye göçen insanların, zamanla konargöçer Türk/men hakları oluşturduğu, daha sonları bunlardan bir bölümünün İran Kafkasya üzerinde Anadolu'ya geldiği görülmekte. Türkiye'nin (Anadolu'nun) bu günkü genetik haritası, dünya ortalaması genelini yansıtmakta. Türkiye'de yaşayanların ancak %3,4'ü, Orta Asya kökenli, tüm Asya'yı aldığımızda bile, Türkiye'de yaşayanların genetik Türk kökenli oranı %15 i bulmuyor. Kaldı ki hiçbir inanç, kültür

öğreti, ideoloji tek bir millete bağlanamaz. Sonuç olarak Alevi inanç öğretisinin eski doğal Şamanist ve orta Asya Türk halk yaşam gelenekleri ile sembolik evrimsel bağları ilgisi vardır, fakat kök kaynağı, oluşum ve bu günkü varlık ve uygulaması ile Aleviliği sadece ve direk Şamanizm ve Türk inanç gelenek kültürüne bağlamak mümkün değildir.

4. Eski İnan 'Bezmi Cem' tezi;

Bilimsel araştırmalar kadim talihden bu yana hayatta kalabilen 4 DNA insan neslin, Afrika'dan 2 koldan; ilk olarak Nil nehri boyundan 190 bin yıl önce Kuzey Mezopotamya Anadolu'ya geldiğin, fakat buzul çağ dolayısı ile kalıcı olup yaşam sürdüremediğini gösteriyor. İkinci defa yaklaşık 85 bin yıl önce Afrika'dan, Yemen üzerinden güneybatı İnan, Hindistan'a. Ve Aynı tarihlerde, ikinci kez Nil nehri üzerinde Anadolu'ya Mezopotamya göçtüğü görülmekte.

İnan doğuda Hindistan Budizm, batıda Anadolu Mezopotamya, Yunan kültürü ve semavi dinler, kuzeyde Şaman kültürü arasında kalmış kozmopolittik köklü bir kültüre sahip bölgedir. Eski İnan, Kürd inancı Zerdüştlük; bazı etik kuralları, ateş kültü vs. ile Alevilikle benzerlik taşımakla birlikte, iyi tarı, kötü tarı, 2 tanrılı ve cennet cehennem vs. kavramlarla tek tanrılı dinlere öncülük eden bir yapıya sahiptir. Fakat Zerdüştlük ve başka inançların reformcuları niteliğindeki, Mani, Mazdek ve İnan'ın Kürdistan, İnan, Azerbaycan Türkmenistan'a yayılmasına karşı direnen Babek Hurremi inanç öğretisi ve düşünceleri, sosyal kültürel inançsal anlamda, Alevi öğretisi ile uyum göstermektedir. İnan'ın İnan'da hâkimiyet kurması ile bunların bir bölümü Hindistan'a göçmüş bir bölümü de Anadolu'ya (Rum'a) göçmüştür. Bezm-i-Cem kelimesinin farsça (Cem meclisi) anlamına gelmesi Eski İnan'da kadınlı erkekli içkili muhabbet toplantılarının ve şairlik alışıklık geleneğinin yaygın olması, Aleviliğin bu bölgeden yoğun bir şekilde beslendiğini göstermektedir. Fakat bunlar sadece İnan'a özgü bir durum değildir. Yukarı Mezopotamya Anadolu'da bunların daha eski tarihsel kökleri vardır.

5. Hacı Bektaş Veli tezi;

"Yolumuz, ilim, irfan ve insanlık sevgisi üzerine kurulmuştur" diyen Hacı Bektaş Veli, (1209-1271) yaşadığı 12. yüzyılın, ortaçağ karanlığı, savaş ve kargaşa ortamında, barışın ve mazlumun simgesi olan bir "güvercin donuyla" Mazdek, Mani, Huremi, Kalenderi vs. düşüncelerin yoğun olduğu Irak, İnan Horasan'dan vs. Anadolu'ya gelmiş, kökleri Anadolu'da olan, Alev-i öğretisinin çerağını Ebul Vefa, Baba Tahir Uryan Baba İlyas, Baba İshak, Dede Garkın, diğer, Rum Erenleri ile birlikte uyarılmış, o günlere ve bu günlere ışık tutan bir aydınlanma reform hareketi başlatmıştır.

Selçuklu İnan devletinin baskı sömürü sistemine karşı, Anadolu haklarının başlattığı, Amasya'da Baba İlyas ve Baba İshak "Babai Ayaklanmasına" katılmış. Sonra Sulucakarahöyük'e, bugünkü Hacıbektaş ilçesine yerleşip Anadolu aydınlanmasını sürdürmüştür.

"Sen seni bilersen yüzün Hüdâ'dır; sen seni bilmezsen, Hak senden cüdâdır!..." diyen Hacı Bektaş Veli; Hak doğa insan, bilimi sevgi ile yoğurup, uygarlıklar hazinesi Anadolu'nun o zengin kültür mozaikini ve farklı kökenlerden ve kültürlerden gelen insanları, "Hiçbir milleti ve insanı ayıplamayınız!" diye, dostlukla kucaklayan, Gaziyan-i, Ahiyan-ı Abdalan-ı ve Bacıyan-ı Rum (Anadolu Bacıları) olarak örgütleyen Hacı = bilge, bir PİR halk önderiydi. Bu Ahi erenleri (1290-1354) yıllarında Ankara merkez olmak üzere iç Anadolu'da özerk Ahi yönetimi 'devleti' bile kurmuşlardı.

"Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır; düşünce karanlığına ışık tutanlara ne mutlu; kadınları okutunuz; yola dizleriyle değil, kalbinle bağlan; Soyumdan gelen değil yolumdan giden bu yolun yolcusudur. Okunacak en büyük kitap insandır." diyen Hacı Bektaş Veli yaşadığı çağda; inancı hurafelerden arındıran, onu akla, mantığa ve sevgi temeline dayandıran, kadın ve erkek eşitliğini savunan ve o dönemde "Hatun Ana" önderliğinden kurulan Anadolu Bacıları teşkilâtına büyük destek veren bir reformcu; halk kültürüne ve eğitime önem veren; üretimde ve üleşimde sosyal adalet ilkesini benimseyen; "insanın alını açık ve cesur dolaşması için her şeyden önce adaletli olması gerektiğini" savunan bir düşünürdü. HBV bir anlamda Anadolu ve bölge inanç kültürlerini bir kazanda kaynatıp sentezleştirmiştir. Birçok Anadolu ereni, anası, bacısı onun HBV dergâhı ve diğer Alevi ocakları etrafında birleşmiştir. Ondandır gelenlerde bu yolu geliştirerek sürdürmeye çalışmıştır.

HBV öncesi ve sonrası, 1500'lü yılların başına kadar, Alevi yol erkânı cemlerinde deyişlerinde edebiyatında, Şii - İslami unsurlara pek rastlanmaz. 1500'lü yılların başında Aleviliğin içine Şii İslam, asimilasyon unsuru olarak girmiştir. Ayrıca her ne kadar Hacı Bektaş Veli, Hoca Ahmed Yesevî üzerinde Türk- İslam'a bağlanmak istense de aynı çağda yaşamamış, aynı görüşleri savunmamışlardır. Her ne kadar İslami Osmanlı devleti dönem, dönem bazı Alevi-Bektaşî dergâh ve çevreleri kontrol altına almış, almaya çalışsa da, Bedreddin Börklüce, Şahkulu, Kalender, Pir sultan, 1826 Yeniçeri ayaklanmasına kadar Alevi Bektaşîler, Osmanlı İslam dini devleti ve anlayışına karşı ayaklanmışlar, inanç ve öğretilerini korumaya çalışmışlardır.

Hacı Bektaş Veli'nin Taptuk Emre, Mahmut Hayrani ile görüşmesi ve Hırka Dağı anlatımlarında Derviş müritler ile cem tutup semah döndüğü, "Bizim Semahımız oyuncak değil, ilahi bir aşktır", dediği çeşitli kaynaklarca aktarılmaktadır. Hacı Bektaş Veli'den sonra Kadıncı Ana yol erkânı postu Abdal Musa'ya devir etmiştir. "Abdal Musa Cemi" diye, bir tek onun adına cem yapılması, büyük bir ihtimalle Cem erkânına son şekil verenlerden biri

olmasındandır. Hacıbektaş Veli Dergâhının Aleviler açısında en önemli bir ziyaret yeri olarak kabul edilmesi ve bugün yapılan cemlerde pirlere okuduğu gûlbanklerin sonunda vs. HBV adının mührünün geçmesi, mizahi bir dille Alevi öğretisini anlatan Bektaşî Fıkraları vs. örnekleri çoğaltabiliriz hepsi; kökleri 12 bin yıldır yukarı Mezopotamya-Anadolu'da olan, Alevi yol erkânına son sekil verenin, REFORM edenin Pir Hünkâr Hacı Bektaş Veli'nin rolü bizce de tartışılmazdır.

Dün bugün her ne kadar Hacı Bektaş Veli çarpıtılmaya çalışılsa da, O hiçbir değme nesnenin bulandıramayacağı, bugünde içinden inciler alabileceğimiz, engin bir derya ve evrensel görüşler olduğunu aşağıdaki sözlerinde görmek mümkündür.

- Ellerin kâbesi var, benim kâbem insandır.
- Okunacak en büyük kitap insandır.
- Doğruluk dost kapısıdır. Doğruluk karargâhımızdır.
- İnsanın cemali, sözünün güzelliğidir;
- Hiçbir milleti ve insanı ayıplamayınız.
- Dini, dili, rengi ne olursa olsun, iyiler iyidir.
- İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır.
- Düşünce karanlığına ışık tutanlara ne mutlu.
- Madde karanlığı, akıl nuru ile
Cehalet karanlığı, ilim nuru ile
Nefis karanlığı, marifet nuru ile
Gönül karanlığı aşk nuru ile aydınlanır.
- Akıl aya, ilim yıldıza, marifet güneşe benzer.
- Kadınları okutunuz.
- Kuvvetini zavallıya değil, zalime kullan.
- Ara bul!
- Her ne arar isen kendinden ara.
- Yolumuz, ilim, irfan ve insanlık sevgisi üzerine kurulmuştur.
- Yüreğinin ağırlığıncadır kişinin değeri.
- İyi mi olsun karşıdaki, sen iyi ol ilkin.
- Yalnız bilgilerdir, hem arı olan, hem arıtıcı olan.
- Marifet ehlinin ilk makamı edeptir.
- Nefsine ağır geleni kimseye tatbik etme.
- Eline, diline, beline sahip ol.
- İnsanın olgunluğu, davranışlarının doğruluğundandır.
- Asıl kör, nankörlüktür. İyiliğe karşı kötülük, hayvanlıktır.
- Yoluna dizlerinle değil, kalbinle bağlan.
- Ayağa kalkacaksan, bari hizmet için kalk.
- Hamı pişiremezsen, bâri pişmiş ham etme.
- Mürşidlik alıcılık değil, vericiliktir.
- Bizim semahımız ilahi bir aşktır.
- Çalışmadan geçinenler bizden değildir.
- Bizim meclisimizin tarafı yoktur.
- Bilim, gerçeğe giden yolları aydınlatan ışıktır.
- Âlimin sohbeti, cahilin ibadetinden daha faydalıdır.
- Ol söz verme, öl sözünden dönme.
- Kendini temizlemeyen başkasını temizleyemez.
- Sen seni bilersen yüzün Hüda'dır; sen seni bilmezsen, Hak senden cüdadır.

Erkek, dışı sorulmaz, muhabbetin dilinde.
Hakk'ın yarattığı, her şey yerli yerinde.
Bizim nazarımızda, kadın erkek farkı yok.
Noksanlık da, eksiklik de; senin görüşlerinde.

Asıl olan göze nur gönülden gelir
Sevgi muhabbete Asuman (evren) eriri
Ebedi sevgiyi bu toprak verir,
Kudüs'te Arafat'ta Turda arama

Keramet baştadır taçta değildir.
Hararet nardadır sacda değildir.
Her ne arar isen kendinde ara
Kudüs'te Mekke'de hacda değildir

HBV tezi doğru fakat Alevi yol öğretisinin HBV öncesi tarihi kökenleri vardır. Ayrıca Alevilik bu günkü duruşu ile HBV'nin belirttiği bilim sevgi yolundan maalesef çıkmıştır. Aleviler kadimden gelen yukarıdaki yol erenlerinin düşünceleri "Bilimden gidilmeyen yolu sonu karanlıktır" diyen Pirlerin HBV sözünden gitmeyip, DİN İslam karanlığına batmışlardır. Bu karanlık bataklıktan kurtulmak için Alevi yol erkânında köklü bir öze dönüş ve çağdaş bir REFORM zorunludur.

6. Antik Anadolu yukarı Mezopotamya kültürleri (sentez) tezi;

Burada Antik Anadolu yukarı Mezopotamya kült ve kültürlerinin devamı sentezi tezi bilimsel tutarlılık göstermektedir. Yukarı Mezopotamya-Anadolu kavramından, Urfa Göbeklitepe merkez olmak üzere, Anadolu geneli, Kuzey ve Batı İran, kuzey Irak-Suriye'yi kapsayan geniş bir bölgeyi algılanmalıdır. Bu bölgede avcı toplayıcı yaşamdaki yerleşik tarımsal yaşama geçilmesi ilk dil ve inançların oluştuğu bir bölgedir. Göbeklitepe, Çatahöyük, Çay Önü, Nevalı Çori, Hallan Cemi, Mezopotamya ve Anadolu'daki yüzlerce "höyük" arkeolojik kazılarda duvar kabartmalarında sonraki tarihi belgelerde; Alevilikte dün ve bugün var olan 12 kültürün, İlk bira ve şarap, Kadın erkekli toplantı ve dans semah, lokma paylaşımı, ilk Anaerkil toplum ve ilk imece usulü komünal yaşam. Ay güneş yıldızlar doğayı 4 elementi ve ateşi ışığı güneşi kutsama, Turna, kartal, kuşları, Aslan geyik boğa koç vs. hayvan sembolleri, ilk telli sazında bu gölgede ortaya çıktığını göstermekte. Kadın erkek sazlı sözlü semahlı lokmalı demli (içkili) doğa ile ilişkili vs. inançsal törenlerin 12 bin yıldan bu yana bu bölgede yapıldığını, buradan diğer bölgelere dağıldığını, sonra bazılarının bu bölgeye geri geldiğini gösteriyor.

Kölecilerle birlikte ortaya çıkan tek tanrılı dinler ve bu sömürücü sistemlere karşı direniş ve Alevi inanç öğretisine katkı sunan, birçok halk kültür, felsefi düşünce hareketler ve kişiliklerde bu bölgede ortaya çıkmıştır. Bunlar zaman içinde sentezlenerek, özümşenerek yeni bir yapı ve biçim kazanarak günümüze gelmiştir. Ve Aleviler dün ve bugünde ağırlıklı bu bölgede yaşamaktadır.

Sentez özet;

Var olan bilgi belgeler ışığında Aleviliğin ve Cem erkânının tarihi ve kaynaklarını genel olarak değerlendirip özetlersek.

- Alevilik idealist bir yaratıcıya değil, varoluşçuluğa, doğal diyalektik materyalist felsefeye, dayandırılmaktadır.
- Alevilik bir DİN veya onların mezhebi, tarikatı değil, bilime sevgiye dayalı doğal kültürel felsefi bir öğretimdir.
- Aleviliğin ve Cemin en eski kaynağı kökeni anayurdu, 12 bin yıldan bu yana yukarı Mezopotamya-Anadolu'dur.
- Kölecilerle birlikte ortaya çıkan tek din, dil ve sömürüye karşı, direnen tüm görüşler, halklar Aleviliği beslemiştir.
- "72 dil bizdedir" diyen Alevilik herhangi Türk, Kürt, Ermeni, Azeri, Arap tek bir ırka milliyete bağlı değildir.
- Şii İslami unsurlar 15. yy Safaviler tarafından Buyruk'la, "Miraç masalı" ile Aleviliğin içine sokmuştur.
- Kaynağı HBV Makalat'ı olan Buyruğu; Safavi "Ehl-i İhtisas" kurulu Şii İslam'la süsleyip Anadolu'ya dağıtmıştır.
- Aleviliğin ve Cemin amacı ütopyası "Rıza şehri" ezmeden, ezilmeden insanca eşit mutlu yaşamaktır.
- Bugün bilinen Alevi yol ve cem erkânına son şeklini, 1200 yıllarda Hacı Bektaş Veli ve Rum erenleri vermiştir.
- Alevilik içine sonradan giren Şii İslami (1500) , ırkçı milliyetçi (1924), çelişkili unsurlardan arındırılmalıdır.

Alevi yolu Cem erkânı içinde olan temel değerler ve kökeni.

Aleviliğin ve Cem'in içinde olan temel öz değerleri öğeleri ölçü olarak ele alıp, bunların geriye dönük tarihi doğal ve toplumsal kökenlerine bakarak Cemin ve Aleviliğin ne zaman nerede ortaya çıktığına dair bir fikir edinilebiliriz. Bulduğumuz bulacağımız tarih ve ortam Alevi yaşam ağacının yeraltındaki kökleri kılcal damarlarıdır. Fakat asıl önemli olan o ağacın bugün ve yarın Alevilere ve insanlığa verdiği vereceği meyvedir.

1500 Yıllardan sonra Aleviliğin üstüne örtülen Şii İslami "kara perdeyi" ırkçı milliyetçi yaklaşımı kaldırdığımızda, Aleviliğin ve Cem'in özünde olan, özetle şu temel öğeler öne çıkmaktadır;

1. Alevi varoluş felsefesi varlığın birliği devriye, Enel (insan) Can **HAK** Hakikat madde.
2. 12 post 12 **HİZMET** "emek", (12 ay burç takvim) 12 kültür.
3. Çerag delil uyandırmak Şahı-merdan güneş ocak ateş IŞIK **ALEV** aydınlanma kültürü.
4. Gülbenk Saz söz deyiş, semah, **MUHABBET**.
5. Kadın erkek eşitliği, küçük büyük, herkes eşit **CAN** Alevi ana yolu.

6. Lokma, dem, rızalık, yârin yanağından gayrısını **PAYLAŞIM** kültürü.
7. Mazlumun yanında olmak, haksızlığa karşı durmak dayanışma, **DİRENİŞ**.
8. Darı Mansur **SORGU** görgü, düşkünlük arınmak, halk mahkemesi, barışıklık.
9. Hava su ateş toprak 4 Kapı da Can, tüm canlılar, dünyada “cennet” **DOĞA** kültü.
10. 40'lar kültü 40 makam el dil bel **EDEB** etik öğretisi, 1'imiz 40'ımız, 40'ımız 1'imiz için.
11. 72 Millete bir can insan olarak bakmak, **EŞİTLİK**, hak adalet.
12. **BİLİM SEVGİ** insanlık yolundan gitmek, kendine reva görmediğini başkasına görmemek.

Alevilikte Cem'in tarihi köken ve kaynaklarına ulaşmak için, üsteki teme öğelerin o tarih ve toplumda, az çok varlığına bakma gerekir. Kadın erkek eşit, sazlı sözlü semahlı, 12 hizmetli, lokmalı demli, paylaşımı, hak adaleti, emeği, eşitliği, haksızlığa karşı direnişi, sorgu görgü, bilimi sevgiyi ışığı aydınlanmayı, “bu dünyayı” doğal yaşamı, tüm varlığı hak bilen, cana insana değer veren, az öz bir birliktelik erkân var mı? Varsa orada Alev-i-liğin tarihi kökleri izleri vardır demektir.

1. Alevi varoluş felsefesi, varlığın birliği devriye, Enel (insan) HAK.

İnsanın, yaşamını sürdürmek için; yemek içmek çalışmak, dinlenmek ve neslini sürdürmek, bu yaşamsal hayat mücadelesi dışında en önemli zihinsel faaliyetlerinden biri; Niye varız, nereden geldik, nereye gidiyoruz, yaşamın anlamı nedir, ‘ölünce’ ne olacağız, tüm bunları ne / kim belirliyor? Gibi evrensel felsefi sorulara cevap aramak olmuştur ve halende aranmaktadır. Bugüne kadar bu evrensel sorulara cevap arayan 2 genel farklı felsefi yaklaşım ortaya çıkmıştır. 1’ci İdealist Dini yaklaşım. 2’ci “Diyalektik Materyalist” bilimsel yaklaşım.

DİN/LER: Her şeye “İdealist” soyut açıdan bakarlar. Her şeyi bildiğini, bulduğunu iddia eder. Her şeyi ideal/ilahi bir tanrı ‘Allah’ hiç yoktan, 6 günde tüm dünya âlemi yaratmış, sonrada âdemi (adamı erkeği) çamurdan ve âdemin kaburga kemiklerinden kadını (Havayı) yaratmış. Âdemle Havanın 72 çocukları olmuş bunlar birbiri ile evlenmiş, bugünkü insanlık ortaya çıkmıştır. İyilik kötülük (hayır şer) Allah’tandır. Olan ve olacakları bilen ‘kaderini’ belirleyen her şeyi kontrol eden O’dur tanrıdır. Tanrı tüm bunları kitap ve peygamberleri ile insanlara bildirmiştir. İnsanların yapması gereken, bu ilahi tanrı sözü ‘ebedi doğrulara’ uymasındır. Buna uyarlırsa cennetle mükâfatlandırılırlar, uymazlarsa cehennemle cezalandırılırlar. Dinler, idealist düşünce konuya genel olarak bu şekilde yaklaşır.

BİLİM İSE; Diyalektik Materyalist somut açıdan bakar. Madde evrenin özüdür, evrende maddeden başka bir şey yoktur. Madde aynı zamanda zıttını içinde barındırır maddenin içindeki bu çelişki sürekli ve sonsuz bir evrim gelişme sağlar. Bilim hiçbir şeyi bilmediğinden hareket eder. Her şeyi, var olan bütün bilim dallarını, felsefeyi² kullanarak sorgular, dener, aynı sonucu alırsa, var olan bilgi bilim ışığında doğruluğuna kanaat getirip inanır. Yeni bilgi ortaya çıkarsa kanaatini inancını değiştirir. Bilim hiçbir şeyin yoktan var edilemeyeceği, var olanında ebediyen yok edilememeyeği, var olanın sürekli bir evrim geçirdiği, değiştiği ve değiştirilebileceği kanaatine varmıştır. Bilime göre her şeyi yoktan var eden ve kaderini belirleyen ideal ilahi bir tanrı yoktur.

Alevilikte HAK hakikattir, Hakikat var olandır, var olan mevcut maddedir. Alevilik diyalektik materyalisttir. Canlılar insan var olan tüm materyal varlığın bir parçasıdır. Bugün bir canlı olarak insan, dünyada belirli bir güce, hâkimiyete kavuşmuş olabilir. Evren akıl alamayacak kadar çok büyük, bu insandan üstün başka canlıların olmadığı veya bilinen dünyada var olan diğer canlıların bizi (insanı) geçemeyeceği anlamına gelmez. Bazı alanlarda bitkiler hayvanlar insandan çok üstündür. İnsanlar onları kopyalayarak kendini geliştirmektedir.

Güncel bilim, VARLIĞIN her şeyi içinde barındıran büyük bir enerji kütlesi ışık alevi olduğu, 13 milyar yıl önce “BigBang” büyük bir patlamayla varlığını uzaya yaydığı ve sürekli genişlediğini belirtmektedir. Lenin’in dediği gibi “. *Dünya Âlem birdir ne bir tanrı tarafından ne de bir insan tarafından yaratıldı. Belirli yasalara göre parlayan güçlenen ve sinen yeniden canlanan ve her zaman için sonsuza kadar canlı bir alevdir ve Alev olacaktır.*”³

Bilime göre dünya, büyük patlama ile uzaya yayılan parçacıkların 6 milyar yıl önce birleşmesi ile oluşmuş, 4,4 milyar yıl önce dünyada canlıların yaşayabileceği atmosfer (hava ateş su toprak) ortam oluşmuş, hidrojen amonyak metan maddeleri, organik protein, yağ, makro molekülleri oluşmuş ve yaklaşık 3,5 milyar yıl önce, ilk hücreli canlılar ortaya çıkmış hücre bölünmeleri ve canlıların doğal yaşam şartlarına karşı verdikleri yaşam mücadelesi sonucu canlı türleri gelişmiş çeşitlenmiş ve çoğalmıştır.

² Felsefe; Yunanca bilim-sevgi her şeyi tüm bilim dallarını kullanıp sorgulayarak doğruluğunu kanıtlamaktır, bilerek sevmektir.

³ Felsefenin temel ilkeleri – Georgzer Politzer – Sol yayınları s. 192)

Dünyada ilk canlıların nasıl oluştuğuna dair bugüne kadar çok çeşitli teoriler öne sürülmüş ve canlı yaşamın temel taşlarından biri sayılan, glycin/amonyak asit ve diğer kimyasal madde, enzim protein moleküllerin, sonuçta ilk canlı hücrelerin, canlı varlıkların ve insanın, dünyanın oluşumundan budan 3,5 milyar yıl önce nasıl ortaya çıkmış olabileceği konusunda bilimsel deneyler yapılmıştır. Charles Darwin (1809-1882) ilk canlıların, çok çeşitli amonyak asittin olduğu, bunun ışık, ısı, elektriğe tabi tutulduğu “Ur-Çorbası” bir ortamda ortaya çıkıp, oradan evrimleşip gelişebileceğini yazıyor.

Rus bio-kimyacı Alexander I.O. ve İngiliz evrim biyoloğu John B.S.H. (1924-1929 yıllarında) ilk canlı moleküllerin; Oksijenin (O₂) olmadığı; fakat belirli miktarda; metan (CH₄), brint/hidrojen (H₂), amonyak (NH₄) ve su buharı (H₂O) olduğu, dünyanın oluşumunda ki atmosferde oluşabileceğini teorik olarak ortaya koyuyorlar. Astro Fizikçi H.C. Urey ve S. L. Miller (1953'te) yaptıkları bir dizi deneyle; birbirine bağlı “kapalı” 2 cam şişe içinde, birinde suya ısı diğerinde elektrik akımı (şimşek ışık) vererek, canlı yaşamın başlaması için gerekli olan glycin/amonyak vb. bir dizi kimyasal maddelerin ortaya çıktığını kanıtladılar. (Burada su ve ısı ve ışık enerji yaratıcı güç olarak öne çıkıyor). Güncel bilim bunların, nasıl farklı farklı canlı RNA ve DNA mirasına sahip olduğunu ve bağını araştırıyorlar.

Semavi dinlerin İslam'ın belirttiği gibi Tanrı/Allah her şeyi, insanı çamurdan, kadını onun kaburgasından, yoktan yaratmıyor. Sonuçta canlılar uzayda ebedi var olan bazı kimyasal maddelerin belirli bir ortamda birbiri ile olan etkileşimi elektrikleşiminden oluşuyor. Bilinen ve bilinmeyen yüzlerce temel element “atom” MADDE var, fakat bunların özellerine bakarak geçmişte Alevilik öğretisi bunları; HAVA (her türlü hava gaz çeşidi), ATEŞ (her türlü ısı, ışık, enerji), SU (her türlü sıvı maddeler), TOPRAK (her türlü katı madde madenler) diye 4 temel ana unsur olarak dile getirmiş ve 4 kapıda can demiş. Canlı yaşamın çeşitli kimyasallardan oluşuyor fakat CANIN varlığını sürdürmesi yaşayabilmesi için, az veya çok, hava, ateş su, toprak bu 4 ana unsur zorunludur.

İnsana benzeyen “maymun” türlerinin (bugünkü insanların ataları) 7 milyon yıldan beri yaşıyorlardı. Birkaç defa dünyanın çeşitli bölgelerine göç ettiler. Fakat her 100 bin yılda bir gelen büyük buzul çağ ve 25 bin yılda gelen çeyrek buzul çağlar, bazı volkanik patlamalar, kuraklıklar doğal afetler vs. dolayısı ile hepsi hayatta kalmayı başaramadı nesilleri tükendi. Şu anda dünyada yaşayan insanların tümü 250 bin yıl öncesinde Afrika'da yaşayan 4 kan/DNA grubu “Homo sapiens” adı verilen insan türünden gelmekte. 190 bin yıl önce Afrika'dan Mezopotamya'ya ilk göç olmuş fakat iklim şartlarından dolayı yaşayamamışlar. 80 bin yıl önce Yemen üzerinde Hindistan'a ve aynı dönemde 2'ci defa yukarı Mezopotamya Anadolu'ya göç etmişler. Ve 50 bin yıl önce Anadolu'ya ve Avrupa'ya yerleşmişler. Çetin doğa şartlarında yaşamayı hayatta kalmayı öğrene öğrene daha sonraları dünyanın her bir yerine dağılmışlar.

“Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır” diyen, sorgu görgüye dayalı Alevi öğretisi “Anan yoktur baban yoktur sen benzersin piçe tanrı diye” tanrıyı bile eleştirir, sorgulayıp, bilerek kanaat getirip inanmaya dayalıdır. Yüz yıllar önce dünya yuvarlak ve dönüyor diyen bilim adamları dinci zihniyet tarafında katledildi. Fakat bugün hiç kimse tersini dünya yuvarlak değil düz diyemez, söyleyemez. Semavi dinler yoktan var olduğumuzu iddia ederler. Alevilik ise Veysel'in deyişi ile “Aynı vardan var olmuşuz” maddeden ve hava ateş su topraktan 4 (ana-sır) unsurdan oluştuğumuza inanırız. Aleviliği dini inançlardan ayıran en önemli özelliği bu varoluş felsefesidir.

4 Unsurda devri daimî sağlayan enerji ışık ateş alevdir. Alev'i öğretisine göre madde ruh, bilinç ve can, sürekli devri daim olan bir enerji olup Hakk'ın varlığının ta kendisidir. “Ne varsa âlemde o vardır âdemde” özdeyişinde olduğu gibi insan küçük bir evrendir. Büyük evren ise Hak'tır, Şah'tır (büyük ışıktır). İnsan doğuştan hamdır boş bir kaset gibidir var olduğu yerde, doğadan ve toplumsal çevresinden esinlenerek, bilimden dem alarak bilinçlenerek, değişerek kâmilleşir (olgun insan olur) tekrar Hakk'a dönecektir. Yani Hak doğa, insan birbirini tamamlayan ayrılmaz parçalardır. İnsanlığın var oluşundan bu yana Alevilik vardır. Ve Alevilik bir akarsu gibi sürekli akış halindedir değişim içindedir, asla durağan değildir.

Alevi cemlerinde semavi dinlerin İslam'ın tanrı anlayışını red ettiği için katledilen; Fazlı, Nesimi, Hallacı Mansur gibi Enel-Hak “Var olan hak benim” “Hak insanda” diyen erenlerin darına durulur. Hünkârî Pîr;” Ruh dediğimiz, can dediğimiz, ya Şah, ya Hak (Xuda) dediğimiz, dört kapıda candır. Beşler ise Hakk'ın kudret elidir. Cevherde uyur, bitkilerde uyanır, hayvanlar âleminde hareket eder, insanda bilince gelir. Can bedenden ayrıldığında yel yele, od oda, su suya, toprak toprağa, can cana Hakk'a gider” der. Kızılbaş Aleviliğin varlık, doğuş, varoluş devriye felsefesine göre, nasıl ki doğuş birleşim ise ölüm de yeniden birleşmek için ayrışmadır. Hak'tan gelip Hakk'a gitmek sonsuz bir evrim, devri daimdir.

Burada Alevi devriye anlayışından, semavi dinler örnek Hristiyanlıkta olduğu gibi bir “ruh göçü reenkarnasyon” “canın ruhun bilincin düşüncenin” maddeden ayrı yaşayacağı veya başka canlılara geçip devam edeceği anlayışını çıkarmamak gerekir. Alevilikte Hakka gitmek, göçmek, hakla hak olmak, bizi var eden ana elementlere geri döneceğimiz ve tekrar devriye edip evrim geçireceğimizi anlamındadır. Düşünce maddenin ileri bir evrim aşamasının ürünüdür. Canlının maddesel yapısı dağıldığında bilinci düşüncesinde dağılır. Ancak o düşünceleri birileri yaşatırsa toplumsal bilinçte yaşar,

yoksa yok olur. Fakat madde yeniden canlanıp yeniden bilinçlenme potansiyelini içinde barındır. Alevilikte hak hakikat devri daim dediğimiz bu varoluş olgudur.

Friedrich Engels, Doğanın Diyalektiği tezinde, Alevilikteki devriye anlayışını; "Maddenin hareket ettiği sonsuz bir çevrim" olarak ele almaktadır. ...". Bu çevrim, zaman ve uzay içinde ne kadar sık ve ne kadar amansızca tamamlanırsa tamamlansın; kaç milyonlarca güneş ve dünya doğup kaybolursa kaybolsun; yalnız bir güneş sisteminde ve yalnız bir gezegende organik yaşam koşulları ortaya çıkıncaya dek ne kadar zaman geçerse geçsin, aralarından düşünebilen beyne sahip hayvanların gelişmesine ve kısa bir zaman için yaşam koşullarının ortaya çıkıp sonra yine amansızca ortadan kaldırılmasına dek ne kadar çok organik varlık oluşup ve daha sonra yine yok olursa olsun - maddenin bütün dönüşümleri içinde, sonsuza dek aynı kalacağı, hiçbir niteliğinin hiçbir zaman kaybedilemeyeceği ve bu yüzden aynı zamanda da aynı sarsılmaz zorunlulukla yeryüzünün en yüce yaratığı düşünen akli yok edeceği ve başka yerde, bir başka zaman onu yeniden üreteceği konusunda kuşkuumuz yoktur." Friedrich Engels

Bu evren maddenin değişim evrim ve yeniden oluşumundan başka bir şey değildir. Çünkü evrende hiçbir şey olduğu gibi ve olduğu yerde kalmaz. Her şey değişir. Her şey zincirleme olarak birbirine bağlı ve karşılıklı olarak birbirini etkiler. Her şey her an bir yaşamın sonu ve başka bir yaşamın başıdır. Buda bu evrenin evrimin doğanın varlığın temel yasasıdır. Üzerinde yaşadığımız dünya evrende, denizde bir damla, çölde bir kum tanesi kadar küçüktür. Aynı şekilde insanın dışında milyarlarca başka canlılar vardır. Semavi dinlerin iddia ettiği gibi, tanrı özel olarak insanı (Âdemi Havayı) yaratmamıştır, tam tersi insanlar ilahi bir tanrıyı yaratmıştır.

*Daha Allah ile cihan yok iken
Biz ani var edip ilan eyledik
Hakk'a hiçbir layık mekân yok iken
Hanemize aldık mihman eyledik*

*Kendisinin ismi henüz yok idi
İsmi söyle dursun cismi yok idi
Hiçbir kıyafeti resmi yok idi
Sekil verip tıpkı insan eyledik*

Bu devriye değişiminde de görüldüğü gibi, Alevilik tarihi kökenini, felsefesini "var oluş" teorisine dayandırıyor. Tanrının insanı değil insanın tanrıyı yarattığını belirtiyor onu canla insanla bütünleştiriyor. Özetleyecek olursak vardan gelen, vara giden, doğal yasaların belirlediği sürekli bir devri daimin içindeyiz.

Burada önemli olan, canlı zihinsel olarak var olduğumuz, yaşadığımız süre içinde, ezmeden ezilmeden insanca mutlu bir yaşam sürdürmektir. Doğal yasaları fazla bir etki yapıp değiştiremeyiz, fakat kendi ve birlikte yaşadığımız hayatımızı etkileyip değiştirebiliriz. Daha mutlu bir yaşam sürerek, hepimiz abu hayattan, mümkün olduğunca çok tat alabiliriz.

İşte Alevilikte (ikrar verip) yola girmek, cem olmak, cem erkânı, bu birlikte yaşamımızı daha mutlu kılmak, huzur içinde yaşamak için birlikte oluşturduğumuz ve rızalıkla uymaya çalıştığımız toplumsal bir kurumdur. Kendimizi hayatı toplumu bilip öğrenmek, çıkan sorunlara birlikte çözümler bulmaktır. Alevi ikrar ve görgü cemlerinde 'ayakları mühürleyip' dara durulur, buna "ölmeden önce ölmek" özünü dara çekmek denilir. Bu ilahi dinlerin cennet, cehennem hikâyelerine inanmamak, "ahiret sualinin" bu dünyada yapılmasına razı olmaktır. Bu cemde Pirlerin ve cem erenlerinin huzurunda "Eline, Diline, Beline sahip olmaya, kendine reva görmediğini başkasına görmemeye" söz vermektir. Kendi eksiğini, yanlışını görüp değiştirmektir. Alevi öğretisinin esası özü, bu birlikte yaşam, gönül rızalığı üzerine kuruludur.

*Ey hoca HAK birdir şirkimiz yoktur,
Şeytan gizleyecek kürkümüz yoktur,
Cehennem narından korkumuz yoktur,
Biz ateş-i aşkına yananlarıdır.*

....

*Açığım Yok Kapalım Yok Dünyada
Ne İse Ahvalim Görsünler Beni
Hiç Kimseye Vebalim Yok Dünyada
İster Sevip İster Dövsünler Beni*

2. 12 post, 12 HİZMET "emek", (12 ay burç takvim) 12 kültü.

Alevi cemlerinde 12 post, 12 hizmet, 12 taç olarak geçen 12 kültünün, birçok inançta olduğunu görüyoruz. Eski Mısır'da 12 ulu tanrı, Sümerlerde 12 şehir kral/tanrısı, Hititlerde 12 köşeli güneş, Yahudilikte 12 kabile, Hıristiyanlıkta 12 havari, Hindistan ve Çin'de 12 ay hayvan burcu, Şia İslam'da 12 imam vs. örnekleri çoğalmak mümkün. Bu 12 kültünün tarihsel kökeni ve kaynağı, insanların avcı, toplayıcı hayattan yerleşik toplumsal hayat ve üretime başlamaları ile ilgilidir. Hangi ayda hangi bitkinin meyve verdiği, hangi hayvanın kuzuladığı, yağmurun karın ne zaman yağdığının vs. yaşamsal önemi vardır. İlk İnsanlar zamanla dünyadaki varlıkları kavramış fakat gökyüzünde uzayda gördüklerine ilk çağlarda bir anlam verememiştir bu nedenle, ay kadın, güneş erkek tanrı ve yıldızlar da onların çocukları olarak algılanmıştır. İnsanlar belirli aralıklarla gökyüzünde belirli yıldız gruplarının tekrar tekrar dönüp geldiğini keşfetti, bunları mağara duvarlarına, kil tabletlere ve deri üzerine işaretlediklerinde 12 aylık (365 günlük) dünyanın yıllık döngüsünü, 12 burcu dolayısı ile ilk takvimi keşfettiler. Yıldız gruplarını çeşitli hayvanlara benzetip isimlendirdiler. Bu 12 aylı takvimin bulunması insanlık tarihi toplumsal yaşam ve tarımsal üretim için büyük bir devrim oldu. İnançsal olarak ta kutsandı. Alevi bilgilerinden, filozof, matematikçi, astronom şair Omar Hayyam (1040-1131) dünyanın ilk rasathanesini kurmuş 5000 yılda 1 gün hata veren Celali Takvimini bulmuştur.

Bu 12 kültü ile ilgili bilinen en eski tarihi kalıntıları, 12 bin yıllık Urfa Göbekli Tepe tapınaklarında görülmekte. Burada ortada kadınla erkekle sembolize edilen ay ve güneş, turna, aslan vs. çeşitli hayvanlarla sembolize edilen 12 'T' şeklinde dikili taş, 12 burç yıldız topluğu görülmekte. Bölgede yapılan kazılarda, dans (semah) ve bira/şarap üretimi de olduğu görülmekte. Urfa Göbekli Tepe kabartma ve kalıntıları tarihinin çok ilerisinde bir kültürü gösteriyor, yani bunun bir öncesi de olması gerekir. Bölgede yapılan yeni kazılarla bunlar mutlaka ortaya çıkacaktır. Ayrıca Göbekli Tepe kalıntılarının sadece %5 i kazılmıştır. Her gün yeni bilgi bulgular ortaya çıkmaktadır. Göbekli Tepe ve ayrıca 9 bin yıl önce anaerik toplumda kurulan ilk şehir Çatalhöyük kazıları Aleviliğin Rızalık şehri ilkelerini içermektedir ve insanların turna semahı döndüğü görülmekte dolayısıyla Aleviliğin köklerini 9-12 bin yıl geriye götürmektedir ve iyice araştırılması gereken bir konudur.

4-6 bin yıllık Sümer ve Hitit tablet ve kabartmalarında Alevi cemlerindeki 12 hizmet benzer erkânlar ve hizmet isimleri görülmekte. Burada dikkat edilmesi gereken; Sümer ve Hititler anaerik komünal toplumdan, köleciler topluma geçiş ve (kral = tanrı veya elçisi anlamında) tek tanrılı dinlerin ortaya çıkışı sürecidir. Kadının 2'ci plana itilişi, kölecilik, yağmacılık savaş katliamlar Alevi eşitlik öğretisiyle rızalık şehriyle vs. hiç bağdaşmaz. Sümer ve Hititlerde, yerli sıradan halk mutlaka kedimden gelen anaerik doğacı paylaşımcı inanç erkânlarını sürdürmüşlerdir. Maalesef bu konuda ki bilgiler çok sınırlıdır. Köleciler topluma oluşan üst sömürücü sınıf, kral ve devlet yöneticileri askerler, dini rahipler, köle sahipleri, büyük tüccarlar vs. kendi inanç erkânlarını oluşturup, bunu topluma empoze etmeye çalışmışlardır. Görkemli tapınaklar, büyük kaya kabartmalar vs. sıradan halkın yapacağı işler değildir. Sümer Hitit tablet çivi yazılarından anlaşıldığı üzere, bu mekânlara sıradan halkın ve kölelerin girmesine de izin verilmiyordu. Bu kabartmaların birçoğu da kralların evlilik törenleri, zafer kutlamaları ile ilgilidir. Bir bölümü de yılbaşı, bahar veya hasat bayramları ve bu bayram törenlerinde görev alan kişilerin görevleri ile ilgilidir. Ve bazen bu görevlilerin sayısı 30 geçmektedir. Bunlardan sadece, Alevilikteki 12 hizmete benzeyenlerini alıp işte Alevilik bu demek pek doğru olmaz.

Bilinenin aksine, 1500 yılların başında Sünni-İslam Osmanlı ile Şia-İslam Safavi devleti arasındaki savaşta, Osmanlı'nın baskısından kurtulmak için Alevilerin Safavilere yakınlaşması, Şii İslam "12 imam" kültünün Aleviliğin içine sızmasına neden olmuştur. İslam Aleviliğin içine girmiştir. Alevilik İslam'ın içine hiçbir zaman girmemiştir ve İslami olarak hiçbir zaman kabulde edilmemiştir. Hâlbuki 12 Şia imamın Alevilikle zerre ilgisi yoktur, hepsi İslam'ın şartlarına uymuş, hiçbir zaman bir ceme vs. girmemiştir Aleviliğin hiçbir kuralına uymamıştır. Dolayısı ile Şii İslami 12 imam olgusu, Alevi öğretisi ile bağdaşmıyor.

Özetleyecek olursak 12 kültü insanın toplumsal yaşamı ve tarımsal üretimi için çok önemli olan 12 aylık takvimin bulunması ile ilgilidir. Doğanın 12 aylık döngüde kendi hizmetini sunup devri daimini tamamlayıp yeni bir yıla başlamasıdır. Bu olgu Alevi toplumunun yıllık cemlerine, 12 hizmet olarak yansıtılıp devam etmiştir. 12 ayda, 12 hizmetli cem yapıp, toplumun var olan sorunları çözüm sunması, birlik beraberliği toplumsal huzuru pekiştirmesi açısından anlamlıdır. Cemde geleneksel olarak bilinen 12 hizmet. 1- Mürşid (Pir) 2- Rehber, 3-Gözcü, 4- Çerağcı (Delilci) 5- Zakir (Âşık) 6- Süpürgeci (Farraş) 7- Meydancı /iznikçi, 8- Lokmacı, 9- Pervaz (semah), 10- Sakkacı, 11- Peyikçi, 12- Kapıcı (Bekçi) hizmeti. Her hizmetin ayrı ayrı sembolik anlamları vardır, bu hizmetler bugün aynı isimle devam etmeli mi? Yoksa güncel koşullara ve geleceğe ışık tutacak şekilde yenilenmelidir, bu konuya yazımızın ilerleyen bölümlerinde değineceğiz.

*On iki ayların başı ocaktır
Yanar kandilimiz canlar aşkına
Hakikat ehlinin nefesi Haktır
Dar niyazımız canlar aşkına.*

*Şubat'ta Bozatlı Hızır'ın işi
Mart'ın meşalesi Newroz ateşi
Pirim Zerdüş kutsal saydı güneşi
Doğar Güneşimiz canlar aşkına*

*Nisan Mayıs açar bahar gülleri
Haziranda öter aşk bülbülleri
Temmuzda muhabbet eyler dilleri
Yansın çerağımız canlar aşkına*

*Ağustos sıcağı Eylül getirir
Ekim Kasım bize güzü bitirir
Aralık gelince kışı getirir
Tamamlar yılımız canlar aşkına.*

*Şah Sultan Hak için bütün emekler
Gayrı hasıl olsun dilde dilekler
Vahdeti mevcuttur cümle gerçekler
Varlık delilimiz Canlar aşkına.*

3. Çerag delil uyandırmak Şahı-merdan güneş ocak ateş ışık ALEV aydınlanma kültürü.

Alevilikte çerag delil (mum) uyandırılmadan cem yürütülmez. Alevilikte ocak ateş ışık ALEV güneş aydınlanma kültürünün tarihsel kaynağı insanların ateşi (enerji) ilk kontrol altına almalarına yani istediklerinde ateş yakıp, söndürüp tekrar yakma uyandırabildikleri tarihe 400 bin yıl öncesine kadar gider. Ateşi alevi kontrol altına almak, insanlık tarihinde büyük bir adım evrim sürecini başlatmıştır. Isınmak yemek pişirmek, karanlıkta görmek, sıcakla ateşle çeşitli aletler yapmak, tropik sıcak Ekvator bölgesinden çıkıp başka soğuk bölgelerde insan yaşamını sürdürmesi, yeni medeniyetlerin kurulması insanın “ateşi alevi” enerjiyi kontrol altına alması ile mümkün olmuştur. Alevilikte “tanrı” kavramı madde cevherin içinde ki kor ateş ışık alev enerjisi anlamındadır. Bugün bilim evrenin 13 milyar yıl önce “BigBang” büyük bir IŞIK patlaması ile başladığını ve her gün genişlediğini, söylemektedir. Işık enerjisi çeşitli dalgalardan oluşur. Biz insanlar gözümüzle bu ışık enerjisinin sadece %5’ni görebiliriz. Mikrodalga, radyoaktif elektromanyetik, kızılötesi ve morötesi vs. ışık dalgalarını göremeyiz. Bazı hayvanlar bizim göremediğimiz bu ışık dalgalarını görerek hayatlarını sürdürürler.

Alevi edebiyatını felsefesini incelediğimizde, “Alev-i” teriminin, Farca Kürtçe Türkçe de ALAW ALEV ocaktan ateşten çıkan ışık alev güneş ve aydınlanma kültüne uyduğunu görüyoruz. Kelime benzerliğinden başka Alevilikle zerre ilgisi olmayan İslam halifesi imam Ali’den veya “Ali’nin-evi” ile bir ilgisi olmadığı ortaya çıkıyor. “Ocak” Alevilikte, bir ateş etrafında birleşen aileyi temsil ettiği gibi, bir okul eğitim kurumudur aynı zamanda. Alevilerin hepsi bir ocağa bağlıdır. Resmi okulların olmadığı tarihlerde Ocaklar dergâhlar ve Alevi cemleri Alevilikte eğitim kurumu işlevi görmüştür.

Evlerde ve Cemlerde eskiden aydınlanmak için ağaçların yağlı özü “çıra” yakılmış “çerag” kelimesi buradan gelir, “nur” dedikleri de bu ağacın özünde olan yağdır. Bu yağların yer altında sıkışıp petrol olduğunuzda biliyoruz. Bu çıkarın ateşin bulunduğu yakıldığı günlerden bugüne insanlar onun etrafında toplanıp muhabbet etmişlerdir. Aydınlanmak için daha sonraları gaz-yağ şimdi elektrik kullanılıyor. Alevilikteki bu ışık kültüne dünyadaki bütün inançlarda belirli oranda rastlamak mümkündür. 6 bin yıl ve öncesinde Anadolu’nun yerli haklarından Luvilere “ışık insanı” deniyordu. Luv, ligt, lys, birçok dilde ışık alev demektir. Al, āl, Al-a, El, İl, Ela, Eli, İla, İlu, Ulu, Ol, Od, Alo, Alov, Alu, öl-u, A-luv-i, alāw alāta, гореть, пылать Alaz, Alaw, Alav Alev, Alev-i; bu kelimeler birçok eski dilde ocaktan ateşten çıkan ışık Alev anlamındadır. Osmanlı arşivlerinde padişah fermanlarında şu, şu yörenin “Kızılbaş IŞIK-EHLİ güruhun” defteri dürrüle diye yazar.

Cemlerde Pirler gülbank vs. söylemeye veya bir hizmete, örnek delil uyandırmaya başlarken B’ismi-Şah derler. Alevilikte ışığı Alev-i bir isimde Şah’tır, büyük ışık anlamındadır. Şahı-Merdan dünya âlemin çarkını döndüren hareket ettiren büyük yiğit enerjik güç anlamındadır. Eski Mısır’da 12 ulu tanrı inancı vardı. Bunlardan en önemlisi ışık güneş tanrısı “RA” idi. Gökyüzünün gece gündüz genellikle açık olduğu Ekvator bölgesinde yaşayan Eski Mısırlılar iyi bir gözlemci idiler. Uzayda güneşten ‘RA’ dan daha büyük güneşler yıldızlar olduğu kanaatine vardılar ve uzayda “Orion’da” gördükleri en parlak yıldızda ŞAH-RA dediler. Büyük güçlü ışık güneş anlamında, Mısır’dan kuzey Afrika’ya uzanan SAH-RA çölünün adı, büyük güneş tanrısının ülkesi anlamında, buradan gelir. Kendi küllerinden yeniden doğan ateş “anka” veya “turna” kuşu vs. hepsi sembolik olarak bu ışık güneş kültü ile ilgilidir. Pir Sultan bir deyişinde bu konuyu şöyle dile getirmektedir.

*Hazreti Şahın avazı
Turna derler bir kuştadır
Asası Nil deryasında
Hırkası bir derviştir.*

Alevilere yönelik “Mun söndü” iftiralarnın aksine, Alevilikte en kötü söz (beddua) “Ocağın sönsün” deyimidir. Alevi cemlerinde delil çırağ, hakkın varlık enerjisini temsil eder, yakma veya söndürme terimi kullanılmaz. Delil uyandırılır veya

dinlendirilir. Cemde delinin sönmesi uğursuzluk olarak algılanır. Cemlerde delil uyarılmadan önce meydan postu serilir, postun 4 köşesine hava, ateş, su, toprak ve ortasına cümle canlar aşkına diye niyaz edilir. B'ismi-SAH diye gülbank deyişi okunup (mum) delil uyandırılır. Bu mum delilin kendisi de sembolik anlamlar taşır. Delil mumun üstündeki; alev dalgaları ısıyı havayı, alevin kendisi ateşi, erimiş bölümü suyu, katı kalan kısmı toprağı ve delili uyaran CAN hakkı sembolize eder. Alevilikte bir elin 5 parmağı 5'ler 4 kapıda Canı, 5 unsurdaki hakkın varlığı delili, kudret eli olarak algılanır. Alevi canlar kabir ziyaretlerine gittiklerinde, bir can hakka yürüdüğünde, yıl dönümlerinde vs. delil uyandırdılar, bir mum yakarlar. Hakka yürüyen bir canın ardından devri daim ola, ışıklar içinde ola, yıldızlar yoldaşı ola vb. sözler kullanırlar. Alevilikte bu ışık Alev kültürünü anlatan yüzlerce deyiş vardır.

*Bir kandilden bir kandile atıldım (kandil=yıldız ışık)
Türap olup yeryüzüne saçıldım
Bir zaman Hak idim Hak ile kaldım
Gönlüme od düştü yandım da geldim.*

...

*Kandil geceleri kandil oluruz
Kandilin içinde fitil oluruz
Hakkı göstermeye delil oluruz
Fakat kör olanlar görmez bu hali*

Özetleyecek olursak Aleviliğe adını veren delil, çerag, alev vs. Alevilikte tüm varlığı devri daim ettiren “şahi merdan” maddesel enerji BigBang “yaratıcı enerji” güçtür. Aynı zamanda karanlığa karşı bilim ve aydınlanmanın kâmil insan olmanın da sembolüdür.

4. Gülbenk Saz söz deyiş, semah, sanat, MUHABBET.

Alevilikte MUHABBET kâmil (bilge bilinçli) insan olmanın okuludur. Cemlerde sözlü gelenekle sunulan Gülbenk Saz deyiş, semah bu muhabbetin ayrılmaz parçasıdır. B'ismi-Şah diye başlayan, Gerçeği demine HÜ diye biten, Gülbenkler Alev-i cemlerinde erkânlarında söylenen (gül gibi güzel özlü) bilgilendirici öğretici ve umut veren sözlerdir. Müzik dans ritim deyiş/şiiir ve görsel kültür sanat, çok karmaşık uzun konuları çok kısa öz olarak anlatmayı sağlar. Yüzlerce sayfaya sığacak bir konuyu bir dörtlük şiiir bir özdeyiş, bir fıkra veya bir resim sembol veya karikatürle anlatabilirsin. Hatırlaması kolay olduğunda çok etkileyici bir eğitim ve propaganda yöntemidir. Cemlerde saz söz deyiş semah bu eğitim ve duygusal ve toplumsal birlik oluşturma fonksiyonunu görmüştür.

Müzik ruhun gıdası denir, müzik ritimlerini seslerini doğadan almıştır. Bağlama, sazlar insanlar “okla yayı” bulduğu günden buyana vardır. Yaya bağlanan deri/ıp (sonraları) tel çekildiğinde çıkan ses bağlama sazların temelini oluşturur. 30-40 bin yıllık eski mağara resimlerinde, ilk insanların bir olup büyük bir avı yakaladıklarında veya bir şeyi başardıklarında, ses ritim yapan çeşitli aletler eşliğinde, ateş etrafında vs. sevinç mutluluk gösterisi yapıp dans etiklerini görüyoruz. Ayrıca ritimli sesler çıkarıp dans ederek karşı cinsin ilgisini çekmek, hayvanlar olduğu gibi insanlarda da vardır. Müzik ve Dans zamanla türkü şiiir, çeşitli yeni müzik aletleri ile gelişti. Düğün, dernek, mevsim dönümleri, festival bayramların eğlencenin bir parçası oldu. Demir bakır tunç madenlerin işlenmesine başlanması ile müzik aletleri telli sazlarda gelişti. Alevi cemlerinde erkânlarında kullanılan telli sazın, bundan 4-5 bin yıl önce, İran, Hindistan, Mısır Mezopotamya ve Anadolu'da saz söz dansla birlikte kullanıldığı, çivi yazılarında, duvar resim ve kabartmalarında görülmektedir. Anadolu'da 12 bin yıllık, Göbekli Tepe, Nevali Çori ve Çatalhöyük kazılarında insanların inançsal anlamda dans ettiği, kollarına kanat takıp turnalarla “semah” “zamah” döndüğü görülmekte. (1956 James Mellaart) Daha sonra Babilde *Zamug, ezidi Kürtler'de Melek-Tavus, Sersal, Newruz* yılbaşı ve çeşitli bayramlarda semah benzeri danslar dönüle gelmiştir. Bir doğa inancı olan Aleviler on binlerce yıldır, kızıl başlı allı turnalar gibi, kadın erkek semah dönüp saz çalarken, bölgeye sonradan hâkim olan İslam bunlar şeytan işidir diye yasaklamıştır.

Bağlama saz, Alevi ozanlarının Pirlerinin elinde etkileyici pir propaganda ve toplumsal eğitim bilgi yayma aracı olarak kullanıla geldi. “*Bağlama dediğin 3 tel bir tahta boyun eğmedi ne taca ne tahta*”. Alevi şathiye deyişleri ile dini Allah'ı ve hâkim semavi dinlerin tanrı din ibadet anlayışını vs. çok sert bir şekilde eleştirildiği de görülmekte.

*Telli sazdır bunun adı
Ne Âyet dinler ne kadı
Bunu çalan anlar kendi
Şeytan bunun neresinde?*

...

*Yücelerden yüce gördüm erbabsın sen koca Tanrı
Âlimler okur kelim ile sen okursun hece Tanrı
Erligi ile anılır filan oğlu filan deyü*

Anan yoktur atan yoktur sen benzersin piçe Tanrı

SEMAH, gökyüzü uzaya tüm varlıklarla, ses müzik eşliğinde, hareket etme, çarkı-pervaz, tüm varlıkla ile bütünleşme hak ile hak olma anlamındadır. Semah Alevi Cemlerinde kadın erkekli yapılan ritüel bir 'danstır'. Halaydan diskoya bütün danslarda bir "trans" olma hali vardır. Örnek bir düğünde güzel bir halaya katıldığınızda, dünyayı günlük sorunları unutursunuz, bir bakıma kişinin kendi varlığı ve âlemlerle bütünleşip mutlu olma anıdır. Semahlar bölgeden bölgeye değişir. Fakat Alevi semahlarının hepsinde genel bir sembolik vardır. Semah genelde başı açık yalın ayak dönülür, bir el gökyüzüne havya, bir el yere toprağa bakar, eller ara sıra kalbe ve bele götürülür. 1ci Kapı hava ile 4cü kapı toprak asında, 4 kapıda (hava ateş su toprak) Can cem olmayı sembolize eder.

Maalesef 1500 yıllardan sonra Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde, Alevi ozanlarının birçoğunun adına sahte Şii İslami içerikli deyişler yazılıp piyasaya sürülürken Aleviler İslamlaştırılmaya çalışıldı. Sivas'ta kaybettiğimiz Asim Bezirci "Pir Sultan" adlı kitabında 7 tane ayrı farklı Pir Sultan olduğunu tespit etmiştir. Örnek Pir Sultan, Yunus Emre, Hatai vs. ozanların bazı deyişlerinde İslam dini övülmekte, bazı deyişlerinde yerle bir edilmektedir. Bu büyük bir kafa karışıklığına yol açmaktadır. Yeni ozanlarda bu asimilasyonun etkisi altında kalmıştır. Alevilikte Saz söz/deyiş semah geleneği İslami asimilasyondan arındırılıp sürdürülmeli, Alevi kurumlarında bu alanda çocuklara, gençlere saz semah kursları verilmelidir.

5. Kadın erkek eşitliği, küçük büyük, herkes eşit CAN, Alev-i Ana yolu.

Kadın Ananın kutsandığı, "Ana tanrıça" (MA) heykellerine 12 bin yıl önce ilk yukarı Mezopotamya ANA-dolu'da (Göbekli Tepe ve Çatalhöyük'te) rastlıyoruz. Her iki cinsi de doğuran kadın ana-rahimdir. Kadının yaratıcılığı, onun sevgi şefkat, ana-dili, çocuklara ilk öğretmen eğitici olması, avcı erkeğin getirdiği (fazlalık canlı) hayvanları evcilleştirmesi, tükettikleri meyve, bitkilerin çığıt, tohumunu ekip ilk bahçeleri oluşturup, ilk tarımı başlatması, yuvayı dişi kuş yapar misali, yuvayı kurması, evde ateşi ısıyı, ocağı tütürmesi, günümüzdeki toplumsal yaşamın ve Alevi "ocak" kültürünün temelini oluşturan kadınlardır. Hasta çocuklara doğal tedavi çareler (kocakarı ilacı) ilk tıbbi bulanda kadındır. Canlıların temel içgüdü; beslenme, barınma, ısınma, üreme hakkın varlığını sürdürme çabası ve kadının cazibesi tatlı dili ile erkeğin kadının gönlüne girme çabası, erkeği de evcilleştirmiştir. Örnekleri çoğaltabiliriz, tüm bunlar fedakâr, cefakâr, özverileriyle insan neslini doğurup büyüten yaşatan KADINLA, besin değeri üreten toprakla eşdeğerde kutsanarak TOPRAK-ANA, denmiş "Ana Tanrıça" sıfatı verilmiştir. Ana tanrıçaların ilk vatanı yurdu "güneşin doğduğu" "Anadolu'da" adını bu Ana kültürden almıştır. Daha sonra 6 bin yıl önce Ortadoğu'ya yayılan bu Kadının Ana kültürünü; Sümer Akad ana tanrıça "İSTAR" ağzından dillendirilen ve kadının tanrısal yerini belirleyen bir destanda şöyle dile geldiğini görüyoruz.

*"Ben hem ezeli hem de ebediyim
Ben kutsal bir bakireyim
Ben evli bir kadın
Aynı zamanda bir bakireyim
Ben hem anneyim hem kızım
Ben hem kısırim hem de çok çocukluyum
Ben büyük bir düğündeyim
Ama halen eşimi bulamadım
Ben hem bir ebeyim ama
Çocuğumu doğurmadım.
Ben çektiğim sancıların nihayetiyim
Ben gelinim ve damadım
Ben eşimi doğuramım
Ben babamın annesi
Kocamın kız kardeşiyim
O da benim neslimdendir. "*

Bugün Anadolu'da var olan Alevi ocakları dergâhları, O tarihlerde Anadolu'da var olan, MA-betlere (Ana Evleri) üzerine etrafına kurulmuştur. Sulucakarahöyük'te Vuenesa, Eskişehir'de Kybele, Tufanbeyli'de Klikye, Tokat'ta Komana, Selçuk'ta Artemis, Dersim'de Mananalıs, Elif Ana/Fatma ana, Egede Meryem Ana, vs. Günümüz Hacı Bektaş Dergâhının 1200'lü yıllarda yaşamış son Postnişini (KadınAna - Kutlu Melek) olarak ta anılan, Kadın üretimini, adalet ahlak (etik) anlayışını, sömürü yağma ve savaşlara karşı Alevi Öz savunma gücünü oluşturan, "Bacıyanı Rum" lideri Fatma Bacıdır. Anadolu kadim halkı Alev-i töreleri içinde ve ortak mülkiyet "rıızalık şehri" üzerinden günümüze taşınmış MA (Ana Tanrıça) kültürüdür. Amasya Babai ayaklanması sonrası Sulucakarahöyük'te KadınAna (Kutlu Melek) Fatma Bacı dergâhına sığınan ulu pir Hacı Beştaş Veli;

*Erkek dişi sorulmaz, muhabbetin dilinde,
Hakk'ın yarattığı her şey yerli yerinde,*

*Bizim nazarımızda, kadın erkek farkı yok,
Noksanlık da eksiklikte senin görüşlerinde;*

Diyerek, Alevi kâmilî insanlık, hak yolunda kadın erkek ekşiliğini pekiştirmiştir. 1271’de Hünkâr Bektaş Veli, hakka yürüdüğünde onun türbesini yaptıranda Fatma Bacıdır.

Alevi öğretisinde, işte, aşta eğlence, muhabbete sazda, sözde, semahta cemde, demde, yönetimde, sevk ve idarede, kadın erkek eşittir. 40’lar meclisinin yarısı kadın yarısı erkektir. Alevilikte cinsiyet ayrımı görülmez herkese “CAN” diye hitap edilir. “Eline diline beline sahip ol, kendine reva görmediğini başkasına görme.” Can cana aşk ile bilerek sevmeye gönül rızalığı ile paylaşmaya, barış içinde insanca eşit özgür birlikte mutlu yaşamaya dayalı kadın anaların kurduğu yol bir öğretiler Alevilik.

12 bin yıl önce yukarı Mezopotamya Anadolu’da ortaya çıkan ve 1200’lü yıllarda “Bacıyanı-Rum kadın örgütlenmesi, kendini gösteren Alevi kadın örgütlenmesi 1400 yılı başlarında (Daha Marx Lenin Mao doğmadan) “Yârin yanağından gayrı her şey ortak” diye Egede Aydın Ortaklar’da kurulan (kurulmak istenen) özerk alevi sosyalist/komün, toplumu Rızalık şehrinin de temellerini oluşturuyordu. Koçgiri’de Dersim’de direnen, 1970’lerde yükselen Devrimci Sosyalist Komünist hareketin liderlerini de doğuran Alevi Analardı. Türk-Kürd ulusal kurtuluş hareketleri içinde Alevilerin ve Alevi kadınların Anşa Bacıların, Zarife, Sakine bacıların daha fazla yer alması, Aleviliğin kadına dayalı Ana-erkil bir kültür tarih gelenek, öğretiler dayandır.

*Bu dünyanın temelini
Kurup yoğuran ben idim
Hiç yok iken âdem nesli
Âdem’i doğuran ben idim*

*Latife sanma be kardeş
Ruma geldi Hacı Bektaş
Doğunca oğlu Timurtaş
Onu doğuran beri idim
(Latife Bacı)*

*..
Pir Anadır hak meydanın baş tacı
İbrikçi, meydancı, süpürgeci bacı
Gözcü, kapıcı, meydan Güruh-u Naci
Naciye’den sır geldim nurdayım erenler
—Nizar Daylemî— Yarsani Pir Ana*

*..
Oturmuş mürşitler dolu içerler,
Dillerinden dürr-ü gevher saçarlar,
Günahlının günahından geçerler,
Kusursuz günahsız kul bulunur mu?
—SAKİNE BACI—*

Kadın analarımız her zaman bu yolu AŞK harmanında yoğurdu.

*İçmişem sarhoşum bugün
Tutamam dilim vallahi
Yârim ile hoşum bugün
Unuttum ölüm vallahi.*

*Dünya tümünden boş geliyor
Yârim bana hoş geliyor
Her sevdikçe coş geliyor
Severem yârim vallahi.*

*Helal bana yar lokması
Hacı’c-ı kâbem meyhanesi
Kelp rakibin ürümesi
Kesemez yolum vallahi.*

*Varsın yar bana darılsın
Kolum boynuna sarılsın
Çözülen kollar kırılsın*

Çözemem kolum vallahi.

*Girsem koynuna gömleksiz
Uyusa da sevsem sessiz
Uyansa dese edepsiz
Çekemem elim vallahi.*

*Latife çok hayasızam
Çok severem çok yüzüzem
Ar namustan habersizem
Çalaram sazım vallahi.*

Gerçek Alevi Yol erenleri Pirleri her zaman kadını eşit ve üstün tuttu.

*Talip yolu ta ezelden kardeş bacıdır
Kardeş bacı tanımayan zehirden acıdır
—Hasan Sanî—*

*İbreti emelim insana hizmet
Hacıya Hocaya kalmadı minnet
Eşim bana huri, evimde cennet
İbriği tespihi kırdım da geldim
—İbretî—*

Fakat gel gelelim, maalesef; 1500'lü yıllarında "Sünni OSMANLI" ve "Şii SAFAVİ "İSLAM ganimet huri cennet savaşı içinde yoğun İslami asimilasyona uğramaya başlayan Alevilik. Tek dil, tek din, tek adam sömürüye devam (Türk-Islam) Faşist Kemalist sistem ve onun devamı, Allah Kuran Peygamber AKP, RTE (İslam-Türk) faşizmine, kürek çeken, İslamcı imam-dedeler ve kurumlar, güzelim Alevilik öğretisini yolundan çıkarılmıştır. Düzen bozulmuştur. Pir Sultanın deyimi ile "Bozuk düzende sağlam çark olmaz, bu düzen kökten değişmelidir."

Kadını Kul köle ganimet huri cennet, cariye sayan, insan yerine koymayan, pedofil sübyancı, incest vs. ilişkileri içeren İslam dini, peygamberi "Ehlibeyt" kültüne bağlayan, kadını temizlik, yemek, bulaşık, çamaşır, sex, çocuk makinası gibi gören bir zihniyete bağlamıştır. Bu zihniyet Alevi kadınların başını kurana, türbana bağlamış, Alevi cemlerini haremlik selamlığa çevirmiştir. Aleviler bir an önce bu İslami unsurlardan kurtulup özüne dönmelidir. 12 bin yıl önce medeniyetin beşiğini sallayan 'Alev-i' kadınlar analar, dünya Âlemi yeniden bir daha sallamalıdır.

Bugün İslam dünyası başta olmak üzere, tüm Dünyada, en gelişmiş ülkelerde dahi, kadınlara yönelik ayrımcılık, sömürü, eşitsizlik, şiddet, taciz, tecavüz vs. halen var olan bir gerçekliktir. Dünyanın dört bir yanında ve Taksim/Gezi Kobani, Afrin direnişinde, gördük görüyoruz ki, kadınlar gençler her zaman toplumun en insani barışçıl, devrimci, en direnişçi dinamizmidirler. "72 millete bir bakmayan bizden değildir" diyen Alevilikte, nerede sömürüye baskıya zulme haksızlığa adaletsizliğe eşitsizliğe karşı direnen bir halk ve özellikle kadınlar varsa, onları PİR ANA olarak kabul eder. Bugün 1,5 milyar İslam /Müslüman dünyası, Cani İŞİD'in kadınları tecavüz ve sokakta köle olarak satmasına, göz yumarken Irak, Suriye'de İran'da ROJAVA'da direnen (Kürd kızları kadınları) Dünya Âleme örnek oluyor, İnsanlık dersi veriyor onlarda bizim Ana Pimizdir.

Toplumda kadını 2'ci sınıf köle yerine koyan, kara-çarşaf içine sokmaya çalışan erkek hegemonyası yıkılmalıdır. Kadınlar Analar toplumun her alanında tüm dünyada eşit özgür ve hak ettikleri yeri almalıdır. Alevi YOL'unun eşitçilik ilkesi doğrultusunda Kadın/ana Pirlere, her cemde posta başta köşede tekrar yerini almalıdır. Alevi kurumlarına eş-başkanlık ve tüm toplumsal yönetimlere %50 kadın kotası getirilmelidir, getireceğiz. Ezilen halklar canlar birleşip, Türk-İslam DİN İRK sömürüye dayalı, BABA devlet düzeni, eğitim sistemi vs. kökten değiştirip eşitlikçi özgürlükçü yeni bir Alevi ANA yol erkânını, yeni bir ANAYasal dünya düzenini ancak kadınla birlikte kuracaktır.

6. Lokma, dem, RIZALIK rıza şehri, yârin yanağından gayrısını paylaşım kültürü.

Canlıların en temel iki özelliği ve mücadelesi, neslini ve yaşamını sürdürmesi için besine ihtiyacı olmasıdır. Bu nedenle en büyük toplumsal çelişki, sorun; dünya nimetlerinin paylaşımı sorunudur. Egoist bencil hep bana, hep bana, sömürücü anlayışın tersine; Alevilik toplumsal yaşam felsefesini, kadimden bu yana, doğal bir denge içinde, dünya nimetlerini ve toplumsal yaşamı ortaklaşa üretim ve eşit paylaşım üzerine inşa etmiştir. Alevi cemlerinde 40'lar mitolojisinde sergilenen, "birimiz kırkımız, kırkımız birimiz için", bir üzüm tanesini 40'ların paylaşımı, canların ceme gelirken üstü kapalı lokma getirmesi, Cemlerde elin emeğin çalışmanın, hizmetin kutsanması, rızalık alınması, "Elimde yoktur okka terazi herkes oldu

mu hakkına razı” diye, lokmaların eşit şekilde paylaşımı vs. Aleviliğin sosyal paylaşımcı özünü oluşturur. 12 bin yıllık eski Urfa Göbekli Tepe ve özellikle 9 bin yıl eski Çatalhöyük arkeolojik kazılarında ortaya çıkan veriler. O tarihte insanların sınırsız sömürsüz, devletsiz, kadın ANAYI kutsayan, ortak üretim ve ihtiyaca göre paylaşımaya dayanışmaya dayalı, Alevilikte “Rıza Şehri” anlatımını andıran, ilkel komünal bir düzen kurduklarını göstermekte. Daha sonraları köleci sınıflı toplumlar ortaya çıktı. Aleviler o tarihten bu yana, eski kurdukları, O anaerki komünal düzene olan özlemlerini ve geleceğe yönelik, sömürünün baskının olmadığı, paranın bile ortadan kaldırıldığı yârin yanağından garı her şeyin paylaşıldığı RIZA ŞEHİRİ toplumsal komünal düzen ütopyalarını, çeşitli Buyruk kitaplarında, yol erkânlarında her zaman dile getirdiler. Devletin dinin ulaşamadığı dağ köylerinde, doğa ile iç içe, bu “imece” usulü yaşamlarını Rızalıkla musahiplikle sürdürmeye çalıştılar. Bugün Aleviler sosyalist devrimci komünist hareketler içinde yer alarak ta bu ütopyalarını pratikte gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar.

Alevilikte Rıza Şehri öyküsü özetle şöyledir.

Günün birinde bir Sofi (*) dünyayı gezmeye çıkar, Yolu bir şehre uğrar, açlık hisseder ve kendisine ekmek almak için fırına uğrar. Ekmek alır ve karşılığında para çıkarıp vermek ister. Fırıncı parayı görünce şaşkınlıkla Sofinin yüzüne bakar. Sofinin bu şehirden olmadığını, şehir sakinlerinin nitelemesiyle onun, bir “Dünyalı” olduğuna hükmeder ve parayı geri çevirerek, “biz bunu ortadan kaldırmak için yıllarca uğraştık, büyük savaşlar verdik, anlaşılan sen Rıza Şehri’nden değilsin, “Dünyalı” olmalısın” der.

Hizmetlileri çağırarak “Dünyalıyı” onlara teslim eder. Onlar da kendi aralarında halleşerek, Sofiyi arifler katına çıkarmaya karar verirler. Arifler Meydanı’na çıktıklarında, sofiye yatacak yer ve yiyecek verilmesini, saygı değer bir konuk gibi ağırlanması söylenir. Hizmetliler, öyle de yaparlar. Üç gün Rıza Şehri’ne konuk olan Sofi, üçüncü günün sonunda gitmeğe kalktığına, hizmetliler ona, hizmetlerinden razı olup olmadıklarını sorarlar. O da çok memnun kaldığını belirtir. Bunun üzerine hizmetliler Sofuya gidemeyeceğini, “gidebilmen için bizim de senden razı olmamız gerekir” derler. Sofi kalır. Ona ayrı bir yatacak yer ve iş verirler. Sofi yaşamından mutludur. Rızalık Şehrinde bir hanımla arkadaş da olur ve ona evlenme teklif eder. Hanım, “birbirimizden razı kalırsak tabi o da olur” diye yanıt verir.

Günler böylece geçse dursun, Sofi bir gün, Rıza Şehri bahçesinde gezerken yolu bir nar ağacının önünden geçer. Daldaki narları görünce, sevdiği hanıma bir ikramda bulunmak ister. Narlardan bir miktar toplar ve bir masanın üzerine koyarak hanım arkadaşının gelmesini bekler. Hanım geldiğinde hiçbir olağandışılık göstermez. Sofi hanımın davranışından hiçbir sonuç çıkaramaz. “Neden böyle davrandı” diye kendi kendine sorulurken hanım; “Narları görüyorum. Bu bahçede bir dolu nar var, istersem ben de alabilirim. Ama sen bunları alırken kimseye sormadın, onlardan rızalık almadın, bunları şimdi bana sunmak istiyorsun! Belli ki Rıza Şehri’ne bir türlü alışamayacaksın. İyisi mi sen kendi dünyana dön” der ve görevlileri çağırıp sofinin Rıza Şehri dışına çıkarılmasını sağlar. Sofu erkâna göre belki “dar olur am didar göremez” ve Rıza Şehri’nden ayrılır.

((Özetle, Rıza Şehri öyküsü bu şekliyle yer alır söz konusu risalelerde. (Öykünün tamamı için bkz. İmam Cafer-i Sadık Buyruğu- Hazırlayan: Esat Korkmaz. Ayrıca bkz. Haşim Kutlu. Kızılbaş Alevilikte Yol Erkân Meydan. S.142.Yurt Yay. Haşim Kutlu. Kızılbaş Kadın. S. 92-110. Alev yayınları.)

“Rıza Şehri

Ve bir tabak dolusu nar sundu

Rıza Şehri yabancısofı

İstedi ki gönül sarayının sultanı da ondan hoşnut olsun

Lakin nerden bilsindi ki, burası Şehr-i Rıza idi

-ver rıza al rızalık işler idi.

Bu gönül şehrinin yarenleri

Aşkın narına tutuşup yanar idiler

Değil idi gözlerinde sofunun tabağındakiler

Onlardan var idi ağaçlar dolusu nar

-yoktu önünde bekçisi

Bilirlerdi yangın yeri bahçesi yürekleri

Bilirlerdi, aşkın narında harareti

Daldaki narın kızılığında değil.

Rıza idi tohumu bu narın sebilen

Rızalık idi dem-i mekânda serpilen

Sevgi idi meyvesi bu narın-ortakça sunulan

Rıza ile ateşine yanıp kül olunan

Çün burası Şehr-i Rıza idi

Gönül işleri böyle idi.” – (Şair Kutubî)

Her ne kadar teknoloji gelişse insanların genel yaşam düzeyi artsa da bugün içinde yaşadığımız kapitalist toplumunda, en büyük çelişkisi/sorun sömürdür, insanların hak ve emeğinin yenmesidir. Bugün dünyanın 8 en zengin adamı, dünyanın yarısından fazla servete sahiptir, bu eşit ve adil bir düzen değildir. Alevi rıza şehri öğretisi ütopyası tüm dünyada eşitlikçi

sosyal paylaşımcı bir toplumu hedefler. Cemlerimizde Aleviliğin bu toplumsal yanı işlenmeli yaşanıp yaşatılmalı, bu doğrultuda sivil kolektif üretim paylaşım projeleri geliştirilip, fiili durum yaratılmalıdır.

*Güzel Âşık Cevrimizi
Çekemezsin Demedim mi?
Bu Bir Rıza Lokmasıdır
Yiyemezsin Demedim mi?*

..

*Kimsenin hakkına etmeyiz minnet,
Bağlıdır rızaya payımız bizim.*

7. Mazlumun yanında olmak, haksızlığa karşı durmak, dayanışma, DİRENİŞ.

İnsanlar bundan yaklaşık 10 bin yıl önce, Anadolu'da kadının yaratıcı emeği ile avcı toplayıcı göçebe yaşamdan, evcilleştirilmiş tarım, hayvancılığa yerleşik yaşama geçmişti. İhtiyaçları kadar üretip, paylaşım mutlu yaşıyorlardı. Avcı konumundan, hayvan bekçisi çoban, sonrada, ihtiyaç fazlası üretim "artı değerle" koyun, deve tüccarı konumuna geçen, erkek egemen, sınıflı köleci toplum ve ilk tek tanrılı dinler ve devletler, mikro ve makro düzeyde dünya nimetlerini paylaşım savaşları ortaya çıkmaya başladı.

İlk köleci toplumlar Sümer, Akda, Hitit, Mısır'da ortaya çıktı, (3700 yıl önce Hammurabi yasalarında ve Hitit tabletlerinde kaçan kölelere yardım edenlere, ölüm cezası verildiğini okuyoruz. Sonra Roma, Hıristiyanlık ve İslam'la devam etti. Köleci sömürü düzenine karşı ilk komünal köleci ayaklanmada, MÖ 132 Aristonikos, Bergama Krallığının Roma'ya bağlanması sırasında Aristonikos öncülüğünde batı Anadolu'da oldu. Börüklüce Mustafa (Bedreddin) ayaklanmasında daha sonra aynı bölgede oldu. Müslüman Araplar yıllarca Afrika'da zencileri avlayıp Avrupa'ya, Amerika'ya vs. köle olarak sattılar. Kölelik Osmanlı'da 1826 yılında kaldırıldı. İlahi Allah'ın gönderdiği koyun, Deve tüccarı peygamberlerin elindeki "çobandeğneği" zamanla, Roma'da hâkim sınıfı koruyan muhafızların elindeki sopa "Faş'o" oldu. Faşizm kelimesinin kökeni bu 'Faş'odan gelir. Bu Faşo günümüzde hâkim sınıfın çıkarlarını koruyan faşist polis devletinin sembolü "COPa" ve diğer silahlara dönüştü.

Ermeni Paulikyan (Paulician) hareketi: MS 325'te İznik Konseyi ile Hıristiyanlığın Roma/Bizans İmparatorluğu'nda resmî dini kabul edilmesinden sonra, Anadolu'da devletin tek dini dayatmasına karşı direnen, "Pagan" (eski semavi olmayan halk inançların devamı niteliğindeki) C. Silvanus, Ermeni Paulikyan hareketi, Anadolu Aleviliği ve Bektaşî inanç öğretisi ile önemli benzerlikler göstermektedir. 6. 7. Yüzyılda Sivas-Divriği, Erzincan, Malatya Hatay çevresinde şekillenen (Ermeni) Paulikyan inancı; Bizans İmparatorluğunun siyasi ve dini otoritesini reddediyor, kiliseleri ve azizleri kutsal saymıyorlardı. Haç'ı, İncil'i ve kilise ikonlarını kutsal bulmuyor, bu nedenle de kilise ayinlerinin gereksiz olduğunu savunuyorlardı. İran Manihaizm'i ile Hıristiyanlığı sentezleyen bu inancın mensupları, Tanrı'nın bu yeryüzünde bir kudreti olmadığını düşünüyor, Asıklık (asugh) geleneği olan Paulikyanlar, âşıkların müziği eşliğinde "dans" ederek ibadet ediyorlar, bu törenlere kadın ve erkek birlikte katılıyorlar, Paulikyan cemaatine katılmak isteyenlerin kulağına, Alevi Bektaşîlikte olduğu gibi "Eline, diline, göğsüne (iffetine) hâkim ol" mührü fısıldanıyordu. Bizans İmparatorluğu, Pelikan ve diğer muhalif halkları devlet düşmanlığı ve sapkınlıkla suçlayıp, haklarında ölüm fermanları çıkarmıştır. Bu halklar yerli olmalarına rağmen yabancılaştırılmış, direnişleri kanla bastırılmıştır 9. yüzyılda bağımsızlığını ilan eden Paulikyanlar, Sivas-Divriği merkezli bir devlet de kurdular. Bölge hakları ile Bizans'a karşı birlikte savaştılar. Türklerin ve Müslüman Arapların Anadolu'ya girmesinde bu dönemde oldu. Bizans 100 bine yakın insanı katlederek bu Ermeni Paulikyan hareketini çok kanlı bir şekilde bastırdı. Bir kısmı Trakya ve Balkanlara sürülen Paulikyanlar, Bogomiller ismini alıp, 16. Yüzyıla kadar inanç ve ritüellerini korumuşlardır. Balkanlara Alevi Bektaşîliğin yerleşmesi ve 14 yy. Bedreddin ayaklanmasında bu bölgeden çıktı.

Bizans'ın saldırılarında kurtulan Paulikyanlar, kendi ibadetlerini gizli yapmak, ancak görünüşte Müslüman olmak şartıyla İslamiyet'i kabul ettiler. Malatya'da Döndü, Döne, Dönüş gibi isimler yaygındır. Hıristiyan Anadolu İslamlaşırken, Hıristiyanlığı heterodox (çember dışı) çevreleri İslamiyet'in heterodox/Sünni olmayan yanını tercih etmişlerdir. Bektaşîlik ve Alevilik inanışları içerisinde de İslami yorumlardan uzak inanış ve ritüellerini yaşatmışlardır örneğin; ünlü Bektaşî ozanlardan "Harabi, Hayrani, Âşık Vartan, Nikabi, Coşkuni, Zeki, Civanaga..." Ermeni olmalarına rağmen Bektaşîliği benimseyip, bu felsefe için değerli eserler yazmışlardır. Anadolu Aleviliğini, sadece Horasan ve Orta Asya Şaman kültürleri / Safavi-İran propagandaları, Hz. Ali, Kerbela... kültürleri ile açıklamayı tercih etmek, büyük bir cehalet ve tarihi deformasyondur.

Mazlumun yanında olmak haksızlığa karşı durmak, kendine reva görmediğini başkasına görmemek, ezmeden ezilmeden dünyada insanca mutlu yaşamak tüm Alevilerce, Aleviliğin temel desturlarından biri olarak kabul edilir. Fakat bu çok yanlış bir şekilde, "ilk ve daima halife olma hakkına" indirgenip İslam halifesi İmam Ali, Hüseyin-i Kerbela ve Ehlibeyte bağlanır.

Sanki onlar haksızlığa uğramış, haksızlığa karşı durmuş, mazlum gösterilir. Hâlbuki olay İslam'da ganimet halifet iktidar kavgasından başka bir şey değildir.

Hatice'nin deve ticaret kervanlarında çalışan, sonrada onunla evlenen Muhammed, ekonomik gücünü artırmak için, gidip gördüğü yerlerde, Eski Sümer, Yahudilik, Hıristiyanlık vs. inanç kültürlerle eski Arap inanç kültürünü karıştırıp, "katliam" ve "ganimete" dayalı yeni siyasi bir güç, İslam dinini yaratmıştır. İslam dini iktidara gelmek için yaptığı iç-savaş ve ilk 4 halife döneminde elde edilen ganimet paylaşımı ve iç aile/kabile ve iktidar kavgaları, 3. Halife Osman'ın öldürülmesi ile İslam'da ilk Sünni, Şia (Ali taraftarı) ayrımını ortaya çıkardı. Muaviye ile Ali arasındaki Sıffin halifelik savaşında 'hakem, yüzük' uzlaşma olayı ile İslam'da bir 3'cü bölünme yaşanmıştır. Muaviye'ye karşı Ali'yi destekleyenlerin önemli bir bölümü, şehir dışında köylerde vs. yaşayan, İslam devletinin yayılma, savaş harç zekât vergilerinden bıkan, geniş fakir halk yığınlarından ve kölelerden oluşuyordu. Yeni İslam devletinin olanaklarından bir yarar göremeyen Ali'nin halife olması durumunda yaşam şartlarının daha iyi olacağını düşünen "Hariciler" denilen bir grup.

Hariciler: Sıffin savaşında yenilmek üzere olan Muaviye'nin hile ile uzlaşma "hakem" teklifini kabul eden, Ali'ye, karşı çıkıp Ali'nin ordusundan ayrıldılar. İmam Ali, kendi taraftarı olan bu Haricilerin çoğunu daha sonra, (659 yılında Nehrevan'da vs.) katledip çukurlara doldurup yaktı. Görüldüğü gibi Hz. Ali mazlumdan yana olmamıştır, mazlumları katletmiştir. Daha sonra Haricilerden biri" İbni Mülcem'de" onu zehirli bir kılıçla yaralayıp öldürür. Ali'de Hasan'da Hüseyin'de köle sahibidir. İslam'ın tüm kurallarını vs. yerine getirmiştir. Kerbela olayı da İslam'da hâkim güçler arasında halifelik iktidar kavgasıdır. Ali'nin oğlu Hasan'da halifelik konusunda Muaviye ile anlaşmıştır. Hüseyin, dedesi Muhammed'ten dolayı Halifeliğin kendi ailesinin kendinin hakkı olduğu düşüncesi ile Halifeliği ele geçirmek için Küfede ordu kurmuş, fakat Yezit ondan daha hızlı davranıp, O Küfe'ye gelmeden Kerbela çölünde önünü kesip, Hüseyin'i ve korumalarını katletmiştir. Hüseyin Küfe'ye varıp yeterli gücü toplayıp Şam'da Yezidi katledip O halife olacaktı. Sistemde bir değişiklik mi olacaktı hayır. Şia, İmam Hüseyin (Ehlibeyt) İslam anlayışı, bugün İran'da iktidarda, Sünni İslam'dan neresi daha iyi ki? (Kerbela başlığı altında daha geniş açıklanmıştır) Her ne kadar Sünni, Şia ve Alevi-İslamcı çevreler kendilerince süsleyip püsleyerek anlatsa da Kerbela olayı, İslam'da iktidar halifelik kavgasıdır, Aleviliğin mazlumun yanında olma haksızlığa karşı durma ve rıza şehri anlayışıyla uyuşan hiçbir yanı yoktur.

Babek Hürrem'i hareketi: Emeviler ve Abbasilerin yönetiminde, sıradan halk köleler kadınlar vs. hiç hoşnut değildi. Allah'ın yarattığı yönettiği bir dünyada, nasıl olurda adaletsizlik, zulüm, haksızlık olur, zalimler hep güçlü ve iktidarda olurlar? İnsanlar bu soruyu sormaya başladılar. Arap İslam emperyalizmi, kuzeye doğru yayılmaya başladığında, Horasan, Azerbaycan, Dersim, Bağdat üçgeninde yaşayan Türkler, Kürtler, Ermeniler, Gürcüler, Nusayriler, Ezidiler, Dürziler, Hıristiyan, Yahudiler vs. halklar 72 millete aynı nazarla bak anlayışı ile "Mutlu Kızillar" (kızıl giyenler) anlamına gelen Hürrem'i hareketi (Babek Qürremi 795 – 838) öncülüğünde Bezz kalesinden, Abbasi Halife İslam ordularına karşı direndiler. Emevi ve Abbasiler ile iktidar/halifelik kavgasını kaybeden bazı Şii imam evlatları da İran'ın kuzeyine Horasan'a vs. kaçıp bölgedeki halk hareketleri içinde direk veya dolaylı olarak yer aldılar.

Aleviler olarak cemlerimizde darına durulan Hallacı Mansur, Ağustos 858, Qorasan-Tûr köyünde doğdu. 26 Mart 922, Bağdat'ta hunharca bir şekilde katledildi. Hallacı Mansur yaşadığı dönemde "Karmati" köle halk hareketinin ayaklanmasını örgütlemek ve Enel-Hak, Ben Hakkım "tanrıyım" HAK insanda, söyleminden, din İslam'ın tanrı anlayışına vs. karşı felsefi düşüncelerinden dolayı uzun süre yargılandı, sonuçta kırbaçlanıp, burnu, kolları ve ayakları kesildikten sonra, boynuna "Karmati Casusu" tabelası asılıp idam edildi. Baş kesilerek Dicle üzerindeki köprüye dikildi; gövdesi yakılıp külleri nehrin sularına savruldu. Kızıl kesik başı iki gün köprüde dikili bırakıldıktan sonra, Horasan'a gönderilerek bölgede dolaştırıldı. Alevilere "Kızılbaş" denilmesinin kaynaklarından biri işte bu bölge, bölge gezdirilen H. Mansur'un kızılbaşındandır.

Karmati halk hareketi, adını İran'dan gelip Küfe yakınlarındaki Nehrin köyüne yerleşen, lakabı "Kamisa" "kiremit" (kızıl alev gözlü anlamına gelen) "Hamdan Karmat" tan almaktadır. Zerdüştlük, Mazdek, Mâni, Sabilik vs. birçok halk doğa inançlarından, Qorasan Pirleri, İsmaili Dailerinden etkilenen, "Yoksulların ve ezilenlerin kurtuluşuna" hizmet eden inançsal söylemleri ön plana çıkaran Karmatiler, 870-1030 yılları arası, Irak, Horansa, Suriye, Mısır, Bahreyn'den Yemen'e, geniş bir alanda etkili oldular. Karmatiler; Alevilikte Rıza şehri dediğimiz, HERKESTEN GÜCÜNE, HERKESE İHTİYACINA GÖRE, komünal bir paylaşım düzeni kurmak ve bölgede Köleciliğe sömürüye adaletsizliğe karşı İslam rejimini devirmek amacıyla 880'de Abbasilere karşı ayaklandılar. İslam Şeriatını 100 yıl kaldırıp, Kâbe'deki "Hacerül Esved" taşını vs. söküp Lashaya götürdüler. Mısır'da iktidar olan Şii İslami "Fatimi" devletine de karşı çıktılar. Karmatiler Fatimi'lerce (imam Aliciler tarafından) ortadan kaldırıldılar, fakat yok olmadılar.

Fatimi devletinin bölünmesi ile Mısır'dan kaçıp İran'ın Deylem bölgesine gelen (Dersimlilerle aynı kökendir) Deylemlilere sığınan Hasan Sabah (1050-1124) (İsmail'i Nizari) hareketi Karmatilerin bir anlamda devamı oldu. Büyük İslam ordularına dünya haramilerine güçleri yetmezdi. Bu nedenle Alamut Kalesi etrafında "sır bekçileri" gizli bir örgütlenme oluşturup "fedai" eylemleri ile zalim iktidarlara taş söktürdüler. Selçuklu vezir, Nizam-ül Mülk 1092 öldürüp (1092), (Türk Fars Sünni İslam) Büyük Selçuklu Devletinin (1037-1194) çöküşünü başlattılar.

Anadolu'da yaşayan Aleviler yerli halklar, (1080, 1178) yıllarında Anadolu'da Tokat Niksar merkezli (bilge adam /danışman anlamına gelen) Danışmend Alevi Devleti kurmuşlardı. Güneyden Müslüman Araplar doğudan 1230 -1270 Moğol

saldırılarından dolayı birçok doğu halkları Türkler vs. Anadolu'ya yerleşmeye, hâkim olmaya başladı. Sünni İslam'ı benimseyen Türkler Danışmend Alevi Devletini yıkıp Anadolu Selçuklu İslam devletini (1071-1318) kurular.

Babai ayaklanması: 1237-40 yıllarında Anadolu Selçuklu İslam devletine karşı Adıyaman ve Amasya'dan büyük bir "Babai ayaklanması" gerçekleştirdi, bu ayaklanmaya bölgede yaşayan Ermeni Kürt Türk Hıristiyan haklar katıldı. Selçuklular kiralık paralı *Frank askerleri* ile kanlı bir şekilde bu ayaklanmayı bastırdı. Ayaklanmanın önderlerinde Baba İshak'ı Amasya kalesinde astılar. Horasan ve Hasan Sabah'ın kalelerinde eğitimini alıp Anadolu'ya gelen, ayaklanmanın önderlerinden Hacı Bektaş Veli bu katliamdan kurtulurken kardeşi Mentuş öldürüldü.

Babai ayaklanmasından sonra kadim Anadolu'da var olan doğal halk inançları, bölgeye dışarıdan gelen, cemlerde darına durulan Hallacı Mansur, Nesimi, Fazlullah ve Farabi Hasan Sabah, Ömer Hayyam, İbni Sina, Pisagor, Sokrates, platon Hermes/İdris vs. Birçok ışık ehli Dâhilerin görüşleri, Anadolu ışık ehli halkta, HAK yolu, Bektaş Kızılbaşlık adı altında yeniden şekillendi. Sözde tanrı adına hak hukuk din, kitap yazı peygamberliğini ilan edenlere karşı, "Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır" diye, her şeyin doğada olduğunu, onu bulup açığa çıkarmak için bilimi, kâmilî bilge a'lim insan olmayı, haksızlıklara cahilliğe karşı durmayı yol eylediler. Sen ben değil, biz ve "yol cümleden uludur" dediler.

Bedreddin Börüklüce: 1414-1420 yıllarında (Daha Marx Lenin Mao doğmadan) Alevi pirleri Börüklüce Mustafa, Torlak Kemal ve Şeyh Bedreddin, Ege'de Aydın Ortaklar köyünde başlayıp Karadeniz Balkanlar Ege bölgesinde var olan tüm haklarla bir olup, "Yârin yanağından gayri her şey ortak" diye; iç taht kavgaları ile uğraşan Osmanlı İslam devletine ve sömürü sistemine karşı ayaklandılar. Paranın bile ortadan kaldırıldığı, (9 bin yıldır "Çatalhöyük'ten" beri özlemine çektikleri) Aleviliğin rızalık Şehri, komünal paylaşımçı toplumun kurdular. Osmanlı Börüklüce Mustafa'nın yiğitlerini İzmir Karaburun'da katledip, daha sonra Şeyh Bedreddin'i Yunanistan'da Serez çarşısında asmıştır. Aleviler Osmanlı'nın zulmünden kurtulmak için kuş konmaz, kervan geçmez dağlara çekilmişlerdir.

1452 İstanbul'un alınması ile Osmanlı Sünni İslam imparatorluğu kurulup yayılma katliam işgal ganimet "güçlenme dönemi" başladı. Osmanlı yürüttüğü savaş ve işgaller için halktan asker ve vergi talebini artırdı. Aynı dönemde İran'da da Şah İsmail etrafında "Safavi" Şii İslam imparatorluğu kuruldu. İslam'ın başından beri var olan katliam işgal ganimet iktidar halifelik kavgası, Sultan Yavuz - Şah İsmail ile Anadolu'ya taşındı. İran'da bazı Türkmen grupları Şii Şah İsmail'e destek verdi, Şii propagandacılar Anadolu'ya gönderildi (bugün de İran aynısını yapıyor). Aleviliğin içine Sünni Şii İslami unsurlar söylemler bu dönemde girdi. Daha önceki dönemlere baktığımızda, Alevi edebiyatında nerede ise İslami unsurlara hiç rastlanmaz.

Osmanlı'nın yoğun baskısından dolayı kurtuluş olarak Anadolu'dan birkaç Alevi Aşireti Şah İsmail'e destek verip, 1511'de "Şahkulu" adı altında Osmanlıya karşı ayaklandı. Yavuz Selim Anadolu'da Alevileri katletmeye başladı. Şah İsmail'de Şii İslam'ı resmi devlet dini ilan edip Sünnileri katletmeye başladı. 1514 Yavuz ve İsmail arasında geçen Çaldıran savaşından önce, Anadolu'da arkada ayaklanma olmasın diye Yavuz Selim 40 binden fazla Alevi'yi katletti. Safavilerin "kılıcına" karşı ilk defa ateşli silahlar (top tüfek) kullanan Osmanlı, Çaldıran savaşını kazandı. Safaviler Şii İslam'ı benimseyerek bölgede kızılbaşları katlettiler.

1527 Kalender Çelebi ayaklanmasının ardından 1750 yıllarına kadar, "Celali" ayaklanmaları adı altında Aleviler Osmanlıya karşı 200 yıl, bir nevi gerilla savaşı verdiler. "Demiri demirle dövdüler; biri sıcak biri soğuktu, insanı insanla kırdılar; biri aç biri toktu". "Bozuk düzende sağlam çark olmaz, bu düzen kökten değişmelidir" diye Pir Sultanlar hem sosyal ekonomik bakımda hem de inanç açısından, İslami Osmanlı'ya karşı ayaklandılar. Aynı dönemde Anadolu'da yaygın olan Alevi kültüründen etkilenen Osmanlı'nın devşirme ordusu "Yeniçerilerde" dönem, dönem Osmanlıya karşı içten ayaklandı. Osmanlı 1826'da kendi Yeniçeri ordusu topa tutup katletti. Ve aynı anda kontrol altına almak için dönem, dönem beylik/valilik verdiği alevi aşiretleri ve Alevi Bektaş dergâhlarını kapattı. 1834 yılında Hacıbektaş dergâhlarına cami dikip, Nakşibendi vs. İslamcıları yerleştirdi.

Din İslam'a bağlı olan Osmanlı 1700-1800'lü yılların bilim aydınlanma çağından nasibini alamadı. 1871 Paris Komünü ayaklanması ile gelen emek ve özgürlük hareketleri dünyanın ve 600 yıl süren Osmanlı Emperyalizminin de çöküşünü başlattı. İçinde Mustafa Kemal'inde (Atatürk) olduğu, İttihat ve Terakki (Birlik ve İlerleme) partisi (1889-1918) Çöken Osmanlı'nı İmparatorluğu içinde olan Türk-İslam mirasını, Anadolu'da toplama, Türk-İslam'ı gönüllü kabul etmeyenleri katletme veya Anadolu dışına sürgün etme kararı aldı. 1915'te Ermenilerle işe başladılar. Son Osmanlı Padişahı olan Vahdettin; Trabzon'da Pontus Rumlarına karşı katliam başlattı, sözde bunu engellemek için de işgalci İngilizlerden izin "İstanbul limanından çıkış vizesi" alıp, kendine sadık paşaları ve emir subayı koruması olan Atatürk'ü başlarına koyup "Türk-İslam devleti" kurmak için Anadolu'ya gönderdi.

Koçgiri Dersim: Çöken Osmanlı topraklarında halklar bir, bir bağımsızlıklarını ilan etti. Yüzyıllardır Osmanlı'nın baskısı altında olan Koçgiri bölgesinde yaşayan Aleviler, Zazalar, Kürtler'de doğal olarak bağımsız bir devlet kurmayı düşünüyorlardı. Fakat Kemalistler bunu çabuk fark etti ve Koçgiri ayaklanmasını (Mart 1918-Haziran 1921) kanla bastırdı. Kurtuluş savaşına destek için gelen TKP yöneticileri Trabzon Sürmene açıklarında (28 Ocak 1921) katledildi, daha sonrada

1 Mayıs vs. yasaklanıp sosyalist komünistler mahpuslarda çürütüldü. Cumhuriyet kurulduktan sonra da Alevilik ve Kürd dili yasaklandı, 1925 Şeyh Sait, 1930 Ağrı, 1937-38 Dersim, O gün bugündür T.C. tarihi Alevilere ve Kürtlere yönelik katliamlar tarihidir. Her şeye rağmen Aleviler Kürtler sosyalist komünist devrimciler Lenin vs. Kemalistlerin 1923 kadar olan "kurtuluş savaşı" ve "burjuva demokratik devrimi" sürecini desteklemişlerdir. Atatürk 1923-27 yılları arasında bir dizi anti demokratik gerici yasalar çıkarılmış, 1927 yılından sonrada İbrahim Kaypakkaya'nın belirttiği gibi Kemalizm faşist bir diktatörlüğe dönüşmüştür.

Aleviler 1970'lerde yükselen Devrimci Sosyalist emek örgütlenmesi sendikalarda, diğer sivil toplum kuruluşları ve her türlü muhalif içinde yoğunlukla yer aldılar. Ve bu hareketlerinin liderlerinin çoğu da İbrahim Kaypakkaya gibi Alevi Kürt kökenlidir. 70'li yıllarda yükselen emek sosyalist devrimci hareketi bastırmak, 1980 Askeri faşist darbesine zemin hazırlamak için TC devleti Türk İslam Cumhuriyeti, Alevilere yönelik Maraş, Çorum katliamı yaptı. Darbe ile sol ve emek hareketi bastırıldı, okullarda zorunlu din dersleri ve 40 yeni cami imam, Allah Kuran Peygamber AKP iktidarı için zemin hazırlandı. 1980'lerde ortaya çıkan Kürd ulusal kurtuluş hareketi içinde Aleviler yoğunlukta yer aldılar. Kürd özgürlük hareketi, Sünni Şafi Kürt kesimi içinde bir aydınlanma gerçekleştirmiş ve ayrıca Alevilere yönelik kışkırtmalı yaklaşımları önemli ölçüde tersine çevirmiştir. Bunda Kürd Alevi canlarında önemli katkısı vardır.

SivasBela: Alevilere gözdağı niteliğindeki, 2 Temmuz 1993 Sivas katliamı Alevi toplumu örgütlenmesi açısından bir "milat" dönüm noktası olmuş, Aleviler kendi bağımsız kitle örgütlenmesine başlamıştır. Fakat İslam'la ve milliyetçilik ile yüzleşemediği, asimilasyondan ve CHP kuyrukçuluğundan kurtulamadığı için, Türkiye'de halk emek muhalefet hareketini birleştirecek toplumda sosyal kültürel bir değişim ve yeni bir sistem için öncü birleştirici ve taban gücünü ortaya çıkaramamıştır. 2013 Gezi Direnişi gibi köklü bir direnişi, fırsatı, diğer güçlerle birlikte AKP'yi durdurma ve köklü bir demokratik sitem değişikliğine çevirememiştir. Karamsarlığa hiç gerek yok, hiçbir iktidar kalıcı değildir. Her aman fırsatlar doğar. Önemli olan kendimizi ve toplumu insanca eşit özgür mutlu bir yaşam için mücadeleye değişime ve fırsatlara hazır hale getirmektir. Yoksa çok uzun yıllar baskı zulüm altında hep birlikte eziliriz.

Görüldüğü gibi Aleviler 9 bin yıldır, "kendine reva görmediğini başkasına görme", Yârin yanağından gayrı her şeyi paylaşmak, Rıza şehri anlayışı ile ezmeden ezilmeden insanca mutlu yaşamak için hep mazlumun yanında olmuş haksızlıklara karşı direnmiş ve bu yönde mücadele veren halklar ile dayanışma içinde olmuştur. Bundan dolayı da katliamlara uğramıştır. Aleviler bugüne kadar resmi (semavi vs.) Dinlere ve hâkim sınıfların sömürü devlet düzenine güvenmemiş hep karşı olmuştur. Onun içinde Hallacı Mansur, Nesimi, Fazlı gibi ödün vermeyen boyun eğmeyenler cem erkânlarına "Dar" olarak almıştır. Alevilerin inançsal duruşu toplumsal sınıfsal bir duruş olarak Aleviliğin, özünde vardır. Zalimin zulmünden, gelecek saldırılardan, kendi varlığını koruyup savunamayan bir toplumun hiçbir şeyi yoktur, olanı da yok olur. Aleviler katliamlara karşı meşru müdafaa kendi savunma hakkını kullanmalıdır, sömürü devletine düzenine güvenmemelidir. Bugün dünyanın 8 en zengin adamı, dünyanın yarısından fazla servete sahip, 70 milyon kişinin dünyanın geri kalan yüzde 99'undan (yaklaşık 7 milyar insandan) daha fazla servete sahip. Bu gelir eşitsizliği adaletsizlik tersine dönmelidir. DAB'ın devrimci Alevi adını almasının sebeplerinden biride Aleviliğin bu tarihsel toplumsal paylaşımcı ve haksızlığa karşı duruşu, değişime açık olması ve Alevilikte köklü bir reform değişime 'devrime' ihtiyaç olduğu ve bu devrimci öze dikkat çekmek içindir.

Alevi cemleri ah Hüseyin, vah Hüseyin diye ağıt yakma diz dövme yeri değildir. Bir inanç /öğreti insanların bugününe ve yarınına bir fayda sağlamalıdır. Alevi Pirleri cemlerimizin bir parçası olarak, geçmişteki bu paylaşımcı ve direnişçi özümüze sahip çıkarak, güncel sosyal yaşam politik sorunları ele alıp, daha eşitlikçi adaletli bir düzen kurmak için topluma yol gösterici eğitici olmalıdır. Cemlerde dayanışma ve güncel verilmesi gereken mücadele dile getirilmeli, Alevilerin ezilen halk ve sınıflarla haklı mücadelelerle ve insani doğal afetlerle vs. konularında dayanışmaya teşvik edilmedir.

*Şalvarı şaltak Osmanlı
Eğeri kaltak Osmanlı
Ekende yok biçende yok
Yiyende ortak Osmanlı*

...

*Su milleti güruh, güruh gezelim
Mazlumları bir katara dizelim
Zalimlerin sarayını bozalım
Yıkalım bakalım ne olursa olsun*

...

*Bir sah olsam hükmeylesem cihana
Kilise, mescidi yıkar giderdim
Okullar yapardım bütün insana
Cehaleti kökten söker giderdim*

...

Elim aydır dört kitabtan eveli
Seydoğlu Bedrettin Bektaşı Veli
Ortaklar adına bileyim seni
Dağlar gider bizim dede sultana

8. Darı Mansur SORGU görgü, düşkünlük arınmak, halk mahkemesi, barışıklık.

Aleviler toplumsal yaşama başladıkları ilk çağlardan bu yana, kişisel ve toplumsal sorunlarını cemlerde, “kendine reva görmediğini başkasına görme, eline diline beline sahip ol” ve “Rızalık alıp verme” ilkesine bağlı olarak, sorgu görgü yaparak çözdüler. Bu aynı zamanda Aleviler hâkim güçlerin ve İslam’ın baskı ve katliamlara maruz kalıp dağ köylerine çekildiklerinde, devlet siteminden ayrı Alevi hukuk sistemlerinin temelini oluşturdu. Bu hukukun temeli eğitime ve suç işlememeye yapılacak işleri rızalık olarak danışarak yapmaya dayalı idi. Yine de Canlar veya toplum arasında bir sorun yaşanırsa arabulucu olması için Pire gidilirdi, sorun orada çözülemezse, bir cemde ele alınır, tatlılıkla bir karara bağlanırdı.

Cem ve erkânların yürütülmesi için cem erenlerinin birbiri arasında sorun küskün dargın alacak verecek bir husumet olmaması, herkesin birbiri ile barışık olması esastır. Yoksa cem yapılamaz, herkes barışmak zorunda, yoksa taraflar ceme katılamaz dışarı atılırlar. Pirlar ceme başlamadan önce küskün dargın vs. olan var mı, birbirinizden hoşnut ve razı mısınız diye sorar. “Aşığa Şan Dervişe Nişan” herkesin birbiri ile niyazlaşmasını ister. Yılda bir yapılan Görgü cemlerinde herkes yolun temel ilkeleri doğrultusunda, bunlara geçen bir yıl içinde uyulup uyulmadığı konusunda Cemde Dara durup, “sorgu “görgüden” geçer, ufak tefe hatalar düşkünlükler sembolik cezalar ile kaldırılır, bir anlamda canlar ikrarını tazeleyip, aklanmış olur. Kasten bir cana kıymak (öldürmek) veya tecavüz suçları af edilmez kişi dükün sayılır yoldan toplumdan atılır.

Alevi cemlerinde DAR’a durulur. Dar kelimesi darağacına çekilme (idam edilmek) ve aynı zamanda zorda darda kalmak anlamındadır. Hallacı Mansur gibi darağacına çekilsem de, Nesimi gibi derim yüzülse kendi postumun üzerine otursam da Fazlı gibi kalbimden hançerlenip yere düşsem de sözümünden özümünden ikrarından, doğru bildiklerimde davamdan dönmem, yalan söylemem haksızlığa boyun eğmem, “Dönen dönsün, ben dönmezem yolumdan” kendi ellerimle başımı bu yola koydum anlamı taşır.

Hallacı Mansur darında baş boyundan asılmış gibi hafif yana bükülür, sağ el kalp üzerine konur sol el yan tarafa uzatılır, (cenazenin ayak başparmakları birbirine bağlandığı için) ayakları birleştirilir, bu aynı zamanda ölmeden önce ölmek anlamına gelir. Nesimi Darı, dersi yüzülen Nesimi gibi kendi postu/derisi üzerinde diz üstü oturma şeklidir. Fazlı Darı ise kalbinden karnından hançerlenmiş gibi yüz üzeri, (baş yere değmemesi için avuç içinde başın meydana konma şeklidir) kendi ellerimle serimi (başımı) bu yola meydana, bu davaya baş koydum anlamındadır. Bazı Alevi İslamcılar bunu bak bizde namaz kılıyoruz şeklinde anlatır fakat hiç ilgisi yoktur. Normalde cemlerde canlar topluca sadece Mansur darında dururlar. Diğer darlar kişi şahsen herhangi bir konuda meydana DAR’a çekilirse yapılır. Cemlerde ayakta Mansur darında dururken veya normal sandalye sedir minderde vs. otururken; Önek Pir bir gülbenk verdiğinde veya Zakirler bir deyiş okuduğunda son beyitte deyiş yazan aşığı adı geçtiğinde, AŞK ile can cana diye, sağ el kalbe, sonra başa/dudağa ve bele veya yere meydana götürülür. Bu elime dilime belime sahibim, özümünden sözüme/ne bağlıyım, başım üstüne serim meydana anlamını taşır. Görgüde darda duranlar "Bizde hata, sizler ata." "Gönül kalsın, yol kalmasın" Yol cümleden uludur. "Gelin canlar bir olalım." Kısa çöpün hakkını, uzun çöpten alalım. Yoldan düşenin yeri düşkünlük meydanıdır. "İstirap bir bedenim, yara tüm gönüllerindir". Suçluyu bağışlamak, ancak mazlumun hakkıdır. Bazen olur, bir can geçse de hakkından, yol geçmez, bu kamu hakkıdır, cem erenleri sorar hesabı, keser cezayı. Mala, cana, şana, şöhrete, güzelliğe, güvenme. Nefsini, dizgin tut, yoksa sorar erenler. Sen mi ulusun, insanlık yol mu ulu? Diye.

Kızılbaş Alevilik, tarihsel geçmişinin bütün dönemlerinde, egemen olan ve kendisini çevreleyen “devlet” hukuk ve adalet anlayışlarının dışında kalmıştır. İster köleci, ister feodal, ister kapitalist olsun, tarihsel geçmişinde süregelen özel mülk sistemleri ve sistem sahibi devletlerle, özellikle adalet dağıtan kurumlarıyla hiç barışık olmamıştır. Sömürü ve zulüm üzerine kurulmuş bir binanın adalet ve vicdan binası olamayacağını, Adalet ve vicdanın, ortaya konulan yaşam şartlarından ayrı oluşamayacağını, dolayısıyla söz konusu yaşam şartlarının “İhtiyacına Göre” erkânına uygun düzenlenmesiyle hem hakkaniyete hem de rızalık vicdanına uygun düşen adaletin gerçekleşeceğine inanmıştır.

Yıllık sorgu- sualden (Görgü) geçen her can, önce kendi kendisinin yargıcı olur ve özünü, bu bağlamda Hak Meydanı’na açar. Daha başında verdiği ikrar, dar olduğunda ona yol gösterir. Ne demişti verdiği ikrarda; “Kendime reva görmediğimi başkasına görmeyeceğim. Elime, dilime ve belime sahip çıkacağım Eşime (karıma ya da kocama değil eşime), işime, aşıma sadık olacağım, doğru düşüneceğim, doğru söyleyeceğim, her işimi doğru ve sağlam yapacağım”. Yola girerken ikrar vermek, musahip olmak, Alevi topluluğunun vatandaşı YOLdaşı olmak demektir. Bunu yalın Türkçe karşılığı “Eş ve Eşitlik yol kardeşliğidir”. Kürtçe, Farsça ve Zazaca karşılığı, “Bıraye Müsavı”dır. Ortaklık toplumuna üyelik, daha başından eşleşerek ve eşitleşerek olunur. Başka türlü mümkün değildir. Bu noktada hiçbir yanılsızlığa meydan vermemek için, tarifi bile yapılmıştır ve şöyledir. “Hal ile halleşecek, sonra yar olup yârleşeceksin, sonra yol ile yoldaş olacaksın. Bu toplumda erk yoktur. Altlık ve üstlük yoktur. HER CAN O MEYDANDA EŞTİR, EŞİTTİR. Bu yolda “makam ve

post" bilime bilgeliğe onun ışığında sevk ve idare duyulan saygıya dayanır. Çünkü meydan, emir meydanı değil, Rıza Meydanı'dır.

Cemlerde sorgu görgü yapılabilmesi sorunların çözülüp küskünlerin düşkünlüklerin kaldırılması toplumsal barışın sağlanması vs. için hem canların birbirini, hem de erkânı yürüten pirin canları yakından tanınması gerekir. Eskiden Alevi toplumu genelde köylerde oturuyordu, herkes bir ocağa pire bağlı idi, talip pirini, pir talibini tanıyordu. Bugün kozmopolittik şehir koşullarında bu yapı dağıldı. Bu nedenle var olan Alevi dernekleri o eski "ocak" bağlılık işlevi görmeli, Pirlerde derneklere bağlı üye olarak orada sabit hizmet yürütmelidir ki toplumu tanısın bir sorun olduğunda "arabuluculuk" yapabilsin. Resmi hukuk sisteminde daima bir kazanan bir kaybeden vardır. Genelde çok uzun ve maddi açıdan pahalı bir çözümdür. Alevi rızalık hukuk sisteminde her 2 tarafında kazandığı eşit olduğu bir çözüm yolu bulunmaya çalışılır. Tarafların cemde alınacak karar uyacaklarını baştan kabul etmeleri zorunludur.

Yaşadığımız çağda sorunlar çok ve karmaşık olabilir, bu nedenle her sorunun, cem sorgu görgü erkânına getirilmesi mümkün olmayabilir. Taraflar istese de istemese de bazı konular resmi hukuk sistemi, yasal mahkemelerde görülmek zorundadır. Alevi cemlerinde öncelikle Aleviliğin "kendine reva görmediğini başkasına görme", eline diline beline sahip olmak" ve "Gönül Rızalığı" alıp verme" gibi etik konular cemlerde işlenip anlatılmalı. Yani mümkün olduğunca insanların birbirlerine karşı hata kusur işlemleri öğretilmelidir.

Pir Sultan'ım der gözümde

Hiç hata yoktur sözümde

Eksiklik kendi özümde

Darına durmağa geldim

9. Hava Ateş Su Toprak 4 Kapı da Can, tüm canlılar, dünyada "cennet" DOĞAL yaşam Kültürü.

Varoluş felsefesine dayalı Alevilik bir doğal bilim inanç öğretisidir, canlılar her şeyini doğadan alır geri doğaya verirler. Doğada canlı cansız yaşamı devri daim var eden yüzlerce çeşit temel kimyasallar, milyarlarca çeşit madde, element, vitamin, hücre ve canlılar vardır. Alevilik öğretisi geçmişte bunları niteliklerine göre, Hava, Ateş, Su, Toprak diye 4 genel element, 4 anasır, 4 kapı diye adlandırmış ve 4 kapıda can/hak demiştir. Az çok 4 unsur olmadan canlıların yaşayamayacağı bilimsel bir gerçek. Hece Bektaş Veli, "Can dediğimiz, şah dediğimiz hak dediğimiz, "Cevherde (madde, madende çeşitli kimyasallarda) uyur normal gözümüzle göremeyiz, bitkilerde uyanır, hayvanlar âleminde hareket eder, İnsanda bilinç gelir. "Can devri daim eylediğinde hakka yürüdüğünde, yel yele, od oda, su suya, toprak toprağa can cana gider (karışır) diye doğanın devri daim diyalektiğin birbirini etkilediği sürekli değişip geliştiğini ve bizlerinde bu doğa devri daimin bir parçası olduğumuzu dile getirmiştir. HBV 4 Kapı 40 makam öğretisinde, İnsanın bilinç gelişme düzeyinde "Hava ehli, Ateş Ehli, Su ehli, Toprak ehli diye 4 de ayırmıştır. (Bak 4 kapı 40 makam öğretisi.)

Hava oksijen olmadan 3-5 dakika duramayız, ölürüz. Aynı şekilde ışık ısı sıcaklık enerji ve abu hayat su olmadan da fazla yaşayamayız. Üzerinde yaşadığımız ve tüm canlılara besin sağlayan toprak, olmadan da yaşayamayız. Tarihte çeşitli kültürlerde bu 4 ana unsura, Hava/fırtına tanrısı, Güneş tanrısı, Su/yağmur deniz tanrısı, toprak-ana-tanrıca gibi tanrısal nitelikler yüklenmiştir. Alevilikte HAK kavramı, âlemde doğada her alanda her maddede var olan enerji kültesidir. Buna sembolik "delil" olarak cemlerde "delil" uyandırılır mum yakılır. Mumun üst dalgaları havayı, ışığı ateşi, eriyen yeri suyu, katı kökü toprağı ve delili uyandıran canda 4 kapıda can Hakkı temsil eder. Cemlerde 4 kapı selamı verilir, meydan postu serilirken 4 köşesine "hava ateş su toprak ve ortasına cemi cümle canlar aşkına diye niyaz edilir. Alevi deyiş ve semahlarımıza bakıldığında da çoğu doğayı, bu 4 unsuru, bitkileri hayvanları canlıları kutsadığını görüyoruz. Turnalar gibi semah döner, bülbülün güle aşkıyla deyiş söyler, kırat sırtında zalime karşı durmuştur. Bozkırın ortasında 1 ağaç kalmışsa, kesilip yok olmasın diye, ona bir çaput bağlayıp, onu kutsallaştırıp korumuştur. Alevilik "Cümlenin muradı dünyada cennet" diye, semavi dinlerin İslam'ın, bu dünyayı ganimet savaşları ile cehenneme çevirip, sözde öbür dünyada, güllük gülistanlık, şarap akan ırmaklarını huri cennetini red etmiştir.

Enel HAK dediği için öldürülen Nesimi, bir şiirinde "*Ben Mevlamı yerde buldum, ne isterem gökyüzünden*". Diye toprağı dünyayı doğayı canlıları kutsar. Alevilik bütün öte dünya kutsallıklarını red eder, mülk ve hükümlerlik toprak Ananındır, Dünya Ana, doğurduklarının tümünü, ihtiyaçlarına göre rızasını verir. Aleviliğin önemli mekânlarına baktığımızda Kazdağlılarından Binboğalara, dağ taşı, suları ırmakları kutsamış Baba Mansur Munzur gözelerinden, tahtacı "ağaç erlerine" Aleviler hep doğa ile birlikte imece bir bütün olarak yaşamıştır.

Kalkıp bugün İslami asimilasyonun etkisiyle, Alevi Cemlerinin başından sonuna; "Hz. imam Ali efendimiz çatal Zülfikar kılıcı ile İslam Müslüman olmayan, olmak istemeyen "kâfilerin" kellesini kesmiş, fakat hakkı yenmiş? İmam Hüseyin efendimiz dedesi, Muhammed peygamber halifelik bizim, benim hakkım diye, İslam şeriatı iktidarı için Yezit ile Kerbela'da CENK etmiş, İslam'ın halifesi olmak için kellesini vermiş" fakat hakkı yenmiş. Ne Hakkı bu, ya Huuu.. Alevi canlar BİR kez olsun sorgulayın. Bunları her cemde, anlatmak, dinlemek Alevilik insanlık, adına utanç verici olsa gerek. Bugün Alevileri devletten İslami diyanetten çok Alevi kurumları dedeleri kendi kendine asimile etmektedir. İslam insanlığa sunduğu en

büyük marifet savaşta elde edilen “GANİMET” için kelle kesmek olmuştur. Hâlbuki her türlü “nimeti” huri cenneti doğa, toprak Anamız bu dünyada bize sunuyor.

Aleviliğin rızalık şehri öğretisi doğa anamızın bize sunduğunu “NİMETLERİ” rızalıkla paylaşmamızı öğretiyor.

Alevi Pirleri (dedeleri/anaları) İslam kuyrukçuluğu değil, doğa cemi yapıp abı hayatı doğanın sunduğu nimetleri rızalıkla paylaşmayı insanlara (Alevilere) anlatmalı öğretmelidir. Kelle kesip ganimet, hırsızlık yapanları değil.

Alevilikte, *Hızır İlyas, Hıdırellez*, inanç ve kutlamalarında kadim insanlık tarihinden bu yana, tamamen doğa ile ilgilidir. Denizde, karada aynı niteliklere sahip Hızır ve İlyas’ın deniz ile nehrin birleştiği, bir su kenarında ölmüş balığın dirilişi, gül ağacı altında YEŞİLLİKLER içinde ölümsüzlük şarabı içip, yeniden dirilebilen doğa anayı, evrimi devri daimî vs. anlatan sembolikler içerir. 6 Mayıs Hıdırellez bayramı (yazın başlangıcı) Alevi inanç günlerinden biridir. Şehir koşullarında biraz unutulsa da bu günlerde açık hava doğa cemleri yapılırdı ve yapılmalıdır.

İnsanlar bugüne kadar ne üretti yaptı buldularsa, hepsini doğadan örnek alarak yapmışlardır. Örnek gökte uçan kuşu örnek alıp uçak yapmıştır. Suyun üstünde yüzen odun parçasını görüp gemi yapmıştır. Aklınıza ne gelirse insanlar her şeyin bu 4 unsurdan ve doğada var olan bitkilerden hayvanlarda esinlenerek yapmıştır, her şeyin doğal bir kaynağı doğal bir nedeni ve doğal bir açıklaması vardır. Bugün dahi bütün yeni buluşlar teknoloji vs. doğadan esinlenerek doğa iyice araştırılarak bulunmakta.

İçinde yaşadığımız üret kullan çöpe at kapitalist üretim tüketim sömürü sistemi ile her gün doğal yaşam ve doğal kaynaklarımız kirlenmekte, yok olmaktadır. Pirlirimiz cemlerimizde Doğal çevreyi havamızı suyumuzu toprağımızı börtü böcek doğal yaşamı, doğal enerji kaynaklarımızı nasıl koruruz, kullanırız çevremizi nasıl temiz tutarız, doğa çevre bilimi ilgili üretim tüketimi ve doğal dönüşüm vs. konularda toplumu bilinçlendirmelidir. Cennet dedikleri yer doğanın kendisidir. Her bahar yaz aylarında doğa cemleri ve eğlenceleri yapılarak çocuklarımıza doğa çevre bilinci aşılanmalıdır.

*Pir Sultan’ın nedir ki Farz ile Sünnet
Yola Gelmeyenden Edilmez Minnet
Cümlelerin Muradı Dünyada Cennet
Söyle Canım Söyle Dinlesin Canlar*

.....

*Bir su bir gölde çok durursa kokar,
Azar azar çağla ak deli gönül.
Bulanık akma ki içmezler seni,
Çeşmenin gözünden çık deli gönül.*

*Ateş gibi birden parlayıp yanma,
Yanıp, yanıp çevre yanın yandırma.
Kâh karanlık kâh aydınlık görünme,
Meydanda mum gibi yan deli gönül.*

*Kaba rüzgâr gibi boşa dolaşma,
Çalıya çırpıya deşip ileşme.
Toz toz olup topraklara karışma,
Harman yeli gibi es deli gönül.*

*Kara toprak gibi sakın ol otur,
Hak’tan ne gelirse kabul et getir.
Bahar aylarının yemişin bitir,
Herkes gönlünce ver deli gönül.*

*Pir Sultan Abdal’ım, bu sözüm haktır,
Gaziler sözümün hatası yoktur.
Âşık’ın maşuktan dönmesi çoktur,
Pirin eşliğine düş deli gönül.*

10. 40’lar cemi kültürü, 40 makam el dil bel EDEB etik öğretisi, 1’imiz 40’ımız, 40’ımız 1’imiz için.

40’lar cemi – Miraç sorgulaması.

Alevilikte cem ve semahın kökeni konusunda en yaygın anlatımlardan biri Hz. Muhammed'in sözde Miraç'a çıkışı ve dönüşte kapısını çaldığı 40'lar meclisi/cemi mitolojik anlatımıdır. Anlatım zihniyete göre, detaylı değişik versiyonlarda anlatılsa da özetle şöyledir:

>> "Sözde Allah, Peygamberi Muhammed'i huzuruna çağırır. Muhammed, kanatlı 'Burak' atı ile gök katmanlarını çıkarken önüne bir aslan geçer ve Allah'a ulaşabilmek için Muhammed yolunu kesen aslana peygamberlik mührü olan yüzüğünü vermek zorunda kalır. Yukarı çıktığında Allah, peygambere doksan bin kelâm öğretir. Muhammed bir ışık içinde şemasını gördüğü Allah'ın cemelini ve sesini Hz. Ali'ye benzetir. Doğduğunu bilmesem Allah olduğuna inanırdım der. Peygamber; arştan aşağıya geri inerken, (Alevi İslamcılara göre Ashab'ı *Suffa*, Fatima Ananın evinde veya nerede olduğu belirsiz) bir mekândan ışık görür, kapıdan sesler duyar, içeriye girmek için kapıyı çalar. İçerden "kimsin" denilir. "Allah'ın resulüyüm" der. "Bize Resul gerekmez, sen git ümmetine resul peygamberlik yap" cevabını alır. Melekler Muhammed'e oraya girmesini söyler. İkinci kez dener, soy sop mal mülkünü sayar, bize mal mülk soy sop gerekmez diye yine içeri alınmaz. Üçüncüsünde "hadümül fukarayım" fakir/lerin hizmetçiyim deyince kapı açılır. Yer gösterilir, Muhammed; "Siz kimsiniz, kimlerdensiniz, size kim derler"? Büyüğünüz küçüğünüz kim? diye sorar. Kırklardan biri; "Bize kırklar deler. Büyüğümüz küçüğümüz de bir, kırkımız birimiz, birimiz kırkımız". Muhammed sayar bakar, yaşlı genç, otuz dokuz kişi; yarısı erkek yarısı dişi, Biriniz eksik der. "Salman dışarda, bize lokma getirmeye gitti" derler. Muhammed merakla yine sorar: "Neden nasıl, kırkınız biriniz, biriniz kırkınız oluyor, onu anlayamadım" kanıt ispat ister. Kırklardan biri, koluna neşter (bıçak çalar). Otuz dokuzundan kan akar; dışardaki Salman'ın kanı ise çatıdan aşağı damlar. Birinin kolunu sararlar hepsinden akan kan dururu. Zaten o sırada Salman da kolu sarılı olarak elinde bir üzüm tanesiyle içeri girer. Muhammed bunu görünce 40'ların HAK olduğuna kanaat getirip meydana niyaz eder. Başını kaldırdığında, kırkların birinin parmağında, aslanın ağzına verdiği hatemi/yüzük (peygamberlik mührünü) ve on kişinin de Hz. Ali olduğunu görür. Kırklar Muhammed'e "hadümül fukarasın" demek, şu üzüm tanesini 40'lara paylaşır da hizmetini marifetini görelim der. Muhammed müşkül duruma düşer pay edemez. Salman, peygamberin elinden engür/üzüm tanesini alır (kayıptan bir el) tepside üzüm tanesini ezer. Ezilip suyu çıkan şarap/içki haline gelen deme, banıp tatmaları için kırklara ve Muhammed'e de sunar. Kırklar şarabı tadınca mest, "seri-hoş" olurlar, üryan büryan (oldukları gibi) semaha kalkarlar. Muhammed'e semaha kalkar, Semah esnasında Muhammed'in başında peygamberlik tacı, sarığı yere düşer; sarığı 41 parça ederler, son bir parsasını Muhammed'in beline bağlarlar. Bu şekilde sözde Muhammed kırklar Cemine Alevi yoluna girmiş olur." >>

SORGULAYALIM

"Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır", diyen, "Anan yoktur baban yoktur sen benzersin piçe tanrı" diye Allah'ı bile sorgulayan bir sorgu görgü yoldur. O zaman bilimsel gözle sorgu görgüden geçirelim bakalım bu tür mitolojik anlatıların, temelinde direk veya dolaylı olarak, nesnel bir gerçeklik var mı? Mitolojiler genelde bir görüşü yaymak, yüceltmek amacıyla, zamanla sözlü gelenekle haddinden fazla abartılan, üzerine bir sis / sır perdesi çekilen, akıl mantık doğa bilim dışı bir kalıba sokulan anlatımlardır. Bu sis / sır perdesini kaldığınızda, geriye kalan sembollere açıklık getirdiğinizde, arkasında olan nesnel gerçeklik ortaya çıkar.

Bu anlatımda Aleviliğin kadim tarihten cem erkânın ile Muhammed'in Miraç rüyası ve Suni Şii İslam imam Ali halifelik kavgasının nasıl neden birbirine karıştığını görelim.

1. Fiziki olarak bundan 1400 yıl önce yaşamış ve kendi kendini peygamber ilan etmiş, bir kişinin en basit uçağın, uzay elbisesin vs. olmadığı bir tarihte, filen olmayan kanatlı bir at (Burak'la) 7 kat göğün üstüne "MİRACA" çıkması sözde Allah ile görüşmesinin hiçbir bilimsel dayanağı yoktur. Uçan at insan kanatlı kuş vs. figürler İslam öncesi inanç kültürlerinde onların yazılı kaynak ve kaya kabartılmalarında insan ruhunu temsil eden melek kanatlı kuş vs. şeklinde vardır. Aynı şekilde bir GÜÇ sembolü olan Aslanda, bölgedeki İslam öncesi inançlarda bolca vardır. Kervanlarla bölgeyi gezen Muhammed bu sembolleri görmüş, başka inançlarla tanışmıştır bu tür mitolojik masallar dinlemiştir. İslami kaynaklarda Muhammed'in Miracı ile ilgili anlattığı şeyler, onun yaşamda gördüklerinin ve kendi hayal düşünün birbirine karıştığı bir rüyadan başka bir şey olamaz. Muhammed bir mescitte yanındakilerine böyle bir "Miraç" rüyası gördüğünü anlatmıştır. Buda hadis olarak yayılmıştır. İslam'da Muhammed'in bu hayal rüyasına dayalı bir Miraç anlatımı vardır, fakat bu anlatımda yukarıdaki 40'lar cemi anlatımı yoktur. Kırklar Cemi ile ilgili anlatım sadece Anadolu Aleviliğinin ulaştığı yerlerde vardır. Yani birkaç ayrı anlatım birbirine karıştırılmıştır. Neden nasıl, ne zaman bakalım.
2. Kırklar deyimi ve 40 sayısı: Mitolojik dilde, masallarda destanlarda geleneklerde, halk dili edebiyatında dini inançlarda, yer adlarında vs. en çok kullanılan ve çokluk 'ÇOGUL'u bir bekleme tamamlama dönüşümünü süresini belirten gizemli bir sayı olarak geçer.

Annemarie Schimmel, *Sayıların Gizemi* adlı kitabında, Kırk sayısının Ortadoğu ve Türkiye'de yaygın biçimde kullanıldığına dikkat çekmiştir. Bu kadar kullanılmasının Ay'ın geçtiği 28 nokta ile 12 burcun bileşimiyle de açıklanabileceğini, Stonhenge'deki 40 büyük taş sütununun 40 basamak çapında kutsal bir daire içinde düzenlenmiş olmasının bu kültürün astronomik kökenli olma ihtimali üzerinde durmaktadır. Emine Gürsoy Naskali ise Ülker/

Süreyya (boğa) takımıyıldızının Mezopotamya'da kırk gün süreyle gözden kaybolduğu, bu kayboluşun Babil'de kırk sayısının endişe, beklenti ve sabır ile anılmasına sebep olduğunu dile getirmiştir. Bu yüzden doğum ve ölümden kırk günlük bekleme süresinin Mezopotamya kültüründen başka kültürlerle geçtiğini ileri sürmektedir. R.F. Allendy'e göre 40 sayısı *bir dönüşün tamamlanmasıdır*, köklü bir değişim veya eylemin ya da yaşamın yeni bir seviyesine geçişte sonlanır.

Eski yeni Kitabı Mukaddes'te Kırk sayısı beklemenin, hazırlığın, denemenin ve cezalandırmanın sayısı olarak ortaya çıkmakta. Musa'nın Tanrı'nın buyruklarını Tur Dağı'nda kırk gün kırk gecede alması. Saul, Davut Samuel ve Süleyman'ın 40 yıl saltanat sürmesi. İsa öldükten sonra dirilerek 40 gün süreyle havarilerine görünmesi. Tanrı İsrail'leri 40 yıl çölde dolaştırması. Tanrı günahkâr insanoğlunun 40 gün 40 gece yağmurla cezalandırılacağını söylemesi. İsa iblis tarafından götürüldüğü çölde 40 gün 40 gece oruç tutarak geçirmesi.

Kuran'da (İslam'da) ise Bakara 51. ayetinde Hz. Musa'nın Sina Dağı'nda kırk gün tutulduğu anlatılır, Maide 26'da yoldan çıkmış bir kavme mukaddes yerlere girmelerinin kırk yıl haram kılındığından bahsedilir. Ahkaf 15'te. Kişinin kırk yaşına geldiğinde olgunlaşacağından bahsedilmektedir. Müslümanlar arasında Hz. Muhammed'e 40 yaşında peygamberlik verilmesi, O'na ilk bağlananların 40 kişi olduğuna inanılır. Ve kişinin malının kırkta birini zekât olarak vermesi kuralı vardır. Ayrıca semavi dinlerde vs. Tanrı'nın Âdem'in çamurunu 40 gün yoğurduğuna, dünyanın sonu yaklaştığında Mehdi'nin 40 yıl yeryüzünde kalacağına, yeniden dirilişte göklerin 40 gün boyunca dumanla kaplanacağına ve dirilişin 40 yıl süreceğine yönelik inanışlar vardır.

Kırk sayısının karşılığı Arapçada "erbain", Farsçada "çihil"dir ve bu kelimelere, bekleme süresini işaret eden anlamlar yüklenmiştir. 40 gün "erbain", "40 gün çile" çekmek nefsinin terbiye etme vs. Örneğin Halvetiler'in imam Hüseyin'in katledilmesinin ardından kırk gün Erbain orucu tutarlar. Kürd Zaza Alevi Reya Heq deyişlerinde Çille, Çiltan (Kırklar Meclisi), Çil deri, Çil Peri, Çil Gani, Çil Çavi, Xızır mekânları Olan çille mekânları, Çil gıras, Çil Roj, gibi kavramlarda karşılığını bulur. "Hatim ber roj çil gav u çil soz Nebum zani çil sal u çil roj, Ya nesib xane çil çav u çil doz Pir cıvat girti çil şev u çil roj (anomin)" Ayrıca Yarsan, Eli Hak ve Ezidi sürelerinde Kırk kavramı yoğun kullanılmıştır.

Türk destanlarında, Oğuz'un kırk günde büyüüp ve yürüdüğü, "Hayat Ağacının" kırk budağı altında, kırk koyun sürüsü barınabilir vs. birçok 40 sayılı anlatım vardır.

Anadolu'da; Kırk değirmenler, Kırklar köyü, Kırkbirler Kalesi, Kırk Elif, Kırklar Tepesi, Kırkgöz, Kızıldağ'da Kırk Kızlar gibi efsaneler vardır. Ve çeşitli vesilelere "kırk dereden su getirdin" "kırk evin kedisi" "kırk kapının ipini çekmek" "kırk öksüzle bir mağarada mı kaldı" "kırk parasız", "kırk param yok" "kırk tarakta bezi olmak" deyimlerde kullanılır. Anadolu'da 40'larla ilgili çeşitli ziyaret yer adları da vardır. Kırk Kızlar Kümbeti (Tokat/Niksar), Kırk Kızlar Türbesi (İzmit, Aksaray, Tokat, Kayseri, Kastamonu, Bursa) Kırklar Ziyareti (Diyarbakır), Kırklar Mezarlığı (Karaman, Bitlis/Ahlat), Kırk Kızlar Tepesi (Giresun, Aksaray), Kırkağaç (Manisa), Kırklar Dağı (Sivas) Kırklar Dağı (Diyarbakır), Kırklareli, Kırk Geçit Bucağı (Van/Gürpınar), Kırk Göz Hanı (Burdur).

40'lar cemi, 40 budak, 40'lar kapısı, 40'lar dağı, 40'lar meydanı, 40'ını yapmak (cenaze), 40 Lokması, 40'ının çıkması (çocuk), 40'lar mertebesi, 40'lara karışmak, 40'lar semahı, 40'lar sofrası, 40'lar dergâhı, 40 erenler, 40'lar Tekkesi Kıbrıs, 40'lar pınarı, 40'lar güreşi, 40 Haramiler (Ali Baba), 40'lar kilisesi, 40 şehitler, 40 azizler (Sivas), 40 kızlar (çocuk) Sivas, 40 gün 40 Gece (dügünler vs.), 40 Abdallar, 40 çiltanlar, 40 mum, 41 kere maşallah vs. Örnekler çoğaltılabilir.

Alevi-Bektaşî âşıklar *Kırklar*, *Kırklar Meclisi*, *Kırk Budak* gibi Alevi-Bektaşî kültürüyle alakalı kavramları şiirlerinde sıklıkla kullanmışlardır. Kırk sayısı, bekleme süresi, çokluk ve tamamlama ifade eden görevlerde kullanıldığı için tasavvufta da önemli bir yere sahiptir. Köprülü, 40 Abdalların adedi hakkında bunların 22'sinin Şam'da 18'inin Irak'ta ya da 22'sinin erkek 18'inin kadın olduğuna dair bazı rivayetlerin olduğuna değinmiştir. Alevilik ve Bektaşilik geleneğinde dört kapı ve kırk makamla kişinin hakka hakikate yaklaşacağı inancı vardır. Öğretmeni Hace Bektaşî Veli'ye, kırk yıl hüküm verir ve onu Anadolu'ya yollar. Yunus Emre, Toptuk Emre'ye 40 yıl hizmet etmiştir. Abdal Musa, Kaygusuz Abdal'ı kırk nefer/derviş ile Mısır'a göndermiştir. HBV'nin 40 müridi ile muhabbet cem yapıp semah dönmesi, 40 gün çilehanede kalması vs. Sözde geleneksel Alevi-Bektaşî inancına göre, her devir ve zamanda yeryüzünde bulduklarına inanılan (ve dünyayı idare etiklerine inanılan içinde Hz. Ali'ninde içinde bulunduğu), kırk ermiş kişiye kırklar denir, anlayışı yaygındır. Şia İslam eksenli bu anlatımlarda Hz. Ali'yi Muhammed'ten daha üstün gösterme eylimi görünmekte.

Ol şerbetten biri içti cümlesi mest-ü Hayran
Mümin müslim üryan büryan hepsi girdi SEMAH'a

Cümlesi de el çırpuben dediler Allah, Allah
Muhammed'de bile girdi Kırklar ile semaha

*Muhammed de cüşa geldi Tacı başından aldı
Kemberbestin kırka böldü sardılar kırklara*

(KAYNAK: A.Ö. GÜVENÇ: *Kırk Sayısının Halk Edebiyatı Ürünlerinde Kullanımı Üzerine Bir İnceleme*)

İslami kaynaklar Muhammed'in Miraç hadisesi, hicret etmeden Receb ayınının 27'ci gecesi, Peygamberliğinin on ikinci yılında Mekke'de iken gerçekleştiğini söylüyor. Oysa Alevi-İslamcıların Kırklar Meclisi toplanma mahalli olarak gösterdiği Ashab'ı Suffa, (Fatima/Ali'nin) evi vs. hicretten sonra Medine'de inşa edilmiştir. Alevi İslamcılar Allah'ın Hasan'la Hüseyin'e üzüm/engür gönderdiğini söylüyor. Hâlbuki o zaman Ali Fatma evli değil ve Hasan (625), Hüseyin (626) Medine'de doğuyorlar. Üzüm suyu dem içki, semah İslam'da yasak. İslam'da Ehlibeyt, 12 imamlarla ilgili sayısız kaynak varken Anadolu dışında yaşayan Müslümanlar bu kırklar öyküsünü bilmiyor. Kimi Alevi İslamcılara göre İmam Hz. Ali Kırkların başı ise, Yoluna uğruna defalarca canını koyduğu, dini için savaştığı peygamberini nasıl tanımaz, red eder, kendi evine meclisine almaz. Veya Muhammed nasıl olurda kendi damadının evini, içeride damadını kızını ve diğerlerini tanıyamaz. Ali'nin dostlarından biri olan Salman Medine'de Müslüman oluyor. Bazı Alevi İslamcılar kırklar meclisine katılanların ilk Müslüman olan 40 kişi olduğu söyleniyor. Bunların 1'ci Hatice, 40'cı Ömer, aralarında Osman, Ebu Bekir vs. isimlerde var. Cemler de bunların adını anılmayı bırak lanet okuyanlar var.

Muhammed Ali 12 imamlar Ehlibeyt vs. hepsi İslam'ın 5 şartına ve diğer kurallarına harfiyen umuştur, bunlar belgeli kanıttır. Ne Muhammed ne Ali, ne 12 imam ne Ehlibeyt nede İslam'da adı anılan peygamberlerin hiç birisi sazlı sözlü semahlı lokmalı demli kadınlı erkekli vs. bir ceme katılamamıştır. Bununla ilgili hiçbir kaynak yoktur.

40'lar meclisi anlatımında da zaten Peygamberin ceme alınmadığı, alınamayacağını anlatılıyor. "Sen git ümmetine peygamber ol" deyip ondan sonra Allah Muhammed Ali biz İslam'ız özüyüz, diye Müslüman mahallesinde salyangoz satmak niye. Bu ne yaman çelişki bu ne gülünç durum. Baskı altındaydık onun için bazı İslami unsurları böyle içimize aldık, kendimizi gizledik diyenler var. Osmanlı'nın dönem, dönem ve en son 1826 Alevi Bektaşiliği yasakladığı, 1925 Atatürk'ün tekrar yasakladığı doğrudur. Hadi Türkiye'deki Aleviler halen korkuyor. Avrupa'daki Aleviler, o ülkenin vatandaşı olmuş evi barkı oradan olanlar, neden halen bu muamma çelişkiyi sürdürüyor.

SONUÇ

Görüldüğü gibi 40 sayısı ve Kırkların ne, kimler olduğuna nerede toplandıklarına dair deyim yerinde ise "40 değişik" söylene vardır. Fakat hiçbir kimse, bu kırkların kimlerden oluştuğuna dair, isim tarih mekân veya somut kaynak vermemektedir.

Sözde Muhammed'in uzayda Allah görüşmesi (miraç) olayı. Belirsiz "ermiş kişilerin", arşta uzayda bir evde toplantı yaması ve diğer mitolojik anlatımların hepsi, bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlık, her ne ararsan kendinde ara diyen, Alevilik öğretisi açısından akıl mantık bilim dışıdır. 40'lar ceminin Muhammed'in sözde Miraç dönüşü, Mekke'de ilk 40 Müslümanla, yaptığı bir toplantı olduğu görüşü de yukarıda açıkladığımız gibi ne tarih mekân, ne ilk Müslümanların kimler olduğu, nede İslam ve "40'lar meclisi anlatımının" içeriğine birbirine uyan, hiçbir tutarlı yan tarihi olasılığı kanıtı yoktur. Konunun İslam Miraç ve Muhammed, Ali ile İslam'la ilgisi olmadığı kesindir.

Bu arda bazı Alevi yazarların 40'ların ve Kırklar ceminin; Döl/spermin, ana rahminde 40 hücreye dönüşüp, birleşip 40 gününde çocuğun cinsiyetinin belirli olması, doğumu, (3. Can bir cem AŞK ola,) vs. olduğu yönündeki ilginç görüşlerinde maalesef, toplumsal sosyal kültürel temelleri eksik kalıyor.

40 Sayısı: Yukarıda verdiğimiz örneklerle bakıldığında, binlerce yıldır (kadimden bu yana), herkesin sonuna bir anlam koyduğu, yüklendiği her türlü anlam bakımından genel olarak; HAZIRLAYAN, geliştiren TAMAMLAYAN ve ÇOĞULU/cu (bir topluluğu) gösteren, bildiren "formülistik" bir sayı olarak ortaya çıkıyor.

Yani 40'lar cemi anlatımının üzerindeki dini/İslami mitolojik perdeyi kaldırıp, içinde verilen mesajlara bakıldığında Alevi öğretisinin temel öğeleri, birbirini hazırlayan geliştiren tamamlayan bir "topluluk" anlamına geldiği ortaya çıkmaktadır.

1. 40'lar Ceminde peygamberlik mührü, tacı elinden alınıyor. Peygamberim şanı şöhretim makam rütbem var ve soy sop mal mülküm var diyenler ceme alınmıyor. Doğru, Alevilikte peygamberlik anlayışı, inancı yoktur. Peygamberlik, şan şöhret makam rütbe, soy sop mal mülküm var diye, büyüklük zenginlik taslayanlar ceme alınmaz. Ancak becerisi oranında topluma hizmet ehli olan, birlikte yaşamayı paylaşmayı kabul edenler kişiler ceme / alevi yoluna alınır.

2. Tanrı bir ışık kütesi içinde, cemali insan şeklinde tarif ediliyor. Doğru Aleviliğin HAK anlayışı tüm varlığı devri daim döndüren evrimleştiren (şahı-merdan) varlığın içindeki enerji (ışık) kütesi. Alevilik bir anlamda adını bu alev-ışık kütesinden alıyor diyebiliriz. Işık hava su toprak bu evrimin sonuncunda meydana gelen canlılar ve insan. İnsan bu varlığın bir parçası, Alevilikte semavi İslami dini anlamda, cennet cehennem pazarlayan ilahi bir tanrı yok. Var olan evren doğa insan hak. H. Mansur'un deyiimi ile Enel-Hak.
3. Siz kimsiniz, büyüğünüz (lideriniz) küçüğünüz kim sorusuna; Bizde büyük küçük (lider) yaşlı genç, kadın erkek ayrımı yok, hepimiz eşit BİR canız. Birimiz kırk, kırkımız birimiz (için). Ayrı Ayrı ayrı 40 kişi bir olmaz sorusuna. Birimizin kanını akıtsan, hepimizin canı yanar, birimizin yarası sarılsa hepimizi yarası sarılır. Doğru Alevi cemlerinde de, herkes eşit ve birbiri ile barışık ve dayanışma içinde olan, birbirinin acısını saran birbiri ile bütünleşmiş demokratik bir topluluk olma anlayış vardır.
4. Hizmet etmek, bir üzüm tanesi demi 40'lara topluma paylaşmak seri hoş olmak: Hizmet ehli olan canlar, bilgi beceri marifetini, az çok maddi manevi varı ile ceme gelirler, ceme gelirken beraberlerinde paylaşmak için lokma/dem getiririler. Sorular sorunlar hal olunur, rızalıklar alınır, lokmalar toplumla paylaşılır. Kadın erkek canlar birlikte anı, demi yaşamı muhabbeti paylaşır, mutlu mest olup, turnalar gibi semaha kalkar.

Görüldüğü gibi üzerine örtülen dini İslami ve bilim dışı perde kaldırılınca 40'lar cemi Aleviliğin özü kadimden gelen rızalık şehri eşitlik paylaşım kültürü ve ona duyulan özlem ortaya çıkmaktadır.

*Vardım kırklar meydanına, gel beri ey can dediler.
İzzet ile selam verdim geç otur, hey can dediler.*

*Kırklar yerinde durdular, yerlerinden yer verdiler.
Meydana sofra serdiler, lokmaya ban ey can dediler.*

*Kırkların gönlü uludur. Talipler kalbin eridir.
Gelişin kândan beridir, söyle be hey Can dediler*

*Kalk sema'da bile oyna, silin sün pak olsun ayna,
Kırk yıl bir kazanda kayna dahi, çeksin can dediler.*

*Düşme dünya kısıvetine, talip ol hak Hazretine,
Ab-ı kevser şerbetine, parmağını ban dediler.*

*Gördüğünü gözün ile beyan etmez özün ile
Bir gececik bizim ile olasin, Mihman dediler.*

*Şah Hatayım nedir halin, hakka şükret kaldır elin,
Kese gör gıybetten dilin olasin, Sultan dediler.*

Daha önceden de belirttiğimiz gibi, 40'lar cemi ile ilgili en eski yazılı kaynak, 1500 yıllarda Safavi devletinin kuruluşu sürecinde hazırlanan ve Safavi "Ehl-i İhtisas" kurulu tarafından Şii İslam'la MİRAC'la süslenip, kızılbaşları Safavilerin yanına çekmek, Şiileştirmek için Anadolu'ya dağıtılan Buyruk kitabında geçmektedir. Bu Buyruk hazırlanırken HBV Makalat isimli kitabı, o zaman yapılan cemler, HBV 40 müridi ile muhabbet meclisi/cemi ve 40 sayısına bağlanmış. Muhammedin Miraç masalına Hz. Ali'de ilahlaştırılıp eklenerek, Miraç masalına dayalı 40'lar meclisi mitolojisi oluşturulmuş, böylesi gizemli bir şekilde Şii İslam Aleviliğin içine sokulmuştur.

11. 72 Millete bir can, insan olarak bakmak, EŞİTLİK, hak adalet.

Hünkâr Bektaş Veli, Yunus Emre gibi Alevi Pirlerinin dile getirdiği "72 millete aynı nazarla (gözle) bak". 72 millete aynı gözle bakmayan halka müderris (öğretmen önder olsa da), Hakka asidir". "72 millete bir bakmaya bizden değildir" söylemi; Aleviliğin dünyada var olan tüm insanları fark ve çeşitliliği ile bir ve eşit can olarak görmek, ırkçılık ayrımcılık yapmamak ilkesinin temelini oluşturmaktadır. Alevilik tek bir millete ait değildir.

72 sayısı ve 72 millet kavramı; Matematikten, astronomi takvime, yüzlerce inançta, (Eski Mısır, Sümer, Budizm, Çin Anadolu, Yahudilik Hristiyanlık İslam'da vs.) pozitif negatif çeşitli şekiller öne çıkmaktadır. Fakat 72 millet kavramı; özünde

dünyada çeşitliliği çoğulculuğu, karşılıklı saygı, uyum birbirine bağlılık dayanışmayı çoğul ve çeşitliliğin birliğini dünyayı simgeleyen bir sayısı ve kavram olarak öne çıktığı görülmekte.

Semavi dinlerin (İslam'ın) ilk insanın, "Âdem ile Hava" olduğu ve Âdem ile Hava'nın 72 çocuğu olduğu, bunlar birbiri ile evlenerek dünya ki tüm insanların soyunun (72 millet kavramının) buradan geldiği görüşünü Alevilik ve bilim red etmemiştir. Aynı soydan çiftleşme ile insanlığın oluşması gelişmesi mümkün değildir. Bu nedenle Alevi Pirleri; Âdem ile Hava soyundan değil, "Güruhu Naci/Naciye soyundan", Hakkın emir rızası ile "eril dişil" doğal evrim üreme yoluyla geldiklerini "73'cü ayrı" bir millet olduklarını söylerler.

Bilimsel olarak âlemde kadim var olan elementlerin, birbirini etkileyerek ve miyarlarca yıl süren bir evrim sonucu canlıların ve bunun devamı olarak ta insanların var olduğu. Zaman içinde birçok insan neslinin çetin doğa yaşam şartlarına uyum sağlayamayıp yok olduğu. Dünyadan şu an yaşayan 4 insan DNA'sının dördü de Afrika kaynaklıdır ve 85 bin yıl önce dünyaya dağılmaya başlamıştır. Hiçbir insanın kanı diğerinden daha kırmızı hiçbir ırk diğerinden üstün değildir. İnsanlar doğduğunda boş kaset gibi doğar yaşadığı doğal ve sosyal kültürel çevre ile şekillenir.

Alevilikte 72 veya 73 millet denildiğinde tüm insanların hakların eşit olduğu dile getirilir. Aleviliğin Anayurdu Anadolu Mezopotamya'da bugüne kadar yüzlerce halk bir arada yaşamışken. Maalesef Türkiye Cumhuriyeti kurulurken tekçi ırkçı milliyetçi bir ideoloji üzerine kurulmuş. Var olan inançlar diller yok sayılmış herkes zorla Türk-İslamlaştırılmaya çalışılmıştır. Bu ırkçı faşist "Kemalist" ideolojinin mimarlarından MK. Atatürk Alevi olmadığı halde Alevi gibi gösterilmiş, resimleri Alevi kurumları cemevlerine asılıp, Alevi önderi kurtarıcısı gibi sunulmuştur, Aleviler faşist bir sistemin bekçisi yapılmaya çalışılmıştır. Hâlbuki Atatürk Alevi öğretisini yasaklamış, Alevileri Kürtleri Zazaları, Ermenileri, Pontus Rumlarını Ezidileri vs. katletmiş zorla göçe zorlamış, asimile etmeye çalışmıştır. Aleviler 72 millete bir nazarla bakmayan bizden değildir, ilkesi ile hakların kendi kader hakkını savunur. Eğer bir halk özerk veya bağımsız ayrı yaşamak istiyorsa hiç tartışmasız bunu savunur ve bunun gerçekleşmesini de destekler. İnsanların anadillerin konuşması, yaşaması anadilinde eğitim görmesi evrensel bir insan hakkıdır. Alevilerin en az yarısı Kürd kökenlidir, Aleviliği belirli bir millete irka bağlamak Alevi toplumunu böler parçalar. Celin canlar bir olalım iri olalım diri olalım sözleri havada kalır. İnsanlar Atatürk'e başka nedenlerden dolayı sahip çıkabilir, resmini işyerine, evine, boynuna vs. asabilir. Fakat Atatürk resmi, milli bayrak Alevilikle direk ilgisi olmayan ırkçı yazılar vs. cemevlerinden Alevi kurumlarına asılmamalıdır var olanlarda indirilmelidir. Benim kâbem insan diyen Alevilik bir millete devlete tabi değildir evrenseldir. Alevi cem erkânlarında bu konu işlenmeli, Alevi toplumu ırkçı milliyetçi insanlık düşmanı faşist düşüncelerden arındırılmalıdır.

*İsmi müsemma kaydına düşmeyen
Dört kapıdan kırk makama geçmeyen
İşleğini yetmiş üçe seçmeyen
Güruh-u Naci'yim dese ne fayda*

12. BİLİM SEVGİ insanlık yolundan gitmek, kendine reva görmediğini başkasına görmemek.

Hünkâr Bektaş Veli" Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır." Âşık Hüdai "Bilim bizim yolumuz Sevgi bizim dinimiz" diyerek Alevi yolunun bilim yolu olduğunu belirtip, bilim ve sevgiden başka her türlü "dini" anlayışı red etmiştir. Okunacak en büyük kitap insandır. Her ne ararsan kendinde ara. Düşünce karanlığına ışık tutanlar ne mutlu. Kadınları okutunuz vs. Bilim ilim irfan eğitimin Alevilikteki önemi ve yeri birçok Alevi piri ve âşıklarınca da dile getirilmiştir. Ve Aleviler gülbenklerinin sonunda "Hü gerçeğin demine" diye geçeceği hakikati var olanı kutsamıştır.

Fakat maalesef İslami baskı ve asimilasyondan dolayı, Aleviliğin içine bilimle tamamen çelişen Kuran vahi, hurafeler, mehdi, Şii İslami unsurlar sokulmuş. Alevi yol erkânı birbiri ile çelişen karmaşık bir Arapsaçına dönmüştür. Alevi yolu cem erkânı sorgu görgü üzerine kurulmuşken, Aleviler sorgulamayı unutmışlardır. Akla mantığa bilime, yola erkâna sevgiye sığmayan uymayan birçok şey Aleviliğin içine sokulmuş körü körüne inanır hale gelinmiştir.

Aleviler bir yandan, İslam'dan Allah Muhammed Ali vs. alıp kendileri gibi yiyip içen (alkol alan), saz çalan semah dönen bir Allah Muhammed Ali yaratmışlar, Alinin elindeki savaş aracı Zülfikar kılıcı adalet sembolü yapmışlar. Aynı zamanda Muhammed kanatlı bir katıra binmiş 7 kat göğü aşmış Miraca çıkmış, Allah'la konuşmuş vs. bugün beşikteki çocuklar bile geleceği hikâyeler anlatmışlar. İmam Ali'nin Zülfikar kılıcı 70 arşın uzayıp kâfirlerin kellesini kesmiş. Bir yandan bir canı inciteni, cemde düşkün ilan edip yoldan atacaksın, öbür taraftan kılıçla kelle keseni, Hz. Ali bizim Pirimiz diye toluma sunacaksın. Kâfir dediğin kim? Müslüman olmak istemeyen kişi. Alevilik hiç kimseyi Alevi olmaya zorlamaz. Taliplerin 2 defa evlenmesini vs. düşkünlük sayacaksın... Fakat 20-30 eşli Muhammed'i 12 imamları baş tacı yapacaksın. Alevilikte bu tür çelişkilere birçok örnek verilebilir. Alevilik diğer taraftan, "Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlık";

*Keramet baştadır taçta değildir.
Hararet nardadır sacda değildir.*

*Her ne arar isen kendinde ara
Kudüs'te Mekke'de hacda değildir.*

Diyerek, bilim akıl dışı, doğa ve insanüstü, dini Allah'ı kerameti ilahı vs. red etmişler. Alevilik hem herkesin kaderini alın yazısını yazan, hem de niye böyle yaptın diye onu cezalandırıp cehennem ateşinde yakan veya bana inanın ibadet edin, size cennetimde sayısız huri kızlar vereceğim diye huri pazarlayan bir HAK adalet anlayışını asla kabul etmemiştir. Şathiye deyişlerin bu tür tanrı anlayışını en sert biçimde eleştirmiştir. Bazı dedeler Kurandan cımbızlayarak bazı ayetleri örnekler vermektedir. Hâlbuki Kuran baştan sona, bilim dışı, "yıldızları şeytani taşlamak için ateş topu olarak yarattım" gibi çelişkilerle doludur. Kuran ve Allah'ı Kadını 2. sınıf köle yerine koymaktadır. Kuranın ilk ayeti "oku" buna dayanarak kuran bilimsel çağdaş vs. denilemez. Çünkü Allah'ın adıyla bu kitabı oku, başka kitap okuma. Kuran kusursuz Allah kelamı, diğer kitaplar yanlış onun için kuran gönderildi diyor. Aleviler bu tek doğru, tek kitaplı anlayıştan uzak durmalıdır.

Bilim hakikat gerçek her zaman somuttur, soyut ve SIR değildir. Yok, Alevilik gizli bir sırdır, biz Bâtını bir Ali'ye inanıyoruz gibi söylemler tutarsızlıktır, bilim ve gerçekle bağdaşmaz. Aleviler artık bu sır, TAKİYE perdesini yırtıp atmalıdır. Sen "Allah Muhammet Ali" dediğin sürece dünyada herkes seni İslam/Müslüman olarak algılayacaktır. İslam'ın Müslümanlığın kuralları bellidir, Alevilikle bilimle insanlıkla zerre ilgisi yoktur.

Din dondurucu sabit değişmez katı kurallara tabidir. Allah Kuran peygamber böyle diyor, bunlar ebedi değişmez doğrulardır, düşüncesinden hareket eder. Hâlbuki evrende her şey hareket eder her şey devri daim değişir. "Alevilikte bütün evren semah döner derken" sürekli bir değişim geliş yasalara vurgu yapılır Alevi toplumu değişime gelişime açıktır. Bilim bir şeyi sistematik bir şekilde sorgular dener aynı sonucu alırsa, onun doğruluğuna kanat getirip inanır ve yeni bir bilgi tersini kanıtladığında kanaatini değiştirir. Bilim ve bilgi mutlak değildir. Alevi öğretisinde mutlak değildir, çağa bilime göre kendini yeniler ve zamanı geldikçe yenilemelidir reform etmelidir. Gökten vahi ilahî vs. ile bilim falan gelmez. İnsanlar her şeyi doğadan alır doğaya verir, bugüne kadar yapılmış bulunmuş tüm buluşlar teknoloji vs. doğadan esinlenerek araştırılıp denenerek yapılmıştır.

Pir bir işi bilen o işin uzmanı bilge bilinçli insan öğretmen demektir. Eskiden Alevi pirleri yıllarca bir dergâhta ocakta eğitim alır, yetkin olunca, onay alıp hizmet verirdi. Fakat bugün bilim iletişim çağında, Alevilik ilkokulu bile bitirmemiş dedeler, üniversite bitirmiş insanlara pirlük yaptığı bir duruma gelmiştir. Alevilik kâmil A'lim bilge bilinçli olgun insan olma yoludur. Alevi dernekleri cemevleri ve cem erkânları, her türlü eğitimin verildiği birer okul dergâh olmalıdır. ABC... z, $2 \times 2 = 4$ vs. temel bilgileri resmi devlet okullarında alırsınız... Fakat resmi devlet okullarının bir işlevi de devlete sömürü sistemine uyan, ona boyun eğen ona hizmet edecek köle kadro yetiştirmektir. Özellikle Türkiye gibi özerk ve laik bir eğitimin olmadığı, din ve milliyetçiliğin devletin temelini oluşturduğu ülkelerde devlet okulları birer beyin "bulatma" yeridir.

Ayrıca bilim eğitim almak vs. tek başına yeterli değildir. Çünkü bilim atom bombası savaş, insanları belli alışkanlıklara bağımlı hale getirme vs. için kötüye de kullanılabilir. Bu nedenle bilim; sevgi, etiklik, hukuk vicdan ile yoğrulmalıdır. Bu nedenle başta Alevilik eğitimi, Alevi çocuk gençlerine Alevi kurumlarında verilmelidir. Aynı şekilde, canlara da genel halk eğitimi Alevi kurumlarında verilmelidir. Kilisede papazlık yapan bir kişi 7 yıl akademik eğitimden sonra papazlık görevi yapabiliyor. Kesinlikle Alevi Pirleri liseden sonra 4 yıllık bir eğitime tabi tutulup, Alevi öğretisi felsefe, dinler tarihi, sosyal bilimler, iletişim psikoloji, hukuk vs. tüm bilim dallarında temel eğitim almalı ve sadece bu eğitimi alanlar Pirlük hizmeti yapmalıdır. Cem erkânlarında Aleviliğin bilimsel bakış açısı öne çıkarılmalı, gençler çocuklar okumaya, bilim adamı olmaya özendirilmelidir. Okuyan diploma meslek sahibi olan gençler cemlerde bir erkânla takdir edilerek ödüllendirilerek, çocuklara topluma örnek olmalıdır. Alevi toplumu içinde yüksek eğitim almış bir sürü gencimiz canımız vardır, bu canlarımız öğrendikleri bilgileri, Alevi kurumlarında cemlerinde topluma aktarmalıdır. Bilim muhabbetleri yapılmalıdır. Cem muhabbeti muhabbet kâmil insan olmanın okuludur. Maalesef bugün, dedelerin yürüttüğü "Allah Muhammed Ali ile bağlayıp Kerbela ile biten cemlerin" topluma faydadan çok zararı vardır. PİR eğitim sistemi kurulup yeni pirlerin yetişmesi biraz zaman alacaktır. Bu süre içinde dernek yöneticileri talipler biraz uyanık olup. Mümkün olduğunca aydın çağdaş Pirleri cemlere çağırılmalı ve bu yöndeki taleplerini (dedelere) bildirmeli. İslamcı vs. dedelerin cem yürütmesine izin vermemelidir. Kimse bu tür hurafe cemlere katılamamalıdır.

Sonuç değerlendirme.

Üstte 12 başlık altında, Aleviliğin cem erkânın özünü ve 12 bin yıldır yukarı Mezopotamya Anadolu'da, semavi dinlerden İslam'dan çok önce sazlı sözlü semahlı kadınlı erkekli lokmalı demli, muhabbetleri varlığını, hâkim sömürücü sınıf iktidar ve onun dini dayatmalarına karşı bir muhalefet öğretisi olarak 1200 yıllarda HBV döneminde kurumlaşıp, toplumsal sorunların görüldüğü, küskünlerin barıştırıldığı, genel güncel ve felsefi vs. konularda topluma bilgi eğitim verildiğini, Can cana sazlı sözlü muhabbetler şeklinde günümüze geldiğini gördük.

ALEVİ KIZILBAŞ CEMİ; Tarihte, açık doğada, ziyaret yatır, dergâhlarda, halkın kendi elleri ile yaptığı mütevacı cemevi, köy odalarında ve hatta hayvanların kaldığı ahırlar temizlenip cem yapılırdı. Duvarlarında öyle dini/İslami veya milli ata kurt sembolleri vs. yoktu.

Onlar 13 milyar yıldır Şahlanan bir ocağın alevi. Onlar hava ateş su toprağa cevhere, can veren CEMrenin içindeki aşkın alevi idiler. Onlar 13 milyarlık yoldan gelip, 40 bin yıldır yukarı Mezopotamya/Anadolu'yu mesken tutan, eline ne versen büyüten çoğaltan, bir öpücüğü, bir damla suyu ısıtıp insan yaratan, insanlık ocağının alevi analardı. Onlar yaşayan canın eli emeği, halkın yaşam felsefesi inanç öğretisi varlığın yaratıcılığın çırası delili idiler.

Öyle büyük görkemli tapınaklar, saraylar, kaya kabartmaları heykeleler putlar yapmaya ihtiyaçları yok idi. Çünkü dünya âlem, doğa ANA tüm canların, en büyük en güzel en mükemmel CemEviydi. Onlar çocuk yaptıkları evlerde cem yaparlardı, o kadar doğaldı onların cemevleri. Onlar için Hak doğa ana idi, hak insan idi, var olan her şey Enel HAK idi. Yolları Rea-HAK yolu idi. Onların nezlinde, cennetinde huri pazarlayan ilahi bir "tüccar Allah" yok idi.

Hak kendi başlarında, dillerinde, kalplerinde, ellerinde eteklerinde idi. Elleri hakkın kudret eli, kalpleri hakkın kudret evi, dilleri hakkın kudret dili idi, belleri varlığın ana rami idi. Onlar el dil bel "edep" ya hu Aşk ola, diye ellerini kalplerine dudaklarına ve bellerine götürüp "geçeğe hü" diye hakka hakikate bel bağladılar.

Onlar biri kırk, kırkı bir, bir lokmayı 40 can rızalıkla paylaştı, hak yemediler. Ya HAK deyip haklarından vaz geçmediler. Huri tüccarı Allaha, deve koyun tüccarı peygamberlere, paşaya beye, soyguncuya, sömürücüye, İslam halifesi imam Ali, ırkçı milliyetçi Kemal Atatürk'e boyun eğmediler.

Bu yolda Nesimi gibi yüzülen derilerini meydana post olarak serip; hava ateş su toprak 4 köşesine ve cümle Canların aşkın diye ortasına niyaz ettiler.

Dünya âleme Delil olsun diye, kendi deri postları üzerine, B'ismi ŞAH diye direniş çerağı uyandırdılar. Uyardıkları zift karanlığı aydınlatan tüm uyuyanları uyartacak bir mumdu. Üstünde esen sıcak bir yel hava idi. Parlayan ateş ışık karanlığı aydınlatan alevdi. Mum gibi eriyip girdiği her boşluğu cahil kafaları bilimle dolduran dengede duran su idi. O her ne edersen et seni seven, birine bin veren, bağına basan cevher toprak ana idi.

Onların amacı kendine reva görmediğini hiçbir cana görmeden, ezmeden ezilmeden dünyada insanca eşit özgür mutlu yaşamaktı. Onlar uyardı delili. Ve onlar, kesilen kızıl başlarını avuçları içine alıp, Alevi Kızılbaşlık meydanına, kâmilî insanlık Rea-HAK yoluna baş koydular. Onların yürüdüğü yol, cemlerde yaktığı delil insanlığın bugün ve yarınlarına da ışık tutuyor.

Alevi yolu ve cemlerinden çıkarılması, düzeltilmesi ve eklenmesi gereken söylem, eylemler ve gerekçeleri.

Alevilik ve cem erkânlarından somut olarak, hangi söylem ve eylemler, neler neden tamamen kaldırılmalıdır, değiştirilip korunmalıdır veya yeni olarak erkâna katılmalıdır. On binlerce yıldır aynı coğrafyada yaşayan insanların dillerinde ortaklaşma olması doğaldır. Bilim ve iletişim çağının gelişmesi dolayısı ile bugün dünyada konuşulan kelimelerin, radyo televizyon otoban vs. büyük bir bölümü hangi dilde olursa olsun ortaktır. Fakat bazı kelime ve terimler, kişilikler, söylem eylemler, özellikle belirli somut dini, ideolojik akımları vs. temsil eder. Örneği 99 adı olsa da "Allah" kelimesi tüm dünyada İslam'ı çağırıştırır, temsil eder. Şii İslami asimilasyonun Alevi eyleminden çok, söylemlerine yerleştiğini görüyoruz. Yoğun İslami asimilasyondan dolayı bu söylemler Alevilikten çıkarılmalıdır, Alevilik kendi kültürünü yol erkânını, dilini yenilemelidir, yoksa asimilasyondan kurtulamaz, dünyada hak ettiği yeri alamaz.

A: Alevilikten tamamen çıkarılması gereken söylem ve eylemler.

A	ALEVİLİKTE TAMAMEN ÇIKARILMASI GEREKEN SÖYLEM VE EYLEMLER	
NO	KONU	GEREKÇE
1	DİN Mezhep Tarikat İbadet	DİN doğaüstü ilahi bir tanrı tarafından yoktan var edilmiş, hayır, şer, kader her şeyin Allah'tan olduğuna inanılan ilahi peygamberi, ilahi kitabı, Allah tarafından konulmuş değişmez kural kanunları olan, ibadet ederek dinin buyruklarını yerine getirenlerin, Allah/tanrı tarafından cennete huriler ile mükâfat, ibadet etmeyenlerin cehennemle cezalandırılacağına inanılan, insanları esrar gibi uyutan bir yapıdır. Alevilik bu tür anlayışları asla kabul etmez, dolayısı ile Alevilik bir dine (İslam'a) veya onun bir mezhep veya tarikatına bağlı değildir. Alevilik evren-insan-akıl-bilim-sevgi üzerine kurulmuş bir felsefe, varoluş felsefesine dayalı bir öğretilerdir. Felsefi öğretiler yeni bir bilgi

		edinilince kanat değiştirir. Dolayısı ile Alevilik belirli bir din, mezhep, tarikat olarak algılanmamalıdır. Alevi öğretisine çalışmak, bilge insanlarla muhabbet etmek “Âlimin sohbeti, cahilin ibadetinden daha faydalıdır”.
2	ALLAH İSLAM Müslümanlık	Allah İslam dininin Müslümanların tanrı anlayışıdır. Alevilikte insanların kaderini çizen sonrada, Cehennemle cezalandıran, cennetinde huri pazarlayan, hayır ve şer Allah’tandır vs. İslam’da semavi dinlerde ki gibi bir tanrı Allah anlayışı yoktur. Alevilikte var olan tüm madde vahdeti mevcut, Hak’tır. İslam dininin kuralları bellidir Alevilik İslam’ın hiçbir kural kaidesine uymaz uymamıştır. “Allah” dediğinizde dünya âlem sizi İslam Müslüman olarak algılayacaktır. Bu nedenle de Alevilikte; Allah, İslam Müslüman kelimelerini kullanmanın anlamı ve yeri yoktur.
3	PEYGAMBER (Hz. Muhammed)	Peygamber: Enel-HAK diyen Alevilikte Peygamber anlayışı yoktur. Size şah damarınızdan daha yakınım diyene, Alevilik ‘Ya ŞAH Enel-HAK’ demiştir. Alevi yolu, ilahi bir aracı Peygamber kabul etmemiştir. Peygamberleri Hz. Muhammed vs. 40’lar cemine almamıştır. Deve tüccarı Hz. Muhammed savaşçı, ganimetçi, kul kölecisi bir toplumu savunmuş, kadınları cariye köle olarak görmüş çok evliliği, sübyancı/hemofiliyi, aile içi evliliği vs. savunmuştur. Peygamber Muhammed’in ümmetiyiz, 124 bin peygamber vs. söylemleri Alevilik öğretisiyle bağdaşmaz.
4	Halife İMAM Hz. ALİ:	Alevilikte İslam halifesi İMAM Hz. ALİ anlayışına yer yoktur. Alevi kültüründe, deyişlerinde, 2 farklı “Ali’den” söz edildiğini görüyoruz. 1. Birinci ALİ; 1400 yıl önce filen yaşamış ve ölmüş, İslam şeriatına tüm kurallarına uymuş, cami imamlığı yapmış, kölecisi toplumu savunmuş, kendinden önceki halifelere biat etmiş katliamlarını onaylamış, İslam dini ve huri cenneti için İslam’ın kanlı kılıcını sallamış, Müslüman olmak istemeyen veya İslam’dan çıkanların kellesini kesmiş, insan yakmış, 10-12 yaşlarındaki Muhammed kızı Fatima çocukla evlenmiş, ayrıca 8 tane nikâhlı eşi ve cariye köle kadınlardan olama, evlilik dışı 12 tane çocuğu olan, Müslüman İslam halifesi Hz. İmam Ali. Hem Şii hem Sünni İslami kaynaklar bunları doğruluyor. Ayrıca, İmam Ali, “Nehcül Belaga” ve “Ali Divanı”, kitaplarında, Şii ve hutbelerinde nasıl bir Müslüman olduğunu kendisi anlatmaktadır, İslam dini huri cenneti için yaptığı katliamlar, kestiği kelleler ile övündüğü de görülmektedir. Halife İmam Ali hayatında hiçbir zaman sazlı sözlü semahlı kadın erkek lokmalı demli bir ceme katılmamıştır, İnsanlık yoluna ışık olamamıştır. Halife Hz. Ali, 12 imam, Ehlibeyt, Hasan, Hüseyin Kerbela vs. kültü Aleviliğin içine, özellikle 1500’lü yılların başında Şii Safavi İsmail ile Sünni Osmanlı Yavuz, 2 İslami erk arasındaki savaş döneminde, “duvazı imam” deyişleri vs. ile yoğun bir şekilde Aleviliğin içine girmiştir. Ondandır ki dönemde Alevi edebiyatında, bu İmam Ali, Ehlibeyt kültürüne pek rastlanmaz. Bazı Aleviler hiç okuyup araştırmadan sorgulamadan bilmeden bu İmam Ali’ye inanıyorlar. İmam Alinin kim olduğunu anlatıp, biraz sorgulayınca da Benim, bizim Ali’miz başka diyorlar. 2. İkinci ALİ; Altta örnek olarak verilen Alevi ozanların deyişlerine bakıldığında; “Evel Ali, Ahir Ali” Evrende var olan tüm varlığın ezeli ışığı alevi ile kâinat var olmadan olan, doğal varlık, ışık enerji alev madde ile bütünleştirilmiş, her şeyi “kendinden var eden” “yaratıcı tanrısal” bir misyon yüklenmiş, kâinatın çarkını çeviren, devrini devam ettiren, Aleviliğin varoluş, felsefesine uyan bir “şahi merdan” Ali yaratıldığını görüyoruz. Ayrıca bu Ali 40’lar ile cem dem süren, saz çalıp semah dönen, Kâmilî A’lim PİR olarak algılanan, Hace Bektaş, Pir Sultan gibi Alevi erenleri ve tarihte çeşitli inançlarda kültürlerde Alu Eli Ulu Oli Ele vs. adlar altında tanrılaştırılıp insana indirgenmiş, kişilikler ile bütünleşmiş; “Yetiş ya Ali” diye, çağırınca HIZIR gibi darda olanın yardıma koşan bir Ali. Sonuçta Alevilerin, tarihin derinliklerinden gelen kadim öğretilerini sürdürebilmek için sıldıkları, İslam’ın baskısından kendilerini koruyabilmek için filen yaşamamış, fakat felsefeye uydurulmuş, sembolik bir “umut” SIR Ali yaratıp kutsadıklarını görüyoruz. Öyle ki bu ikinci “Ali” tamamen Din İslam anlayışına aykırı, İslam’ın hiçbir kuralına uymayan Allah’a şirk koşan, İslam’ca münafık, kâfir, zındık katli vacip olarak nitelendirilen bir Ali anlayışı. Kaldı ki Alevilikte İslam’ı, tanrı anlayışı, ibadetini vs. kökten red eden, eleştiren “Şathiye” deyişlerinde vardır. Bu SIR sembolik ALİ’ye yüklediklerine değerlere baktığımızda. Aleviler son 4-500 yıldır “ALİ” adını özde İslam, Müslümanlığa karşı kendilerini korumak ve İslam’dan ayrı farlılıklarını anlatmak için kullandıklarını görüyoruz. Fakat bu 2ci “ALİ’de” Alevilerin İslami çevrelerce katledilmesini engelleyememiştir. Halife imam Ali bugün yaşasa idi bu “2ci, Ali’ deyişlerini söyleyenlerin ve Alevilerin kellesini kendi elleri ile keserdi. Ortada birbirine zıt 2 Ali ve çelişkili bir durum var. Ayrıca bilinenin aksine Alevi kelimesi; İmam Ali’den gelmiyor, Ali’cilik, Ali taraftarlığı Ali’nin evi falanda değildir. Tarihte Alevi topluluklar çok değişik isimler altında varlığını sürdürmüş ve “ışık ehli” denmiştir. Alevi kelimesi Türkçe Farsça Kürtçede “Alav Alev”-i (ocaktan ateşten çıkan ışık) anlamındadır. Alevi kelimesi daha çok, evrenin oluşumunda var olan (BigBang) ışık enerji ve sembolik olarak aydınlanma kâmil A’lim bilinçli insan olma anlamında olduğunu, kelime benzerliği nedeniyle “Ali” ile karıştığını görüyoruz. Alevi deyişlerinde bu ışık kültü bolca işlenmiştir. Ve Alevi

		<p>kelimesi bundan yaklaşık 200 yıl önce kullanılmaya başlanmıştır, daha öncesinde kullanılmamıştır.</p> <p>Bu iki Ali' anlayışının bugün Alevilerin kafasının da iyice karıştığını görüyoruz. . Bazı Alevi canlar her ne kadar; "Benim Ali'm" "Bizim Ali'miz", zahir değil, Batın Ali, Alu, Eli, Ulu Oli Ele, Alo, sembolik, umut Ali "SIR ALİ" vs. dese de; Alevi cem yol erkânlarında, Allah, Muhammed, Ali, 12 imam, Ehlibeyt, Fatma, Hüseyin, Kербela Zülfikar gibi İslami olgularla birlikte ALİ adı andığı sürece, dünya âlem "Damat Halife imam Ali" size de İSLAM, MÜSLÜMAN diyecektir. Alevilik tüm İslami unsurlardan arınmadan, katliamlardan asimilasyondan ve yok olmaktan kurtulamayacaktır. Korkunun ecele faydası yoktur.</p> <p>Hü gerçeğin (hakikatin) demine diyen bu yolda, SIR yoktur. Bu yolun "SIRI" saklanan Hakikattir." Her şey meydandadır. O "Zahiri" Ali, biz "Bâtını" Ali'yi savunuyoruz diye, saklananın Hakikati sırlamanın, takkiye yapmanın hiçbir anlamı ve faydası yoktur, tarih bir faydası olmadığını da göstermiştir. Zor olsa da, her türlü İslami söylemi eylemi, Alevi yolu cem erkânından kaldırdığımızda, ""Benim Ali'm" "Bizim Ali'miz", Batın Ali, Eli, Oli, Alo, Sır sembolik Ali, herhangi bir SIR ALİ'ye de ihtiyaç, gerek kalmayacaktır. 'Ali' adı Şii Sünni İslami çevrelerce İslam'la ilgili kullandığın sürece, Aleviler her ne anlam ve şekilde kullanırsa kullansın, her ne değer yüklerse yüklesin, "ALİ" deyimini Aleviliği götürüp Din İslam'a bağlayacaktır.</p> <p>Her şeyi evvel ahiri, meçhul bir Aliye bağlamak, "ALİ" adı "putlaştırmak" yerine; Bu güne kadar geleneksel olarak daha çok, Kâmilî A'lim bilge aydın İNSAN, CAN'ı AŞK Sevgi ve genel anlamda varlığa HAK terimini kullanmıştır, kullanılmalıdır ve çağa bilime göre geliştirilmelidir. Bu nedenlerle Alevi yol erkânında artık, Hz. İmam "ALİ" adını kullanmaya gerek yoktur.</p>
	<p><i>Genç Abdal</i> <i>Yoğ iken yerler gökler ezelden</i> <i>Kudret kandilinde pünhan Alilidir</i> <i>Kün deyince bezm-i elesten evvel</i> <i>Âlemi var eden, Sultan Alidir.</i></p> <p><i>Müminler sırnı ilden sakınır</i> <i>Kendin bilmezlere sözü dokunur</i> <i>Genci Addal dört kitapta okunur</i> <i>Evveli, Ahiri destan Alidir</i></p> <p><i>..</i> <i>Devrani</i> <i>Hakkın kandilinde gizli nihanda</i> <i>La mekân elinde sır Ali idi</i> <i>Künt-ü kenzin esrarı andadır</i> <i>Dünya kurulmadan var idi Ali</i></p> <p><i>Ferîştahlar kendi mumundan oldu</i> <i>Sen kimsin diye cebriyle sordu</i> <i>Cebril bilmedi kanadı yandı</i> <i>Ol zaman kandilde nur idi Ali</i></p> <p><i>..</i> <i>Hilmi Dedebaba</i> <i>Ayine tuttum yüzüme</i> <i>Ali göründü gözüme</i> <i>Nazar eyledim özüme</i> <i>Ali göründü gözüme</i></p> <p><i>Ali evvel Ali ahir</i> <i>Ali batın Ali zahir</i> <i>Ali tayyib Ali tahir</i> <i>Ali göründü gözüme'</i></p> <p><i>..</i> <i>Pir Sultan Abdal'im şunda</i> <i>Çok keramet var insanda</i> <i>O cihanda bu cihanda</i> <i>Ali'ye saydılar bizi</i></p> <p><i>...</i> <i>Pir Sultan'ım Bu Dünyaya</i> <i>Dolu Geldim Dolu Benim</i></p>	<p>Âşık Devrani Hakk'ın kandilinde gizli nihanda La mekân elinde sır idi Ali, Künt-ü kenzin esrarı andadır Dünya kurulmadan var idi Ali.</p> <p><i>...</i> Ferîştahlar kendi nurundan oldu 'Sen kimsin?' diye Cibrile sordu, Cibril bilemedi, kanadı yandı Ol zaman kandilde nur idi Ali</p> <p><i>..</i> Sefil Ali Ahirinde ismim Ali koydurdum Mümin kullarının Kalbine girdim Sefil Ali gece gündüz hem vardım Boz Dev'in bendini çözdüm idi ben</p> <p><i>..</i> Derviş Ali Yeri göğü arşı kürsü yaratan Men Ali'den başka tanrı görmedim Yaratup kulunun kismetini veren Men Ali'den başka tanrı görmedim</p> <p><i>..</i> Âşık Veli Gene sen bilirsin Veli'nin hali Sensin bu cihanın ahir evveli Bir ismin Ali'dir bir ismin Veli Kırklardaki ismin sır Hacı Bektaş</p> <p><i>..</i> Sadık Ağa Bin bir ismi vardır, bir ismin Hû'dur Kâmillerin ezber dediği budur Münkire şektir, ismi de Lâ'dır Ta evvelden Elya diyenlerdeniz</p> <p><i>..</i> Kul Himmet / Pir Sultan Abdal</p> <p><i>Bin bir ismi vardır bir ismi Hızır</i> <i>Her nerde çağırırsan orada Hızır</i> <i>Âlim padişahdır Salman da vezir</i></p>

		<p><i>Bilmeyenler Bilsin Beni</i> <i>Ben Ali'yim Ali Benim</i></p> <p>..</p> <p><i>Nesimi</i> <i>Ali evvel Ali ahir, Ali batın Ali zahir</i> <i>Ali şems-i münevverdir, Ali dilnur ile Enver</i> <i>Ali'dir her şey için can, Ali'dir yar ile mihman</i> <i>Ali rahim Ali rahman, Ali'dir cümleye server</i></p> <p>..</p> <p><i>Ali sultan Ali sübhan, Ali cennet Ali Rıdvan</i> <i>Ali dindir Ali iman, Ali'dir sakı-i Kevser</i> <i>Nesimi'nin dil üç canı, Münevverdir Ali nuru</i> <i>Ali vâlâ Ali âlâ, Ali'dir server-i safter</i></p> <p>..</p> <p><i>Kul Himmet</i> <i>Ali'sin yoktur gümanım</i> <i>Şeriat içinde dinimsin Ali</i> <i>Tarikat içinde sır-ı ummanım</i> <i>Marifet içinde pirimsin Ali</i></p>	<p>Bu fermanı yazan Ali değil mi</p> <p>...</p> <p>Pir Mehmed aşka düştü, Aşk dalgası hadden aştı, Virdimize Ali düştü, Dillerim Ali çağırır.</p> <p>...</p> <p>Evvel Ali yerin göğün binası Kudret kandilinden çalınmış mayası</p> <p>...</p> <p>Öz canımdan buldum Ay'ı semayı Gördüğüm didara Ali dediler</p> <p>..</p> <p>"İsm-i Ali kalb evine yazıldı" "Bir ismi Ali'dir bir ismi Allah" "Kur'an yok, gördüler Ali'den gayrı" "Mekânım balçıktır, üstadım Ali" "Şah-ı Merdan gibi ulumuz vardır"</p>
5	KURAN	<p>Kur'an İslam dini ilahî Allah'ı tarafından gönderildiğine inanılan bir kitaptır; 1400 yıl önceki ARAP toplumu koşullarına göre, Muhammed ve izleyicileri tarafından, diğer dinlerden kopya edilip yazılan, orijinali vs. olmayan "yakılan", son şekli (standart Kuran) 1922 yılında Kahire İslam ünv. ülâması tarafından yazılan, içerisi bilim dışı, şeriatçı cihatçı, Alevilikle hiçbir ilgisi olmayan, kadını vs. aşağılayan bir kitaptır. Alevi Cem ve diğer tüm erkânlarında Arapça (Türkçe veya başka bir dilde) Kuran ayeti okunmamalıdır. Alevilikte okunacak kitap insandır, bilimdir. Alevi İslamcılar, başta Cem Vakfı, Ehlibeyt vakfı, Zöhre Ana vs. bazı Kur'an ayetlerini çarpıştırıp Alevilikle cemle ilişkilendirmeye çalışıyorlar. Bu ayetler tek tek incelediğinde Alevilikle hiçbir ilgisi olmadığı görülüyor. Ve bir bütün olarak Kuran hiçbir şekilde Alevileri kabul edip uyacağı bir kitap değildir.</p>	
6	ZÜLFİKAR	<p>Zülfikar cihatçı İslam'ın kanlı kılıcı sembolüdür. Zülfikar Bedir savaşında savaş ganimeti olarak Muhammed'e sonrada İmam Ali'ye geçmiştir. Ali onunla, binlerce masum, İslam'ı kabul etmeyen insanın (Haricilerin vs.) kellesini kesmiştir. "Lâ fetâ illâ Alî, lâ seyfe illâ zülfikâr" "Ali'den üstün yiğit Zülfikar'dan keskin kılıç yoktur" deymi bu katliamlar nedeni ile söylemiştir. "Alevilikte A'limden üstün yiğit Bilimden keskin kılıç yoktur." Zülfikar HAK adalet sembolü falan da değildir. Adaletin sembolü gözleri kapalı elinde terazi olan bir kadındır. Zülfikar'ın Aleviliğin sembolü olarak kullanılması hiç doğru değildir. Zülfikar Aleviliği İslam'ın kanlı kılıcı şiddet yanlısı olarak göstermektedir. "Tahta Zülfikar'ılar vs. söylemleri arkasına da saklanılmamalıdır. Alevi kurumlarından logolardan vs. Zülfikar sembolü kullanılmamalıdır.</p>	
7	12 İMAM	<p>12 İmalar Şii İslam'ı bir anlayıştır, Alevilikte yeri yoktur. 12 imamların hiç birisi Alevi değildir. Hepsi İslam'ın tüm şartlarına uymuş, hiçbiri Sazlı sözlü semahlı kadını erkekli lokmalı demli vs. bir ceme katılmamıştır. İmamların yeri camidir. Aleviliğin içine sonradan sokulmuştur. (Alevilikte 12 ay/burç ve Cemde 12 hizmet vardır, bunların 12 Şii İslam Cami imamları ile ilgisi yoktur.)</p>	
8	DUVAZI İMAM	<p>DUVAZI İMAM Şii İslami 12 cami imamını öven dua-avazların Alevilikte yeri yoktur. Duvazı imam 15 -16 yy. Safavi Şii propagandası olarak Anadolu kızılbaşlığının içine sokulmuştur. Osmanlının zulmünden bıkan Aleviler Safavileri desteklemiş faka sonradan onlardan da zulüm görmüştür. Alevi erkânlarından söylemlerinden deyişlerinden çıkartılmalıdır. İmamları yeri camidir. Cemevi değildir. Duvazı imam deyişimi Alevi yol erkânlarında kullanılmamalıdır.</p>	
9	EHLİBEYT (Tevella Teberra)	<p>Alevilerin Ehlibeyt Aile anlayışını benimsemesi sevmesi savunması mümkün değildir. Ehlibeyt (Arapça) = Ev-halkı, Muhammed'in eşleri, çocukları, damatları torunları diğer yakın kayın peder aile akrabaları bütün aile fertleri için kullanılan bir terimdir. 'Ehlibeyt' kelimesi Kuran'da Şura Suresi 23 ayetinde geçer. "De ki (Muhammedim), ben peygamberliğimi tebliğime karşılık sizden, Ehl-i Beytim'i sevmenizden başka hiçbir ücret istemiyorum. (Şura: 23)" İslami kaynaklar Muhammed'in nikâhlanıp evlendiği, boşadığı, köle kadın cariyeleri ile birlikte 69 kadın haremde olmuştur. Muhammed'in bu eşlerinin arasında, 9 yaşında Ebubekir'in kızı Ayşe ve oğlu olmadığı için evlatlığı (oğlu) Zeyd'ten boşandırıp evlendiği Zeynep'te vardır. Amcaoğlu Ebu Süfyan'ın kızı Habibe ile evli, Halası Atiyye'nin kızı Seleme ve Halası Ümmeye'nin kızı Zeynep'le evli. Muhammed ve 4 halifede Muaviye Yezit, birbirileri ile 1 derece içlidışlı evli yakın akraba. 8 Eşi olan Hz. Ali, Muhammed'in Kızı Fatma (evlendiğinde 12 yaşında) ve Ali Fatma'nın kardeşi yeğeni Ümame ile de evli idi. Sadece, "Muhammed, Ali Fatma, Hasan, Hüseyin" ve onların soyundan gelenleri Ehlibeyt olarak görmek, diğer aile fertlerini insan olarak görmemektir ki, bu Aleviliğe hiç yakışmaz. Muhammed kızlarından Fatma'yı Ali'ye, Ümmü Gülsüm'ü Osman'a veriyor. Deme ki Ali ile Osman bacanak oluyor. Muhammed Ali ile Osman'ın kayınbabası oluyor. Ömer Kızı Hafsa'yı Muhammed'e</p>	

		<p>veriyor, Muhammed'in kayın babası oluyor. Muhammed Ebubekir ve Ömer'in damadı. Hz. Ali'nin 7 yaşındaki kızı Ümmü Gülsüm'ü kayın babasının kayınbabası olan Ömer'e veriyor, Yani Ali Ömer'in kayınbabası, Fatma'da dedesi olan Ömer'in kaynanasıdır. Ömer'in boşadığı Atike'yi Muhammed'in torunu İmam Hüseyin alıyor. Muhammed Zeydi'n babalığı, Zeyid'in hanımı Muhammed'in gelini, aynı zamanda (boşanıp Muhammed'le evelediği için) Zeyid'in analığı, Muhammed'in Torunu Ümmü Ali'nin Hanımı, Ümmünün anası Zeynep Muhammed'in Kızı, Ali'nin baldızı ve kaynanası Fatma'nın da bacısı. Muhammed Ebubekir ve Ömer'in damadı. Muhammed bir kız kardeşini Muaviye'ye diğer kız kardeşini Yezitle evlendirmiş. Baba oğul bacanak, oldukları gibi, Peygamber kayını ve Fatma'nın üvey dayıları olmuşlar. 12 imamlardan kayıp çocuk Mehdi dışında, 11 imam hepsinde çok eşli idi. Hasan 36 kez evlendi. Bunların hepsi ve onların torunları, kıyamete kadar Ehlibeyt sayılıyor. Böylesi 'ensest' ve pedofil ilahi bir aile ilişkisi ancak İslam'da olabilir. Alevilik çok eşliliği ve bu tür 'ensest' ve pedofil ilişkileri düşkünlük olarak görmüştür. Aleviler "Tevella Teberrra" gibi, Hz. imam Ali'yi Ehlibeyti sevene dost, düşmanına düşman olmak gibi saçmalıkları bırakmalıdır. Ehlibeyt anlayış ve teriminine Alevilikte yeri yoktur.</p>
10	KERBELA İmam HÜSEYİN	<p>Kerbela-İmam Hüseyin insanlık davası değil, İslam'ın iktidar Halifelik kavgasıdır. Yezit veya Hüseyin İslam halifesi olacakmış olmuş bundan biz ne?</p> <p>Kerbela İmam Hüseyin, Halifelik kavgasının özeti. Muhammed ölmeden önce, Gadir-i Hum'da İmam Ali'yi kendinden sonra Halife tayin ettiği söylene de. Şura halife seçimi yapacağı zaman; "Hz. Ali en uygun kişi Ebu Bekir, daha sonra Ömer ve Osman diye bu tartışmayı noktalar. Ve 3 halifeye de sonuna kadar tam destek verir. İmam Ali'nin bacanağı halife Osman bir ayaklanma sonucu öldürülmesinin ardından İmam Ali halife olur. Osman'ın akrabası Şam valisi Muaviye, Ali'yi Osman'ı öldürtmekle suçlar ve Ali'nin halifeliğine karşı çıkar. (İmam Ali Bedir savaşında, Muaviye soyundan, (Ümeyyeoğulları = Emevilerden, birçoğunun babasının kellesini kesmiştir) Arada üstü kapalı bir husumet, kan davası vardır.)</p> <p>İmam Ali büyük bir ordu ile Muaviye kontrolündeki Suriye eyaletini işgal eder. Kaybedeceğini gören Muaviye "Savaşın sonucuna Kuran Allah karar versin" diye, bir "Hakem" heyeti önerir, Halife Ali bunu kabul eder. Fakat Ali taraftarlarından büyük bir grup (Hariciler = Şehir dışında yaşayan fakir halk) Ali'nin Hakem olayını kabul etmesine karşı çıkarlar. Halife Ali Nehrevan Savaşında Haricilerin büyük bir bölümünü katleder, birçoğunu "dinden dönenler" diye çukurlara doldurup yakar. Bunun üzerine Haricilerden "A.B Mülcen" (661'de) İmam Aliyi bir zehirli bir kılıçla yaralayıp öldür. Bunun üzerine hem Şam Valisi Muaviye hem de Ali'nin oğlu Hasan Halifeliğini ilan eder. Muaviye 60 bini Hasan 40 bin kişilik bir ordu ile Küfede karşı karşıya gelir. Hasan'ın ordusunda çözümler olur, bu durumda aşağıdaki şartlarda Muaviye ile anlaşır.</p> <p>(1. Halifelik Muaviye'ye verilecek. 2. Muaviye'nin ölümünden sonra halifelik Hasan'a verilecek. 3. Ali'nin çocuklarına ve mal varlığına dokunulmayacak. 4. Her yıl Hasan'a 55 bin dirhem ödenecek.)</p> <p>Hasan ve Hüseyin vs. Küfe'liler ile birlikte Muaviye'ye biat ederler 20 yıl Halifeliğini desteklerler, bu arada Hasan 18. eşi Ca'de Kays tarafından Zehirlenip öldürülür (670). Muaviye ölmeden önce oğlu Yezidi İslam ordusuna başkumandan yapar, İmam Hüseyin'ide Medine Din Şurasına baş imam olarak atar. Muaviye ölmeden önce Medine din şurasına valiliklere oğlu Yezid'in halife olarak seçilmesini önerir. Ve Muaviye (18 Nisan 680) ölmeden hemen önce son bir mektup göndererek oğlu Yezidi Halife ilan ettiğini, biat etmeyenlerin kellesinin vurulmasını bildirir. Muaviye'nin ölümünün ardından Yezit Halifeliğini ilan edip valilerden, kendi adına halkın biatını almasını ister.</p> <p>Medine valisi Velid, durumu DİN Şurasına Hüseyin'e bildirir. Bizlerin biatı gizli olmaz, zaten halkın önünde olacak, sen halkı çağır gereğini yaparız der. Sura üyelerinden Mevran, Ya Hüseyin'in Biatını şimdi al, mahpusa koy halkın önünde de tekrarlasın, ya da kellesini vur, yoksa onu bir daha bulup biat ettiremezsin der. Hüseyin buna kızar oradan ayrılır, kardeşi M. Hanifi'ninde tavsiyesi ile yakınlarından bir grupla Mekke'ye gider. Gitmeden dedesi Muhammed'in kabrini ziyaret edip: "Ya Rasulallah! Senin yanından istemeyerek ayrılıyorum. Seninle aramıza girdiler. Şarap içen, günahkâr Yezid'e biat etmeye zorlandım. Bunu yaparsam kâfir olurum, şayet biat etmezsem öldürülürüm." diye söylediği rivayet edilir. [Ebu Mihnef,14-15]</p> <p>Bu arada Küfe'ni nüfuz itibar sahibi ileri gelenleri, İmam Hüseyin'e birçok mektup ve elçiler gönderip, din İslam'dan çıkmış içki içen vs. Yezid'e karşı, kendisine (Muhammed'in torunu Hüseyin'e) halife olarak biat edeceklerini, Yezid'e karşı savaşacaklarını bildir. Bunun üzerine Hz. Hüseyin amcaoğlu Müslüm'ü gizlice, biat almak ordu kurmak için Küfe'ye gönderir, Müslim 1 ay içerisinde 20 bine yakı biat alır/asker toplar, Hüseyin'e olumlu mesaj gönderir. Bunun üzerine Hüseyin muhafızları köleleri, ailesinden oluşan yaklaşık 100 kişilik bir grupla küfeye doğru yola çıkar. Fakat haber Yezid'e ulaşır, Yezid bir ordu gönderir, Müslim yakalanarak idam edilir. Bu idam, Hz. Hüseyin'i davet eden Küfeli on binleri sindirir ve Hz. Hüseyin'e yardım etmekten vazgeçmelerini sağlar. Hz. Hüseyin, bunlardan habersiz yandaşları ile Irak Küf'ye doğru yola çıkar, Kerbela denilen bölgeye geldiklerinde 4000 kişilik Yezit ordusu bunları 10 gün kuşatır, Yezid'e biat</p>

		<p>etmeleri istenir. 10 Muharrem Cuma 61/10 Ekim 680'de her iki taraf sabah namazını kaldıktan sonra savaş vaziyeti alır. İmam Hüseyin atına binip, bir konuşma yapar. Kendisinin bizzat Küfe ordusunda orada bulunan kişilerin davet mektupları sebebiyle burada olduğunu söyledikten sonra Mekke'ye mektup gönderenlerin isimlerini teker teker sayar. Ancak oradakiler biz böyle bir şey yapmadık diyerek Hz. Hüseyin'e yaptıkları davet çağrılarını inkâr ederler. [26] Hüseyin kadınlara ve çocuklara dokunulmamasını ister, ardından savaş başlar. İmam Hüseyin'in korumaları teker teker ölür ve sonunda oklarla saldırdılar, Hüseyin'de öldürülür. Geriye kalanları Şam'a yezidin huzuruna götürülürler. Yezit Muhammed'in torunu Hüseyin'in öldürülmesine gelen tepkileri azaltmak için, kalanlara iyi davranır. İmam Zeynel Abidin Yezide biat eder, daha sonra Mescidi Aksa Camisinde İmamlık yapar. Küfeliler, yaptıkları bu ihanetten pişman oldular, 10 Muharrem i Hz. Hüseyin'in intikamını alma ahdinin tazeleniği bir matem güne dönüştürdüler. Şiiler günah çıkarırcasına her yıl 10 muharremse dövünerek, kendilerine işkence yaparak bu ihanetin pişmanlığını çıkarmaktalar. Çok kadim bir geçmişe sahip İRAN farslar, Arap milliyetçiliğine karşı, kendi Şii İslam kültürünü geliştirmiştir. "Her yer Kerbela" "Her gün Aşure" "İmam Hüseyin direnişi" vs. diye Kerbela kavramı etrafında bir Cihat ve "şehitlik" kültü oluşturulmuştur.</p> <p>Sonuçta Hz. Hüseyin'in amacı Küfe'de asker toplayıp, Yezit'i tahtından aşağı indirmekti. Yezit elini çabuk tutmasaydı, muhtemelen Hz. Hüseyin'in uğradığı sona kendisi uğrayacaktı. (O zaman Alevi-İslamcılar Yezid için yas oruç tutarlar mıydı dersiniz?) Bu açık bir iktidar kavgasıdır. Kerbela'da mazlumun zalime boyun eğmemesi diye adlandırabileceğimiz bir olay değildir. Bu söylem fars abartı sanatının en seçkin örneğidir. Tarihte Kerbela'dan bin beter yüzlerce Alevi katliamı olmuş, lideri katledilmiştir, bunları anmayı cemlerde, özel olarak Kerbela'yı imam Hüseyin'i anmanın tutarlı bir anlamı yoktur.</p> <p>Yezit veya Hüseyin İslam'a halife olmuş olmamış bundan bize ne. Tahtacı Alevi bir amca ile imam Hüseyin Kerbela'nın Alevilikle ilgisi olmadığı konusunu konuştuk: – Peki biz bundan sonra cemlerde ne diye dizimizi döveceğiz diye sormuştu. Dedik amca artık dizimizi dögmeyeceğiz hepsi bu kadar. Ne yönden bakılırsa bakılsın Kerbela olayı, haklı ile haksızın, masum mazlum ile zalimin arasında bir sınıf insanlık davası değil, 2 Arap kabilesi arasında İslam ganimeti, halifeti için KAN davası iktidar kavgasıdır. İmam Hüseyin'in 1400 yıl önce, Kerbela'da şehit olmadan önce son sözleri; "Artık İslam'la vedalaşmak gerekir, çünkü ümmet Yezit gibi bir yöneticiye duçar (uşak) olmuştur" diye söylediği rivayet edilir. Aleviler İslami olan her şeyi Alevi yol erkânından çıkarıp atmalıdır, Kerbela'ya ağıt yakmayı bırakmalıdır. İmam Hüseyin'in son vasiyetine bu şekilde saygı göstermelidir.</p> <p>12 imam Hüseyin-i Kerbela İnsanlık davası değil İslam'ın halifelik iktidar kavgasıdır. Yasını orucunu tutmak biz Alev-i-lere düşmez, Cemlerimizde de yeri olmamalıdır.</p>
11	MERSİYE	<p>Mersiye Arapça "marşıya" (ağıt) sözcüğünden gelir. Cemlerde vs. Alevilikle ilgisi olmayan İmam Hüseyin Kerbela, Ehlibeyt, 12 imamlar vs. adına ağıtlar yakılması, gözyaşı dökülmesi, diz dövülmesi vs. anlamsızdır. Bunların Alevilikle ilgisi yoktur, dünyada üzülecek binlerce katliam olayı vardır. Ve her gün yeni katliamlar olmaktadır. Dersim Sivas katliamını görmezden gelip, 1400 yıl önce olmuş bir olaya ağıt yakıp diz dövmenin anlamı yoktur. Aleviler ölümlerin arkasından değil dirilerin önünden gitmeli, ağıtları umuda çevirmelidir. Dirilerinin önünden giden toplum aydınlığa, ölümlerinin ardından giden toplum ancak mezarlığa gider.</p>
12	MUHARREM Orucu	<p>MUHARREM AYI Orucu? İslam HİCRİ (ay) takviminin 1'ci ayıdır. 1 Muharrem Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretinin başlangıcıdır ve Halife Ömer tarafından hicri takvimin başlangıcı olarak ilan edilmiştir. "MuHarram" Arapça "haram" (yasak) kelimesinden türemiştir. Muharrem İslam'da savaşın haram yasak olduğu 3 ayların başıdır, diğer aylarda din için savaş Cihat katliam serbesttir. İslam kendi koyduğu bu (savaş haram yasak) kuralına hiç uymamıştır, Kerbela'da bunun örneklerinden sadece biridir. Aşura'nın Arapça 'da 10 manasına gelen 'aşara' kelimesinden türemiştir. Sözcüğün Semavi diller arasında ortak olduğu görülmekte ASURA İbarence de "yasak" anlamına geliyor. Aşura, Musevilik inancında da "Büyük Kefaret Gün" 10 yasağa karşı yapılan günahlar için on pişmanlık tövbe günü olarak kullanılmıştır.</p> <p>İslam'da 30 gün Ramazan orucu Kuranda Bakara suresi 185'ci ayetinde vardır. Fakat 10-12 gün Muharrem orucu diye bir şey Kuranda, İslam'da yoktur. Bilinenin aksine Şii Müslümanlar bile Muharrem orucu diye bir oruç tutmazlar, Aşure tatlısı da pişirmezler. Şii Müslümanlar Muharrem ayının 10'unda Kerbela olayını canlandıran tiyatro yaparlar, yas tutup ağıt yakıp gözyaşı dökerler, sırtlarını zincirleyip, başlarına hançer çalıp kan akıtarak, Kerbela 'da döneklilik yaptıkları için "günah" çıkarırlar. Şii Müslümanlar 10 Muharrem'de AŞURE tatlısı pişirilmesini hoş görmezler, onlar için Kerbela tatlı değil, tuzlu, acı bir olaydır. Hicri AY takvimi tam doğru olmadığı için, miladi GÜNEŞ takviminden 11 gün kısadır bu nedenle inançsal günler bayramlar her yıl 11 gün kaymaktadır. Sembol olarak Arapların kızgın çöl ortamında GÜNEŞ yerine, karanlığı gece serinliğini AYI kutsaması doğaldır. BU nedenle İslam'ın sembolü hilal AYdır. Muharrem orucu Alevilerin tuttuğu tutacağı bir oruç değildir, Örnek daha düne kadar, Tokat Zile Anşa Bacı Ocağına bağlı</p>

		<p>Aleviler, 12 İmam/Muharrem orucu bulunmuyordu. Kerbela anması da yapmıyorlardı. Kısaca Alevilerin orucunu aşuresini, İslami Kurban Bayramından 20 gün sonrasına İslami "haram" hicri Muharrem'in ayının 10'cu gününe (Kerbela' ya) 12 imamlara bağlayıp İslam kuyrukçuluğu yapmanın hiçbir gereği yoktur.</p> <p>Alevilikte 13-15 Şubat Hızır Orucu vardır, orucun kaynağı da, çetin kış günlerinde erzakların azaldığı çetin kış günlerinde günde 1 öğün yiyerek var olanı birlikte paylaşarak, yaşamı sürdürmek bahara ve bolluğa kavuşmakla ilgilidir. Aleviler Orucu /Aşure lokma paylaşımını 13-15 Şubat Hızır orucuyla birlikte yapmalıdır.</p> <p>(Alevilikte Oruç Aşure açılımı, konuyla ilgili ayrıca oku link)</p>
13	14 MASUMU PAK	<p>On dört Masum-u Pak, on iki Ehl-i Beyt İmamı'nın buluş çağına ermeden Hakk'a yürüyen erkek evlatlarının "oğulları" için kullanılan bir kavramdır. Yaşları küçük olduğu için pâk ve mâsum diye adlandırılmıştır. Bu anlayış Aleviliğe terstir. Alevilik her kim olursa olsun insanın hele de çocukların katledilmesine tabi ki karşıdır. Fakat neden 12 imam/ehlibeyt ve de sadece oğlan çocukları ve sadece imam çocukları masum dünyada katledilen başka çocuklar masum değil mi? Bu İslamcı cinsiyet ayrımcı, kadını kızı aşağılayan anlayışa Alevilikte yer yoktur.</p>
14	17 KEMERBEST	<p>On Yedi Kemerbest Hz. Muhammed'e, Hz. Ali'ye, Ehlibeyt'e bağlı (Ehlibeyt yolu için şehit olduğu) ve kırklar meclisinin üyeleri arasında olduğu iddia edilen, Hz. Ali tarafından kemerleri bağlanmış olan sözde onyedili Alevi önderi imiş.</p> <p>Onyedili Kemerbest'lerin kimler olduğu da kesin değildir, rivayete göre 2 ayrı isim liste var.</p> <p>(A) ONYEDİLİ KEMERBESTLER</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selmani Farisi, 2. Ammar bin Yaser, 3. Malik Eşter bin Haris, 4. Muhammed bin Ebubekir, 5. Veysel Karani, 6. Abuzer Gaffari, 7. Harrim bin Haris, 8. Abdullah bin Yedi-Hazai, 9. Abdullah bin Adiel, 10. Abu el Hişam; 11. Haris Şeyhani, 12. Haşim bin Utbe, 13. Muhammed bin Abu Hazika, 14. Kamber hazretleri, 15. Murtefi bin Vezza 16. Said bin Kays, 17. Abdullah bin Abbas. <p>(B) ONYEDİLİ KEMERBESTLER</p> <p>(Ali'nin Kendi çocukları)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhammet Hanifi, eceli ile vefat etmiş, 2. Hadi-ekber, Kerbela'da şehit olmuş (Bu Muhsinle karıştırılmamalı) 3. Abdolvahid Avn, Kerbela'da şehit olmuş. 4. Tahir, Kerbela da şehit olmuş, 5. Tayyip, Kerbela da şehit olmuş. 6. Ebu Tırab, Kerbela'da şehit olmuş, 7. Abdurrauf, Kerbela'da şehit olmuş, 8. Fazıl, Kerbela'da şehit olmuştur, 9. Abdülvehad, Kerbela'da şehit olmuştur, 10. Abdül Celil, vefaati ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur, 11. Abdurrahim, Kerbela'da şehit olmuştur, 12. Ömer Taib, Kufe de şehit olmuştur, 13. Abdulmuin, Kerbela'da şehit olmuştur, 14. Abdullah Abbas, Kerbela'da şehit olmuştur, 15. Avdülkeriyem, vefaati hakkında herhangi bir bilgi yoktur, 16. Abdussamed, vefaati hakkında herhangi bir bilgi yoktur, 17. Ali Ekber, Kerbela'da şehit olmuştur. <p>Bunların hiçbirinin Alevilik, insanlık yoluna önderlik edecek zere bir katkısı fikri filii, faaliyeti olmamıştır. Kırklar cemi üyesi olmayı bırak, ömürlerinde CEM kelimesini bile duymamıştır. Ve içlerinde 1 tane bile kadın yoktur. Alevileri bırak, Alevi dedelerine sorsan hiç birisinin ismini bile hatırlamaz ve saymaz. 17 Kemerbest deyiimi Alevi yol erkânında kullanmanın bir anlamı yoktur.</p>
15	48 PERŞEMBE (Cemi) İBADET GÜNÜ.	<p>48 PERŞEMBE Bazı Alevi kurumların uygulamaya çalıştığı "Perşembe'yi cumaya bağlayan gece "48 Perşembe cemi" Aleviliği Cuma namazına İslam'a bağlama çabalarıdır.</p> <p>Tarih boyu, Aleviler Maraş, Çorum, Sivas'ta; Cuma namazından sonra camiden çıkanlar tarafından katledildi yakıldı. "Cuma'nız mübarek olsun" sözlerinden, şu İslam'ın ŞERİNDEN kurtulalım derken. İslam kuyrukçusu İzzetDinci Aleviler başımıza birde "48 Mübarek Perşembe" gecesi çıkardılar. Her perşembe akşam TV'de cem yayınlayarak bunu pekiştirmeye çalışıyorlar. Neymiş Aleviler 48 perşembe oruç tutarmış, 48 hafta Perşembe'yi cumaya bağlayan gece Cem tutarmış. Yani yine Cuma gününe getiriyor. Cuma namazı yerine, Cuma cemi yapmış olunuyor. Neden 52 hafta değil de 48 Perşembe? Ramazan ayında Aleviler Oruç tutmazmış. Veya o tutmadı, Muharrem ayında cem yapılmazmış ta ondan 48 haftaymış.</p> <p>Peki, Perşembe gününün oruç ve cem tutmanın gerekçesi neymiş? Güya Allah dünyayı 6 günde yaratmış. 3 gün çalışmış yorulmuş, 7'ci gün hafta ortası Perşembe günü dinlenmiş, sonra 3 gün daha çalışmış, dünya âlemi insanı yaratmış. Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlık diyen bir yolda, ancak bu kadar saçmalık yapılabilir. Bilim bunun neresinde sormak gerek. Allah</p>

		<p>peygamberlere perşembe akşamları “hutbeler okuyun buyurmuş”; Ne zaman nerede kime buyurmuş, hangi kimin hutbeleri okunacak kaynak yok.</p> <p>Herhalde, imam Hz. Ali’nin hutbeleridir. Örnek olarak birisini okuyalım o zaman: ((80. Hutbe: “Ey insanlar! Kadınlar iman, pay ve akıl bakımından noksandırlar. İman bakımından noksanlıkları, hayızlı günlerde, namazlardan ve oruçtan uzak olmalarıdır. Akıllarının noksanlığı iki kadının şahitliğinin bir erkeğin şahitliği yerine geçmesidir. Payların noksanlığı ise mirastaki paylarının erkeklerin yarısı olmasıdır. Kadınların kötülerinden sakının, hayırlılardan çekinin; onlara iyilikler de itaat etmeyin ki kötülüklerde itaat beklentisi içinde olmasınlar.”)) ((Kaynak: Nehc’ül-Belağa; İmam Ali (a.s)’ın Hutbeleri, Mektupları Ve Hikmetli Sözleri)</p> <p>Muhammed ve birçok peygamber ve 12 imamların 11’i perşembe günü ölmüş. Belge kaynak yok. Bir gün olsun sazlı sözlü semahlı kadınlı erkekli lokmalı demli 12 hizmetli bir ceme girmemiş. Ömürleri boyunca ganimet ve cennet hurileri peşinden koşmuş sözde peygamberler ve 12 cami imamları için her perşembe oruç yas, cem tutmak anlamsızdır. Buna ancak yağmurdan kaçıp, doluya tutulan “Mübarek” Alevilerin akıl tutulması denir.</p> <p>Alevilikte ibadet yoktur muhabbet vardır. Alevilikte en büyük “ibadet” çalışmak, paylaşmak, kendine reva görmediğini başkasına görmemektir, bunda yeri zamanı şekli yoktur. Yılın belirli günlerinde Hızır, Muhabbet cemleri, bir de yılda bir defa görgü cemi yapılır, bunu da katılım açısından canalar hangi gün uygun görüyorsa o gün yapar. Aleviler açısında haftanın hiçbir günün diğerinden kutsallığı yoktur.</p>
15	SÜNNET/KİRVELİK	<p>SÜNNET/ KİRVELİK: Çocuklara sünnet Alevi yol inanç gereği değildir. Afrika antik Mısır’dan, Yahudiliğe (bazı Hristiyan gruplara) ve daha sonra İslam’a, oradan da İslami asimilasyonla Aleviliğe geçen, erkek çocukların (ve bazı İslam ülkelerinde kız çocukların, bu daha vahim, kadının tüm cinsel duygularını yok eder) “SÜNNET” edilmesi, insan doğasına ve sağlığına doğal vücut bütünlüğüne aykırı, çocuk psikolojisine zararlıdır. Sağlık açısından tıbbi bir gereklilik değilse çocukların sünnet edilmesi yasaklanmalıdır. 18 yaşına değdikten sonra, estetik olarak isteyen istediği ameliyatı yaptırabilir, istediği yerini kestirip diktirebilir. Bu yol erkânı bağlamaz. Bazı Alevi-İslamcı dedelerin, sünnet kirvelik, Hz. Muhammed Ehlibeytine (İslam’a) “dostluk” bağlıdır, sünnet olmayan erkek, erkek yiğit değildir, Hasan’la, Hüseyin’i Muhammed sünnet emiş kirvesi olmuş vs. saçmalık Alevilere İslam’ı sevdirmeye oyunlarıdır.</p> <p>Aile dostluğu olarak yutturulmaya çalışılan “Kirvelik” kavramı Alevilikte yola girme (İkrar “Musahiplik”) dayanışma kurumu içinde vardır. İslam Sünnetini Aleviliğin içine sokmak yanlıştır. (Ayrıca; Kirve ve Musahip çocukları birbiri ile evlenemez anlayışı da yanlıştır, kaldırılmalıdır.) Tıbbi bilimsel olarak yakın Aile çocuklarının birbiri ile evlenmesi, sakıncalıdır, doğan çocuklar sakat vs. doğar, bu yasaklanmalıdır. 18 yaşını doldurmuş yakın aile olmayan gençler birbirini sevmiş, birlikte yaşar veya evlenir doğal olanı budur. Bu arda evlilikte “bakirelik” anlayışının da Alevilikte yeri yoktur. Sünnet ve kirvelik geleneği kavramı yol erkândan çıkarılmalıdır.</p>
16	KURBAN (ve Bayramı)	<p>KURBAN katliamıdır. Alevilikte kurban kesme geleneği ve ‘kurban’ deyimi ve bayramı yol erkâna tamamen aykırıdır. “Gördüğü bir rüya üzerine oğlunu kesmeye kalkan adama sen, kalkıp beyin yerine koyun gönder.” Bu tanrı işi falan değil, koyun tüccarı İbrahim’in, koyunlarını satmak için uydurduğu bir hikâyedir. Buna kanıp Allaha rüşvet olsun diye her yıl gereksiz yere milyonlarca hayvanı katlediyorlar. İslam Allah’ının kurbanı ihtiyacı olabilir, bu bizi bağlamaz, Alevi HAK anlayışının kurbanı falan ihtiyacı yoktur. İslam haç ziyareti bitimi dolayısıyla Arafat’ta kesilen ve sonradan bayram ilan edilen ‘kurban kesme’ ve Kurban Bayramının, kurban ceminin vs. Alevi yol erkânında yeri yoktur, Cana kıymanın bayramı olmaz.</p> <p>Alevilikte “Kurban” yârin yanağından gayrı her şeyi, bir lokmayı paylaşmaktır. Lokma bir elma bir üzüm tanesi de olabilir, yemeklik, et pazardan satın alınabilir, yeni bir cana kıyılmamalıdır. Aleviler insanlık davası için haddinden fazla kurban vermiştir. Hayır, yapmak isteyenler kendi dernek veya başka hayır kurumlarına, direk para bağışi yapsın. Bir ağaç diksin, ihtiyacı olan bir insana yardım etsin.</p> <p>Alevilik hem inanç öğreti gereği hem de çağdaşlığını gösterip, bu gereksiz kurban kesme (kan akıtma) ve cana kıyma bayramını yol erkândan çıkarmalıdır.</p> <p>...</p> <p>Haça hacı gitmiyoruz Kanlı bayram tutmuyoruz İyi günde kötü günde Dost olanı kutluyoruz</p>
17	EVLADI RESUL	<p>Evladı Resul Peygamber Muhammed’in (Ehlibeyt) soyundan gelen evlatları anlamındadır. Ehlibeyt; = Muhammed’in, ev hanesi, yakın akrabaları demektir. Muhammed’in (ve 12 imaların) kimlerle evlendiğine, kimlere kızını verdiğine, delme takma kimlerle akraba olduğuna bakıldığında, Alevilikte böyle bir aile içi (çok) evlilik, cariye anlayışı, çocuk evliliği vs. yoktur, olamaz.</p>

		<p>Kaldı ki Alevilikte hakla can arasında aracı peygamber yoktur. Her CAN Haktır. Hem 40'lar cemine RESUL peygamber koymayacaksınız; hem de, CEMde posta "evladı resulüm" diye posta oturacaksınız ve her sözünde, Pedofil-Peygamberi anıp kutsayacaksınız.</p> <p>""Soyumdan (dölümden) gelen değil yolumdan, yürüyen, bu yolun ulusudur (HBV) "" diyen, bu yolda, "Evladı Resulüm" demek, Evladı Rezilliktir.</p> <p>Kimsenin hiçbir insanın soyu diğerinden temiz, kanı diğerinden kırmızı değildir. Hiç kimse kendi anne babasını kendi seçemez, herhangi bir baba, anada doğmak insanı ne büyültür nede küçültür. Yol erkândan b'haber, bilgisi eğitimi olamayan imam dedeler: Evladı resulüm, Ehlibeyt soyundan geliyorum diye posta oturup cahilliği meşrulaştırmaya kutsallaştırmaya çalışıyor. "Ehlibeyt soyu" diye aile içi çok ve pedofil evliliği Alevilere sevdirmeye onlar için oruç yas tuturmaya çalışıyor. Diğer yandan Alevilikte tek eşlilik esastır diyor, 2 defa evleneni veya eşinden boşayanı düşkün ilan ediyorlar. Bu ne yaman bir çelişkidir. Bu Ehlibeyt ve Evladı resul kavramı Alevi yol erkânından çıkarılmalı, belirli bir eğitimden geçip "diploma" alanlar Pirlük hizmeti yapmalıdır.</p>
18	MİRAC /lama	<p>Miraç; Alevilik Peygamberli vs. bir din değildir, Her ne arar isen kendinde ara, HAK Kudüs'te Mekke'de haçta, miraçta değildir.</p> <p>Yukarı çıkma yükselme merdiven anlamına gelen, "Miraç" sözde Muhammed'in (hicretten) 1 yıl önce recep ayının 27'de "Burak" kanatlı atı ile Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya oradan da sözde Allah'ın yanına çıkıp görüştüğü inancıdır.</p> <p>Fiziki olarak bundan 1400 yıl önce yaşamış ve kendi kendini peygamber ilan etmiş, bir kişinin en basit uçağın, uzay elbisesin vs. olmadığı bir tarihte, filen olmayan kanatlı bir at (Burak'la) 7 kat göğün üstüne "MİRACA" çıkması sözde Allah ile görüşmesinin hiçbir bilimsel dayanağı yoktur. İslami kaynaklarda Muhammed'in miracı ilgili anlattığı şeyler, onun yaşamda gördüklerinin ve kendi hayal düşünün birbirine karıştığı bir rüyadan başka bir şey değildir, olamaz. Muhammed bir mescitte yanındakilerine böyle bir "Miraç" rüyası gördüğünü anlatmıştır. Buda hadis olarak yayılmıştır. Miraç olayı Kur'anda geçmez. İslam'da Muhammed'in bu hayal rüyasına dayalı bir Miraç anlatımı vardır, fakat bu anlatımda 40'lar cemi anlatımı yoktur. Kırklar Cemi ile ilgili anlatım sadece Anadolu Aleviliğinin ulaştığı yerlerde vardır. Ve kırklar ceminde peygamberlere yer yoktur, kırklar ceminde kadın erkekli bir toplantı, lokma paylaşım, dem semah vs. vardır bunlar İslam'da yoktur. Yani birkaç ayrı anlatım konu birbirine karıştırılmıştır. Alevi yol erkânından Muhammed'in Miraç söyleminden arındırılmalı, 40'lar meclisi ceminin özü anlatılmalıdır. Miarçlama deyişi çıkarılıp yerine 40 ceminin özünü anlatan deyişler okunmalıdır.</p>
19	TEVHİT	<p>Tevhit: Birlemek "Allahtan başka İlah olmadığına inanmak" "Kelimeyi Tevhit veya kelimeyi şahadet" Yani İslami; "Eşhedu enla İlahe İllallah ve eşhedu enne Muhammeden Resulullah ve eşhedu enne Aliyyün veliyullah." Manası: Şahitlik ederim ki Allahtan başka İlah yoktur, Muhammed onun peygamberidir ve Hz. Ali onun velisidir.</p> <p>İslam'da bu cümleyi söyleyen Müslüman olur, sonuna "Aliyyül Veliyullah" eklersen Şii Müslüman olursun. Alevi olmazsın. Alevi ancak bir cemde; "Kendime reva görmediğimi başkasına görmem, Elime dilime belime sahibim, bilim sevgi, kâmilî insanlık yoluna talibin olsun cümle canlar şahidim" diye ikrar vererek yola yoldaş olan alevi olur.</p> <p>Ayrıca Cemlerde, Allah Muhammed imam Ali ve 12 imamları öven deyişlere "Tevhit" deniyor. Hem benim kâbem insan, Enel (insan) hak diye Mansur darına duracaksınız. Huri tüccarı Allah'ın cennetini red edeceksin, hem kırklar cemine peygamber Muhammed vs. almayacaksınız sonrada çıkıp cemde: Köleli cariyeli Muhammed'i, Aliyi, kibleyi kâbeyi, huri pazarlayan İslam Allahı'nı öven deyişler söyleyeceksin. Bu Alevi yol erkânına terstir.</p> <p><i>Huri kızların hepisi / Lâ İlähe İllâllah</i> <i>Muhammed dinin tapusu / Lâ İlähe İllâllah</i> <i>Açıldı cennet kapısı / Lâ İlähe İllâllah</i> <i>Muhammed doğduğu gece / Lâ İlähe İllâllah</i> <i>Ali bizim şahımız</i> <i>Kâbe kiblegahımız</i> <i>Miraçtaki Muhammed</i> <i>O bizim padişahımız</i> ... Alevi cem yol erkânından bu tür İslami (tevhit) deyişler tamamen kaldırılmalıdır. Bu birlik anlayışı Aleviliğin vahdeti mevcut vahdeti vücut varlığın birliği anlayışına terstir. Hem insana cana kıyanı ömür boyu yol dükünü ilan edeceksin, sonrada İslam'ın huri cenneti için kelle kesmiş halife imam Ali'ye "Ali bizim şahımız" Muhammed'e kibelegahımız diyeceksin. Bunun neresi tevhit neresi birlik, bu ne yaman çelişki. Alevi ozanlarının binlerce, doğayı bilimi sevgiyi canlıya değer veren deyişleri vardır, onlar okunmalı ve yola uygun yeni deyişler yazılmalıdır.</p>
20	HİCRİ TAKVİM	<p>Alevi inanç günleri, bayramları, miladi güneş takvime göre sabitleştirilmeli, (hicri İslami) takvim kullanılmamalıdır.</p>

		<p>HİCRİ TAKVİM; Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretini tarih başlangıcı olarak alan ve Halife Ömer döneminde 1 Muharreme denk getirmek için iki ay sekiz gün geri alınan (23 Temmuz 622) olarak kabul edilen hicri takvim. Ayın yörüngesi üzerinde dönüşüne göre düzenlendiği için Kameri AY takvimi ilk olarak Babilliler tarafından kullanılmıştır.</p> <p>Hicri AY takvimi tam doğru olmadığı için, miladi GÜNEŞ takviminden 11 gün kısadır bu nedenle inançsal günler vs. yer yıl 11 gün kaymaktadır. Sembol olarak Arapların kızgın çöl ortamında GÜNEŞ yerine, karanlığı gece serinliğini AYI kutsaması doğaldır. BU nedenle İslam'ın sembolü hilal AYdır.</p> <p>Aleviler İslam kuyrukçuluğunu bırakıp, en bilimsel doğru olan GÜNEŞ takvimi kullanmalıdır.</p>
21	CENAZE NAMAZI (Cennet Cehennem)	<p>CENAZE: Alevi cenazelerini Alevi erkânına göre PİR'lerimiz kaldırmalı ve Yasin, Kuran, Muhammed Ali Ehlibeyt 12 imam vs. İslami söylemler kaldırılmalıdır. (DAB bu konuda, sazlı sözlü semahlı yeni sade çağdaş "Alevilikte hakka uğurlama erkânı" Link) hazırlamıştır O erkânname temel alınmalıdır.) "Ruhuna Fatiha" "Mekânı cennet olsun" gibi söylemlerde Alevilik anlayışına aykırıdır kullanılmamalıdır.</p>
22	SALAVAT Salat	<p>Sözde Ahzab Suresi 56 ayetine göre; –Şüphesiz Allah ve melekleri Peygambere salat ederler. Allah Peygambere selam etmiş. İslamcı dedeler de aşağıdaki şekilde cemlerde salavat getiriyor; "Ber Cemal'i Muhammed, Kemal-i İmam Hasan, İmam Hüseyin, İmam Ali'yi Pir Bilip Verelim Muhammed Mustafa ve Ehlibeyt'ine Salavat".</p> <p>"Allahume salli ala seyyidina Muhammed ve ala Ali seyyidina Muhammed.</p> <p>La Fetta illa Ali, La Seyfe illa Zulfikar."</p> <p>İslam'ın hiçbir kural kaidesini benimsemeyip uygulamayan Alevilere, Cemlerde Alevi yol erkânında, Muhammed'e İmam Ali, Ehlibeyte, İslam'ın kanlı kılıcı Zülfikar'a vs. selam "salavat" çekmek Alevi yol erkânı ile bağdaşmaz ve yakışmaz.</p>
23	SECDE/SECCADE (HALKA NAMAZI)	<p>Alevilikte namaz kılar gibi, secde seccade, secde etmek (2 rekât halka namazı) diye diz çöküp yere kapanıp "şeytanın bile secde etmediği Huri tüccarı Allaha" secde etmek yalvarmak vs. yoktur. Alevilikte HAK insanda insanın kalbi vicdanındadır. Alevilikte Niyaz edilir. Niyaz, "el dil bel" (Özümden sözüme/ne bağlıyım anlamında) el kalbe, dudağa, bele götürülerek yapılır. Biz kendi kalbimize vicdanımıza secde ederiz.</p> <p>....</p> <p><i>Secde haktır Âdem'e.</i> <i>Seyrangahız âleme.</i> <i>El ele el Hakka dedik,</i> <i>Geldik bu deme.</i></p> <p>...</p> <p><i>İBRETİ, razıyım lütufa kahra</i> <i>Asla değer vermem cahile köre</i> <i>Elim göğşe açıp eğilmem yere</i> <i>Gönülden bağlıyız cânânımıza</i></p> <p>....</p> <p>Alevilikte Pir Sultan, Hallacı Mansur gibi asılan, Nesimi gibi derisi yüzülen, Fazlı gibi hançerlenen, (İslamcılar tarafından katledilen) Pirlerin canların adına, onlar gibi olurum yolundan dönmem manasında DAR'a Durmak vardır. Bu DAR'larda yapılan hareketlerin İslam'la ilgisi yoktur.</p>
24	DUA ve ÂMİN Eyvallah	<p>DUA Amin Eyvallah; tanrıya yalvarma, yardım dileme anlamındadır. Enel-Hak anlayışında olan Alevilikte, kişi hakkın bir parçasıdır, dolayısı ile kendi kendine yalvarması yardım dilemesi acizlik anlamına gelir. Alevilikte "dua" yoktur özlü yol gösterici sözler gülbenkler vardır.</p> <p>ÂMİN: Eski Mısır Firavunu" Amenofis" yapılan er duanın ardından kendi adının anılmasını emretmiş. Bundan dolayı Yahudi Hıristiyan Müslüman semavi dinler her duanın ardından Amon, Amen, Âmin diyorlar. Alevilik semavi bir din değildir, Alevilikte sözde ilahi tanrılara dua da Âmin de yoktur. Alevi Cem ve erkânlarında, eğitici temenni edici özlü güzel sözler "gülbenk" okunur. Sonunda da el dil bel, sağ elini kalbin üzerine dudağa bele götürülerek, özümden sözüme/sözüme bağlıyım kabul ediyorum anlamında "AŞK ile" AŞK Ola, Can Cana denir. Aleviler erkânlarında DUA ve ÂMİN ve Eyvallah kelimesini kullanmamalıdır.</p> <p><i>Mezarıma işaretler koymayın,</i> <i>Ben toprak olunca dua dinlemem. / Mahzuni Baba</i></p>
25	ARAPÇA İSLAM DİLİ	<p>Alevilerin cem erkân dili, Anadilidir. Erkâna katılanların çoğunluğu hangi dilden anlıyorsa O dil konuşulur. Cemde birkaç dilden anlayan kalabalık insanlar varsa, onların dillerinde de konuşulur, deyişler okunur. Alevi yol erkânında İnsanların anlamadığı bir dil "Arapça" kuran ayeti dua okunması yol erkâna aykırı ve anlamsızdır. Arap dini dili İslam'ın bölgedeki hâkimiyeti ve tek dayatmasından dolayı, ister istemez Aleviler "Allah Vallah Eyvallah" gibi İslami Arapça kelimeler kullanır hale gelmiştir. Bunlar dil alışkanlığından dolayı güç geçte olsa aşılmalı, Aleviler asimilasyon dilini değiştirmelidir. Halklar Alevi yol erkânlarında anladıkları kendi "Alevi'ce anadillerini"</p>

		kullanılmalıdır. Ey Arapça okuyanlar Allah Türkçe (Kürtçe) bilmiyor mu İngilizce Fransızca Hakka (bize) hitap olmuyor mu?
--	--	---

B: Değiştirilip korunması gereken eylem ve söylemler.

B	DEĞİŞTİRİLİP KORUNMASI GEREKEN EYLEM VE SÖYLEMLER	
NO	KONU	GEREKÇE
1	CEMEVİ	Cemevi (semavi dinlerdeki gibi) ibadethane, tapınma günah çıkarma yeri değildir. Cemevleri birlik beraberlik dayanışma, toplumda barış ve huzur sağlamak için bir araya gelinen, muhabbet edilen toplumsal eğitim merkezleridir. Cem ibadet değil toplumsal muhabbettir.
2	İKRAR (yoldaşlık)	İkrar Alevilikte bir cemde yola girmek, Alevi topluma yoluna üye olmak için verilen Yoldaşlık sözdür . Alevi bir ana/babadan doğmakla Alevi olunmaz, ancak yol erkânı öğrenip kabul eden reşit 18 yaşını doldurmuş kişiler, bir cemde yola girmeye söz (ikrara) vererek Alevi olabilir. Alevi olmak isteyen canın ikrar verirken söyleyeceği söz şöyledir: Kendime reva görmediğimi kimseye görmem. "Elime dilime belime sahibim, kâmilî insanlık, bilim sevgi paylaşım rızalık yoluna talibim, olsun Cemi cümle canlar şahidim". Bu ikrarnamenin başına sonuna hiçbir İslami söylem takılmamalıdır. Bu söylem Alevi dernek tüzüklerinde geçmelidir. Tüzüğü benimseyip üye olanlarda ikrar vermiş yolu kabul etmiş sayılmalıdır. Her cem aynı zamanda bir ikrar tazeleme yeridir. Çünkü tüm Cemlerde geldiğiniz yolda durduğunuz darda verdiğiniz ikrarda durun, vs. topluca ikrar telkini yapılır. İsteyen yine de bir cemde kişisel olarak ikrar verip lokma dağıtabilir.
3	MUSAHİPLİK	Yol kardeşliğidir yoldaşlıktır. Yola girenlerin 40'ı bir candır, hepsi birbiri ile (musahip) kardeş yolda yoldaştır. Sembolik olarak bir aile (musahip yoldaş seçilebilir) bu ana kuralı bozamaz. Musahiplik kurumu çağa göre yeniden düzenlenmeli. Alevi kurumlarına üye olan, üyeler birbirine sosyal musahip olarak algılanmalıdır. Alevilikte İkrar verme ve Musahiplik erkânı birleştirilip YOLDAŞLIK CEMİ erkânı olarak yapılmalıdır. (Ayrıntılar için Yoldaşlık Cemi bölümüne bak)
4	HAK	Alevilikte semavi dinlerde olduğu gibi yoktan yaratan bir Allah, tanrı yoktur. Alevilikte var olan haktır. Bu yol, Rea-Hak hakikat yoludur. Alevilikte HAK; hakikat, varlık, toprak, gerçek, doğru, adalet, pay, eşitlik vs. anlamlara gelir. Var olan haktır, hak bu yıl mahsul vermedi, sözümüz hak mı doğrumu mu? Hak adalet, senin benim hakkım, payım vs. Alevilikte çokça kullanılır. Alevilikte ki HAK anlayışı İslam ve semavi dinlerdeki (72-99) varlığı kanıtlanamayan ilahi Tanrı Allah anlayışı ile aynı değildir. Aleviler, genel olarak İslam'la bütünleşmiş olan ALLAH terimini kullanmamalıdır. Aleviler bugüne kadar HAK, HAKİKAT, ŞAH HÜDA, DOĞA TOPRAK ANA, HIZIR vs. terimleri kullanmıştır, bunları kullanmaya devam etmelidir. Alevilikte HAK hakikattir, Hakikat var olandır, var olan mevcut maddedir.
5	B'İSMİ ŞAH	B'ismi ŞAH, söylemi İslami "Bismillah" söylemi ile karıştırılabilir. Veya ŞAH deyince İran Şahı Padişah vs. anlaşılabilir. Alevilikte ŞAH kelimesinin kökeni, neslimizin geldiği Afrika, GÜNEŞ (RA'yı) kutsayan eski antik Mısır'a kadar uzanır. Güneş ısı ışık enerjisini kutsayan eski Mısırlılar, uzayda güneşten daha büyük güneşler yıldızlar olabileceği kanısına vardılar ve uzayda gördükleri en parlak yıldıza ŞAH-RA büyük yıldız büyük güneş ışık dediler. Bu bilimin şu an ulaştığı "BigBang" büyük patlama teorisi ile uyuyor. O anlamda kullanılmasında sakınca yok. Eski Mısır'da bilim okuma yazma ölçme biçme vs. bilge Piri olarak Thoth (Hermes İdris) elinde bilim ölçü birimi Pİ / metre asası, başında küllerinden yeniden doğan Anka/turna kuşu ile simgelenir. Hz. Şah'ın Avazı Turna derler bir kuştadır. Asası Nil deryasında Hırkası bir dervıştedir. (Pir Sultan)
6	REYA HEQ HAK YOL ALEVİLİK ALEV-İ KELİMESİ	Alevilikte Rea HAK, Hak YOLu hakikat, bilim ve sevgi kâmilî bilinçli insan olma yolludur. " Hünkâr Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır." diyor. Alevilikte inanç BİLEREK sevmektir. Yolumuz Allah Muhammed Ali, 12 imam Ehlîbeyt, İslam yolu değildir. Hak hakikat insanlık yoludur. Genel olarak Alevilerde "Alevi" kelimesinin İslam'ın 4.cü Halifesi imam Hz. Ali'den geldiğine dair

		<p>yanlış bir algı oluşturulmuştur. Alevi kelimesi Halife imam Ali'den gelmez, Ali'cilik, Ali taraftarlığı değildir. Alevi Bektaşî Kızılbaş toplulukları tarihte varlıklarını 60 dolayında değişik isimler altında sürdürmüştür. Tarihte Anadolu'da yaşayan yerli halka (A-Luviler) ışık insanları deniyordu. Osmanlı fetva/fermanlara katli vacip, ışık-ehli, ışık Taifesi, Sıraçlar, dinden çıkmış Rafizî Kızılbaşlar vs. olarak geçmiştir. Alevi kelimesi Türkçe Farsça Kürtçede "Alav Alev"-i (ocaktan ateşten çıkan ışık) anlamındadır. Alevi "ışık ehli" topluluklar bir ocağa (okula) bağlıdır. Cemlerde delil/çırağ uyarılmadan cem yürütülmez. Alevilik Rea-Hak (ışık Hak yolu) ışık enerji aydınlanma kâmil A'lim bilinçli insan olma kültüründen gelir.</p> <p>Tarihte Alu Eli Ulu Oli Ele vs. adlar altında tanrılaştırılmış veya İnsana indirgeniş, kurtarıcı Hızır motifli tanrı "Ali" kültü görülmektedir.</p> <p>Alevilik; İmam Ali'den gelmez, Ali'cilik, Ali taraftarlığı vs. değildir. Tarihte Alevilere "ışık ehli" denmiştir. Alevi kelimesi Türkçe Farsça Kürtçede "Alav Alev"-i (ocaktan ateşten çıkan ışık) anlamındadır. Alevilik, ışık enerji aydınlanma kâmil A'lim bilinçli insan olma kültüründen gelir.</p>
7	HIZIR KAVRAMI (HİDİRELLEZ HIZIR ORUCU)	<p>Hızır tek tanrılı semavi dinler öncesinde var olan, doğa ile bütünleştirilmiş (yeşil insan) farklı mitoloji ve kültürlerde tekrarlanan anlatıların bir araya getirdiği senkretik bir kişilik olarak kabul edilir. HIZIR; Mısırdaki Thoth, İbranilerde "Enoch" Yunanlarda Hermes, Sümerlerde Hasısatra, Ugarit/Akadlarda "Kotar va Kasis" Hıristiyanlarda Aya Yorgi, Slivanus, Anadolu'da Qızır, Hızır İlyas, Hidrellez, Lokman hekim vs. adlar almıştır. Hava karada hâkim Hızır ve denizlere hâkim İlyas'ın deniz ile nehrin birleştiği, bir su kenarında ölmüş balığın dirilişi, gül ağacı altında ölümsüzlük suyunu içip, ölüp yeniden dirilebilen doğayı evrimi devri daimi vs. anlatan sembolikler içerir. 6 Mayıs Hıdırellez bayramı (yazın başlangıcı) Alevi inanç günlerinden biridir. Deniz Gezmiş'lerin bu tarihte asılması İslamcı T.C. faşist devletinin Alevilere karşı yaptığı bayramlarımızı yasa çeviren bilinçli bir zulmüdür.</p> <p>Bilgelik hikmet sahibi, insanlara darda zorda yardımcı olan kutlu bir kişilik olarak bilinir. Boz atlı Hızır gibi yetişti vs. Alevilikte bolca ve HAK anlamında da kullanılan bir deyimdir. Fiziki olarak yaşamış belirli bir kişi değil, kişilikler söz konusudur. Konuyla ilgili sayfalarca yazı yazılabilir. Hızır kavramının Alevilik açısından en önemli olan yanı, doğa ile ilgili olması ve yardımlaşma dayanışma, paylaşma kültürünü içermesi ve katliamcı bir tiplene olmamasıdır. Alevilikte HIZIR insanların birbiri ile dayanışmadır. Bu anlamda Hızır anlayışı korunmalıdır.</p> <p>13-15 Şubat Alevilerce 3 günlük HIZIR ORUCU olması da bu dayanışma kültürünün bir parçasıdır. İnsanlar sıcak Afrika'dan ayrıldığı ilk çağlardan beri soğuk kış aylarının en çetin geçtiği şubat ayı, kışlık erzakların azaldığı, insanların yaşamı sürdürebilmeleri için var olan yiyecek stoklarını iyi değerlendirmek, kışı çıkarmak için günde bir öğün yemek yiyip oruç tutmuştur. Zar zorda kalana erzakları tükenenlerle var olanlarını paylaşmıştır. Alevilik bir dayanışma paylaşım kültürüdür. HIZIR ve ORUCUN kökeni işte bu dayanışmadan paylaşımdan gelir. Zor günleri atlaticıda birlikte AŞURE pişirmişlerdir. Alevilikte orucun kökeni budur. Muharrem 12 imam Kerbela orucu diye Alevilikte bir oruç yoktur. Aleviler İslam kuruculuğunu bırakmalı Muharrem orucunu kaldırmalı, Oruç ve Aşureyi, 13-15 Şubat HIZIR orucu lokması ile birleştirmelidir.</p>
8	ZAHİR BATIN (SİR-I AYAN)	<p>ZAHİR dış açık görünen biline, BATIN içsel (sır) saklı gizli anlamı olan (ezoterik) anlamdadır. Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır, HÜ gerçeğin demine diyen Alevilik "Batini SIR" pederlerini vs. kaldırıp gerçeği ayan etmelidir.</p> <p>BATINI Ezoterik: genel olarak kutsal kitapların açık anlamından çok gizli "ilahi vahiy" anlamlarını yorumlayan doğu gizemciliği (tasavvuf) öğretisi olarak bilinir. Veya eski Mısır ve eski Yunandan bu yana dinsel bir görünüm altında gerçek bir felsefe öğretisi olarak bilinir.</p> <p>Batini düşünce, bilimin fazla gelişmediği tarihte, düşünce, sanat kültür yeni buluşlar vs. açısında batini düşünce yaratıcı olmuştur. Fakat artık bilimsel diyalektik felsefe, sorgulayarak deneyerek araştırarak bilip öğrenmek, bilerek sevmek bilim yolunda gitmek varken.</p> <p>Alevilik sır içinde sırdır vs. bilinmez SIR perdelerinin arkasına saklanmaya ve bu sır perdenin altında İslami dini unsurları saklamaya, "takkiye" yapmaya gerek yoktur.</p> <p>Aleviler tarihte yoğun din İslami baskıdan dolayı öğretilerini SIR ettikleri (gizledikleri) doğrudur. Fakat bunu devam ettirmek Alevi öğretisinin İslam içinde eriyip yok olması, Aleviliğin asimle ve yok olmasını getirmektedir.</p> <p>Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır. Paylaştıkça artıp eksilmeyen bilim ve sevgidir. Paylaşılmayan bilgi bilim değildir. Zahirin ne olduğu belli, Alevi yol erkânı bu "Batini SIR perdesini" kaldırmalıdır tüm sırları ayan etmelidir. Alevilik her şeyi mümkün olduğunca bilimsel yorumlamalı ve bunu da açık net saklamadan gizlemeden bir şeylerin içine paketlemeden açıkça söylemelidir.</p> <p>Belirli kişisel bir bilgiyi (sır) saklamak başka bir şey, yol için Hakikat olan bilgiyi bilimi saklamak başka bir şey. Bilinmeyen bilgi, bilgi değildir bilim sır değildir.</p> <p>Dinler, İnançlar yüz-bin-yılların birikimi mitolojik, sembollerle 'sırlarla' doludur. Fakat bu</p>

		anlatımların altında genelde doğal veya toplumsal, bilimsel bir geçeklik, her şeyin bilimsel bir açıklaması vardır. Bu sırları sembolleri, tarihi geçmiş insani doğal afet 'tufanları' günün bilimsel ışığında güncelleyip, yorumlayıp topluma anlatılmalıdır. Hakikatin sırrı olmaz, İnsanlar sırla mırsla, doğaüstü bilimdisi yalanlarla uyutulmamalıdır.
9	7 SAYISI 7 ULU-OZAN	7 ULU OZAN? Birçok inanç öğretilerinde olduğu gibi 7 sayısının da Alevilikte çeşitli sembolik anlamlar içerir. 3'ler 5'ler 7'ler 40'lar bu yolu onlar kurdular vs. Fakat 7 ulu Alevi ozanı = Nesimi, Fuzuli, Pir Sultan, Hatai, Yemeni, Varanı, Kul Hikmet. Bu 7 ulu ozan söylemi yanlıştır. "Yedi ulu Ozan" kavramına, ilk kez 1943'te yayımlanan Pir Sultan Abdal (Gölpınarlı- Boratav) kitabında rastlamaktayız. Bu kitapta 7 ozandan örnek verildi diye Alevilikte başka önemli ozan yoktur anlamına gelmez. Örnek bu ozanlar içinde Yunus Emre yoktur, İbreti Baba vs. yoktur. Başta Pirsutan Hatai vs. tüm ozanlar adına Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde sahte deyişler yazılmıştır. Sivas'ta katledilen Asım Bezirci, Pir Sultan adlı kitabında 7 ayrı Pir Sultan olduğunu ortaya koymuştur. 7 değil Alevilikte binlerce çok değerli halk ozanı vardır, 1943'ten sonrada Âşık Hüdai, Sivas'ta kaybettiğimiz Nesimi, Akarsu ve Mahsuni, gibi çok değerli ozanlar çıkmıştır. Ve Ozan Emekçi, Şah Turna vs. gibi, Alevi değerlerini cesurca savunan çok değerli binlerce ozanlarımızda vardır. Bu nedenle "7 Ulu ozan" kavramı böylesi bir sınırlama getirmek yanlıştır. Alevilikte 7 yediler = 7 Burç (kale)= Bilim, cömertlik, sabır, marifet, perhiz, korku, edep. Görünen ışığın 7 ana rengi, / ana müzik notası 7 gün, 7 iklim, vücutta 7 aura nokta vs. 7 sayısının yüzlerce sembolik anlamı vardır. Ayrıca Alevilikte 7 sayısı 3'ler kadın erkek çocuk, bitki hayvan İnsan. Hava ateş su toprak 4'lerin canlı cansız 3-4'lerin Varlığın birliği 7 Vahdeti Mevcut, Devriye anlayışı ile de ilgilidir.
10	CEMEVİ/DERNEKTE RESİM SEMBOLLER	Tüm Alevi cemevleri ve derneklerinden, İslami resim ve figürler, Hz. Ali Zülfikar kılıç, 12 imam, Ehlibeyt, Kerbela vs. İslami semboller kaldırılmalıdır. Bunların hiçbirisinin Alevilikle zerre ilgisi yoktur. İslam'ın kılıcı Zülfikar, imam Ali, Hüseyin-i Kerbela, İslam halifet kavgasıdır Aleviliğin sembolü değildir olamaz. Aynı şekilde 73 millete bir nazarla bakmayan bizden değildir ilkesinden hareketle Alevilikte ırkçı, milliyetçi yaklaşımlara izin verilmemelidir, Atatürk vb. milliyetçi resimler, milli bayrak Alevilikle direk ilgisi olmayan yazılar vs. cem evlerinden Alevi kurumlarından kaldırılmalıdır. Alevilik bir millete devlete tabi değildir evrenseldir. Hiçbir bayrak, toprak ve sınır insanda daha kutsal değildir. Her ne ararsan kendinde ara, Enel-Hak, Hak doğa insan vahdeti mevcut diyen Aleviliğin en temek sembolü; kadın erkek semah dönen insan ve sazdır, ışıktır güneştir alevdir, turna, güvercin, gül, dağ evren doğadır. Bugün baktığımızda Alevi kurumlarının logo sembollerinde de bu geçmektedir. Alevi Ozan ve pirlerin, katliamlarda kaybettiğimiz canları resimleri ve felsefeleri doğa ile ilgili resimler semboller, asılabilir. Fakat dikkat edilmeli dernekler cemevleri, (şehitlerin resmi vs. diye) mezarlığa çevrilmemelidir. Cemevleri öncelikle dirilere hizmet verilen yerlerdir.
11	CEMDE OTURMA BİÇİMİ (HAREMLİK)	Cemlerde beli bükük namaz kılar gibi yere oturma, yerlerde sürünme kaldırılmalıdır. Aleviler artık, dik oturmalı, dik durmalı, ayağa kalmalıdır. Eskiden köylerde evler, küçük nüfus kalabalık insanlar alışık yere oturuyordu. Çağımızda çocuklar 1 yaşına gelmeden sandalye oturuyor, vücut öyle alışıyor, cemde 4 büküm uzun süre yere oturulması imkânsızdır. İnsanlar dizinin, belinin ağrısından cemde pirlerin vs. söylediğini duymaz. Eski Alevi dergâhlarında cem odalarına baktığımızda 35-40 cm yükseklikte sedirler olduğu görülmekte. Bugün de cem evlerinde insanlar özel yapılmış sedir veya sandalye / oturakta oturmalıdır. Bak bizde Müslümanız görünümü vermek, Camiye namaza özenmekten vazgeçilmelidir. Cemevi oturma düzeni yarım daire, 'amfi' şeklinde oturma inşa edilmelidir. Cemde oturma düzeninde en önemli olan mümkün olduğunca cemalet olma canların birbiri ve meydanı görmesidir. Kadın erkek ayrı haremlik selamlık (bölümü) olmamalıdır. Canlar eşleri ile yan yana oturmalıdır. <i>Erkek dişi sorulmaz, muhabbetin dilinde Hakkin yarattığı her şey yerli yerinde Bizim nazarımızda kadın-erkek farkı yok Noksanlık, eksiklik senin görüşlerinde</i>
12	12 HİZMET 12 POST (MAKAM)	Alevi yol erkânından 12 imam söylemi vs. kaldırılmalıdır fakat 12 hizmet veya 12 post(makam) kalabilir. Bu 12 sayısı insanların 365 gün 12 aylık 1 yıllık doğal döngü takvimi bulunduğu ve toplumsal yaşama başladığı günden bu yana vardır. Ve Doğa ile toplumsal birlikte yaşam için

		<p>takvim önemli. Ayrıca Cemlerde hizmet kavramı önemlidir, halka hizmet hakka hizmettir, birlikte üretim birlikte rızalıkla paylaşım ile ilgilidir.</p> <p>Bu anlamda 12 hizmet cem erkânlarında kalabilir fakat bu hizmetler, güncel ihtiyacı karşılıyor mu? Değerlendirip bazı çıkarılıp hizmetler değiştirilebilir. Bazı erkânlarda 12 hizmetin hepsi de gerekemeyebilir. Şekilcilikten çok topluma verilecek eğitim mesaj birincil olmalıdır.</p>
13	MEYDAN POSTU	<p>Meydan postu Cemlerde hizmetlerin yürütülmesi semah, dara durma vs. açısında bir çekim makam noktasıdır. Bu nokta sembolik olarak, dersi yüzülen Nesimi pirimiz adına bir post veya 72 cm büyüklüğünde bir dokuma çul veya doğal motiflerle işlenmiş kalın bir bez olabilir. Meydan postu bir tercümanla serilip, 4 köşesine hava ateş su toprak ehli ve ortasına cemi cümle canlara aşk olsun diye niyaz edilip. Üzerinde 1 tepsi içinde 5 mumla delil uyandırılır. Bunların hepsinin Alevi yolu öğretisi açısından sembolik anlamları vardır.</p>
14	40'LAR CEMİ	<p>40 cemi deyimini üstede alçıldığımız gibi çoğul belirten, birbiri ile barışık, kadın erkek lokmalı demli her şeyini rızalıkla paylaşan, birimiz kırmızı, kırmızı birimiz için, bir grup (cem erenleri) demektir. Alevilikte var olan kırklar cemi anlatımı da içerik olarak Alevi yol erkânında uygundur. Kırklar cemi anlatımında Muhammed Peygamber vs. ceme alınmıyor. O zaman almamak, adını da anmamak, erkândan tamamen çıkarmak gerek. (Muhammed Ali Miraç deyim/anlatımı kaldırılmalıdır.) Miraç masalı Alevi yolu içine 1500 yıllarda Şii Safavilerce sokulmuştur. Miraçlama yerine 40'lar meclisinin özünü anlatan başka deyişler okunmalı veya yeni birkaç yeni deyiş yazılmalıdır.</p>
15	BAĞLAMA DEYİLER ZAKİRLER MÜZİK	<p>İnsanlar doğadan sabah öten kuşlardan çeşitli sesler çıkaran börtü böcekten rüzgârdan doğadan etkilenerek. Müzik ve acı tatlı günlerini mutluluk umut hüznelerini anlatmak, kısaca müziğin ritmi ile kısa özlü sözlerle bilgi aktarmak propaganda eğitim için müzik şiir sanatını bulmuş. Ok la yayın bulunduğu günden bugüne telli sazlar tüm haklarda kullanılmıştır. Bağlama (saz) deyişler Alevi yol öğretisinde "ayet hadis" niteliğini almıştır.</p> <p>Aleviliğin bu sanatsal yaratıcı yanı korunmalı, derneklerde saz kursları semaha önem verilmeli. Özellikle kadın Zakirler sanatçılar öne çıkarılmalıdır...</p> <p>Alevi deyişlerine baktığımızda, karşımıza 3 grup deyiş çıkıyor.</p> <p>Aleviliğin özünü anlatan İslami vs. unsur içermeyen deyişler.</p> <p>Alevi ulu ozanları adına veya bilinçli olarak Alevileri İslamlaştırmak için yazılmış sahte deyişler. Alevilerin kendini gizlemek veya "İslam'ı Alevileştirme" çabası diyebileceğimiz deyişler.</p> <p>Bu 3'cü grup deyişlerde Aleviliğin özü gizlenmiş (sır edilmiş) gerçekte İslam'da vs. karşılığı olmayan bir "Muhammed, Ali, 12 imam vs." yaratılmış. Bu bugüne kadar kafa karıştırmaktan başka bir işe yaramamıştır. Bu nedenle Alevi ozan âşıkları Zakirleri, İslami asimilasyona boyun eğmemeli, 12 imam Ehlibeyt Ali Muhammed vs. deyimlerini Alevi deyişlerinden çıkarmalı, bunları içeren eski deyişleri söylenmemelidir. (O kelimelerin yerine başka kelimeler kullanılabilir.) İslami unsur içermeyen binlerce Alevi deyişi vardır. Bunlar kullanılmalıdır. Ve Alevi âşıkları sanatçıları zakirleri, Alevilikte doğayı bilimi sevgiyi paylaşımı vs. Aleviliğin öz değerlerini öne çıkaran yeni deyişler yazmalıdırlar. İslami söylemleri alevi deyişlerinden kaldırmalıdırlar.</p>
16	SEMAH	<p>Saz Söz Semah Alevi Beştaş Kızılbaş inancının temel unsurlarındandır. Semah İslam ve semavi dinlerden çok önce, Anadolu/Mezopotamya havzasında 12 bin yıldır ve daha öncesinde, insani duyguları insanın doğa ile bütünlüğünü vs. sergilemek için dönülmüştür. Semah 4 kapıda can, GÖK hava ateş/ışık su ile YER toprak arasında canı insanın var, HAK olduğunu simgeler. O nedenle bir el gök bir el yere bakar, el kalbe ve bele götürülür. Normalde yalın ayak başı açık semah dönülür.</p> <p>Her Alevi cemevi derneğinde saz ve semah kursu olmalıdır. Semah Alevi yol erkânlarında ve toplumsal mücadele, insanlık için anlamı olan her ortamda mekânda kuralına uyarak semah dönülebilir. Semah dönülüyorsa aynı anda mekânda başka bir iş (dans) vs. olmamalıdır. Bir yandan semah dönüp bir yandan "Koyalım" Mastika oynanması uygun olmaz.</p> <p>Semahta "alkış" olmaz diye, İslamcı asimilatör dedeler, yanlış bir algı oluşturulmaya çalışılıyor, bu doğru değildir. İnsanlar sevgi ve duygularını, isyanlarını binlerce yıldır "Bir elin nesi var, İki elin sesi var" diye kadim geçmişten bu yana "alkışla" dile getirmişlerdir, SEMAH var olanla, HAK'la hakikatle bir olmaktır, bugünde öyledir. Bugün Cemlerde okunan "40'lar miraçlama" deyişinde bile;</p> <p><i>"Ol şerbetten (şaraptan) biri içti, Cümlesi de oldu hayran, Hep girdiler semaha. Cümlesi de el çırpıben, Dediler ya-HAK" diye geçer.</i></p> <p>Semahta alkış vardır, hem semah dönenlerin, hem semahı izleyenlerin alkış tutmasında hiçbir sakıncası yoktur. Tam tersi alkışla semaha eşlik edilir "çoşulur" halkla HAK birlik olunur.</p>

		<p>Mümkün olduğunca kadın erkek birlikte semah dönmeli. Semah dönenler başında İslam'ı/türbanı vs. andıran başörtüsü, "YA ALİ" yazılı bant vs. olmamalıdır. (Semah deyişlerinden "Allah Muhammed Ali" vs. İslami söylemler çıkarılmalıdır.)</p> <p><i>Başım açık yalınayak yürüttün Sen merhamet eyle lebbi balım yar Yüreğimi ceviz gibi çürüttün Senin aşkın büktü kadim dalım yar</i></p>
17	GÜLBENKLER TERCÜMAN	<p>Gülbenkler Alevi cem yol erkânında Pirlerin söylediği öğretici umut verici özlü sözlerdir. Tercüman ise taliplerin veya yol erkân yürüten hizmet ehlinin söylediği sözlerdir. Bunlar İslami söylemlerden temizlenmelidir. Doğa bilim sevgi paylaşım gibi Aleviliğin özünü anlatan insanların bugün ve yarına anlam veren yol gösteren söylemler içermelidir.</p>
18	RIZALIK	<p>Aleviliğin rızalık şehri öğretisi doğa anamızın bize sunduğunu "NİMETLERİ" rızalıkla paylaşmayı, ezmeden ezilmeden birlikte barış içinde mutlu, komünal ortak yaşamayı hedefler. Alevilikte rızalık, rızalık alıp verme, gücü oranında üretime katılma, ihtiyaca göre paylaşım, eşitlik, adalet, karşılıklı saygı ve toplum içi barış gönül birliği vs. Tüm insanlığın geleceği özlemi modern komünal bir düzen kurma amacı açısından çok önemlidir korunmalıdır.</p>
19	LOKMA	<p>Alevilikte el emek, ekmek, yemek lokma paylaşımının önemli bir yeri vardır. Lokma Canlıların insanın yaşaması için gerekli olan dünya nimetidir. Dünyadaki en büyük çelişki dünya nimetlerinin insanlar arasında eşitçe adilce paylaşılma sorunudur. Alevi cem erkânlarında eşit lokma paylaşımı, Alevilerin kadim Rıza şehri (komünal ortak yaşam ütopyası) anlayışında gelen; herkesin gücü oranında lokmaya katılması, ihtiyacı kadar alması, sosyal adaletli bir sistem arzudur. Bu anlayış sürekli güncellenerek, geliştirilerek cemlerde topluma anlatılmalıdır.</p> <p>Ayrıca; Alevilikte yiyecek içecek yasağı: insan hakkı, eti, kanından başka, özel bir yasak yoktur olmamalıdır. Cemevlerinde lokmalar düzgün serilmiş masa sandalyeli ortamlarda yenilmelidir. (Rast gelede lokma dağıtılmamalı, israf edilmemeli, ona harcanacak masraf ihtiyacı olana verilmelidir.)</p>
20	SÜPÜRGE	<p>Cemlerde sembolik olarak kullanılan "Süpürge" hizmeti; mekân temizliği, bilgi temizliği, yol temizliği, gönül temizliği, vücut temizliği, doğal çevrenin temiz tutulması vs. anlamda, düşüncelerimizi dünyamızı pisliklerden silip süpürme temizleme anlamında temizlik süpürge hizmeti korunmalıdır. Cemlerde doğal ürünlerden yapılmış sembolik bir süpürge kullanılabilir.</p>
21	DELİL MUM YAKMAK	<p>Alevilikte Ocak, ateş ışık alev delil uyandırmak (Cem ve erkânlarda, ışık mum yakmak) sembolik olarak hakkın varlığın yaratıcı enerji gücünü 4 ana unsuru ve aydınlanmayı vs. sembolize etmesi açısından önemlidir, içeriği düzgün anlatılarak korunmalıdır.</p>
22	GÖZCÜ	<p>Cemlerde hizmet ehline yardımcı olan, yol gösteren bir hizmet olması açısından korunabilir. Kuru ağacı yeşerten bilim doğa vs. adına elinde ucuna kırmızı gül bağlanmış yaklaşık 1,5 m uzunluğunda bir kamaş "asa" olabilir.</p>
23	KİMLER CEM OLUR CEME KATILABİLİR	<p>Ana prensip olarak (düşkün ilan edilmemiş) her can cem katılabilir. Ceme katılanlar varsa eşleri ile (veya eşlerinden) rızalık olarak katılırlar.</p> <p>Ceme katılanları birbirine rızalık vereceği için birbirini tanıyanların ceme katılması en doğal olanıdır, yoksa cem olmaz gösteriş olur. (Alevi Cemlerine katılacak olanlar, varsa küskün dargın olduğu canlarla barışmayı kabul etmelidir.)</p> <p>Ceme gelenler normalde üstü kapalı bir lokma getirir. (Veya ceme maddi katkıda bulunur.) Meydanda dara durup gülbengini alır. Destur almadan konuşulmaz destur almadan erkândan kalkıp gidilmez. Cemde olan canlara eşit aynı nazarla bakılır. (Aleviliği tanımak cemi öğrenmek isteyenler veya taliplerin misafirleri ceme misafir olarak katılıp izleyebilir).</p>
24	NİYAZ VE DAR	<p>Alevilikte Cemde niyaz; Niyet dilemek istemek, arzu etmek, emek ve temiz kalp, gönül rızalığı ile işi oluruna bırakmak karşılıklı razı hoşnut olmak kabullenmek vs. anlamlara gelir.</p> <p>Alevilikte niyaz, tamam kabul ettim anlamına da gelir. Alevilikte hakkın emeğin kudret eli, ELE niyaz edilir. Özümünden sözüme/ne bağlıyım anlamında; el meydana uzatılıp sonra kalbe dudağa ve bele götürülür. (El dil bel /edeb) Cemlerde canlar otururken veya semaha hizmete kalktıklarında yine ellerini kalplerine götürerek birbirlerinin omuzlarına niyaz ederler.</p> <p>Alevi cemlerinde DAR'a durulur. Dar kelimesi darağacına çekilme (idam edilmek) ve aynı zamanda zorda darda kalmak anlamındadır. Hallacı Mansur gibi darağacına çekilsem de, Nesimi gibi derim yüzülse kendi postumun üzerine otursam da, Fazlı gibi kalbimden hançerlenip yere düşsem de, sözümden özümünden ikrarından, doğru bildiklerimde davamdan dönmem, yalan söylemem haksızlığa boyun eğmem, kendi ellerimle başımı bu yola koydum anlamı taşır.</p> <p>Alevilikte niyaz ve Dar içeriği geliştirilerek korunmalıdır.</p>
25	GIYİM KUŞAM BAŞÖRTÜSÜ?	<p>Alevi yol erkânlarında kadın erkek özel bir giyim kuşam başörtü vs. zorunluluğu yoktur. PİR'ler ve talipler Alevi erkânlarına günlük temiz elbiseleri ile katılır. Alevilikte Cemlerde ve semahta kadın ve erkeklerin İSLAMİ şekilde giyinmesi başına türban takke, taç cüppe baş</p>

		bağlama vs. yoktur. Bizim başımız Kurana Türbana değil gövdemize ve bilime bağlıdır. Alevilikte giyim kuşam özgürlüğü vardır, kimseye bu konuda baskı yapılmaz. <i>Keramet baştadır taçta değildir.</i> <i>Hararet nardadır sacda değildir.</i> <i>Her ne arar isen kendinde ara</i> <i>Kudüs'te Mekke'de hacda değildir.</i>
26	ALEVİ ÖZEL GÜNLERİ	13-15 Şubat Hızır Orucu/Aşure, 8 Mart emekçi kadınlar günü, 21 Mart Nevruz, 26 Mart Hallacı Mansur, 1 Mayıs Emekçilerin mücadele günü, 6 Mayıs Hidrellez, 2-3 Temmuz Sivas Çorum katliamı Pir sultan anma, 15-16 Ağustos Hace Bektaş'ı ana, 15 Kasım Dersim katliamı, 23-25 Aralık Maraş katliamını anma günleri vardır ve bunların resmi tatil olması için Aleviler mücadele vermelidir.
27	HIZIR ORUÇ AŞURE	Alevilikte Hızır oruç ve aşurenin özü kaynağı, kadim tarihten bu yana kışın soğuk aylarında zar zor günlerde insanların birbiri ile dayanışması, varını paylaşması ile ilgilidir. 13-15 Şubat Hızır Orucu tutulmalı /Aşure lokma paylaşımı da o zaman 16 Şubat'ta yapılmalıdır.
28	CEM Saati	Muhabbet cemi dışındaki cemler, kısa tutulmalı max. 2 saate bitmelidir. Cemler ihtiyaca göre ve (yılıda 10-12 defa, max ayda bir) canların çoğunluğunun katılabileceği gün ve saatlerde yapılmalıdır.
29	DEM	DEM CEM; 40'lar cemi anlatımında olduğu gibi demsiz cem olmaz. Alevilikte DEM demini almış olgunlaşmış dengeli insan demektir. Su gibi aziz olmak, girdiği her boşluğu doldurup, çevresi ne kadar engebeli, çakır çukur eğilip bükük olsa da onu doldurup, gönyede düz durmak öylesine marifetli olmak dengede durabilmektir dem. 40'lar cemi anlatımında olduğu gibi, Cemde ezilmiş bir üzüm tanesini (kızıl deliyi şarabı) 40 kişi paylaşıp, başı "Seri-Hoş" olup tüm evrenle birlikte semaha durabilmektir. İslami baskıdan dolayı bugün cemlerde dem kaldırılmaya (saklanmaya sırlanmaya) çalışılmakta, fakat Alevi edebiyatında Cemlerinde deyişlerinde DEM'in çok önemli bir yeri ve 12 bin yıllık geçmişi vardır. Gerçekleri saklamanın bir anlamı yoktur. İslam'da olduğu gibi, yasaklama yerine Alevilikte DEM kültürün anlamı ve dengeli dem alma usulü edebi gençlerimize vs. anlatılmalıdır. Bilim ve sevgiden başka her şeyin, azı karar, fazlası zarardır. Bize göre dünyada cennet, öbür tarafta şarap akan ırmaklar ile kimseyi kandırmayız. Cemlerimizde isteyene tadımlık içecek DEM veri alırız. (Şarap su meşrubat isteyene istediği içecek verilebilir.)
30	4 KAPI	Alevilikte 4 kapı, 4 ana unsur, Hava Ateş Su Toprak ile ilgilidir. Bu 4 ana unsur ve onları oluşturan kimyasallar, canlıların var olması yaşaması için olmazsa olmaz zorunluluktur ve Alevilikte devriye anlayışını da bu 4 unsurdan geldik geri onlara döneceğiz anlayışını da kapsar. Ayrıca Alevilikte 4 Kapı eğitim olgunlaşma kâmilî insan olma aşamaları kapısı ve basamakları olarak ta algılanır. 1. Hukuk kapısı (hava) 2. Yol kapısı (ateş) 3. Marifet kapısı (su) 4. Hakikat kapısı (toprak) 1. Hava Ateş Su Toprak 2. Derya Gemi Dalgıç İnci 3. Et / Kemik Damar Beyin Can 4. İşitme Görme Duyuma Bilme 5. Lamba Fitol Yağ Işık 6. Kapı Eşik Anahtar Kilit 7. Nadas Tohum Hasat Ürün 8. Niyet İkrar Yol Durak 9. Göz Kulak Ağız Cemal 10. Ağaç/kök Dal Çiçek Meyve 11. Köy Ülke Dünya Evren 12. İlk Okul Orta Okul Lise Üniversite Her kapının 10 makamı vardır, toplam 40 makam. Alevi etik ve öğretisinin ana hatlarını içermektedir. Bunlar güncel bilim ışığında korunup geliştirilmemelidir.
31	40 MAKAM	40 MAKAM, Alevi Rea Hak yolunun ETİK kurallarını içerir, 40 madde olarak içeriği geliştirilip çağdaş bir dille yeniden yazılmalıdır. 40 Makam: 1. Hukuk kapısı (hava) Akıl mantık ile bilerek inanıp sevmek Bir Pire bilene danışmak Çalışmak üretmek emeğe değer vermek Aile kurmak Doğal çevreyi korumak

		<p>Hak yememek yedirmemek Adil ve şefkatli davranmak Arı duru temiz olmak Zalime zulme boyun eğmemek Topluma faydalı olmak</p> <p>2. Yol kapısı (ateş) Talip olmak Yola girmek Pirin mürşidin öğütlerine uymak Kendine reva görmediğini başkasına görmemek Cem cemiyet olmak özünü dara çekmek Yola yoldaş olmak (musahiplik) Hizmet ehli olmak Rızalıkla paylamak İyilik yapmak, organ bağışlamak Ümitsizliğe kapılmamak Bilgiçlik tasarlamamak</p> <p>3. Marifet kapısı (su) Kendini bilmek “edepli” olmak Su gibi boşlukları doldurucu olmak İlim irfan sahibi olmak Muhabbet ehli olmak Sabırlı azimli olmak Hoşgörülü olmak Bencil olmamak Kin gütmemek barışçı olmak Marifet sahibi olmak Cömert ve yiğit olmak</p> <p>4. Hakikat kapısı (toprak) Alçak gönüllü “Turap” olmak Sorgulamak, körü körüne inanmamak Gerçeği bilmek, gizlememek Birliğe beraberliğe yönelmek İnsanı canlıyı sevmek sevilmek Tüm insanları bir/eşit görmek Mütevazı olmak canlıya değer vermek Kimseyi 72 milleti hor görmemek Verici Öğretici olmak Hakla hak olmak / Enek Hak.</p>
32	CEM ÇEŞİTLERİ	<p>Bugün çeşitli adlar altında 20’ye yakın değişik cem yapılmaktadır. Bunların bazıları kaldırılıp bazıları bileştirilip: Şu isimler altında cemler yapılmalıdır.</p> <p>1 Öğreti Cemi, 2 Yoldaşlık Cemi, 3 Görgü Cemi, 3 Muhabbet Cemi, 4 Hızır Lokma Cemi, 5 Doğa Cemi (Hidirellez), adı altında cemler yapılmalıdır.</p> <p>Ve.</p> <p>a) 40 erkânı/can lokması, b) Nikâh erkânı, c) Nevroz kutlaması, diğer özel anma günleri olarak yapılmalıdır.</p> <p>(Gereğe ve detayları ilgili bölümlerde açıklanmıştır)</p>
33	CEMDE SIRALAMA	<p>Geleneksel olarak bugün yapılan cemler, 30 başlık altında bir sıralama ile yapılmaktadır. Fakat bu sıralama “sallat, tövbe, duazi imam, secde, tevhit, miraçlama, Kербela'yı anma mersiye” gibi İslami asimilasyon unsurları içermektedir, bunlar çıkarılmalıdır. Cem sıralamasında, orta bölümüne hangi konuda cem yapılıyorsa (değişken bir bölüm konulmalıdır) cemde okunan tüm gülbenkler ve deyişler İslami asimilasyondan arındırılmalıdır.</p> <p>Yeni Cem erkânı sıralaması:</p> <p>1. Ceme (lokmaları ile) gelen canlılara (rehberin) hoş geldin gülbengi.</p>

		<p>2. PİR'lerin ceme girişi, erkân yürütmesine (rehberin) Rızalık gülbengi.</p> <p>3. Pirin Post meydan ve ceme başlangıç gülbengi.</p> <p>4. Zakirlerden ceme gelen canlar hoş geldin deyişi.</p> <p>5. Pirin yapılacak olan cemle ilgili kısa konuşması.</p> <p>6. Küskün dağın barış rızalık, nişan istenmesi.</p> <p>7. 12 hizmet çağrı deyişi ve hizmet gülbengi.</p> <p>8. Süpürge çalınması ve hizmet gülbengi.</p> <p>9. Meydan postu serilmesi ve hizmet gülbengi.</p> <p>10. El yıkama ve hizmet gülbengi.</p> <p>11. Delil uyandırma ve hizmet gülbengi.</p> <p>12. Zakir delil deyişi</p> <p>13. Lokmaya katılanlara hazırlayanlara hizmet gülbengi.</p> <p>14. Lokma paylaşım deyişi ve Zakirlere hizmet gülbengi.</p> <p>15. 4 kapı doğayı kutsama can birleme</p> <p>16. ERKÂNA geçilmesi (Ne ile ilgili cem yapılıyorsa, Öğreti Cemi, Yoldaşlık Cemi, Görgü Cemi, Muhabbet Cemi, Hızır Lokma Cemi, Doğa Cemi, Anma cemi, bölümlerine bakınız?)</p> <p>17. Saki saka dem dolu hizmeti.</p> <p>18. Kırklar cemi birleme deyişi (niyaz dar)</p> <p>19. Semah/lar ve hizmet gülbengi.</p> <p>20. Ara ihtiyaç molası.</p> <p>21. Lokma hizmeti destur ve gülbengi.</p> <p>22. Postun kaldırılması 12 hizmet sahiplerine gülbenk</p> <p>23. Delil sırlanması 12 hizmet gülbengi.</p> <p>24. Cem bileme telkin, Oturan duran.</p> <p>25. Dem dolu hizmeti.</p> <p>(Her bölüm özetle ayrıca ele alınmıştır)</p>
--	--	---

C: Cem erkânına yeni katılması gereken eylem ve söylemler

C	ERKÂNA YENİ KATILMASI GEREKEN EYLEM VE SÖYLEMLER	
NO	KONU	GEREKÇE
1	DOĞA ÇEVRE EKOLOJİ	Vahdeti mevcut diyen Alevilik bir doğa inancıdır, cemlerde muhabbetlerde Aleviliğin doğa Çevre ekolojik-denge bilinci öne çıkarılıp topluma ve yeni nesillere aşılmalıdır.
2	ALEVİLİĞİN SEMBOLÜ	Saz çalan Semah dönen kadın erkek insandır ve ışık güneştir. Sembol olarak İnsan Saz Semah Işık aydınlanma öne çıkarılmalıdır.
3	KAN ve ORGAN BAĞIŞI;	İnsana cana doğal yaşama değer veren Alevi toplumunda kan ve organ bağıışı teşvik edilmelidir.
4	UMUT	Ağıt değil coşku, Aleviler katliamlar ve ağıtları unutmamalı fakat ağıtları umuda çevirip ölümlerin ardından değil dirilerin önünden yürümelidir. Alevi cemlerinde umut coşku öne çıkarılmalıdır.
5	GÜNCEL SİYASİ DURUŞ	Güncel konulara Siyasi yorum çözüm, Cemlerde erkânlarda toplumsal sorunlar ele alınmalı kalıcı barışçıl çözümler üretilmelidir. Aleviler kadim tarihten bu yana mazlumdan yana, haksızlığa zalimin zulmüne karşı direnmiş ve meşru müdafaa kendini savunmuştur. Alevi canlar Alevi paylaşım Rıza şehri ilkeleri uyarınca, ezilenlerden emekçilerden yana sınıfsal politik olarak bilinçlendirilmelidir.
6	OKUL BİLİM	Alevi kurumları dernekleri cemevleri ve cemleri bir okul eğitim bilim merkezi eğitim yeri olarak algılanmalıdır, içeriği de muhabbet cemleri, semineri panel kurlar vs. ile bu yönde doldurulmalıdır.
7	PAYLAŞIM	Sınıf bilinci haksızlığa karşı durmayı ve Rıza Şehrini, paylaşımı kendine ilke edinmiş Aleviler her türlü baskı sömürüye karşı olmalı, insan hak ve emek bazında ilkeli davranmalıdır. Topluma paylaşım dayanışma kültürü aşılmalıdır.
8	ALEV-İ	Aleviliğin ışık enerji aydınlanma kültü olduğunu vurgulamak için "Alev-i" yazımı söylemi öne çıkarılmalıdır.
9	PİR (Ana) EŞ BAŞKAN	"Erkek dede baba" yerine, bilen bilge usta kâmil vs. anlamında kadın erkek için "PİR" terimi kullanılmalı, en az %50 ana/bacı potsa oturmalı cemde hayatta ve dernek yönetimlerinde yaklaşık %50 kadın erkek olmalı ve tüm Alevi kurumlarına ve eş başkanlık sistemine geçilmelidir.
10	ANAYURDU	Bilimsel araştırmalar arkeolojik kazılar Aleviliğin anayurdunu, yukarı Mezopotamya Anadolu

		olarak göstermektedir bu öne çıkarılmalıdır.
11	AKADEMİ	Hacıbektaş'ta ve Avrupa'da en az 2 akademik okul açılmalı. Bu okullarda eğitim alan canlara diploma verilmeli. Burada yetişen Can'lar Alevi kurumlarında PİR'lik görevi yapmalı, yol erkân hizmeti yürütmelidir.
12	40'lar MAKAMI	Yılda beş (5) defa Hünkâr Beştaş'ta toplanan 40 kişilik bir Alevi İNANÇ ÜST kurulu oluşturulmalıdır, eş başkanlarını bu kurul kendi arasından seçmelidir, bu üst kurul 40'lar makamı olmalıdır.
13	DANIŞMA KURULU	Alevi bilim danışma kurulu, 40'lar makamına ve Alevi akademi ve kurumlarına danışmanlık yapacak, çeşitli bilim dallarından akademisyenlerin sanatçıların katılımından oluşan bir bilim danışma kurulu oluşturulmalıdır.
14	YENİ ERKÂNNAME MANİFESTO	40 sayfalık özet bir "Yeni yol erkân kitabı (yeni Alevi manifestosu) çıkarılmalıdır. Ayrıca daha geniş tüm yol erkânı kapsayan, Alevi felsefesi, tarihi, insan anlayışı, etik kuralları, inanç günlerini, doğum evlilik ölüm vs. erkânlarını, gülbank ve deyişlerinden örneklerin sunulduğu detaylı bir kitap basılmalıdır.
15	DİJİTAL KÜTÜPHANE ARŞİV SANAL OKUL	Alevi kurumları cemevleri dışında ayrıca, teknoloji ve yeni medya olanakları sonuna kadar kullanılmalı, Çağdaş Alevilik arşivi ve Kütüphanesi kurulmalıdır, Alevi TV medya sanal sosyal sayfalarında (sanal okul açılıp) Alevilik eğitimi verilmelidir? İnsanlar Çağdaş Alevilikle ilgili her türlü doğru bilgiye bilgisayarı ve mobil telefonundan ulaşabilmelidir. İnteraktif eğitim alabilmelidir.

D: Alevilerin hak talepleri kırmızıçizgileri.

D	ALEVİLERİN HAK VE TALEPLERİ KIRMIZIÇİZGİLERİ	
NO	KONU	GEREKÇE
1	YASAL GÜVENCE	Alevilik doğaya bilime sevgiye canlıya değer veren kendine özgü müstakil felsefi bir inanç öğretisidir. Alevi öğretisi, Cemevleri ve Alevi dernekleri, "Alevi kurumu" olarak resmen varlığı tanınıp, yasal örgütlenmesi Anayasal güvence altına alınmalıdır.
2	DIYANET	Zorunlu vergiden finanse edilen Devlet DinAyet kurumunun kaldırılmalıdır. Her inanç ve inanmayanlar kendi kendini yönetip, tüm giderlerini kendi toplumundan karşılamalıdır.
3	DİN DERSİ	Resmi okullarda, her türlü din dersi kaldırılmalıdır. Her inanç kurumu, şiddet içermediği, insan sağlığına doğal yaşama aykırı olmadığı sürece, kendi eğitimini kendi kurumunda vermeli, giderlerini de kendi karşılamalıdır.
4	LAİKLİK	Devlet ve din işleri tamamen birbirinden ayrılmalıdır. Kamu alanı laik olmalıdır. Kamu hizmeti veren (zorunlu vergiden maaş alan) hiçbir kimse ve kurum işi esnasında, dini inanç veya siyasi kimliğini öne çıkarmamalıdır.
5	ALEVİLERİN HAKKI	90 yıldır zorunlu vergiden Diyanete aktarılan Alevilerin vergi payını Alevi kurumlarına geri ödenmelidir.
6	ALEVİ KÖYÜNE CAMİ?	Alevi köy ve mahallelerine, CAMİ vs. başka inanç kurumu yapımına karşı çıkılmalıdır. Yapılanların cami statüsü minaresi kaldırılmalıdır. Bu mekânlar başka toplumsal amaçlar için kullanılmalıdır.
7	DERGÂHLAR	Hacıbektaş dergâhı başta olmak üzere, devlet tarafından El konulan tüm Alevi dergâhları, mekânları arazileri Alevi kurumlarına devir edilmelidir.
8	KİMLİK DİN	Nüfuz cüzdanlarından (vb. resmî belgelerden) din hanesi tamamen kaldırılmalıdır. (İnsanların inançlı inançsız olması olmaması devleti veya başka hiçbir kimseyi ilgilendirmez.)
9	HAKARET	T.C. yasalarından, okul kitaplarında medyada kamuoyunda vs. Alevileri (ve başka inançları, inanmayanları) rencide eden hakaret, ayrımcılık kaldırılmalıdır, bunu yapanlar cezalandırılmalıdır.
10	KATLIAMLAR	Koçgiri, Dersim, Malatya, Maraş, Çorum, Sivas Gazi, Gezi ve DİĞER TÜM katliamların sorumluları, 12 Eylül darbecileri yargılanıp cezalandırılmalıdır.
11	SİVAS MADIMAK	Sivas'ta 33 canımızın yakıldığı Madımak Oteli UTANÇ (ibret) müzesi yapılmalıdır.
13	RESMİ TATİL	13-15 Şubat Hızır Orucu/Aşure, 21 Mart Nevruz, 6 Mayıs Hidrellez, 2-3 Temmuz Sivas-Çorum, 15-16 Ağustos Hacıbektaş, 15 Kasım Dersim, 23 Aralık Maraş vs. katliam anma günleri ve resmî tatil olarak ilan edilmelidir.
13	YENİ ANAYASA	Toplumun %85'nin oluşturan, İşçi emekçiler den yana, sosyal adalet, temel insan hak ve özgürlüklerine dayalı yeni bir anayasa yapılmalıdır.
14	SİYASET	Aleviler inanç öğretileri "Rıza şehri" gereği; her zaman emekten sosyal paylaşımından yana, Hak, Aşk, Sevgi, Eşitlik ve Özgürlük gibi insani değerlerin egemen olduğu sol sosyalist sonuçta

		komünal bir sistem/düzen için mücadele eder, bu yöndeki siyasi faaliyetleri destekler. (Fakat gerekirse kendisi de siyasi parti kurar.)
15	KÜRD HALKI (DİN & MİLLİYET)	Kürt halkının özerklik (kendi kaderini tayin hakkı) Anayasayla güvence altına alınmalıdır. Kürt sorunu barışçıl demokratik bir şekilde çözülmelidir. Din ve Milliyet konusu, toplumsal sorun olmaktan çıkarılıp, siyasetin gündeminden düşürülmelidir.
	Devrimci Aleviler Birliği (DAB) Yol erkân Kurulu.	

Cem çeşitleri; Ne zaman nerede hangi cemler?

Bugün Alevilikte alttaki 20 isim altında cem/erkânları yapıldığı görülmektedir. Bunların bazıları Alevi yoluna ters veya yersiz gereksizdir. Bazları aynı içeriği taşımaktadır dolayısı ile birleştirilmelidir veya daha çağdaş anlamlı bir isim altında yapılmalıdır.

- 1. İrşat cemi:** Doğru yol gösterme, aydınlatma, bilgilendirme, eğitim öğretim, çocuklara gençlere, yeni yetişenlere Aleviliği anlatma öğretme cemidir. Yolun geleceği süreği için çok önemlidir. Alevilik bilimsel felsefi bir inanç öğretisidir. **ÖĞRETİ CEMİ / erkânı** adı altında ihtiyaç oldukça bu konuda pedagojik eğitimi olan canlar tarafından, yılda 3-5 defa çocuk, genç ve yol erkânı cemi öğrenmek (bilmek görmek tanımak) isteyenlere yönelik yapılmalıdır.
- 2. İkrar cemi;** Söz vermek, Aleviliği benimsemek kabullenmek, Alevi Rea-Hak insanlık yoluna girmek, yolda olan canlara yoldaş olmak.
- 3. Musahiplik Cemi:** (İkrar veren aileler arasındaki birlikteliği, dayanışmayı işleyen "İkrar" Cemi). Alevilik; kendine reva görmediğini başkasına görmeden; "*Elime dilime belime sahibim, kâmilî insanlık, bilim sevgi paylaşım rızalık yoluna talibim, olsun Cemi cümle canlar şahidim*". Sözü ile (ikrar verilen) yola girilen bir yoldur. Yola girenlerin 40'ı bir candır, hepsi birbiri ile (musahip) kardeş yolda yoldaştır. Sembolik olarak bir aile (musahip yoldaş seçilebilir) bu ana kuralı bozamaz. İkrar ve musahiplik cami/erkânı birleştirilip, bundan sonra **YOLDAŞLIK CEMİ** adı altında yapılmalıdır.
- 4. Koldan kopama cemi:** (Suç işleyenlerin, düşkünlerin, toplumsal suçların yargılandığı Cem).
- 5. Düşkün Kaldırma Cemi;** (Suç işleyenlerin, düşkünlerin, toplumsal suçların yargılandığı Cem).
- 6. Kırklar Cemi; Kim sin? Kendini bilmek özünü dara çekmek marifetini göstermek.** Sorgu görgüden geçmek, mevki makam soy soptan, yüz kızartıcı düşkün suçlardan arınmak, sosyal dayanışma, rızalık, paylaşım yola insanlığa hizmet etmek birlikte barış içinde mutlu yaşamak.
- 7. Görgü cemi;** Canların yılda 1 defa özünü dara çekip sorgu görgüden geçtiği aklandığı yoldaşlık tazelediği cemler: Yukarıda ki Koldan kopma düşkün kaldırma kırklar cemi görüldüğü gibi içeri olarak aynıdır. Yılda 1 defa sonbahar kış aylarında **GÖRGÜ CEMİ** olarak yapılmalıdır.
- 8. Kurban cemi:** Genelde kurban adak cemi adıyla yapılan bu cemler, belirli bir istek arzusunun yerine geldiği, gelmesi için veya hakka yürüyenin bir canın 40'ında ve yılında canlara lokma dağıtıldığı cemlerdir. Fakat Alevilikte kurban kesme ve Kurban Bayramı, kurban (bayramı) cemi anlayışı tamamen Aleviliğim özüne aykırıdır. (Bugün şehir ortamında bile cemevlerinin içine canlı koyun koç sokulup ardından kurban edilmektedir, bu cahilliğin göstergesidir.) Alevilikte acı tatlı abu hayat lokma paylaşımı vardır, fakat cana kıymanın bayramı cemi yoktur, olmaz.
- 9. Dardan İndirme 40 erkânı Cemi** (40 erkânı, Can lokması) Hakka yürüyen canın 40'cı gününde yapılan bir erkândır. 12 hizmetli bir cem değildir delil uyandırılır, konu işlenir veya anma yapılır gülbenk verilip deyiş okunur semah dönülür. Bu 2 erkân **40 erkânı** olarak yapılmalıdır.
- 10. Abdal Musa Cemi;**
- 11. Birlik Cemi;**
- 12. Yöresel Cemler;**
Alevilikte bugün yapılan cemlere son şekil veren Abdal Musa olduğu kanaati ile veya yöresel bir pir mürşit ocak adına, Anadolu'nun çeşitli yörelerinde, canları hepsinin bir katkı sunarak katıldığı, istedikleri zaman yaptıkları yöresel birlik cemleridir.
- 13. Muhabbet cemi;** Abdal Musa, Birlik ve yöresel cemler, Alevilikte birlik beraberliği rızalık ve paylaşım güncel yaşamsal toplumsal sorun ve konuların işlendiği, insanlık yoluna katkı sunan şahsiyetlerin anıldığı anlatıldığı, istenildiği ve ihtiyaç duyulduğunda, muhabbet edildiği bir cem niteliğindedir. Muhabbet kâmilî insan olmanın okuludur. Bu cemler **MUHABBET CEMİ** adı altında yapılmalıdır.
- 14. Hızır cemi:** Alevilikte Hızır (Hızır orucu ve Aşure/lokma paylaşımı) yardımlaşmanın dayanışmanın sembolüdür.

15. **Aşure Cemi;** Bilinenin aksine, Aşurenin 12 imam muharrem orucu Kerbela ile ilgisi yoktur, çok eski çağlardan kalma, kış aylarının sonuna doğru Şubat'ta tutulan Hızır orucu ve darda zorda kalınınca birlikte yardımlaşmayı sembolize eden lokma paylaşımı ile Yani Hızır orucu ile ilgilidir. Hızır orucu Aşı/ Aşuresi lokması, 13-15 Şubat Hızır günlerinin olarak Hızır orucu sonucu, **HIZIR CEMİ/LOKMASI** olarak yapılmalıdır ve resmî tatil olmalıdır.
16. **Nevroz Cemleri;** Bilinenin aksine 21 Mart nevruz Hz. İmam Ali'nin doğum günü falan değildir, (olması da bizi ilgilendirmez). Newroz Mezopotamya'da kullanılan eski takvime göre yeni yıl yılbaşısıdır, baharın başlangıcıdır. Ve bölge haklarında zalim iktidarlara karşı direniş ateşinin yakıldığı gündür. O anlamda kutsanıp coşku ile bayram olarak kutlanmalıdır. Ve resmî tatil olmalıdır. Newroz ateşine Gülbenk çekilip, deyiş semah halay la vs. **NEWROZ KUTLAMASI** yapılabilir, 12 hizmetli özel cem gerekmez.
17. **Hidrellez Cemi;** 6 Mayıs doğanın yeşillendiği canlandığı güllerin açtığı bolluk bereket yazın başlangıç bayramıdır. Hızır İlyas su kenarında gül ağaçları altında abı hayat ölümsüzlük şerbetini içtiği gündür. Alevilikte bir DOĞA inancıdır. Alevilikte bu doğa inancı çevre bilincini vs. öne çıkarmak için, açık doğada **DOĞA CEMİ** ve kutlaması yapılmalıdır.
18. **Nişan, Nikâh Dügün, Sünnet Cemi?** Hayatın her alanını dine inanca bürümek doğru değildir. Alevilikte bu alanda 12 hizmetli vs. cem olmaz yapılmamalıdır. Sadece resmi nikâh yapmış olanlar, birlikte birbirine verdikleri sözü, Alevi yol erkânınca da taçlandırmak istiyorsa, çok kısa öz bir **NIKÂH ERKÂNI** yapılabilir. Çocukların Sünnet edilmesi Alevi yol erkânına, doğal can vücut bütünlüğüne aykırıdır. Kesinlikle sünnet ve düğünü cemi vs. yapılmamalıdır. Kirvelik adı altında Sünnet düğünleri vs. yapıldığını biliyoruz, bunlarda kaldırılmalıdır. 18 yaşına değip reşit olan kişi isterse istediği kozmetik ameliyatı, sünnet vs. yaptırabilir, bunun Alevilikle ilgisi yoktur.
19. **Kerbela Cemi;** Kerbela insanlık davası değil İslam'ın iktidar halifelik kavgasıdır. Alevilikle ilgisi yoktur. Bu isimle vs. cem erkân yapılmamalıdır.
20. **Baş Okutma Cemi;** Günahları affettirme günah çıkarma tövbe, hasta iyileştirme vs. cemi. Bu tür anlayışlar Aleviliğin özüne terstir.

Sonuç olarak: Bundan sonra 20 değil 6 isim altında cem erkânı yürütülmelidir:

1. **Öğreti Cemi,**
2. **Yoldaşlık Cemi,**
3. **Görgü Cemi**
4. **Muhabbet Cemi,**
5. **Hızır/lokma Cemi,**
6. **Doğa Cemi,**

Adı altında cemler yapılmalıdır. 40 erkânı/can lokması, Nikâh erkânı, Nevroz kutlaması, diğer özel günler olarak yapılmalıdır. Bayram cemi, Kerbela 12 imam cemi, baş okutma, düğün sünnet cemi vs. tamamen kaldırılmalıdır. Hangi cem erkân yapılırsa yapılıns en önemlisi, tüm cem erkânlarından "Allah Muhammed Ali 12 imam ehlibeyt Kerbela imam Hüseyin" gibi (Şii) İslami söylem ve eylemler kaldırılmalıdır. Gerisi Aleviliğe şu veya bu şekilde uyar.

Alevilikte Yeni Cem Erkânı önerisi

Yeni cem erkânı deyince, bazı Alevi canların "Nerede Oooo eski Cemler" dediğini duyar gibiyiz. Eski cemleri olduğu gibi sürdürmek artık mümkün değildir. Yaşam dünya her şey değişmiştir ve değişmektedir. Evrende değişmeyen tek şey doğanın diyalektiği her şey değişir yasaasıdır. İnançta değişir yol erkânda değişir. 50 yıl önce köylerde yaşayan Alevilerin %90 bugün büyük şehirlerde ve yurtdışında yaşamaktadır. 50 yıl önce eğitim düzeyi çok düşüktü, radyo, televizyon, internet vs. yoktu. İnsanların sosyal kültürel hayatı sonbahar kış aylarında yapılan cem muhabbetlerinden vs. oluşuyordu, dışa kapalı dar bir dünyaları vardı. Şehir koşullarında bunlar tamamen değişti, kadın erkek herkes çalışıyor, çocuklar gençler uzun yıllar okula gidiyor, birçok sanatsal kültürel olanaklar ilgi alanları var. Ve eski ocak mürşit pir rehber talip musahip vs. "Hiyerarşik", ilişkiler artık kopmuştur, bu çağda artık bu ilişkileri sürdürmek ve o eski cemleri yapmak mümkün değildir, doğrudan değildir. Eski ocakların yerini Alevi kurumlarının yönettiği Alevi akademileri almalı, yüksek eğitimi pirlere yetiştirilmelidir. Bu iş eski ocakzadeyim, evladı-resulüm diyenlerle vs. yürütülecek bir iş değildir. Bugünde yapılmadığını cemlere vs. katılımın her yıl düştüğünü görüyoruz. Bunun birçok nedeni var, en önemlisi insanların bu gününe ve yarına cevap vermiyor. İnsanlara cemde, yaşamdan ve Alevilikten tamamen kopuk, birkaç hikâye masal anlatılıp, insanlar bir soru sormada bir kelime konuşmadan, sazla sözle boş ağıtlar yaktırıp gözyaşı döktürülüp eve gönderilmektedir. Cemleri eğitimi Pir (ana /babalar) yürütmeli, kurumları da dernek yönetimleri yönetmelidir. Yolun özünde olan "Bildiğimin A'limi bilmediğimin talibiyim" ilkesine uygun olarak, toplum içinde herhangi bir konuda eddiğimi bilgisi olan kişiler posta/ kürsüye çıkıp bildiği konularında topluma kısa öz eğitim vermelidir, insanlar anlatılanlara soru sorup fikir belirtebilmelidir. Cem muhabbettir muhabbet kâmilî insan olmanın okuludur. Alevi cemevleri cemleri birer

okul eğitim merkezi olmalıdır. İnsanlar ceme seyir veya et yemek için gelmiyor bilgi ve sevgi almak için geliyor gelmelidir. Cemlerde kültür, sanat, edebiyat, teorik bilgi ve her şeyden önce, insan olmayı sosyal paylaşımı, bütün kimliklerin üzerinde tutan ve yeryüzünü sevgiyle kucaklayan Aleviliğin insanlığın öz değerlerine ağırlık vermelidir. Görgü cemi dışında tüm cemler katılmak isteyenlere açık olmalıdır. Alevilik öğretisi özde çok güzel evrensel bir öğretilerdir, kimseden saklanacak gizlenecek yanımız yoktur, isteyenler Alevi inancı öğretisini benimseyebilmelidir, bunu da ancak gelip, görerek benimseyebilir. İnsanların toplumun anladığı dilde cemler yapılmalıdır, yurt dışında Alevi gençlerin çoğu anadilinden çok bulunduğu ülkenin dilini konuşup anlamaktadır, Ayrıca kapalı değil açık bir toplum olarak o ülke insanların da katılabileceği cemler yapılmalı, dünyada her dilden milletten Aleviler olabilmeli Cemler yürütülmelidir. Mümkün olduğunca şekilcilikten uzak durup içeriğe anlatıma önem verilmelidir.

Yeni ALEV-İ CEM ERKÂNI	
ALEV-İ CEMİ AMACI	Alevi yolu CEM erkânının genel temel amacı; Alevi öğretisini topluma anlatmak aktarmaktır. Alevilik; vahdeti mevcut, varlığın birliği, doğanın diyalektiği (doğal varlığın yaşamın yasaları), diyalektik materyalist, varoluş felsefesine dayalı: İnsanın kendini bilmesi, bilinçli, kâmil, A'lim insan olması. Kendine reva görmediğini başka bir cana görmeden; Bilimi, sevgiyi, doğayı, rızalıkla eşit paylaşımı kendine rehber edinerek ve hava ateş suyu toprağı doğal yaşam çevremizi koruyarak, var olan TÜM canlılara saygı duyarak, birey CAN ve toplum olarak; hak adalet eşitlik rızalıkla sorunları çözerek, haksızlıklara gericiliğe karşı direnerek, ezmeden ezilmeden dünyada barış içinde kardeşçe insanca mutlu huzur içinde yaşamak. Alevilik bunları kendisine AMAÇ YOL edinmiş, kadim felsefi bir yaşam öğretisi ve biçimidir. Bu aynı zamanda Aleviliğin ve Alevi Cem erkânının, 12 hizmetin temel amacıdır. ((Bu yeni cem erkânı, mümkün olduğunca İslami dini milliyetçi unsurlardan arındırılmış. Fakat Cemin Alevi yolunun toplumsal sürekliliğini birliğini korumak açısından Cem'in geleneksel yapısına uygun bir şekilde hazırlanmıştır. Daha açık sade çağdaş içerikli cemler yapılmasının önünde bir engel değildir. Tam tersi ne kadar şekilcilikten uzak, öz bilgi vermeye, insanları birbirinden hoşnut razı mutlu etmeye yönelik Çağdaş Cemler olursa o kadar güzel olur..))
PİR'ler ve 12 hizmetin belirlenmesi	<i>Her Alevi Derneği (AKM) Cemevi, Alevi mahalle veya köyü, 4 yılda bir (veya ihtiyaç oldukça) toplanıp, bölgede cem erkânı yürütecek 12 hizmet sahiplerini seçer. Önce, özel eğitim almış diplomalı (onaylı) Pirlere arasından (ana dede) (kadın erkek) 2 Pir seçilir. (Diplomalı pir yoksa canlar arasında, bilgi birikimi ehli ve saygınlığı olan bir kadın ve erkek 2 Pir seçilir) Ardından diğer 11 hizmet sahipleri toplum arasından seçilir. (12 hizmet sahipleri birbirine küskün dargın vs. olmamalıdır.)</i>
CEM Düzenleyen	Kurum AKM Cemevi.
Yer Tarih, Saat	YER: TARİH: SAAT:
NE CEMİ?	İstek ve ihtiyaç üzere hangi cem yapılacağına karar verilir ona göre topluma haber verilir ona göre erkân yürütülür. (Normal yılda aşağıdaki 5 alanda cemler yapılır.) 1 Öğreti Cemi , (Çocuk, gençlere Aleviliği bilip görüp öğrenmek isteyenlere yönelik) 2 Yoldaşlık Cemi , (İkrar ve musahiplik cemi) 3 Görgü Cemi , (Yıllık görgü cemi) 3 Muhabbet Cemi , (Birlik Abdal Musa güncel eğitim anma vs. cemleri) 4 Hızır lokma Cemi , (Hızır orucu aşure) 5 Doğa Cemi , (Hıdırellez)
Ceme Katılım /Duyuru	Cemlere normalde birbirini yakından tanıyan, bir Alevi derneğine, toplumuna üye olan ve onların misafiri canlar katılabilir. (Görgü cemleri dışındaki cemlere bilmek öğrenmek isteyen canlar misafir olarak katılıp izleyebilir.) (Alevi Cemlerine katılacak olanlar, varsa küskün dargın olduğu canlarla barışmayı kabul etmelidir.) Yol düşkün olanlar düşkünlükleri kaldırılmadan ceme alınmaz. Haberci (Peyik) Cemi canlara/üyelere haber verir. Ceme yetişkin ve çocuk, yaklaşık kişi katılacağı tahmin ediliyor yaklaşık sayı belirlenir.
12 hizmet Sahipleri ve cemde gerekli eşyalar	12 hizmet sahiplerinin isimi altta yazılıdır. (Herhangi bir sebepten dolayı ceme katılamayan hizmetçinin yerine, Pir/ler bir başkasını belirler) Cemlerde kullanılacak eşyalar cemevi/dernek lokalinde sürekli hazır bulundurulur. (Malzemelerin tam olup olmadığından Rehber kontrol eder.) 1. PİR'ler (Ana /dede): Ana: Dede: 2. REHBER:
	Ses cihazı , mikrofon ve mendil, içecek su, bardak, üstü kırmızı örtülü alçak/sehpa. 12 kuşak (120 cm. kırmızı bant bel kuşağı) 12 hizmet isim listesi 1x1 m2 dokuma veya beyaz kumaş örtü veya post (bir kuzu

		postu). (Post hizmetini rehber yapar.)
	3. ZAKİRLER:	Ses düzeni, 3 mikrofon, saz. (Salon büyükse müzik aleti kablolu, kablosuz mikrofonlar, diğer kablolar, mikrofon ayağı, nota tutacağı vs.)
	4. SEMAH: /lar (pervane)	Semaha, ceme katılan canlar gönüllü kalkar, özel bir elbise veya başörtüsü vs. gerekmez. Yerde halı vs. varsa ayakkabısız dönülür. (Eğitim ve tanıtım amaçlı cemlerde, gençlerden semah ekibi olabilir o zaman, özel/yerel semah/folklorik elbise giyilebilir.)
	5. GÖZCÜ:	Asâ 1,5 metre uzunluğunda ince kuru kamış çubuk başına kırmızı bir gül veya karanfil takılır. (Ve salon büyükse meydan mikrofonu)
	6. İZNIKÇİ: Kadın: Erkek:	Varsa antik, ibrik ve leğen (yoksa cam sürahi leğen) su ve havlu.
	7. SAKİ/Saka suyu:	3 Cam sürahi, Su, Meyve suyu, Kırmızı Şarap, dem ve yeterince küçük cam/ plastik bardak, 3 tepsi.
	8. FERAŞ /Süpürgeci	Doğal bitkilerden yapılmış bir Süpürge
	9. LOKMACI:	1-2 tepsi tadımlık lokma (doğramış meyve veya et) xxxx dış çöpü (tadımlık yiyeceklere takmak için) (Yemek lokma verenlerin katkı sunanların listesi)
	10. ÇERACI/delilci:	Hava ateş su toprak ve canlıları temsilen 5 büyük kalın mum (değişik renklerde olabilir) bir tepsi, uzun çakmak.
	11. BEKÇİ /Kapıcı:	Ceme gelenleri karşılar hoş geldiniz der. Güvenliği sağlar. Elbise asacağı. (Yerde temiz halı vs. varsa, cemde dara kalkanlar veya hizmet verenler meydana ayakkabısız çıkar. Ayakkabılarını sandalyelerinin altına koyabilirler.)
	12. PEYİK/Haberci:	12 hizmet isim listesi, cem sıralaması liste. (Cem duyurusu) (cemde de gözcü ile birlikte hizmetlerin sırasıyla yapılmasına PİR'lere yardımcı olur, iç dış iletişim haberleşmeyi sağlar.)
1. Cem salon düzeni 12 hizmet cem hazırlığı	<p>12 Hizmet sahipleri, Cem salonunu kontrol eder, Cem'de gerekli araç ve gereçleri tamamlarlar. Peyik Canları belirlenen gün ve yerde (15 gün) önceden canlara Cemin olacağı günü saati haber verir. Cemevi cem salonu mümkünse herkesin herkesi görebileceği şekilde amfi tiyatro seklinde olmalıdır. Cem salonu düz ise, herkesin meydanı görebilmesi için, mümkünse 12 hizmetin yürütüleceği meydan yerden 30 cm yüksekte olmalıdır.</p> <p>Yoksa var olan salonda/mekânda cem yapılır. Cemlerde salon gösteriş vs. önemli değil verilen mesajların alınması, canların cemaletine olmaları önemlidir.</p> <p>Sandalye/sedir: Cemevi veya cem düzenlenecek olan salonda. Katılacak tahmini xxx kişi sayısına göre, yarım daire şeklinde sandalye (veya 30-40 cm yüksekliğinde sedir/minder) olmalıdır. (İnsanlar yerlerde sürünmemelidir rahat oturabilmelidir.)</p> <p>Ortalık temiz olmalıdır, cemle ilgisi olmayan gereksiz ve dikkat çekici şeyler salonda bulunmamalıdır.</p> <p>Duvarlarda resim sembol: Duvarlara sadece, az öz Alevilikle ilgili genel, HBV, Pir Sultan, Alevi yolunda bedel ödemiş pirlere ait resimler, Sivas şehitleri doğa turna vb. birkaç resim asılır. (12 imam Ali, Atatürk, bayrak vs. İslami ve ırkçı milliyetçi resimler yazılar asılmaz.)</p> <p>Meydan: 12 hizmetin yürütüleceği meydan, Yaklaşık 4 metre çapında bir meydan boş bırakılır, 4x4 m2 halı veya kırmızı halifleks serilebilir. 12 hizmetin oturacağı yere yarım daire şeklimde 12 sandalye /sedir ortasında Pirlere ve Zakirleri oturacağı yere 1-2 koltuk konulabilir.</p> <p>Salon düzeni: Diğer sandalyeler bunların etrafına yine daire seklinde (orta ve 2 yandan acil çıkış giriş yolu bırakılarak) dizili olmalıdır.</p> <p>Cemden sonra yemek yenilecekse mümkünse ayrı bir salonda (yoksa arkaya ayrı bir bölüme) masa, tabak kaşık, mendil, bardak mum çiçek vs. dizilir yemek orada yenilir. Cem düzeninden meydancı/süpürgeci sorumludur. Cemde tadımlık lokma dışında, yemek yenilecekse, mutfak alışveriş vs. bu hizmetlerden Lokmacı sorumludur, gönüllü canlar yardımcı olur. (Bir alışveriş ve görevliler listesi yapılmalıdır.)</p> <p>Cem salonu düzeni tüm hazırlıklar tamam olunca 12 hizmet sahipleri meydanda dara dururu.</p> <p>REHBER veya Pirlere biri hizmet Gülbengi verir:</p> <p>NOT: Bu erkânname önerisinde sunulan gülbengi ve tercümanlar deyişler örnektir, Alevi pirlere, zakirleri ve canlar, "Dini İslami unsur içermeyen" yol erkâna, konu ve ortama uyan her türlü</p>	

	<p>gülbengi, tercümanı deyişi okumakta reyine hürdür, özgürdür.</p> <p><i>G1 ; 12 hizmete cem hazır gülbengi:</i> <i>- Bismişah, Ya Hak, Yol erkânımız yürüye, Birliğimiz diriliğimiz daim ola, Muratlarımız hasıl ola, meydanımız temiz ola, Halımız hal Darımız Mansur darı ola. Tutuğumuz ileri gide, Hızır yardımcımız ola, HAK cümlemizi darından didarından katarından Bilimden sevgiden adaletten ayırmaya, Eksiğimizi gönül rızalığı ile yol erenleri tamamlaya, Hak dilde dileklerinizi gönülde muratlarımızı vere, Hü gerçeğin demine.</i></p> <p>12 hizmet sahipleri yerini alır, kapı açılır.</p>
<p>2. Talipler CANLAR (Ceme katılanlar ve Ceme giriş)</p>	<p>Canların Pirlerin, Cemevine giriş; Canlar ve Pirlar uzak bölgelerden gelebilir, dolayısı ile canların toplanması biraz zaman alabilir. Bu durumda Rehber posta oturup gelen canları karşılar.</p> <p>Canlar, Cemevinde toplanır. "Cümle canlara aşk ola" diye içeri girip, beraberinde getirdikleri lokmaları ile dara durup Rehber den gülbenk alırlar. Sonra eşleri ile birlikte yerlerine otururlar.</p> <p>Giyim kuşam. Ceme katılan canlar/ günlük rahat temiz elbiseleri, (fazla makyaj kullanmadan ve) göze batacak gösterişe girecek herhangi bir takı vs. takmadan Ceme gelirler. (Kadınların başlarını bağlayıp erkeklerden ayrı "haremlik selamlık" oturmaları yol erkâna uygun değildir.)</p> <p>Lokma/Rızalık: Herkes evlerinden üstü kapalı (yemek, tatlı, kuruyemiş, meyve, börek çörek, vs.) gönlünden kopan lokma getirir veya ortak lokmaya maddi katkıda bulunur.</p> <p>Küçük Çocuklar: Cemde fazla "gürültü" yapmadan oturup dinleyebilecek çocuklar ceme getirilebilir. Yoksa canların o gün için bir bakıcı bulmaları tavsiye edilir. Veya cemevinde başka bir salonda Çocuklar için özel program yapılabilir.</p> <p>DAR: Herkes (talipler) cem salonuna geldiğinde, getirdikleri üstü kapalı lokmalarla birlikte, GÖZCÜ ile beraber meydana gelip; (Baş hafif yana eğik, ayakları bitişik, sol elde lokma veya yanda, sağ el kalp üzerinde dara dururlar.) Rehber (veya pirlardan biri) ceme gelen (tek veya grup olarak) dara duran canlara, hoş geldiğiniz, gülbengi verir.</p>
<p>3 Rehber /</p>	<p>REHBER (Yol gösterici, Pir yardımcısıdır) PİR postunun yanına oturur. (Rehberin elinde 12 hizmet sahiplerinin görevlilerin isimi ve cem sıralaması yazılı olarak bulunur.) Ceme lokmaları ile gelip gözcü ile birlikte dara duran canlara taliplere, Ceme hoş geldiniz gülbengi verir.</p> <p>G2 REHBER: Bismi Şah. Ya hak. <i>Hoş geldiniz, sefa getirdiniz canlar. HAK sizleri geldiğiniz, yoldan Durduğunuz dardan, Verdiğiniz ikrardan ayırmaya. HAK dilde dileklerinizi gönülde muratlarınızı vere. Yüzünüz ak, özünüz pak, ömrünüz uzun ola, Yuvanız şen, kazancınız bol ola. Getirdiğiniz rıza lokmaları Hızır lokması ola. Birimiz Kırkımız, Kırkımız birimiz için Cemimiz 40'lar cemi ola. Darımız Enel HAK Mansur darı. Yolumuz bilim insanlık yolu ola. Cümle Canlar Yaren yoldaşınız ola. Dil bizden, nefes Hünkârı Pirden ola, Hü gerçeğin demine. Dar gören didar göre. Canlar sefasına ere.</i></p> <p>(Gülbenkten sonra talipler kendi ellerine niyaza edip, getirdikleri lokmaları görevliye teslim edip, eşleri ile yan yana yerlerine otururlar.)</p>
<p>4 Zakir / Âşıklar</p>	<p>Zakir / Âşıklar Canlar cemevinde toplanana kadar aralarda, hizmetlerden önce veya sonra Cemle ilgili deyişler söylerler. ((Sazın bağlamanın Alevi yol erkânında, öğretiminin topluma aktarılmasında önemli bir yeri vardır, bazen bir dörtlükle bir kitaba sığmayacak bilgi aktarılabilir. <i>Zakir'ler</i> sazın perdesini öpüp başına koyarak "niyaz ederek" çalıp söylemeye başlar))</p> <p>ZAKİRLER Nefes. Ela gözlü pirim geldi Duyan gelsin iste meydan Dört kapıyı, 40 makamı</p>

	<p>Bilen gelsin iste meydan</p> <p>ZAKİRLER Nefes. <i>Ne ararsın baba derviş Dervişlerde dem bulunur Bekle pirin eşiğini Derdine derman bulunur</i></p> <p>ZAKİRLER Nefes. <i>Cahil bildiğinden hiç geri kalmaz Bin nasihat etsen bir pula almaz Kişinin ettiği yanına kalmaz Herkes ettiğini bulsa gerektir</i></p>
5 PIR'lerin Ceme Giriş	<p>PIR'ler; canlardan cemi yönetmek için /destur rızalık alıp, postlarına otururlar. Cemileri mutlaka 1 kadın 1 erkek 2 pir yönetir. Birinde biri yoksa yerine toplum içinde olgun, saygın, yol erkânı az çok bilen, gülbenk okuyabilecek kadın/erkek oturur. Pirler gülbenk ve konuşmalarını mümkün olduğunda aralarında sırayla eşit paylaşarak yaparlar.</p> <p>PIR'lerin Ceme Girişi. Canlar cemevinde toplanınca, Pirlere haber verilir. Pir'ler içeri girerken: GÖZCÜ: "Gerçeğe hü, erenler pirllerimiz geliyor." der. Gözcü ayağa kalkın diye canlara işaret eder, canlar ayağa kalkar. Pirler Meydana post makamı önüne gelip. PIR'ler: "Hü erenler! Yolunuz bilim sevgi yolu, Ceminiz Kırklar cemi, Darınız Mansur darı ola. Hak saklaya Hızır bekleye..." der. Ben xxxx ocağından / veya xxxxx kurumundan yetkili Ana xxxxxxxx (adını söyler). Yanımda eş primiz. Bende xxxx ocağından / veya xxxxx kurumundan yetkili Dede xxxxxxxx ... (adını söyler).</p> <p>PIR-dede; Değerli Canlar Alevilik yolu rızalık yoludur. Yolumuz gereği, bizlerin bu cemi erkânı yürütmesi için bize rızalık vermeniz gerek. PIR-Ana: Hepiniz dilli başlısınız. Bu cem erkânı yürütmek için bize rızalık veriyor musunuz? Bile gelin, dile gelin, (bekler) Bu erkânı yürütmek için bize Rızalık veriyor musunuz, razı mısınız? CANLAR: "veriyoruz," "Razıyız" derlerse. PIR-dede: "Hakta sizden razı olsun" der. Pirler: birbirlerinin omuzuna ve post makamlarına niyaz edip yerlerine oturur.</p> <p>PIR: "Dâr çeken didar göre Erenler sefasına ere..." der, ayakta darda olan canlarda yerlerine otururlar. <i>Erenler cemine her can giremez Edep ile erkân yol olmayınca Her Kamberim diyen Kamber olamaz (dost) Şah'ın Kanber'ine kul olmayınca</i></p>
6 PIR'lerin Kısa açıklaması.	<p>PIR'ler, kısaca kendilerini tanıtıp, o gün yapılacak cem hakkında kısa bir açıklamada bulunur. Ve cem başlamadan önce, cem erenlerinin birbiri ile rızalık ve gönül birliğini sağlar.</p> <p>PIR'lerden kısa açıklama; <i>Değerli canlar, bugün buraya xxx cemi için toplanmış bulunuyoruz. Değerli canlar İnsan olarak hepimiz hayatta kalıp insanca mutlu yaşayabilmek için günlük yaşam mücadelesi içinde, çözülmesi gereken birçok sorunla Ve niye varız nereden geldik nereye gideceğiz ne olacağız gibi evrensel sorularla karşı karşıya kalırız. Semavi Dinler tüm bu günlük sorun ve evrensel soruları çözdüklerini söylerler. Her şeyi yoktan var eden İlahi bir Allah, onun bir kitabı Kuran ve elçisi, Peygamber var. Allah herkesin kaderini önceden yazmış, böyle, böyle söylemiş. Bunlara kayıtsız şartsız sorgusuz, inanır uyar uygularsan tüm dünyevi sorunlar, sorular çözülür burada mutlu yaşarsın. Ölünce de öbür dünyada cennete gider sayısız huri kızlarla ebediyen cennete mutlu yaşarsın. İnanıp uygulamazsan bu dünyada da, öbür dünyada ebediyen cehennem ateşinde yanarsın. Alevilik böylesi bir yaratıcı Allah vs. anlayışı kabul eden bir DİN değildir. (Bizim cemlerimizde darına durduğumuz, pirllerimiz bugüne kadar bu tür DİN Allah anlayışlarını Red ettiği için katledilmiştir).</i></p>

	<p>Alevilik bilimi sevgiyi canı doğayı hak adaleti, var olanı paylaşmayı savunan, sorarak sorgulayarak bilerek seven inanan. Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlık diyen, felsefi bir inanç öğretisidir. Biz bütün sorunları ve soruları bilimle sevgiyle çözeriz.</p> <p>Alevilikte “vahdeti mevcut” varlığın birliği, anlayışı vardır. Âlemde var olan her şey ve bizler ebedi varlığın HAKKIN birer parçalarıyız. Onun için cemlerimizde DARINA durduğumuz Pirlerimiz Enel-HAK demiştir. Yoktan hiçbir şey var olmaz var olan ebedi yok edilemez. Her şey hava ateş su toprak evrimleşerek gelişerek devri daim ebedi varlığını sürdürür.</p> <p>Adına bugün Alevi, Bektaşî, Kızılbaş, Re-Hak, hak yolu değimiz, ışığı aydınlanmayı, olgun kâmilî bilinçli insan olmayı yol edinmiş olan Alevilik; 10 binlerce yıldır Anadolu/Mezopotamya’da, çeşitli isimler altında varlığını sürdürerek, günümüze gelmiştir. Alevilik Ortadoğu’ya 1400 yıldır hâkim olan İslami dininin baskı ve özellikle de 500 yıldır Şii İslami asimilasyonuna maruz kalmıştır. Artık bu İslami dini, asimilasyon unsurlarını, yol erkânımızdan çıkardık. Aleviliğin güzel evrensel olan öz değer ve geleneklerini koruyup, Cemlerimizi artık özüne uygun, bugün ve yarınlarımıza ışık tutacak çağdaş bir şekilde yürüteceğiz. Alevilikte bu yeni Cem erkânı bazı, özellikle yaşlı kuşak canlarımıza yabancı gelebilir. Fakat ancak bu şekilde Aleviliği öz değerlerini koruyup binlerce yıl yaşamasını sağlayabiliriz. Muhabbet kâmilî insan olmanın okuludur. Muhabbet (ve öğretî) cemlerimizde bu konuları soru ve sorunlarımızı ele alıp toplumumuzu bilinçlendirip, bilerek severek bu yolda birlikte yürüyeceğiz.</p> <p><u>Eş Pirde kısaca kendini tanıtır cemle ilgili kısa bir açıklama yapar.</u></p> <p>Açığım Yok Kapalım Yok Dünyada Ne İse Ahvalim Görsünler Beni Hiç Kimseye Vebalim Yok Dünyada İster Sevip İster Dövsünler Beni</p>		
<p>7 Rızalık alma gönül birleme</p>	<p>PIR: Şimdi bugünkü cem erkânımıza başlamadan önce; birbirimizden rızalık alıp, gönüllerimizi birleyelim.</p> <p>Edep erkân, Gerçeğe Hü.</p> <p>Erenler canlar, bu meydanda bu erkânda,</p> <p>Aramızda Birbirleriyle küskün dargın, istekli olan varsa;</p> <p>Birbirine varsın gönlünü alsın, yoksa meydana gelsin.</p> <p>Yediden Yetmişe Cümle cem erenleri.</p> <p>Birbirimizden hoşnut ve razı mıyız?</p> <p>(Bekler 3 defa tekrarlar)</p> <p>İstekli olan varsa meydana dara durup istediğini dile getirir. Şikâyet edilen canlar da dara çağrılır. Müşküller gönül rızalığı ile çözülür. (Müşkül çözülmemiyorsa her ikisi de dışarı çıkarılır.)</p> <p>Edep erkân marifete hü; tüm canlar ayağa kalkar darda durur.</p> <p>“Cemi cümle canlar Birbirimizden hoşnut ve razı mıyız?”.</p> <p>“Razıyız”.</p> <p>“Cemi cümle canlar Birbirimizden hoşnut ve razı mıyız”.</p> <p>“Razıyız”.</p> <p>“Cemi cümle canlar Birbirimizden hoşnut ve razı mıyız”.</p> <p>“Razıyız”.</p> <p>Hak erenler de cümlemizden razı olsun.</p> <p>Aşğa şan dervişe nişan. (Herkes sol ve sağ yanındakinin omuzuna elini koyarak, niyazlaşır.)</p> <p>PIR: Bismi-Şah, Ya hak,</p> <p>Hak erenler durduğunuz dardan gördüğünüz didardan mahrum eylemeye.</p> <p>Eksiğimizi tamam Birlik ve beraberlimizim daim eyleye.</p> <p>Dil bizden nefes hünkârı pirden ola.</p> <p>Hü gerçeğin demine.</p> <p>“Dâr çeken didar göre Erenler sefasına ere...”</p> <p>Erenler rızalık aldık verdik gönüllerimizi birdedik.</p> <p>Gelsin 12 hizmet sahipleri hizmetini eylesin.</p> <p>Zakirlere destur veririler.</p>		
<p>8</p> <p>12 Hizmet Sahipleri deyişle</p>	<p>Zakirler; sazlarına niyaz edip, 12 Hizmet sahiplerini çağırın deyişi çalıp söyler. Adı okunan hizmet sahibi meydana gelir. Kendi eline niyaz edip, sırada dara durur.</p> <table border="1" data-bbox="343 1951 1476 2078"> <tr> <td data-bbox="343 1951 901 2078"> <p><u>12 Hizmet nefesi</u></p> <p>Hak’tan bize nida geldi Canlar size beyan olsun</p> </td> <td data-bbox="901 1951 1476 2078"> <p>Gel varalım ulu divana Rızalık sunalım erkâna Destur verildi lokmaya Lokmacıya haber olsun</p> </td> </tr> </table>	<p><u>12 Hizmet nefesi</u></p> <p>Hak’tan bize nida geldi Canlar size beyan olsun</p>	<p>Gel varalım ulu divana Rızalık sunalım erkâna Destur verildi lokmaya Lokmacıya haber olsun</p>
<p><u>12 Hizmet nefesi</u></p> <p>Hak’tan bize nida geldi Canlar size beyan olsun</p>	<p>Gel varalım ulu divana Rızalık sunalım erkâna Destur verildi lokmaya Lokmacıya haber olsun</p>		

meydana çağrılır	<p><i>Şah'dan bize name geldi Pirler size haber olsun</i></p> <p><i>Hak canlara nazar eder Dört kapıdan (nesneden) âdem dizer. Kalleş gelmiş cemi bozar Gözcü sana haber olsun</i></p> <p><i>Talipler dururlar dara Yolsuzu sürerler zindana Meydanımız temiz ola Süpürgeciye haber olsun</i></p> <p><i>Post serile Meydana Şükrederiz doğa anaya Her işimiz Rızalıkla ola Rehber sana haber olsun.</i></p> <p><i>Hü diyelim marifete Kulak verelim hakikat Canlar su gibi duru ola İznikçiye haber olsun</i></p> <p><i>Talip yolu yakın ister Cahillerden sakın ister Delil yanmaz yağın ister Çerağcıya haber olsun</i></p>	<p><i>Hak sırnı, beyan eyler Gerçekler demini söyler Canlar gelir mürvet diler Peyik sana haber olsun</i></p> <p><i>Yola giden kardeş bacıdır Kırklar güruhu Nacidir Cem kilidi kapıcıdır Kapıcıya haber olsun</i></p> <p><i>Âşıkların zikri saz ile Deyiş okur avaz ile Canlar cana niyaz ile Zakirlere haber olsun</i></p> <p><i>Bu yola giden haslar hası Silinsin gönüllerin pası Doldur ver engür tası Sakkacıya haber olsun</i></p> <p><i>Şah Hatayım var olalı Can canana yar olalı Hak'tan bize yol kalalı Semahcıya (Pervaneye) haber olsun</i></p>
9 12 hizmet kuşağı ve gülbengi	<p>12 Hizmet sahipleri meydanda yay şeklinde dâr'a durur, Pir, topluca 12 hizmet gülbengi verir: PIR "Cem erenleri 12 hizmet sahibi bu canlar bu hizmete layık mı bu canlardan hoşnut razımsınız?". Diye sorar.</p> <p>CANLAR "Biz razıyız Hak da razı olsun." Derlerse.</p> <p>Rehber Pir'ler ile niyazlaşır beline hizmet kuşağı bağlar. Rehber sırada duran 12 hizmet sahiplerinden birine kuşak bağlar diğerleri de birbirinin beline kuşaklarını bağlayıp niyazlaşıp dara dururlar.</p> <p>G4 12 Hizmet gülbengi.</p> <p>Bismi Şah, Ya Hak, Ya Hızır.</p> <p>12 ay, 12 burç, 12 makam 12 hizmet hakkı için,</p> <p>Devri daim geldiğiniz yolda, Durduğunuz darda,</p> <p>Yürüttüğünüz erkânda hizmetleriniz kabul ola.</p> <p>Muratlarınız hâsıl ola! Yüzünüz ak, gönlünüz pak ola.</p> <p>Hizmetleriniz Hak ve halkın birliği için ola!</p> <p>Sizler bizlerin birliği, iriliği ve diriliği için hizmet ediyorsunuz;</p> <p>Hak erenler de sizleri kazadan, beladan, kötülüklerden koruya!</p> <p>Yolunuzu yolsuza, pirsuze, uğursuza uğratmaya!</p> <p>İşinizi kolay eyleye! Emekleriniz boşa gitmeye!</p> <p>Erenlerin aydınlık yolu rehberiniz ola! Hızır yardımcınız ola.</p> <p>Destur Yürüyenin işi yürüye! Canlar hizmetine vara!</p> <p>Dil bizden, nefes Pir'den ola! Hü Gerçeğin demine. Aşk ile!</p> <p>Hizmet sahipleri ellerine/meydana niyaz edip hizmetlerinin başına giderler.</p>	
10 Süpürgeci/M eydancı / Ferraş	<p>Süpürge(car) çalınır, hizmet Gülbengi verilir.</p> <p>Gözcü hü erenler Süpürge hizmeti geliyor. (1 kadın 1 erkek) meydana gelip, 5 adım atarak, meydana süpürge çalar:</p> <p>T1 = Süpürge Tercümanı:</p> <p>Ak ola, , pak ola, , arı ola, , duru ola,</p> <p>Cem erenlerinin gül cemaline aşk ola.</p> <p>Sonra süpürge koltukları altında dara durup, şu tercümanı okurlar.</p> <p>...</p> <p>Bismi Şah</p> <p>Güruhu Naciyeden geldik,</p> <p>Kırklar meydanını, Sildik süpürdük.</p>	

	<p><i>Meydanımız temiz ola, Erkânımız temiz ola, Yolumuz temiz ola, Yuvamız temiz ola, Doğamız temiz ola, Dünyamız Temiz ola, Düşüncemiz temiz ola, Özümüz temiz ola, Bilimle sevgiyle dola. Pirler A'limler yardımcı ola. Hü dost</i></p> <p><u>G5 = PİR Süpürge gülbenği.</u> <i>Bismi Şah, Ya HAK, ya Hızır. Hak erenler aklık ile paklık ile el emeği gönül nuru ile Cümle canları beraber aydınlık eyleye. Car çalan ellere, dar çeken dizlere, Hak diyen, gerçeği söyleyen dillere, Ağrı, acı zeval, kötülük vermeye. Hızır yoldaşın, Kadıncık Ana haldaşın ola. Yolun aydınlık, meydanınız pak ola. Erenler ceminde muhabbetiniz daim ola. Dil bizden, nutuk Hünkâr'dan ola. Hü gerçeğin demine.</i></p> <p>Gülbenkten sonra hizmet sahipleri niyazlarını edip yerlerine geçerler.</p>
<p>11 Meydan postu</p> <p>Meydancı / Veya rehber</p>	<p>Meydan Postu serilir, <u>Meydancı Rehber / (gözcü ile)</u> 4 köşesinden katlı meydan postunu kollarının üzerine alıp “ Hü erenler! Post hizmeti geliyor...” diye üç adım atarak meydanın ortasına gelip, yere diz üstü oturup, “Desturu Pir” deyip: Postu 4 köşesini birer birer açıp, her köşesine ve en son ortasına niyaz ederek sererek tercümanını okur, ayağa kalkıp Pirden gülbangini alır, posta niyaz edip yerine oturur.</p> <p><u>T2 = Post tercümanı</u> <i>“Desturu Pir! Hava aşkına Ateş Aşkına Su Aşkına Toprak aşkına Hak Hakikatin Cemi Cümle canlıların gül cemaline aşk ola.</i></p> <p><u>G6 PİR Meydan postu Gülbengi</u> <i>Bismi şah Ya hak. Bu post 3'lerin 5'lerin 7'lerin 40'ların, 72 millete aynı nazarla bakan Kendine reva görmediğini başkasına görmeyen Zalimin zulmüne boyun eğmeyen Direnen Derisi yüzülen Nesimilerin potudur.</i></p> <p><i>Bu post masumların mazlumların Haksızlığa başkaldıran, Enel hak darında, insanlık yoluna serini veren Hallacı Mansurların postudur.</i></p> <p><i>Özünüzü sözünüzü bir eyleyin. Ol söz vermeyin, deriniz yüzülse de Doğru bildiğinizden dönmeyin. Hizmetleriniz kabul muratlarınız hâsıl ola Hak dilde dileğinizi gönülde muradınızı vere. Cem birliğine, Bilimin sevginin keremine, Hü gerçeğin demine.</i></p>

	<p><u>Meydan Post Nefesi</u></p> <p><i>Canım erenlere kurban Serim meydanda, meydanda İkrarım ezelden kaim Canım meydanda, meydanda</i></p> <p><i>Yanarım yoktur dumanım Gönlümde yoktur gumanım Al malım başışla canım Varım meydanda, meydanda</i></p> <p><i>Kellem koltuğuma aldım Kan ettim kapına geldim Ettiğime pişman oldum Darım meydanda, meydanda</i></p> <p><i>Cahil rakiplerden kaçın Tartıp ölçüp, bir kez biçin Ben bülbülüm bir gül için Zarım meydanda, meydanda</i></p> <p><i>Gerçek olan olur gani Gani olan olur veli Nesimi'yem yüzün beni Derim meydanda, meydanda</i></p> <p>(Meydan postu Cemlerde hizmetlerin yürütülmesi semah, dara durma vs. açısında bir çekim makam noktasıdır. Bu nokta sembolik olarak, dersi yüzülen Nesimi pirimiz adına bir post veya 72 cm büyüklüğünde bir dokuma çul veya doğal motiflerle işlenmiş kalın bir bez, deri post olabilir. (Postu kimse çiğneyemez ve posta arkasını dönmez.)</p>
<p>12 Çerağcı</p> <p>1 veya 5 büyük mum, uzun çakmak</p>	<p>Çerağcı “delil” tercümanı okuyup delili (mum) uyandırır Pirden hizmet gülbangini alır.</p> <p>Delil Alevilikte tüm varlığı devri daim ettiren “şahı merdan” enerjik güç ve aynı zamanda bilim ve aydınlanmanın, kâmilî insan olmanın hakkın hakikatin sembolüdür. Yoktan hiçbir şey var olmaz, Var olanda yok edilemez. Her şey devri daim eder. Bu nedenle delil yakmak söndürmek değil, delili uyandırmak ve dinlendirmek “Sır etmek” denilir. Delil uyarılmadan hiçbir cem yürütülmez. Cemlerde varlığın, 5 ana unsurun, hava ateş su toprak ve canlılar temsilen, 4 kapıda can, 5 unsur aşkına 5 mum/delil uyandırılır. (Yoksa varlığın birliği aşkına 1 tek mum delil uyarılır.) Uyarılan delil mumun; üstü hava/yel, ışık alevi ateş, eriyen yeri su, gövdesi toprak cevheri, delili uyaran el 5 parmak, el emek hakkın kudret elini temsil eder.</p> <p>Pir; “Delilimizi uyaralım” der. Çerağcı (gözcü ile birlikte), elinde bir tepside 5 mum ile 5 adım atarak;</p> <p><u>T3 = Delil Tercümanı:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hü Nefsi Şerrini atıp, şerlerden kurtulan, HAVA ehli, Şeri-At erenleri. 2. Hü Bilim sevgi ile kadim bu yana aşk ATEŞ'ine yanan TariKat erenleri. 3. Hü Girdiği her boşluğu doldurup, dengede duran SU Marifet erenleri. 4. Hü Enel HAK Geçelerin DEM'ine Turap olan TOPRAK HakiKat erenleri. 5. Hü Cemehli cevher, börtü böcek, can canan, Hakkın kudret EL'i aşkına. <p>Meydan postunun yanına diz çöküp, Çerağı koyup bir çakmakla teker teker uyandırır.</p> <p><i>“İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır, Düşünce karanlığına ışık tutanlara ne mutlu” Uyansın çerağımız bilim sevgi barış adalet için Uyansın çerağımız sömürsüz savaşız bir dünya için. Uyansın çerağımız yanan yakılan canlarımız için Uyansın çerağımız eşitlik özgürlük kardeşlik için Uyansın çerağımız aydınlık gelecek güzel günler için</i></p>

	<p><i>Çeragı Ruşen Gezen dervişan zuhru insan Hikmeti piran Piri Qrosan Şahı Merdan Şad olsun meydan.</i></p> <p>Çeragın sağ soluna niyaz edip ayağa kalkar.</p> <p><u>G7 PİR Delil Gülbengi</u> <i>B'ismi şah, ya Kak.</i> <i>Aksamlar hayrola hayırlar fet ola, şerler defola.</i> <i>Karanlıklar mat ola, Canlar abat ola. Gönüller şad ola.</i> <i>Bilim yolumuz aydınlata.</i> <i>Yanan ocaklarımız sönmeye.</i> <i>Gül yüzleriniz karanlık görmeye</i> <i>Hak kimseye evlat acısı vermeye.</i> <i>Birliğimiz dirliğimiz daim ola.</i> <i>Delilimiz insanlık yolunu aydınlata.</i> <i>Hizmetlerimiz Hak defterine kayıt ola!</i> <i>Hak erenle dilde dileklerinizi</i> <i>Gönülde muratlarınızı vere.</i> <i>Hü gerçeklerin demine.</i></p>	
	<p><u>Zakirler Delil Nefesi</u></p> <p><i>Kudret kandilinde küllü varında Ol Hüda Şahı-Ra yaktı delili Kırklar meclisinde ulu divanda Kırklar bir olup yaktı delili</i></p> <p><i>Yaktılar delili nur doldu meydan Okundu deyişler, al ilim irfan Arınsın gönüller kalmasın güman Âşıklar sadıklar yaktı delili</i></p> <p><i>Delilin Işkıyla erkân kurdular Sorgular sordular, görgü gördüler Semaha kalkıp Hakka vardılar Turnayı anka yakıtı delili</i></p>	<p><i>Talip olan bilim yoluna girmeli Ehli Hava Ateş Su Turap olmalı Hakkı özde bilip şule vermeli Kudret Ana yaktı delili</i></p> <p><i>Erenler bu yolda oldular delil Evvel özün tanı kendi kendin bil Delile gidilen yol karanlık değil Hacem Beştaş yaktı delili</i></p> <p><i>Deliler yanar meydan aydınlanır Çekilir gülbekler cem birlenir Erkânın sonunda delil sırlanır A'li mi Evliya yaktı delili.</i></p>
	<p>“Yaktı delili” nakaratı ikinci söyleyişte “Kurdu bu yolu” ve üçüncü söyleyişte “Kabul eylesin” denilerek üç defa söylenmektedir.</p> <p>PİR darda durmakta olan çerağcıya ve deyiş söyleyen Zakirlere (Zakir dara kalkar sazına niyaz eder)</p> <p><u>G8 PİR Zakirlere Gülbengi</u> <i>Desturu Pir, Bismi şah ya hak.</i> <i>Teliniz gül, diliniz bülbül ola.</i> <i>Nefesleriniz hak nefesi ola.</i> <i>Elinde sazın üç tel bir tahta,</i> <i>Boyun eğmedi ne taca ne tahta.</i> <i>Nesimi Yunus Pir Sultanların.</i> <i>Adını andığınız âşıkların sadıkların</i> <i>Himmeti üzerinizde hazır ne nazır ola.</i> <i>Hizmetiniz kabul ola, muratlarınız hasıl ola.</i> <i>Hak dilde dileğini, gönülde muradını vere.</i> <i>Dil bizden, nefes pirden ola,</i> <i>Hü geçeğin demine.</i></p>	
13 İznikçi / Tezekar	<p>Tezekâr (İbrikar) El suyu hizmeti. Bir kadın ve erkek hizmet sahipleri, önce erkek, kadının eline birkaç damla su döker ve siler, ardından kadın erkeğin ve ikisi sembolik olarak sırada oturan 12 kişinin eline birkaç damla su döküp havlu ile silerler. Dara durup pirden, hizmet dualarını alırlar. Bir doğa inanç öğretisi olan Alevilikte, canlıların varlık ve yaşamını sürdürebilmesi için zorunlu olan, 4</p>	

<p>Temizlikçi (El Suyu)</p> <p>(Sürahi leğen havlu)</p>	<p>ana unsurdan biri olan SU kuşanır. Havamızı Suyumuzu toprağımızı temiz tutmalıyız ki canlılar sağlıklı yaşayıp gelişsin. Su Alevilikte 3'cü marifet kapısının sembolüdür. Suyun marifetlerinden birisi, girdiği her boşluğu doldurup dengede durmasıdır. Arifler su gibi hem arı hem arıttıcıdır, girdikleri her gönlü doldurur tam eder. Bir şişenin içine pislik doldur ağzını kapat deryaya at, bin yıl çalkalansa içi yine pistir. Su kutsanırken hem dış çevre hem iç gönül bilgi temizliğinin, doğal su kaynaklarının korunmasının vs. önemleri vurgulanır.</p> <p>Gözcü "Hü... Erenler. Hak hizmeti geliyor..." diye Kadın erkek İki canla, Erkek elinde su dolu sürahi (ibrik) ve omuzunda bir havlu, Kadın elinde bir leğen ile meydana gelirler, "Hû erenler" diyerek meydana karşılıklı diz çökerler. Kadın leğeni yere koyarlar. Önce erkek kadının eline, "Bir damladan olduk hak, Elimizi yüzümüzü Özümüzü eyleyelim pak". 3 damla su döker ve omuzundaki havlu ile siler ve havluyu kadının omuzuna koyar. Sonra Kadın sürahiye eline alıp erkeğin eline 3 damla su döker ve havlu ile kurular.</p> <p>Sonra ayağa kalkıp sırayla, erkek sol elinde sürahi sağ elinde leğen ile 12 hizmet sahiplerinin el/parmaklarına birer damla su döker, diğeri de arkadan havlu ile kurularak gelir. <i>(Kurulayan kişi havluyu dört parmağı görünmeyecek şekilde akta başparmak üste tutar, elleri (2 işaret parmağı) kurulacak olan kişi 2 parmağını birleştirip uzatır, kurulayıcı, alttan havluyu üste doğru birleştirip çeker ve her ikisi başparmaklarını çeneye götürerek niyaz eder.)</i></p> <p>Ve cümle canların aşkına diye cemde olan 2 küçük çocuğun eline su döküp silip meydana dara dururlar.</p> <p><u>T4 = El suyu Tercümanı.</u> Destur Pirim! Arifler hem arı, hem arıttıcıdır. Aşk deryasında eyledik çark İlmi deryasında yunduk arındık olduk pak Cümle canlara el yüz göz gönül Akıl fikir temizliği, açıklığı vere. Hü gerçek erenlerin demine. Nefes pirimdedir.</p> <p><u>G9 PİR El suyu Gülbengi</u> Bismi şah Ya hak. Manası marifet sırrı hakikat. Hepimiz bir damla sudan olduk hak. Hayatı var eden damlanın aşkına, Damlanız çağlaya gönül deryasına dola. Her işini temiz ola, dengede dura. Mevla'm hiçbir canı susuz bırakmaya. Hizmetleriniz kabul, muratlar hâsıl ola. Hak dilde dileklerinizi Gönülde muratlarını vere. Su döken ellere, Hak diyen dillere Dar çeken dizlere ağrı, acı gelmeye. Hizmetleriniz hak defterine kayıt ola. Dil bizden, nefes pirden ola. Hü gerçeğin demine.</p> <p>Gülbenkten sonra hizmet sahipleri niyazlarını edip yerlerine geçerler.</p> <p>...</p> <p>Adem Vardır Cismi Semiz Abdes Alır Olmaz Temiz Halkı Dahleylemek Nemiz Bilcümle Vebal Bizdedir</p> <p>...</p> <p>Telli sazdır bunun adı Ne ayet bilir ne kadı Bunu çalan anlar kendi Şeytan bunun neresinde</p>
<p>14 Lokmacı/</p>	<p>Alevilikte Lokma "Doğa Anamızın" hakkın bize sunduğu nimetlerdir ve Lokma bu nimetleri kendi eli, el emeği alın teri ile kazanıp pişirip getirip rızalıkla paylaşma, dayanışma kültürünün sembolüdür. Ceme gelen canlar rızalık lokmaları ile gelirler ceme girişte gülbangini alırlar. Ayrıca, belirli bir niyet</p>

adak veya İkrar Görgü "yoldaşlık" ceminde ilgili kişiler cem erenlerine "lokma" yemek sunar. Gelen ve/ya pişirilen lokmalar (küçük meyve parçaları üzüm ve/ya kuşbaşı lokma et) tadımlık olarak birkaç tepsiye konur, (üzerine diş çöpü takılır). Lokma verenler ellerinde lokma tepsi, hizmet sahibi "lokmacı" ve gözcü ile birlikte;
Gözcü "Hayır himmet Pîrim!" Hü erenler lokma hizmeti geliyor, der. Birlikte **meydana gelip dara dururlar**

T5 = Lokmacı Tercümanı.

"Hü erenler!

**Evvel Hak diyelim,
Kadim Hak diyelim.
Geldi HAK Rıza lokması,
Ya Şah diyelim,
Şah versin biz yiyelim,
Demine hü diyelim,
Nefes pîrdedir."**

G10 PİR Lokma Gülbengi

**Bismi şah ya hak.
Hak, gökten hayırlı rahmetler,
Yerden hayırlı bereket kısmet nasip eylesin.
Kazanıp var eden elleri,
Pişirip soframıza getireni
Bulunup soframızda oturanı.
Hak saklasın Hızır beklesin.
Artsın eksilmesin eşitçe paylaşılın
Açlık insanlığa nasip olmasın
Halkımız üretsin yesin ve yedirsün
Lokmalarınız karışsın katar olsun
Bir lokmanız bin derde derman olsun
Yolunuz hak erenlerinin yolu olsun
Gönlünüz insan sevgisiyle dolsun
Kazancınız bol sofranız dolu olsun
Yiyene yedirene aşk olsun
Kul hakkı yemek bizlere nasip olmasın
Hakka yürüyen canlarımıza rahmet olsun
Lokmalarınız Kabul muratlarınız hasıl olsun.
Lokma hakkına evliya keremine
Cömertler cemine.
Hü gerçeğin demine.**

Lokmacılar lokmaları dağıtmaya başlarlar. Destursuz lokma yiyen olursa, Gözcü tarafından meydana çağırılıp derneğe (örnek) 50 Lira/Euro verme cezası kestirilir (Bazı canlar bunu bir sonraki cemde lokma vermeye katılmak için bilerek gönüllü yapar).

Pir, lokmaların yenmesi için destur verir:

" Bismi Şah...

**Lokma hakkına, evliya keremine,
Gerçekler demine, destur-u pir izniyle
Yürüyenin devranı,
Yiyenin lokması yürüsün. Gerçeğe hü..."**

Zakirler Lokma paylaşım ile ilgili bir deyiş okur...

(Geleneksel kurban deyişleri değil Kurban kesimini, bayramını vs. Yeni yol erkânından kaldırıyoruz.)

ZAKİRLER Lokma Nefesi

**Güzel aşk cevrimizi
Çekemezsin demedim mi?
Bu bir rıza lokmasıdır
Yiyemezsin demedim mi?**

	<p><i>Yemeyenler kalır naçar Gözlerinden kanlar saçar Bu bir demdir gelir geçer Duyamazsın demedim mi?</i></p> <p><i>Bak şu aşkın haline Ne gelse söyler diline Can ü başı Hak yoluna Koyamazsın demedim mi?</i></p> <p><i>Âşıklar harabat olur Hak yanında hüremet bulur Muhabbet baldan tatlı olur Doyamazsın demedim mi?</i></p> <p><i>Duralım Mansur Darına Çıkalım meydan yerine Küfrümüz iman yerine Sayamazsın demedim mi?</i></p> <p><i>Pir Sultan'ım der Şah'ımız Hakk'a ulaşır semahımız İnsanlık yolu katarımız Uyamazsın demedim mi?</i></p>
15 Mola Gözcü	<p>Pir; Gerekirse kısa bir 10-15 dakika "Seyran" dinlenme arası ihtiyaç molası verir. Pir, "Dâr çeken didar göre, erenler sefaya ere, gerçeğe hü..." "Eşik, beşik yoklayana" destur verir. Mola bitince Peyik haberci, gözcü cem birleniyor diye canları içeri çağırır. Peyik haberci, gözcü (ve isteyen canlar) Dara durur.</p> <p><u>T6 = Peyik ve Gözcü Seyran tercümanı:</u> <i>Uzak gittik yakın geldik, Cümle kusurumuzu özümüzde bildik. Kem bizden kerem erenlerden. Eksik bizden tamam erenlerden. Ya Hak dedik Erenlerin darına durduk.</i></p> <p><i>PİR: Ne gördünüz nereden gelirsiniz. "Hak gördük, haktan geliriz erenler"</i></p> <p><i>G12 PİR: Seyran gülbenği</i> <i>Desturu pir. Bismi şah ya hak.</i> <i>Hak gören gözler yâd olmaya</i> <i>Darınız dar gördüğünüz didar ola.</i> <i>Seyranlarınız sefa ola</i> <i>Hak sefanızı daim eyleye</i> <i>Kırkların aşkına hizmetinizden şefaata bulasınız.</i> <i>HAK dilde dileklerinizi gönülde muratlarınızı vere.</i> <i>Hü gerçeğin demine.</i> Cemin "ana erkân" bölümüne geçilir.</p>
16 CEM ERKÂNI	<p>Geleneksel olarak bugüne kadar Alevilikte en az 21 değişik isim altında cem yapıldığını görüyoruz. Bunların çoğu Aleviliği İslam'a asimile etmekten başka hiçbir fonksiyonu yoktur. Bundan sonra alttaki 6 isim altında 12 hizmetin sergilendiği cem erkânı yürütülmesini öneriyoruz. Alevilikte dardan indirme 40 erkânı/can lokması, Nikâh erkânı, Nevroz kutlaması, diğer özel günler olarak yapılmalıdır. (Bayram cemi, Kerbela 12 imam cemi, baş okutma, düğün sünnet cemi vs. tamamen kaldırılmalıdır. Hangi cem erkânı yapılırsa yapılsın en önemlisi, tüm cem erkânlarından (Allah Muhammed Ali 12 imam ehlibeyt Kerbela imam Hüseyin vs. gibi (Şii) İslami söylem ve eylemler Alevi öğretisinin özü ile çelişkilidir bunlar artık kullanılmamalıdır. Gerisi Aleviliğe şu veya bu şekilde uyar.)</p> <p><i>Bektaşî Erenlerine sormuşlar;</i></p>

<p>“Yahudileri havrası, Hıristiyanların Kilisesi, Müslümanların Camisi vs. var, Peki, Siz Alevi-Bektaşî-Kızılbaşların neyi var. Erenler cevap vermiş; “Onların (semavi dinlerin) dışında ne varsa hepsi bizim”.</p> <p><i>Aslında iş bu kadar basit. Semavi dinlerin dışında, olan söylem ve eylemlerin, hepsi şu veya bu şekilde Alevi yol erkânına uyar. Fakat semavi din (İslam vs.) Alevi yol erkânına asla uymaz.</i></p> <p>YENİ ALEVİ CEM ERKÂNLARI</p> <p>1 Öğreti Cemi. 2 Yoldaşlık Cemi. 3 Görgü Cemi. 4 Muhabbet cemi. 5 Hızır lokma Cemi. 6 Doğa Cemi</p>

1 Öğreti Cemi, Erkânı

<p>1 Öğreti Cemi, Erkânı</p>	<p>Alevilik sonuçta bir ÖĞRETİDİR, bu yolda, bilerek sevmek, sevdiği için yola baş koymaktır. Bu yolda bilim öğreti eğitim her şeyin ÜSTÜNDEDİR. Bu nedenle Yeni yol erkânda BİRİNCİL sırada olan ÖĞRETİ CEMİDİR cemidir. Bunun önemi hakkında binlerce sayfa yazı yazabiliriz. Fakat bir söyledi Pir söyledi; “Bilimden gidilmeyen yolu sonu karanlıktır” diyen Pirlerimiz Hünkâr Bektaşî Veli, bunu 1 cümlede özetlemiştir. Benzeri veya daha ileri güzel bir söylemde bulunan varsa nerede hangi ırk milletten her kim olursa olsun onlarda bizim pirimizdir.</p> <p>Öğreti cemi, Alevi yol Cem erkânını; çocuklara, gençlere, yetişkinlere veya Aleviliği Alevi olmayıp tanıyıp öğrenmek tanıtmak isteyenlere (tanıtım) öğretim amaçlı yapılan cemlerdir.</p> <ol style="list-style-type: none"> Çocuklara Cem. 5-15 yaş arası çocuklara ailelerin isteğine bağlı olarak, onların anlayabileceği bir dille, pedagojik eğitimi olan öğretmen veya Pirlere tarafından, kısa kısa bölümler halinde, Alevi kurumlarında veya resmi okullarda (genel inanç tanıtım derslerinde), diplomalı Alevi öğretmeni/pirleri tarafından verilir. Bilim barış sevgi eşitlik paylaşım doğa sevgisi, hak, haksızlık, lokma saz semah vs. Cemlerdeki 12 hizmetin öz anlamı çocukların anlayabileceği şekilde yaş seviyesine göre somut örnek uygulama ile anlatılır. Bununla ilgili (Avrupa’da) bazı Alevi kurumlarımız ders programları hazırlamıştır bunlar, (Şii İslami unsurlar çıkarılarak) bu müfredatlar örnek alınabilir. Bu konuda çocuklara yönelik yeni ders programları çıkarılması gerekir. İleride bu konuda da öneriler sunacağız. Gençlik Cemi; 15-30 yaş arası gençlik cemleri: Burada yine bir pedagojik eğitimi olan Alevi öğretmeni veya Piri bütün cem erkânlarını birkaç gençlik ceminde geçlerin anlayacağı dilde anlatır. Her erkân söylem vs. neden ne için yapılıyor. Bu sorulara cevap verilir. Temel bilgiler verildikten sonra, Cemde tüm 12 hizmeti gençler kendisi yürütür, Öğretmen pir yardımcı danışman rehber olur. Yetişkinlere Öğreti cemi: Genel olarak Alevi bir ana babadan doğan kendini Alevi ve hatta Alevilikle ilgili hiçbir şey okumamış bilmemesine doğru dürüst bir ceme katılamamasına rağmen bu konuda kendini A’lim görüyor. Alevilerin %70 belki daha fazla Aleviliğin ne olduğunu bilmeden körü körüne inanıyor. Tüm Alevi canların yeni erkânname doğrultusunda yapılacak eğitim öğreti cemlerine katılıp, Yol öğreti inancın özünü kavrayıp “bilerek” sevip yola baş koymasında yetişkinlere yönelik öğreti cemleri yapılmalıdır. Bu cemlerde tüm cem erkânları sırayla ele alınır, Cemin her adımında canlar hiç çekinmeden neden niçin soru sorup cevap alarak bir öğreti eğitim yapılır. Burada gelen sorular yol erkânımızın da daha somut güncellenmesine katkı sunacaktır. Tanıtım Cemi: Yerli yabancı Alevi olmayan kişiler veya kurumlar Alevilik ve CEM erkânı konusunda bilgi edinmek, Aleviliği tanımak tanıtmak dolayısı ile öğrenmek (TV vs. çekimi yapmak isteyebilir). Bu Aleviliğin dünya hakları nazarında saygınlık, meşrutiyet kazanması vs. açısından çok önemlidir. Gelen istek talebe göre bu cemlerde Aleviliğin öz temel değerleri kısa uzun isteğe göre bir tanıtım cemi ile sergilenir. <p>Öğreti cemlerinde, (bu yeni) Alevi cem erkânlarında olanların, tümü, alıcıların anlayabileceği bir dil, seviye şekil ve oranda sunulur. Öğreti cemlerinde herkes, cemin her aşamasında, neden niçin niye</p>
-------------------------------------	--

nasıl ne zaman kim vs. her türlü “N” sorusunu, diline susturucu takmadan sorabilir. Bu yolda “Sorgulamayan cahil Sorgulatmayan Canidir.” Hak erenler bildiğinin A’limi bilmediğinin talibidir... Bu yolda yürüyenler, Her türlü eleştiri öneri yeniliğe, gerekirse yol erkânı yenilemeye açıktır.

2 Yoldaşlık Cemi, Erkânı

2 Yoldaşlık Cemi, Erkânı	<p>Geleneksel olarak 18 yaşına girip reşit olanlar, evli iseler eşleri veya onların rızalığı ile Alevi inanç öğretisi yoluna girmek için (ben bu yol inancı öğretiyi benimsiyorum bu doğrultuda yaşayacağım) anlamında “ikrar cemine girip” yola ikrar veriler ve Yola ikrar verenler, aynı aileden ve aynı meslekten olmayan bir aileyi musahiplik ceminde kendilerine yol kardeşi “Musahip” yoldaş seçerler. Bunlar birbirine bağlıdır bu nedenle bu 2 erkânı “Yoldaşlık Cem erkânı” olarak birleştirdik.</p> <p>Cemde yukarıdaki 12 hizmetler sırası ile yapılır. ERKÂN bölümüne gelince, Alevi yoluna yeni girene ikrar vermek isteyen veya somut bir Alevi aile ile musahip (yoldaş) olmak isteyen canlara alttaki Yoldaşlık cemi erkânı uygulanır.</p> <p>(Alevi yolunu Yoldaş olacak olan ilgili can/lara yolun öğretinin gerekli TÜM bilgileri gerekirse 1 yıl boyu verilir. Kişi kendi bilerek severek yola yoldaş olmayı gönül rızası ile kendi istediğinde, Yoldaşlık cem erkânı yapılır)</p> <p>.....</p> <p>Rehber /Gözcü ile birlikte; Alevi yoluna girecek yoldaş olacak can/ların, boyunlarında 1,5 cm uzunluğunda kırmızı bir tülbent (şerit) takılı şekilde meydana yürür;</p> <p><u>T7 = Rehber Yoldaşlık tercümanı:</u> “Hü cemi cümle can, cem erenleri: Hava, Ateş, Su, Toprakdan devri daim, Can Canan olan, Bilim sevgi Kâmilî İnsanlık yoluna Yoldaş olmak isteyen canlarımız var ”” diye meydana gelip dara durular.</p> <p><u>G13 PİR yoldaşlık gülbenği 1</u></p> <p><i>Hü gerçeğin demine erenler.</i> <i>Bu yol; gelme, gelme, dönme, dönme</i> <i>Geri dönüşü olmayan kapıdır.</i> <i>Gelenin malı, canı, bu yola fedadır.</i> <i>Ol söz verme, Öl sözünden dönme.</i> <i>Bu yola yoldaş olanların, biri kırk, kırkı birdir.</i> <i>Yârin yanağından gayri her şeyleri ortaktır.</i> <i>Bu yol kıldan ince kılıçtan keskin,</i> <i>Ateşten gömlek, demirden leblebidir.</i> <i>Giyebilirsiniz, yiyebilirsiniz gelin beri.</i> <i>Elinize dilinize Belinize sahip olacaksınız,</i> <i>Börtü böcek tüm canları insanlar bir, eşit can görecekseniz</i> <i>Kendinize reva görmediğinizi başkasına görmeyecekseniz.</i> <i>Aşınıza işinize eşinize Yaren yoldaşınıza sadık olamaya</i> <i>Aşk ile can cana evet diyorsanız gelin.</i> <i>Bugün hazır değilseniz çıkın dışarı, düşünün.</i> <i>Kâmilî insanlık yoluna Yoldaş olmaya.</i> <i>Hazır olduğunda gelin.</i></p> <p>Rehber gözcü ve Yol yoldaş olmak isteyenler, cem salonunda dışarı çıkar. Görüşür danışır, Talip yola yoldaş olmaya kendini hazır görüyorsa, tekrar içeri girerler.</p> <p><u>T8 = Talip ikrarnamesi</u> <i>Yol'a yoldaş olmaya meydana geldik erenler.</i> <i>Elimize dilimize belimize sahibiz</i> <i>Kâmilî insanlık yoluna talibiz</i> <i>Olsun cemi cümle canlar şahidimiz.</i></p> <p><u>G14 PİR: yoldaşlık rızalık sorqusu</u></p>
---------------------------------	---

*Hü erenler duydunuz işittiniz, hepiniz dilli başlısınız.
İkrar verip yola girmek üzere meydana gelen bu canların
Yola girmesini uygun görüyor musunuz?
Yola girmelerine mâni olacak bir kusurları,
Alacağınız vereceğiniz bir isteğiniz varsa,
Dile gelin bile gelin meydana çıkın hakkınızı talep edin.*

...

*Erenler yola yoldaş olmak isteyen
Bu canlardan hoşnut ve razımsınız.*

Razıyız.

Razımsınız.

Razıyız.

*Sizleri hazır cem erenlerine sorduk
Her halinize hoşnut rızalık verdiler
El gövdede kaşınan yeri bilir.
Siz kendinizi nasıl bilirsiniz Özünüzü yoklayın.*

*Döktüğünüzü doldurmaya
Ağlattığınızı güldürmeye
Küskün olduğunuzla barışmaya
Yıktığınızı kaldırmaya var mısınız?*

Aşk-ı rıza ile varız erenler.

*Yol yoldaşız yürünmez.
İstersen dilediğin canlardan birini kendine kefil musahip seçebilirsin.
Hangi canı istiyorsan git onlara niyaz eyleyin, meydana gelin.
Veya Buradaki cümle canlar yaren yoldaşımız diye meydana niyaz eyleyin.*

*Somut bir yoldaş seçti ise onlarla (yoksa yalnız) posta niyaz edip darda durur.
Edep erkân marifet hü. Bütün canlar ayağa kalkıp dara durur.*

*Elinize dilinize belinize
Aşınıza işinize eşinize
Yaren yoldaşınıza sadık kalacağınıza,
Kendinize reva görmediğinizi
Başkasına görmeyeceğinize.
Hakkınıza razı olup, herkesin hakkını da
Görüp gözetleyeceğinize.
Ezilenden mazlumdan yana olup
Haksızlığa karşı duracağınıza
Söz veriyor musunuz ?*

Aşk ile veriyoruz erenler.

*Burada olmayıp başka bir zaman ve yerde
Bir can sizden davacı olup hak talep ederse
Haktan kaçmayacağınıza, söz mü?*

Aşk söz erenler.

*Bu ahdi ikrarı bozmayacağınıza
3'ler 5'ler 7'ler 40'lar Erenler evliyalır
Cemi cümle canlar şahit olsun mu?*

Olsun...

"El ele, el hakka, buraya gelin"

*Yola yoldaş olan (ikrar veren musahip) olan canlar, ikişer ikişer
Sağ/sol el başparmaklarını birbirine takıp Pirin Huzuruna giderler.*

*Pir bir eliyle taliplerin başparmaklarından tutar diğer eli ile.
Taliplerin omuzlarına el pençe koyar.*

*Eli erde yüzü yerde
Özü Mansur darında
Kâmilî insanlık yolunda.
Erenler meydanında Pir divanında
4 kapı 40 makamda kırlar ceminde
Kavli kararınız kaim ve daim ola.
Hak sizleri bu ikrarınızdan
Yolunuzdan yoldaşınızdan ayırmaya.*

*Bismi Şah, Ya hak
Niyaz haktır âdeme
Seyrangahız âleme
El ele dedik geldik bu deme.
Hal erenler halidir
Yol erenler yoludur.
El bizden pençe Pirimiz
Hünkâr Bektaş Veli'den ola.
Hak dilde dileklerinizi
Gönülde muratlarınızı vere.
Hü gerçeğin demine.*

Pirler taliplerin boynunda asılı olan tıgbentlerini alıp taliplerin beline bağlarlar ve yeni talip yoldaşlara birer dem/dolu/bade sunar.

(Tıgbent bu yolda dara çekilip asılmaya razıyım). Ve ikrarıma yoluma bağlıyım anlamındadır.)
Canlar Pirlere ve “**Cemi cümle canların aşına**” diye badelerini içip, meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

ZAKİRLER ikrar ve musahip yoldaşlık üzerine nefes söyler.

*Bir Kere Uğradım Hakkın Cemine
Her Can Bencileyin Dara Çekildi
Canlar Elin Sundu Aşkın Demine
İkrarda Mest Olan Pire Çekildi*

*Müşahib Olanlar Başa Geçtiler
Anda Hakkın Kitabını Açtılar
Hakkın Dolusunu Dört Can İçtiler
Aşkın Bülbülleri Pire Çekildi*

*Bize Bade Geldi İçip Mest Olduk
Kendimizden Geçip Pervane Döndük
Âşık Söyle Deyip Tutuşup Yandık
Yanmış Sinelerim Nara Çekildi*

...

*Tabiata Veysel Âşık
Topraktan Olduk Kardeşik
Aynı Yolcuyuz Yoldaşık
Sen Yolcusun Ben Bacmıyım*

...

*Har içinde biten gonca güle minnet eylemem
Arabiye farisiyi bilmem, dile minnet eylemem
Sıratım üzre müstakim gözettim rahimi
Zalimin talim ettiği yola minnet eylemem*

...

*Böyle İkrar İlen Böyle Yolunan
Mihnetli Yar Bana Lazım Değilsen
Deli Gönül Sevmiş Vaz Gelmek Olmaz*

	<p><i>Cefalı Yar Bana Lazım Değilsen Deli Gönül Sevmiş Vaz Gelmek Olmaz</i></p> <p>...</p> <p><i>Pir Sultan Abdal'ım Farz Eylesinler Yola Gelmeyenden Edilmez Minnet Cümlenin Muradı Dünyada Cennet Söyle Canım Söyle Dinlesin Canlar</i></p> <p>...</p> <p><i>İkilik Kinini İçimden Atıp Özde Ben Bir İnsan Olmaya Geldim Taht Kuralı Ariflerin Gönüne Sözde Ben Bir İnsan Olmaya Geldim Serimi Meydana Koymaya Geldim</i></p> <p>Pir; Gerekirse "Dâr çeken didar göre, erenler sefaya ere, gerçeğe hü..." Diye kısa, 10-15 dakika "Seyran" dinlenme arası eşik beşik yoklama ihtiyaç molası verebilir. (Bundan sonra erkân Sakka/dolu, Semah ve lokma hizmeti ile devam eder.)</p>
--	--

3 Görgü Cemi, Erkânı

<p>3 Görgü Cemi, Erkânı</p>	<p>Canların yılda 1 defa özünü dara çekip sorgu görgüden geçtiği aklandığı, ikrarını yola yoldaşlığını tazelediği cemlerdir. 5-6 aile gruplar halinde ay ayrı günlerde görgü cemine katılıp lokma vererek görgüden geçer. Veya bir dernekte (mahalle köyde) herkes lokmaya eşit katkı sunup, her aileden bir kişi (veya musahibi) Aileyi temsilen görgüye çıkabilir. Bu şekilde tüm canlar bir cemde yıllık görgülerinden geçmiş olurlar.</p> <p>Görgüye çıkarlar; Başı açık, yalın ayak, bellerinde tıgbend kuşağı ile göze batacak bir taktı ve süs olmadan meydana gelip dara dururlar.</p> <p>REHBER, <i>Edep erkân marifete hü der.</i> Ve Görgüden geçecek canlarla birlikte meydana gelip Post önünde dara dururlar.</p> <p><u>T9 REHBER: Görgü tercümanı:</u></p> <p><i>Desturu Pir...</i></p> <p><i>Eli erde yüzü yerde Özü Mansur darında Kâmilî insanlık yolunda. Erenler meydanında Pir divanında Görgüden sorgudan geçmeye Nesimi gibi yüzülmeye Mansur gibi asılmaya Fazlı gibi hançerlenmeye Tüm hata kusurlarımızı elimize aldık Başı açık yalın ayak geldik meydana. Geçtiğimiz 1 yıl içinde; Bizlerden ağrınmış incinmiş olanlar varsa Dile gelsin bile gelsin, meydana gelip Hakkını talep etsin.</i></p> <p><u>G15 PİR Görgü sorğu gülbengi.</u></p> <p><i>Erenler canlar...</i></p> <p><i>Duydunuz işittiniz. Hepiniz dilli başlısınız, Görgüden geçmek üzere meydana gelen bu canların, Ellerinden dillerinden hallerinde Hoşnut ve razı mısınız. Razı olmayan varsa, Dile gelsin bile gelsin Öne meydana gelsin Hakkını talep eylesin</i></p> <p>Pir... Bekler meydana çıkan varsa sorun dinlerin çözüme bağlanır.</p>
------------------------------------	--

Yoksa

Hoşnut ve razımısınız.

Razıyız.

Hoşnut ve razımısınız.

Razıyız.

Aşığa şah dervişe nişan, birbirinize raflığınızı gösterin her iki yanınızdakinin omuzuna niyaz eyleyin.

Sizleri hazır cem erenlerine sorduk

Her halinize hoşnut rızalık verdiler

El gövdede kaşınan yeri bilir.

Siz kendi Özünüzü yoklayın.

Döktüğünüzü doldurmaya

Ağlattığınızı güldürmeye

Küskün olduğunuzla barışmaya

Yıktığınızı kaldırmaya

Razımısınız.

Aşk ile razıyız erenler.

Elinize dilinize belinize

Aşınıza işinize eşinize

Yaren yoldaşınıza sadık kalacağınıza,

Kendinize reva görmediğinizi

Başkasına görmeyeceğinize.

Hakkınıza razı olup, herkesin hakkını da

Görüp gözetleyeceğinize.

Ezilenden mazlumdan yana olup

Haksızlığa karşı duracağınıza Söz mü?

Aşk ile söz erenler

Burada olmayıp başka bir zaman ve yerde

Bir can sizden davacı olup hak talep ederse

Haktan kaçmayacağınıza Söz mü?

Aşk ile söz erenler

Bu ahdi ikrarı bozmayacağınıza

3'ler 5'ler 7'ler 40'lar Erenler evliyalar

Cemi cümle canlar şahit olsun mu?

Olsun.

Darda duranlar birbirlerinin ellerini tutarlar. Baştaki bir eliyle de pirin elini tutar.

Pir baş sıradakinin omuzuna el pençe koyar.

Diğer eş-pir Görqü Gülbengi verir.

Eli erde, yüzü yerde

Özü Mansur darında

Kâmilî insanlık yolunda.

Erenler meydanında Pir divanında

4 kapı 40 makamda kırlar ceminde

Kavli kararınız kaim ve daim ola.

Hak sizleri bu ikrarınızdan

Yolunuzdan yoldaşınızdan ayırmasın.

Bismi Şah, Ya hak

Niyaz haktır âdeme

Seyranayız âleme

**El ele dedik geldik bu deme.
Hal erenler halidir
Yol erenler yoludur.
El bizden pençe Pirimiz
Hünkâr Bektaş Veli'den ola.
Hak dilde dileklerinizi
Gönülde muratlarınızı vere.
Hü gerçeğin demine.**

Canlar meydana niyaz edip yerlerine otururlar.

Pir; Gerekirse **“Dâr çeken didar göre, erenler sefaya ere, gerçeğe hü...”** Diye kısa, 10-15 dakika “Seyran” dinlenme arası eşik beşik yoklama ihtiyaç molası verebilir.

ZAKİRLER: Görgü sorgu etik üzerine nefesler.

*Sakın arınmadan girme bu ceme
İnsana kem gözle bakarsan eğer
Gönül beytullahtır benzer erdeme
Yapılmaz tamiri yıkarsan eğer*

*Eğrilip doğrulup dirsek çürütme
Bilmediğin şeye fikir yürütme
Beş vakit yıkanıp sabun eritme
İçin mundar gibi kokarsan eğer*

*Kin ile garazı salma araya
Rasgele merhemi sarma yaraya
Candan bir dostunu kirli paraya
Nefsini kul edip satarsan eğer*

*Her kişi olmaz sözünün eri
Girdabın çarkına bağlanmaz seri
A'limden erdemi, Cahilden şeri
Bir kefeye koyup tartarsan eğer*

*Sıtkıyla çağırın bulur mevlası
Temizle gönlünden kir ile pası
Helal kazancına haram lokması
Zehir zıkkım olur katarsan eğer*

*Dinle sükûnetle edebin takın
Kaçı kov gıybete zem etme sakın
Bile bile yersen yetimin hakkın
Taş olur midene yutarsan eğer*

*Mahmut Erdal mihnet eylemem cana
Arın divanından, durup divana
İşte o zaman insan derim ben sana
İçinden benliğini atarsan eğer*

....

*Kırkların Cemine girmek istersen
Eline diline beline sahip ol da gel
Hakkın cemali görmek istersen
Eline diline beline sahip ol da gel*

*A'limler analar kurdu bu yolu
Yola hizmet Verdi Bektaşi veli
Halkın huzurunda tartarlar sen
Eline diline beline sahip ol da gel*

Bu yol kıldan ince kılıçtan keskin

	<p><i>Barışır burada dargın ile küskün Suçlu suçun söyler olmadan baskın Eline diline beline sahip ol da gel</i></p> <p><i>Hüseyin Gazi'yim döner semahlar Bir üzümlü tanesini bölüşür kırklar Buraya giremez özü çürükler Eline diline beline sahip ol da gel</i></p> <p>....</p> <p><i>Şah Hatayi yim der özümde Hiç hilef yoktur sözümde Eksiklik kendi özümde Darına durmaya geldim.</i></p> <p>(Bundan sonra erkân Saki sakka/dolu, Semah ve lokma hizmeti ile devam eder.)</p>
--	--

4 Muhabbet Cemi, Erkânı

<p>4 Muhabbet Cemi, Erkânı</p>	<p>İnsan ömrüne birkaç üniversite eğitimi sığdıramaz, fakat bir birimizle muhabbet ettiğimiz tüm ömrümüz boyunca aldığımız eğitim ve deneyimi temel alarak muhabbet ederiz. Bu nedenle Alevilikte; "Muhabbet kâmilî insan olmanın okuludur" denilir. Aslında en önemli olan bu muhabbet cemidir. Toplumda belirli alanlarda bilgi becerisi olan 1-2 can çağrılır, bildiği konularda topluma bilgi vermesi sağlanır. Geleneksel olarak Abdal Musa, Birlik cemi ve yöresel cemler, Alevilikte birlik berberliği rızalık ve paylaşım güncel yaşamsal toplumsal sorun ve konuların işlendiği, insanlık yoluna katkısı olmuş şahsiyetlerin anıldığı anlatıldığı, istenildiği ve ihtiyaç duyulduğunda yapılan, belirli bir konu üzerinde muhabbet edinilen cemlerdir.</p> <p>Muhabbet cemlerinde ikrar görgü vs. olmayacağı için post serilmez. Diğer 12 hizmetlerden örnek "süpürge" "tezzekar" vs. hizmetlerde yapılmayabilir. Fakat delil uyandırılır, saz söz, lokma, dem, semah olabilir.</p> <p>ZAKİRLER: Muhabbet ve bilim öğreti deyiş nefesleri</p> <p><i>Fezali insandır sorarsan eğer Tanışıp anlamak muhabbet değer Dünyanın merkezi insanmış meğer Bil dedik söz oldu dinle bahtiyar</i></p> <p>...</p> <p><i>Erkek dışı sorulmaz, muhabbetin dilinde Hakkın yarattığı her şey yerli yerinde Bizim nazarımızda kadın-erkek farkı yok Noksanlık, eksiklik senin görüşlerinde</i></p> <p>...</p> <p><i>Pir Sultan'ım Abdal yüksek uçarsın Selamsız sabahsız gelir geçersin Âşık muhabbetten niçin kaçarsın Böyle midir yolumuzun töresi</i></p> <p>.</p> <p><i>İnsan olan insan gelsin beriye Kimi kara, kimi çalar sarıya, Aslolan hayattır bakma deriye, Muhabbet insana, cana muhabbet.</i></p> <p>..</p> <p><i>Ne mutlu ki bize insan olmuşuz, İnsan sevgisini gerçek bilmişiz, İnsanın dalında açıp gülmüşüz, Muhabbet insana, insan olana.</i></p> <p>...</p> <p><i>Gel gel yanalım</i></p>
---------------------------------------	---

	<p><i>Ateş-i aşka! Şule verelim Aevi-i aşka!</i></p> <p>...</p> <p><i>Uzaktan Yakından Yuh Çekme Bana Sana Senin Gibi Baktım İse Yuh Efendi Görünüp Bütün İnsana Hak'kın Kullarını Yıktım İse Yuh</i></p> <p><i>Yuh Yuh Soyanlara Fakire Kıyanlara Yuh Nefsine Uyanlara Yuh</i></p>
--	---

5 Hızır lokma Cemi, Aşure Erkânı

5 Hızır lokma Cemi, Aşure Erkânı	<p>Alevilikte 13-14-15 Şubat'a isteyen canlar Hızır orucu tutar, ardından canlar için uygun olan bir günde, Hızır cemi yapılır burada Hızır lokması ve Aşure paylaşılır. Hızır (Hızır orucu lokması Hızır aşı/ Aşure) Alevilikte paylaşma yardımlaşmanın dayanışmanın sembolüdür. Hızır ceminde 12 hizmet görülür fakat ikrar görgü vs. olmadığı için "meydan postu" serilmez.</p> <p><i>(Bilinenin aksine, Aşurenin kaynağı 12 imam muharrem orucu Kerbela değildir Aşurenin kökeni çok eski çağlardan kalma kış aylarının sonuna doğru Şubat'ta tutulan Hızır orucu ve darda zorda kalınca birlikte yardımlaşmayı sembolize eden lokma paylaşımı ile Yani Hızır orucu, Hızır Aşı/Aşuresi lokması ile ilgilidir.)</i></p> <p>Hızır erkânında Alevilikte Hızır kültünün dayanışmanın paylaşımın önemi anlatılır.</p> <p>ZAKİRLER: Hızır deyiş nefesleri</p> <p><i>Benim Sevdiğimin Şirin Sözleri Büyüdü Sinemde Ne Hallar Oldu Karınca Yükünü Fil Çekmez Oldu Azdı Zaman Azdı Ne Çağlar Oldu</i></p> <p><i>Ya Hızır Ya Hızır Ne Çağlar Oldu Ya Hızır Ya Hızır Ya Hızır Ne Çağlar Oldu</i></p> <p>...</p> <p><i>Yola yolladım seni Yollar yollasın seni Hızır elinden tutsun da Bana yollasın seni.</i></p> <p>...</p> <p><i>Pirsultan Abdalım da böyle olacak Beklerim yolların da yavrum gelecek Analı bablı da murad alacak Emaneti de sana bozaltı Hızır</i></p> <p>...</p> <p><i>Ulu dağ başında yattım Yetiş pirim Hızır yetiş Selam verdim selam aldım Yetiş pirim Hızır yetiş</i></p> <p>...</p> <p><i>Umutsuzların umudu Yetiş ya Bozatl Hızır Gaip erenlerin adı Yetiş ya Bozatl Hızır</i></p> <p>...</p> <p><i>Be xweng ü bra sema heq bu Ma vena er du ezman çerx bu Nur ü kerema heq heq bu Tewbe tewbe Xızır tewbe</i></p>
---	--

6 Doğa Cemi, Erkânı (Hidirellez)

6 Doğa Cemi, Erkânı (Hidirellez)	<p>İnsanlar olarak her şeyimizi doğadan alır doğaya veririz, Hava ateş su toprak bitkiler âlemi, hayvanlar âlemi, insanlar hepimiz doğal varlığı hakkın bir parçasıyız. Alevilik her şeyden önce bir doğa inanç öğretisidir. Hidirellez Cemi; 6 Mayıs doğanın yeşillendiği canlandığı güllerin açtığı bolluk bereket baharın başlamasıdır. Hızır İlyas su kenarında gül ağaçları altında abı hayat ölümsüzlük şerbetini içtiği gündür. Alevilik bir DOĞA inancıdır. Alevilikte bu doğa inancı çevre bilincini vs. öne çıkarmak için, 6 Mayıs ve sonrasında havaların sıcak güneşli olduğu bir günde âşık doğada mümkünse bir su/ orman kenarında Hidirellez doğa cemi ve kutlaması yapılır.</p> <p>Hidirellez doğa ceminde 12 hizmet görülür fakat ikrar görgü vs. olmadığı için “meydan postu” serilmez.</p> <p>Alevilikte doğa inancının çevreyi koruman önemi anlatılır saz söz semah lokma dem vs. çocuklara gençlere yönelik çeşitli eğlenceler yapılır.</p> <p>ZAKİRLER: Doğa üzerine deyiş nefesler</p> <p><i>Taş olarak ölmüştüm, bitki oldum. Bitki olarak öldüm ve hayvan oldum. Hayvan olarak öldüm, o zaman insan oldum. Öyleyse ölümden korkmak niye?</i></p> <p>...</p> <p><i>İbreti, meyveler yetmeden yenmez Açılmayan güle bülbüller konmaz Boş bir lamba asla tutuşup yanmaz İçinde bir miktar gaz olmayınca</i></p> <p>...</p> <p><i>Bir su bir gölde çok durursa kokar, Azar azar çağla ak deli gönül. Bulanık akma ki içmezler seni, Çeşmenin gözünden çık deli gönül</i></p> <p>...</p> <p><i>Gül ağacı açılır ucu Bir ev sahibi ile gül bacı Çıksın bu meydana niyaz eylesin Döksün günahını semah eylesin A şahım erenler semah eylesin</i></p> <p>...</p> <p><i>Yağmur oldum yağdım ot oldum bittim Şekilden bin şekle geçtim de geldim Sunuldum sofraya yenmeye gittim Rahmandan Rahim’e düştüm de geldim</i></p> <p><i>Nice yüz binlerce var idik anda Menzile varmadan eridik anda Hep birbirimizi yer idik anda Aşılmaz engeller aştım da geldim</i></p> <p><i>Üç karanlık odam vardı beslendim Azalarla birer birer süslendim Ayrılınca çığlık attım seslendim Ağlayıp gözyaşım saçtım da geldim</i></p> <p><i>Ebe göbeğimi kesti tuzlandım Sarıp sarmalandım giydim bezlendim Annem kanat açtı candan izlendim İki çeşmeden su içtim de geldim</i></p> <p><i>Evvel baştan kitap ilmin okudum</i></p>
---	--

	<p><i>Okullarda bülbül gibi şakıdım Tabiat ilmini aldım dokudum Bu vücut ilmini seçtim de geldim</i></p> <p><i>Şirini'yem nice tohumlar ekdim Fırsat bulduğumda fidanlar diktim Cehalet elinden ben neler çektim Sonunda ektiğim biçtim de geldim</i></p> <p>..</p> <p><i>Bir Gerçeğe Bel Bağladım Erenler Aldı Benliğimi Bitirdi Beni Damla İdim Bir Irmağa Karıştım Denizden Denize Götürdü Beni</i></p> <p>..</p> <p><i>Kınamayın Beni Hakkı Sevenler Rüzgâr Esmeyince Dal Uyanır Mı Küllü Boş Değildir Aşka Düşenler Katre Düşmeyince Sel Uyanır Mı</i></p> <p><i>Bütün Kâinatın Perverdigarı Mevla Her Kuluna Vermez Bu Karı Gün Be Gün Artıyor Bülbülün Zarı Goncasız Gülşene Gül Yamanır Mı</i></p> <p><i>Buldu Celali'yi Kırklar Yerinden Öğretip Erkânı Hizmet Verdler Haşre Dek Bu Çarkı Çevir Dediler Sormadım Ki Buna Kul Dayanır Mı</i></p> <p>...</p> <p><i>Ulu Dağlar Gibi Kar Olan Başım Gözlerimin Yaşı Sel Değil Ya Ne Hep Kalkıp İniyo Bu Zayıf Düşüm Beni Taşa Tutan El Değil Ya Ne</i></p> <p><i>Hey Dost Hey El Değil Ya Ne Beni Taşa Tutan El Değil Ya Ne</i></p> <p><i>Sorsam Ki Varmıdır Toprağın Dili Yağmurun Yağışı Çamurun Mili O Nedir Ağlatır Şeyda Bülbülü Baharda Açılan Gül Değil Ya Ne</i></p> <p><i>Hey Dost Hey Dost Gül Değil Ya Ne Baharda Açılan Gül Değil Ya Ne</i></p> <p><i>Fasl-İ Muhabbeti Bana Yetiren Ulu Divan Kurup Hakka Götüren Cümle Müşkül İşlerini Bitiren Edep Erkan İle Yol Değil Ya Ne</i></p> <p><i>Hey Dost Hey Dost Yol Değil Ya Ne Edep Erkan İle Yol Değil Ya Ne</i></p>
--	--

<p>17</p> <p>KIRKLAR cemi demi semahı</p>	<p>Bu bölümde kısaca kırklar ceminin özü anlatılır. Saki dem dolu dağıtır, Zakirler 40'lar cemi ile ilgili deyişler semahlar söyler isteyen canlar 40'lar semahına kalkar. İstek semahları dönülür. Hizmet sahiplerine hizmet gülbengi verilir.</p> <p><u>PİR'lerin 40'lar cemi anlatımı:</u> "Değerli canlar İnsanlar ateşi kontrol altına alıp, ocakta yemek pişirip, geceleri چراغ yakıp, birlikte toplumsal yaşama başladığı, aşkın şarabını içip turnalar gibi</p>
---	--

	<p><i>semah dönmeye bağladığı günlerden bu yana kadın erkek yaşlı çocuk, azdan çok, çoktan az, 40'lar birimiz kırkımı, kırkımız birimiz için deyip 1 engürü (üzüm tanesini) ezip dem cem semah eylediler. Aleviliğin dünden bugüne uzanan köklerini Anadolu Yukarı Mezopotamya'da 10-12 binyıllık Çatahöyük Urfa Göbeklitepe'de, vs. görebiliyoruz. 40'lar ceminin özü, kadın erkek eşitliğidir, 1 lokmayı 40 canın paylaşmasıdır, birimizin kanı akarsa canı acırsa bunu hepimizin his etmesi, birimiz kırkımız, kırkımız birimiz için birlik anlayışıdır. Canların gözünün gönlünün başının serlerinin hoş olması, bütün evren gibi birlikte semah dönmesidir. Kırkların cemine her can giremez. Ben peygamberim halifeyim padişah sultanım, Malım mülküm rütbem şanıım şöhetim var diyenler giremez. Ancak özünü fakir eyleyip halka hizmet edenler, can canan eşit üretip eşit paylaşan canlar girebilir. Yolumuz böylesine bir yoldur."</i></p> <p><i>(Burada Alevi 40'lar cemi mitolojisinin içeriği anlatılabilir. Fakat yeni yol erkânda, Miraçlama/deyişini vs. kaldırıyoruz. Çünkü bir kişinin "Burak" ata binip uzaya çıkması vs. akıl mantık bilim ve Alevilik dışıdır. İsteyerek istemeyerek Aleviliği İslam'a asimile etmeye hizmet etmektedir. 40'lar cemini yeni bir şekilde anlatacak miraçlama yerine geçecek bir deyiş üzerinde âşıklarımız çalışıyor. O konabilir. Veya var olan 40'lar ile ilgili yüzlerce deyiş var Zakirlerimiz onları okuyabilirler.)</i></p> <p>ZAKİRLER: Kırklar cemi deyiş/nefesi 1</p> <p><i>İbreti, budur mümin miracı Onu tavaf eder güruhu Naci Kırkların ceminde Fadime bacı Cennetin hurisi, gılmanı sensin</i></p> <p><i>Kırklar meydanına vardım Gelberi heyecan dediler İzzet ile selam verdim Gir iste meydan dediler</i></p> <p><i>Nesimi Yüzüldü Mansur Asıldı Ali Düldüle Bindi Küffar Basıldı Nice Ulu Sular Arktan Kesildi Aktı Kör Pınarlar Ne Çaylar Oldu</i></p> <p>Pirler = "Bir üzümü ezip 40'lara DEM eyleyen saki (sakka) hizmetimiz gelsin."</p>
<p>18 SAKİ Dem dolu hizmeti.</p>	<p>Alevilikte DEM demini almış, olgunlaşmış insan demektir. Nasıl su girdiği her boşluğu doldurup, çevresi ne kadar eğilip bükülse de denge de düz duruyorsa, öyle marifetli dengeli olmak vs. demektir. Kırklar ceminde kırkların üzüm suyuna banıp serleri-Hoş olduğu gibi, önce tadımlik engür suyundan dem alınır, sonra semah dönülür. (Cemlerde DEM konusu bazı canlara ter gelebilir fakat 12 bin yıllık geçmişi vardır. Bugün yapılan cemlerde bile bu dile getirilmektedir. Gerçekleri saklamanın bir anlamı yok.)</p> <p>PİRler = "Bir üzümü tanesini ezip 40'lara DEM eyleyen, saki hizmetimiz gelsin." der.</p> <p>SAKİLER ceme katılan canların sayısı ihtiyaca göre birkaç tepsiye, tadımlik küçük bade (plastik bardak) ve engür suyundan yapılan kırmızı/beyaz şarap rakı, su ve çocuklar için birkaç çeşit doğal meyve suyu, koyar. Zamandan tasarruf için badeleri çoğunu (şarap rakı su ve meyve suyu ile doldurdular) Ellerine alıp gelip dara durular ve şu tercümanı okurlar.</p> <p><u>T10 Sakiler dem dolu cem tercümanı.</u></p> <p><i>Bade seni bade seni Verir miyim yade seni Hak bilmez ne haddine Bir yudumluk tada seni.</i></p> <p><i>Evveli hü diyelim, ahiri hü diyelim Yuh olsun yalancıya, ey erenler Gerçekler demine hü diyelim" Desturu pir.</i></p> <p><u>G14 PİR: Saki dem gülbengi</u> Demimiz dem ola, Cemimiz cem ola.</p>

	<p><i>Yardımcımız cahil değil, A'limler ola. Gönüllerimiz bilim sevgi birlik ile dola. Gelen dolular 40'lar badesi, hak dolusu ola Demini alan dengesinde dura. Hizmetleriniz kabul, muratlarınız hâsıl ola. Gittiği yerler gam kasavet görmeye. Hü gerçeğin demine, Destur.</i></p> <p>SAKİLER, hazır tadımlık badeleri isteyene istediğini vererek dağıtırlar. Bu arda Zakirler: ZAKİRLER: Kırklar cemi demi semahı 3 deyiş/nefes söylerler.</p> <p><i>"Sorma be birader mezhebimizi Biz mezhep bilmeyiz yolumuz vardır Çağırma meclis-i riyaya bizi Biz şerbet içmeyiz dolumuz vardır." (Nesimi)</i></p> <p>...</p> <p><i>Ey zahit şaraba eyle ihtiram Müslüman ol terk et bu kilükali Ehline helaldir na-ehle haram Biz içeriz bize yoktur vebali</i></p> <p>...</p> <p><i>Evvelden bade-i aşk ile mestiz Yerimiz meyhane, mescit gerekmez Saki-i kevserden kandık elestiz Kuran-ı natık var sâmit gerekmez</i></p> <p>...</p> <p><i>İlme değer verip uykudan kalktım Sarı, seccadeyi elden bıraktım Vaizin her günkü vaazından bıktım Ramazanı sele verdim de geldim</i></p>
<p>19 Semah</p>	<p>Semaha, ceme katılan canlar gönüllü semaha kalkar, özel bir elbise veya başörtüsü vs. gerekmez. Yerde halı vs. varsa ayakkabısız dönülür. (Eğitim ve tanıtım amaçlı gençlerden semah ekibi olabilir o zaman, özel/yerel semah/folklorik elbise giyilebilir.)</p> <p><i>Bütün evren Semah döner Askından güneşler yanar Aslına ermektir hüner Beş vakitle avunmayız</i></p> <p>...</p> <p><i>Yola yolladım seni Yollar yollasın seni Hızır elinden tutsun da Bana yollasın seni.</i></p> <p>...</p> <p><i>Üryan Geldim Gene Üryan Giderim Ölmemeye Elde Fermanım Mı Var Azrail Gelmiş De Can Talep Eyler Benim Can Vermeye Dermanım Mı Var</i></p> <p><u>G15 PİR: Semah gülbengi</u> <i>Bismi sah, Ya Hak. Semahlarınız saf ola, davalarınız hak ola, Ezene karşı dura, insana saygı duya. Varlık âleminde yürüyen, Çarkı pervaz eyleyen, barışa kardeş, Zulümkara dikilen bu semahınız, Tüm mazlum halkların insanlık yürüyüşü olsun. Kırklar semahına kaydola Dil bizden nutuk Pirden ola Hü gerçeğin demine.</i></p>

<p>20</p> <p>Lokma hizmeti:</p> <p>Lokmaya destur</p> <p>Sofra gülbengi.</p>	<p>Lokmacılar lokmaları (yemekleri) dağıtır veya selservis olarak dizilir isteyen istediği kadar alır. Lokmacı bir tabak lokma alıp meydana dara durur.</p> <p><u>T 11 Lokmacı tercümanı</u> <i>"Hü, cem erenleri! Cemimize geldi hakkın niyazi, Elimde yok okka terazi, Herkes oldu mu hakkına razı? " Herkes oldu mu hakkına razı, , Herkes oldu mu hakkına razı. Diye sorar.</i></p> <p><i>Canlar "Biz razıyız, Hak da razı olsun." der. Lokmacı, "Hakta sizden razı olsun." der.</i></p> <p><u>G16 PİR Sofra lokma başlayış gülbengi.</u> <i>Bismişah. Evvel Hak diyelim, Kadim Hak diyelim.. Geldi Hak lokması Ya Şah diyelim. Şah versin biz yiyelim. Demine Hü diyelim." Destur...</i></p> <p><u>G17 PİR Sofra gülbengi, lokmalar yenildikten sonra.</u></p> <p><i>B'ismi Şah Ya hak, Bu gitti ganisi gele, Bozatlı HIZIR bereketini vere. Yiyene, yedirene delil ola.</i></p> <p><i>Çalışıp kazananlara, pişirip getirenlere, Yiyip yedirenlere, kaldırıp götürönlere, Nur-u iman aşk ola. Gittiği yerler gam ve gusse görmeye.</i></p> <p><i>Hak cümlemizi Zalimin zulmünden Cahilin yobazın şerrinden koruya İşimize, Erkek dişimize, Sağlık mutluluk kolaylık vere. Ezilen halkların birliğini daim ola. Dünyamızda Savaşız sömürsüz Barış içinde bir yaşam ola. Hakka yürüyen canların Devri daim ruhları şad ola,</i></p> <p><i>Havanın, Ateşin Işığın, Suyun Bizi besleyen saklayan Toprağın HATIR hakkı için Börtü böcek, bitki çiçek, Doğa ANAmıza şükürler ola.</i></p> <p><i>Cenabı hak cümle canları Bilim sevgi rızalık yolundan Darından didarından Kavli kararı, ikrarında ayırmaya</i></p> <p><i>Açlık insanlığa nasip olmaya. Bir lokmanız bin derde derman ola. Yolunuz hak erenlerinin yolu ola. Dünyada barış olsun, gönüllere sevgi dola. Kazancınız bol sofranız bereketli ola.</i></p>
--	---

	<p><i>Hak dilden dileklerimiz, Gönülde muratlarımızı vere. Biz birini yedik, hak binini vere. Dökülenini doldura, Ağlayanını güldüre,</i></p> <p><i>Hak erenler cemi cümlemizi Saklaya, bekleye. Ağrı, acı, Elem, keder göstermeye,</i></p> <p><i>Lokma hakkına, Evliya keremine, Cömertler cemine, Hü gerçeğin demine Dil bizden nefes Hünkârı Pirden ola. Hü gerçeğin demine.</i></p>
<p>21 COŞKU UMUT Direnış</p>	<p>Bu yelendirme bölümünde, yol erkânı öven, coşku umut verici aşk ve direniş deyişleri söylenir semahlar dönülür.</p> <p><i>Kâinatın Aynasıyım Madem ki ben bir insanım Hakkın varlık deryasıyım Madem ki ben bir insanım ... Dört Kitabı Koyup Torbaya Astım Cennet Hurisinden İlgimi Kestim Muskacı Hocaya Sanmayın Sustum Ağzının Payını Verdim De Geldim (Âşık ibreti) Şalvarı şaltak Osmanlı Eğeri kaltak Osmanlı Ekende yok biçende yok Yiyende ortak Osmanlı ... Dünyanın Ucunda Bir Gül Açılmış Efil Efil Esen Yele Merhaba Karanlığın Sonu Bir Ulu Şafak Sarp Kayadan Geçen Yola Merhaba Uyur idik uyardılar Diriye saydılar bizi Çoban olduk ses anladık Sürüye saydılar bizi ... Şu milleti guruh guruh gezelim Mazlumları bir katara dizelim Zalımların sarayını bozalım Yıkalım bakalım nice olursa olsun ... Benim kâbem insandır, Kuranda kurtaranda, İnsan oğlu insandır, Hele hele nenni dost nenni ... Ey şahin bakışlı, bülbül arazlım Bir eli kadehte, bir eli sazlım İste ben giyom, kal ahu gözlüm, Ne sen beni unut, nede ben seni,</i></p> <p>Pirler / Zakir ve semah dönenlere gülbenk verir. <u>G 18 PİR: Zakir ve Semah gülbenği</u></p>

	<p><i>Bismi sah, Ya Hak. Dilinize elinize telinize pirinize yüreğinize sağlık ola Semahlarınız saf ola, davalarınız hak ola, Hak sizi yolunuzdan yoldaşınızdan ayırmaya Birliğinizi dirliğinizi daim eyleye Dil bizden nutuk Pirden ola Hü gerçeğin demine.</i></p>
<p>22</p> <p>CEM BİRLEME OTURAN DURAN</p>	<p><u><i>G 19 PİRLER CEM birleme Gülbengi.</i></u></p> <p><i>Bismi Şah, Ya Hak. Nefeslerimiz boşa gitmeye, Yanan ocaklarımız ışıklarımız sönmeye, Akan pınarlarımız kurumaya. Hak kimsemize evlat acısı vermeye, Genç yaşta göçürmeye, Yaşlılıkta yalnız bırakmaya. Cümle canlar dünya nimetlerini eşitçe paylaşa, Bilim ve sevgi yolundan ayrılmaya.</i></p> <p><i>3'leri 5'leri 7'lerin 40'ların Uluların pirlerin Âşıkların sadıkların aşkına. Halımızı Hal eyledik Yolumuz yol eyledik Nefes eyledik, Semah eyledik Lokma eyledik Saz eyledik Söz eyledik, Dem eyledik Dil eyledik, Bir eyledik Cem eyledik Halk Yoluna yoldaş eyledik, Cemimiz kabul ola muratlarımız hâsıl ola.</i></p> <p><i>“Oturan duran, kovsuz-gaybetsiz evine varan Yastığına baş koyan, sağ yata sefa kalka, Hayırlı işler hayırlı düşler göre. Hak dilde dileğinizi gönülde muradınızı vere, “Dâr çeken didar göre, erenler sefaya ere, Hü Gerçeğin demine...”</i></p>
<p>23</p> <p>SON</p>	<p>12 hizmet sahipleri; Rehber postu kaldırır, Çerağcı delili eline alır, 12 hizmet sahiplerinin hepsi dara durur. Çerağcı delilleri dinlendirir.</p> <p><u><i>T 12 Çerağcı tercümanı</i></u> <i>“Bismi Şah Bâtın oldu delili hikmet Zahir oldu Mâh-ı Muhabbet Gerçeğe hü...”</i></p> <p><u><i>G 19 PİRLER 12 hizmete Gülbengi.</i></u> <i>“Desturu Pir. Bismi Şah Hizmetleriniz kabul muratlarınız hâsıl ola. Cem erenlerinin gül cemaline aşk ola. Daha nice cemlerde sağlıklı bedenlerle Hizmetler yapmak cümnenize nasip ola. Kadıncık Ana haldaşınız, Hızır Yoldaşınız ola. Dar çekenler didar göre, erenler sefaya ere. Hü gerçeğin demine.</i></p>

CEM'lerde 12 HİZMET sıralaması.

24 Kısaca cem hizmet sıralaması	CEM'lerde 12 HİZMET sıralaması: 1- Ceme (lokmaları ile) gelen canlara (rehberin) hoş geldin gülbengi. 2- PİR'lerin ceme girişi, erkân yürütmesine (rehberin) Rızalık gülbengi. 3- Pirin Post meydan ve ceme başlangıç gülbengi. 4- Zakirlerden ceme gelen canlar hoş geldin deyişi. 5- Pirin yapılacak olan cemle ilgili kısa konuşması. 6- Küskün dağın barış rızalık, nişan istenmesi. 7- 12 hizmet çağrı deyişi ve hizmet gülbengi. 8- Süpürge çalınması ve hizmet gülbengi. 9- Meydan postu serilmesi ve hizmet gülbengi. 10- El yıkama ve hizmet gülbengi. 11- Delil uyandırması ve hizmet gülbengi. 12- Zakir delil deyişi 13- Lokmaya katılanlara hazırlayanlara hizmet gülbengi. 14- Lokmaya paylaşım deyişi ve Zakirlere hizmet gülbengi. 15- 4 kapı doğayı kutsama can birleme 16- ERKÂNA geçilmesi (ne ile ilgili cem yapıyorsa, Öğreti Cemi, Yoldaşlık Cemi, Görgü Cemi, Muhabbet Cemi, Hızır lokma Cemi, Doğa Cemi, Anma cemi, bölümlerine bakınız?) 17- Saki sakka dem dolu hizmeti. 18- Kırklar cemi birleme deyişi (niyaz dar) 19- Semah/lar ve hizmet gülbengi. 20- Ara ihtiyaç molası. 21- Lokma hizmeti destur ve gülbengi. 22- Postun kaldırılması 12 hizmet sahiplerine gülbenk 23- Delil sırlanması 12 hizmet gülbengi. 24- Cem bileme telkin, Oturan duran. NOT: Bu cem erkânı önerisi ve diğer tüm Alevi yol erkânında okunan gülbenk ve tercümanları ayrıca yayınlayacağız.
--	---

Alevi kurum yönetimleri ve pirlerin görev ve sorumlulukları

Değerlerimizin yaşayabilmesi, mücadelemizin amacına ulaşabilmesi ile gerçekleşebilir. Bu amaçla insanlığa yaraşır, evrensel değerleri kabul eden, farklılıkları zenginlik sayan, adaletli ve özgürlükçü bir Anayasa'nın hazırlanabilmesi kurumlarımızın ortak hareket etmesi ile mümkündür. Bunun gerçekleştirilebilmesi amacıyla örgütlerimizin organize olarak harekete geçirilmesi ve ortak öneriler ile güç birliğinin önünü açacak çabalarda bulunulmalıdır. Devletin Alevisi olmak istemiyorsak, Aleviler çeşitli konularda kendi bilimsel çalıştaylarını yapıp, kendi sorunlarını çözüp, devletle ilgili olan taleplerini belirleyip kararlılıkla savunmalıdır.

Bu amaçla evrensel güç birliğinin daha da yükseltilebilmesi amacıyla Avrupa ve Türkiye'deki Demokratik Alevi örgütlülüğünün içindeki dağınıklığın bir an önce giderilmesi, birlikte hareket etme potansiyelinin güçlendirilmesi, ilişkilerin belli bir protokole bağlanması gerekmektedir.

1. Maalesef bugün Alevi toplumu ve kurumları arasında ortak bir Alevilik anlayışı yoktur. Aleviliğin İslam'ın özü olarak yorumlayanlardan tutun, Alevilik Türk Kürd Arap kültürü, Alevilik İslam'ın bir mezhep tarikatı, Alevilik kendine özgü bir inanç, Aleviliği Ateizmle bütünleştirmeye kadar çok farklı ve birbiri ve YOL ile çelişen Alevilik anlayışları vardır. Aynı şekilde Alevi kurumları arasında da kurumsal bir bütünlük yoktur. Önüne gelen çeşitli isimler altında Alevi Kurumu açmaktadır. Açılmasında Alevi toplumunun renkli çeşitli olmasında bir sorun yok, fakat kendine Aleviyim diyen kişi ve kurumların ortak KİMİZİ ana bir çizgiyi "tüzüğü" benimsemek kurumsal toplumsal bütünlük beraberlik oluşturmak zorunludur. Her çevrenin kendi Alevisini yaratıp örgütlemeye çalıştığını görüyoruz. Alevi örgütlenmesi kurumları, Devlettten, Milliyetten, Dinden ve siyasi partilerden bağımsız özek, sivil toplum kuruluşu olarak yapılandırılmalıdır. Bu özerk Alevi örgütlenmesinin siyaset yapamaz veya Aleviliğin amaç ve öz değerleri için ile uyuşan siyasi partilerle iş birliği ittifaklar yapamaz anlamına gelmez, tam tersi amacına ulaşmak için siyasi çalışma, iş birliği ittifak yapmalıdır fakat özerk olmalıdır.
2. Öncelikle var olan Alevi kurumları bir araya gelip, bilimsel çağdaş ortak bir Alevilik tanımı ilkeleri ve genel bir Alevi kurum tüzüğü üzerinde antlaşmalı, bunu da üye tabanının onayına rızalığına sunmalıdır.

3. Alevi kurum yönetimlerine %50 kadın kotası eş başkanlık ve peş peşe max 2 dönem yönetime de kalma kısıtlaması getirilmeli. Bu şekilde değişik canların kurum yönetimlerine girip sorumluluk alması sağlanmalıdır.
4. İlkokula bile gitmemiş “dedelerin” iyi kötü alevi yol erkânını bu günlere getirdiği doğrudur. Fakat bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır diyen bu yolu, artık bu eğitimsiz ehliyesiz dedelerin yürütmesi yönetmesi mümkün değildir. Bu çağda artık eski ocak sistemi ve Mürşit Pir Rehber Talip musahiplik ilişkisini de yürütmek sürdürmek mümkün değildir. Cemlerin Alevi toplumdaki yeri, önemi, işlevi değişmiştir. Kültür, sanat, edebiyat, teorik bilgi ve her şeyden önce, insan olmayı sosyal paylaşımı, bütün kimliklerin üzerinde tutan ve yeryüzünü sevgiyle kucaklayan Aleviliğin insanlığın öz değerlerine ağırlık vermemelidir.
5. Alevi kurumları acil kendi “PİR okulları” kurmalı, Alevi piri olacak kadın erkeler, liseden sonra 4 yıllık bir eğitime tabi tutulup, Alevi öğretisi, felsefe, dinler tarihi, sosyal bilimler, iletişim psikoloji, hukuk vs. tüm bilim dallarında temel eğitim almalı ve sadece bu eğitimi alanlar Pirlik hizmeti yapmalıdır. PİR eğitim sistemi kurulup yeni pirlerin yetişmesi biraz zaman alacaktır. Bu süre içinde dernek yöneticileri talipler biraz uyanık olup. Mümkün olduğunca aydın çağdaş Pirlere cemlere çağırılmalı ve bu yöndeki taleplerini (dedelere) bildirmeli. İslamcı vs. dedelerin cem yürütmesine izin vermemelidir. Kimse bu tür hurafe cemlere katılamamalıdır. Eğitimi ehliyeti diploması olmayan hiç kimsenin “evladı resul” veya “Ocak evladım” gibi unvanlar altında pirlük yapmasına, bir Alevi “ruban sınıfı” oluşturulmasına izin verilmemelidir.
6. Pirlere talip seçmez, talipler Piri seçer. Alevi kurum yönetimleri cemevleri vs. orada hizmet yapacak Pirlere eğitilmiş diplomalı pirlere arasından kendi seçmelidir. İnanç önderleri Pirlere kurum yönetim ve genel kurullarının üstünde olamaz. Alevi kurumlarının en yüksek organı üyeleridir genel kurullardır.
7. Alevi kurumları Pirlere ve kurumların tüm giderlerini kendi toplumundan karşılamalıdır. Bunun için merkezi sistematik ve otomatik olarak üyelik aidatları (rızalığı bağlı inanç vergisi) toplanmalıdır. Gelen gelirin belirli bir yüzdesi %10'u üst kurum giderleri geri kalan örnek %90'ı yerel kurum hesabına direk aktarılmalıdır. Tüm Alevi toplumu ve kurumları devlet diyanet kurumuna ve okullarda zorunlu din derslerine ve zorunlu vergiden inançlara bütçe ayrılmasına karşı çıkılmalı, devletin veya belediyelerin Alevi kurumlarına karışmasına izin verilmemelidir. Yani her inanç kendi kendini yönetip tüm giderini kendi toplumundan karşılamalıdır.
8. Alevi kurum yönetimlerinin görevi, ortak tüzük Alevilik anlayışı etrafında Alevi kurumlarını demokratik bir şekilde yönetmek, alınacak kararlara üyelerin katılımını sağlamak, kurumun maddi manevi altyapısını güçlendirmek, üyelerin her türlü sosyal kültürel eğitimsel inançsal ve siyasi ihtiyaçlarına cevap vermektir. Pirlere görevi daha çok toplumu bilgilendirmek, üyelerin kurum çatısı altında, birlik beraberlik barış huzur içinde yaşamasına katkı sunmaktır.

CemEvlerinin işlevi iç, dış mimarisi ve cem düzeni.

Alevilerin Ocak ve Dergâh, (Tekke, Zaviye, Hangah), Cemevi, modern dernek ve vakıfları kendilerini yenileyememeleri nedeniyle Alevilerin inançsal ve sosyal ihtiyacını karşılamaktan ne yazık ki uzaklaşmıştır. Bu nedenle ihtiyaç ve beklentilerimiz doğrultusunda yeniden yapılanarak Alevice özgünlüğünden taviz vermeden günün koşullarına uygun hale getirilmelidirler. Aynı zamanda Ocak, Dergâh, Dernek ve Vakıflarımızda hizmet yürüten canlarımızın kişisel beklenti, kariyer, statü kaygılarını bir kenara bırakarak Alevi-Kızılbaş-Bektaşî İnançımızın özünü İslami dil ifade ve uygulamalardan korkusuzca arındırılmış, ilkeli bir şekilde savunmalı ve yaşatmalıdır.

Dergâh, hangâh, tekke, cemevi, ziyaretgâh, kültür merkezi, dernek ve vakıflarımızda Alevi felsefesine uygun kitap, doküman, sancak, simge, hikmet ve söylemler dışında bulunan görsel ya da yazılı herhangi bir simge ve bilgiye yer verilmemesi için çaba harcanmalıdır.

Bağımsız Cemevlerimizin yerel geleneklerin uygulanması konusunda özgünlük ve hassasiyet içinde olmalarının özendirilmesine ve desteklenmesine ancak, örgütlü Alevi dernek ya da vakıflarına bağlanmaları konusunda çaba gösterilmelidir.

Cemevi mimari ve tasarımları açısından gözden geçirilerek Alevi geleneklerine uygun sanatsal ve simgesel düzenlenmesine destek olunmalıdır. Cami tarzı cemevi yapılmasının önüne geçilmelidir. Cemevleri hiçbir semavi dinin ibadet yeri ile birlikte tasarlanıp inşa edilmemelidir.

Cemevlerinin resmi olarak tanınması için; Anayasa ve uluslararası sözleşmelerden kaynaklı elde edilen hakların ihlalinin devam ettirilmesi nedeniyle Demokratik mücadelenin daha ileri bir noktaya taşınması gerekmektedir.

1. Alevi cemevleri cami, kilise vs. gibi günlük dini tapınma yerleri değildir. Cemevleri her türlü eğitim sosyal kültürel kursların, siyasi toplantıların ve inançsal faaliyetlerin yapıldığı otak mekânlardır, Alevi Kültür Merkezleridir. Cemevlerinde düğünde yapılır eğlencede, eğitimde siyasette yapılır, cenazede kaldırılır. Yani cemevleri çok

fonksiyonlu insanların her türlü sosyal kültürel ihtiyaçlarına cevap verecek şekil ve işlevde olmalıdır. (Yılda yapılacak 3-5-10 cem muhabbeti için özel dayalı döşeli ayrı bir lokal mekân gerekmez.)

2. Tüm Alevi cemevleri ve derneklerinden, İslami resim ve figürler (Hz. imam Ali, Zülfikar kılıç, 12 imam, ehlibeyt, Kerbela vs.) kaldırılmalıdır. Bunların hiçbirisinin Alevilikle zerre ilgisi yoktur. Aynı şekilde Aleviliğin 73 millete bir nazarla bakmayan bizden değildir, ilkesinden hareketle Alevilikte ırkçı, milliyetçi yaklaşımlara izin verilmemelidir, Atatürk milli bayrak vs. Alevilikle direk ilgisi olmayan resim ve yazılar cemevlerinden Alevi kurumlarından kaldırılmalıdır. Alevilik bir millete devlete tabi değildir, evrenselidir.
3. Her ne ararsan kendinde ara, Enel-Hak, Hak doğa insan vahdeti mevcut diyen Aleviliğin en temel sembolü; kadın erkek semah dönen insan ve sazdır, ışıktır güneştir alevdir, turna, güvercin, gül, dağ evren doğadır. Bugün baktığımızda Alevi kurumlarının logo sembollerinde de bu geçmektedir. Alevi Ozan ve pirlerin, katliamlarda kaybettiğimiz canları resimleri ve felsefeleri doğa ile ilgili resimler semboller, asılabilir. Fakat dikkat edilmeli dernekler cemevleri, (şehitlerin resmi vs. diye) mezarlığa çevrilmemelidir. Cemevi ölümlere değil dirilere hizmet sunulan mekânlardır.
4. Cemlerde beli bükük namaz kılar gibi yere oturma, yerlerde sürünme kaldırılmalıdır. Aleviler artık, dik oturmalı, dik durmalı ayağa kalmalıdır. Eskiden köylerde evler küçük nüfus kalabalık insanlar alışık yere oturuyordu. Çalışımızda çocuklar 1 yaşına gelmeden sandalye oturuyor, vücut öyle alışıyor, insanların cemde 4 büküm uzun süre yere oturması imkânsız. Eski Alevi dergâhlarında cem odalarına baktığımızda 35-40 cm yükseklikte sedirler olduğu görülmekte. Bugün de cem evlerinde insanlar özel yapılmış sedir veya sandalye / oturakta oturmalıdır. Herkesin birbirini ve cem meydanını görmesi, oturulacak yerlerin yarım daire, amfi şeklinde yerden yükseltilmesi veya tersi erkân yürütülecek meydanın yerden birkaç basamak yükseltilmesi ile sağlanabilir. Cemde oturma düzeninde en önemli olan mümkün olduğunca cemalet cemale olma canların birbiri ve meydanı görmesidir. Kadın erkek ayrı haremlik selamlık (bölümü) olmamalıdır. Canlar eşleri ile yan yana oturmalıdır.
5. Cemevi bahçeleri heykel ve beton yığınına çevrilmemelidir. Mümkün olduğunca yeşil çimen içinde, çocuk oyun bahçesi, spor yapılabilecek aletler, yaşlıların oturacağı gölgelik çay evi, mangal köşesi, çeşitli meyve ağacı, güller, Aleviliği sembolize eden su fıskiye vs. açık hava amfisi, olan bahçeler olmalı.
6. Alevi kültür merkezi /cemevleri binalarının mimarisinde, mümkün olduğunca (cami, kilise gibi) tek tip mimariden kaçınılmalıdır, çağdaş mimari yaratıcılığa ve çeşitliliğe yer verilmelidir. Binaların şeklinde, çeşitli Alevi sayı ve sembolleri olabilir. AKM, cemevlerinin dış cephesine; Aleviliğin sembolü olan Kadın erkek semah saz güneş vs. kurum logosu dışında (Alevilikle direk ilgisi olmayan) başka bir yazı resim olmamalıdır. (Cami cemevi aynı bahçede projelerine kesinlikle karşı çıkılmalıdır).
7. Park sorunu: Araba motor bisiklet vs. için mümkünse özel park yeri olmalı. Cemevlerinin proje aşamasında, park yerlerinin arsanın durumuna göre, Ana binanın yanına mı, binanın altına veya bahçenin altına mı yapılacak en uygun olanına karar verilmelidir.
8. Bir Alevi Kültür Merkezi / Cemevinde neler olmalı? (Yerel toplumun kalabalığı ve ihtiyacına göre)
 1. Cem ve (toplantı/konser salonu)
 2. Kütüphane (Kitap dergi gazete, oturma okuma odası)
 3. Yönetim kurulu odası/büro /arşiv.
 4. Pir odası.
 5. Gençlik odası.
 6. Saz kursu müzik odası
 7. Semah folklor spor odası
 8. Kurs seminer AV medya odası
 9. Tam teşkilatlı mutfak,
 10. Yemek odası kantin (ve gerekli servis malzemesi)
 11. Çay ocağı günlük oturma, tv salonu
 12. Çocuk oyun odası
 13. Atölye aktivite odası
 14. Grup çalışması toplantı odası
 15. Malzeme deposu
 16. WC
 17. Cenaze hizmeti / morg.

NOT: (Kaynak belge resimler sonradan web sayfamızda yelleştirilecektir.)

Cemlerde söylenecek deyiş ve semah örnekleri.

Cemlerde söylenen semah ve deyişler aşağıdaki başlıklar altında, buraya yazılacak. O deyişi en iyi yorumlayan sanatçıların video kliplerine link verilecek. Tüm deyiş ve video klipler DAB resmi sayfası www.Alev-i.com 'a "Alevi semah ve deyileri" başlığı altında yerleştirilecek. (Allah Muhammed 12 imam Ali ehlibeyt vs. içerikli deyişlere burada yer verilmeyecektir, cemlerde vs. deyiş okuyan zakirler âşıklarımız İslami içerikli deyiş okumamalıdır. Mümkünse İslami söylemleri değiştirmelidir)

1. Ceme giriş deyişleri hoş geldiniz erenler
2. 12 hizmet
3. Delil
4. Alevi Varlık felsefesi
5. Yol erkân meydan
6. Devriye deyişleri
7. Şathiyeler (Cennet cehennem din İslam eleştirisi)
8. Alevi Etiği
9. İkrar deyişleri
10. Nasihat
11. Lokma
12. Paylaşım
13. Rızalık, rıza şehri
14. Siyasi duruş Direniş
15. Mazlumdan yana olmak
16. Muhabbet
17. Kızılbaş kadın
18. Sevgi aşk
19. Ulular pirlar
20. Alevilikte Doğa bilinci
21. 40lar (Cemi)
22. Dem dolu
23. Semahlar
24. Hızır deyişleri
25. Katliamlar anma
26. Birlik Coşku
27. Yolu erkânı öven deyişler
28. Kütçe + Yarsani deyişleri
29. Zaza'ca Alevi deyileri
30. Başka dillerde Alevi deyişleri

.....

Burada örnek olarak bazı deyişlerden 1'er beyit aldık. (Belirttiğimiz gibi bu deyişler ve fazlasını üstteki başlıklar altında toplayıp ayrıca yayınlayacağız.)

Alevi deyiş ve semah örnekleri:

1

Kudret kandilinde küllü varında
Ol Hüda Şahı-Ra yaktı delili
Kırklar meclisinde ulu divanda
Kırklar bir olup yaktı delili

2

Ondört bin yıl gezdim pervanelikte
Sıdk-ı ismin duydum divanelikte
İçtim şarabını mestanelikte
Kırkların ceminde dara düş oldum (2)

3

Mende sığar iki cihan, men bu cihana sığmazam
Yersiz, yurtsuz cevher menem, hiçbir mekana sığmazam
Hem sedefim hem inciğim, Sırat'tan da geçiciyim
Bunca atlas kumaş ile men bu dükkâna sığmazam

4

Bu dünyanın temelini
Kurup yoğuran ben idim
Hiç yok iken âdem nesli
Âdemi doğuran ben idim

5

Bir kandilden bir kandile atıldım
Turab olup yeryüzüne saçıldım
Bir zaman Hak idim Hak ile kaldım
Gönlüme od düştü yandım da geldim

6

Hak'tan bize name geldi
Pirim sana beyan olsun
Şah 'tan bize name geldi
Rehber sana haber olsun

7

Daha Allah ile cihan yok iken
Biz ani var edip ilan eyledik
Hakk'a hiçbir layık mekân yok iken
Hanemize aldık mihman eyledik

9

Söyletmeyin şu Meluli deliyi
Nideyim ben gelip geçen nebiyi
İsa gibi diri kalan ölüyü
Sol lebinden akan Dost ırmağıdır

10

Ey hoca hak âlem bir, şirkimiz yoktur,
Şeytan gizleyecek kürkümüz yoktur,
Cehennem narından korkumuz yoktur,
Biz Ateşin Aleviyiz aşk yananlardanız

11

Bölük bölük olup gelen dedeler
Dedeler, siz yağmadan mı geldiniz?
Bölük bölük olup gelen dedeler
Dedeler, siz yağmadan mı geldiniz?

Kul Himmet'in bu sözüne küstünüz,
Hasım olsun hırka ile postunuz,
Talipleri damızlıktan kestiniz,

12

Gül ağacı açılır ucu
Bir ev sahibi ile gül bacı
Çıksın bu meydana niyaz eylesin
Döksün günahını semah eylesin
A şahım erenler semah eylesin

13

Bir sah olsam hükmeylesem cihana
Kilise, mescidi yıkar giderdim
Okullar yapardım bütün insana
Cehaleti kökten söker giderdim

14

Dinlersen sözümü verem haberi
Boş yere bekleme büyük mahşeri
Eğer ister isen cennetle huri
Yârin kucağından başka yer değil

15

İbreti, kölelik son bulsun yeter
Yoksul hep çalışır, ağa yan yatar
Doğru söyleyene çamurlar atar
Dişlerin bileyip durmadan gider

16

Evvelden bade-i aşk ile mestiz
Yerimiz meyhane, mescit gerekmez
Saki-i kevserden kandık elestiz
Kuran-ı natık var sâmit gerekmez
(Âşık İbreti)

17

İbreti, razıyım lütufa kahra
Asla değer vermem cahile köre
Elim göğe açıp eğilmem yere
Gönülden bağlıyız cânânımıza

18

Evvil ahir budur sizlere sözüm
İbreti, hizmette her zaman gözüm
Asıl vücut cami, orda namazım
Her ne arar isen insanda imiş

19

İlme değer verip uykudan kalktım
Sarık, seccadeyi elden bıraktım
Vaizin her günkü vaazından bıktım
Ramazanı sele verdim de geldim

20

İbreti, böyle bir ferdim
Sade insanlıktır derdim
Hep gönlümü dosta verdim
Sanma ki ona pişmanım

21

İbreti, meyveler yetmeden yenmez
Açılmayan güle bülbüller konmaz
Boş bir lamba asla tutuşup yanmaz
İçinde bir miktar gaz olmayınca

22

Kaşın mihrabımdır, Kâbem yüzündür
Söylerim çıktıkça avazım benim
Benim kiblegâhım iki gözündür
Her vakit sanadır niyazım benim

23

İbreti, budur mümin miracı
Onu tavaf eder güruhu Naci
Kırkların ceminde Fadime bacı
Cennetin hurisi, gılmanı sensin

24

İbreti, nidersin yahşi yamanı
Evvil ara kendindeki noksanı
Zalime, namerde etme ihsanı
Seni canı dilden sevmeyenlere

25

Minareye çıkıp bize bağırma
Haberimiz vardır, sağır değiliz
Sen kendini düşün bizi kayırma
Sizlerle kavgaya uğur değiliz

26

Yara şüphe yok, herkesten güçlüsün
Lâkin zulmü sona erdirmiyorsun
En azından bizim kadar suçlusun
Niçin şeytanları öldürmüyorsun

27

Alçakta yüksekte yatan erenler
Yetişin imdada aldı dert beni
Başım alıp hangi yere gideyim
Gittiğim yerlerde buldu dert beni

Demi demi şirin demi

Gelir geçer dünya gamı
İyilere cennet cemal
Kötüye kasavet gammı
Hudey hudey şah aşkına
Sen yardım eyle düşküne

28

Salını salını cananım gelen efendim
Gel böyle sallanma güzelim göz değer sana
Al yeşil giyinmiş cananım gelen efendim
Sonra rakiplerden güzelim göz değer sana
Gel ha gel. Yürü canan daaa.... yürü...

29

Bir nefesçik söyleyeyim
Dinlemezsen neyleyeyim
Aşk deryasın boylayayım
Ummana dalmağa geldim

30

Yine dertli dertli iniliyorsun.
Sarı durnam sinen yaralandı mı
Hiç el değmeden de iniliyorsun
Sarı durnam sinen yaralandı mı
Yoksa ciğerlerin parelendi mi
Pirelendim...

31

Kırat bu dağları aşmalı bugün
Dostun ellerine ömrüm, ömrüm, ömrüm
Dostun ellerine de düşmeli bugün
Varam dost eline de bir sual edem
Yarinen devranımda sohbetim bugün

32

Yüce Dağ Başında Bir Kuş Uçurdum
Ana Nenni Nenni Bir Kuş Uçurdum
Ben Meylimi Bir Güzele Düşürdüm
Dilber Nenni Nenni Yavrum Düşürdüm
Duydum Nazlı Yârim Yâd Eller Almış
Ana Nenni Nenni Yâd Eller Almış
Vallah Dostlar Ben Aklımı Şaşırdım
Dilber Nenni Nenni Vallah Şaşırdım

33

Yarınki cennete etmeyiz minnet
Cenneti vücut-u insan biliriz
Münevver kitleye vererek kıymet
Allah mefhumunu vicdan biliriz

34

İbreti, sevgidir her işin başı
Gönülde yanmalı aşkın ateşi
Kaynatır kazanı, pişirir aşı
Ocak yanmayınca gaz neye yarar

35

İbreti, kimsenin kalbini yıkma
Hakikat, adalet yolundan çıkma
Körlerin önüne çıkarı yakma
Karanlığa gider ışığı görmez

36

Benim Sevdiğimin Şirin Sözleri
Büyüdü Sinemde Ne Hallar Oldu
Karıncı Yükünü Fil Çekmez Oldu
Azdı Zaman Azdı Ne Çağlar Oldu

37

Ab-ı hayat ile Kevser, yüce yayla bizdedir,
Mecnunu çöle salan, saçı Leyla bizdedir,
Okuma bilersen talip, kendi kitabına bak,
Musa'nın Tur-u Sinası, sırrı Mevla bizdedir.
(HVB)

38

Amelsiz ilim ne demek
Şöyle bir beyhude emek
Yakasız yeğsiz bir gömlek
Anı ancak giyen bilir
HBV

39

Bütün evren Semah döner
Askından güneşler yanar
Aslına ermektir hüner
Beş vakitle avunmayız

40

Nesimi Yüzüldü Mansur Asıldı
Ali Düldüle Bindi Küffar Basıldı
Nice Ulu Sular Arkıtan Kesildi
Aktı Kör Pınarlar Ne Çaylar Oldu

41

Güzel Âşık Cevrimizi,
Çekemezsin Demedim Mi?
Bu Bir Rıza Lokmasıdır,
Yiyemezsin Demedim Mi?

42

Erenler cemine her can giremez
Edep ile erkân yol olmayınca
Her Kamberim diyen Kamber olamaz
Şah'ın Kanber'ine kul olmayınca

43

Pir Sultan'ım Abdal yüksek uçarsın
Selamsız sabahsız gelir geçersin
Âşık muhabbetten niçin kaçarsın
Böyle midir yolumuzun töresi

44

Su Milletin hak sancağını
Çekelim bakalım ne olursa olsun
Teber çekip zalimlerin kanını
Dökelim bakalım ne olursa olsun

45

Uyur idik uyardılar
Diriye saydılar bizi
Çoban olduk ses anladık
Sürüye saydılar bizi

46

Benim kâbem insandır,
Kuranda kurtaranda,
İnsanoğlu insandır,
Hele hele nenni dost nenni

47

Ey şahin bakışlı, bülbül arazlım
Bir eli kadehte, bir eli sazlım
İşte ben gidiyom, kal ahu gözlüm,

Ne sen beni unut, nede ben seni,

48

Ela gözlü pirim geldi
Duyan gelsin iste meydan
Dört kapıyı, 40 makamı
Bilen gelsin iste meydan

49

Kul olayım mızrap tutan ellere
Kâtip arzuhalim yaz saha böyle
Gül dikeyim kan dökülen yerlere
Kâtip arzuhalim yaz saha böyle

50

Madımakta ateş göğe gerilir
33 canım birden alınır
Pir Sultan'lar ölür ölür dirilir
Kâtip arzuhalim yaz saha böyle

51

Dostlar bizim inancımız bellidir
Demokrasi nerde ise ordayız
Softaların sözlerine kanmayız
Demokrasi nerde ise ordayız
İnsan hakkı nerde ise ordayız

52

Erenler zehir getirin
Bal ile öldürmen beni
Bağrıma diken batırın
Gül ile öldürmen beni

53

Açığım yok, kapalım yok dünyada
Ne ise ahvalim sorsunlar beni
Hiç kimseye vebalim yok dünyada
İster sevip, ister kırsınlar beni

54

Taş olarak ölmüştüm, bitki oldum.
Bitki olarak öldüm ve hayvan oldum.
Hayvan olarak öldüm, o zaman insan oldum.
Öyleyse ölümden korkmak niye?

55

Cenneti huriyi gılmanı terk et
Sıtk ile gönlünü Hakka berket
Camiye gitme puthaneye git
Allaha vasıl ol Allah'la kalk yat
Kaygusuz Abdal

56

Ne farzın lazım ne sünnet
Ne cehennem ne de cennet
Bir can için etmem minnet
Verdiğini almaz mısın
Tomarzalı Ali Kırbiyık (16.yy)

57

Kıldan köprü kurmuş gel de geç deyi,
Pirim bana dolu verdi iç deyi.
Arkamdan bir el vurdu uç deyi,
Üstüne uğradım tozlu yol oldu.
—Pir Sultan Abdal—

58

Hurili gılmanlı cennet yalandır
Cennet nerededir bu bir plandır
Bunu ispat eden hangi Kuran'dır
Devrani der bir kitapta görmedim
(Pir Devranî)

59

Dört Kitabı Koyup Torbaya Astım
Cennet Hurisinden İlgimi Kestim
Muskacı Hocaya Sanmayın Sustum
Ağzının Payını Verdim De Geldim
(Âşık İbreti)

60

Kıldan bir köprü yapmışsın
Gelsin kullar geçsin deyu
Hele biz şöyle duralım
Yiğit isen sen geç tanrı
(Kaygusuz Abdal)

61

Hurili gılmanlı cennet yalandır
Cennet nerededir bu bir plandır
Bunu ispat eden hangi kurandır
Devrani der bir kitapta görmedim

62

Rahmet deryasına verilir müjde
Varlık-ı mevcudat cümlesi izde
Aranan mevcudat şehri de bizde
Akıllar eremez hiç manasına
Pir Hasanî

63

Dört kitapta yoktur bu ilim inan
İlm-i devriyedir bu bir sırrı kan
Bulup bir mürşid-i kâmil ü irfan
Okuyup bu dersi âyâna geldim
(Hüsni)

64

Dört Kitabı Koyup Torbaya Astım
Cennet Hurisinden İlgimi Kestim
Muskacı Hocaya Sanmayın Sustum
Ağzının Payını Verdim De Geldim
(Âşık İbreti)

65

İnsan vücudu ümmül kitaptır,
Zatı sıfatı nuri afitaptır,
Ruhi kalem yazmış Kuran'ı harftir,
Kalbi ya Hak'tan ayrılmaz.
(Pir Hasan Sani)

66

Kitabımız da kıl var
Dağlar kadar görünür
Biz bir ayet okuruz
Bir Kur'an'a benzemez
(Kul Nesimi)

67

Şalvarı şaltak Osmanlı
Eğeri kaltak Osmanlı
Ekende yok biçende yok
Yiyende ortak Osmanlı

68

Gayrıdır her milletten
Bu bizim milletimiz
Hiç dinde bulunmadı
Din ü diyanetimiz
(Yunus Emre)

69

"Sorma be birader mezhebimizi
Biz mezhep bilmeyiz yolumuz vardır
Çağırma meclis-i riyaya bizi
Biz şerbet içmeyiz dolumuz vardır."
(Nesimi)

70

Sorma ne hacet bizlere sofu
Ta evvel künyede ismimiz vardır
Dünya kurulmadan yüz bin yıl evvel
Şu yeşil kandilde cismimiz vardır
(Devranî)

71

"Ay oldum âleme doğdum,
Bulut oldum göğe yağdım,
Yağmur olup yere yağdım,
Nur oldum güneşe geldim "...

72

Yedi kat arşta asılı
Kandildeki NUR'a geldim
(Pir Sultan Abdal)

73

Kudret kandilinde bir ışık iken
Ta ol zaman âşık oldum nura ben
(Sıdkı Baba)

74

Kandilde balkıyan dostun nurudur
Akıl ermez ona Hakkın sırrıdır
(Seyit Feyzullah)

75

Ta ezelden kandildeki nurdayım
Binde bir can eremedi bu sırra
(Dermanî)

76

Kandilin içinde nur olan biziz
Mekân ötesinde sır olan biziz
(Devranî)

77

Kandilde nur iken sevmiştim seni
Güzel pirim, sultan pirim, şah pirim
(Genç Abdal)

78

Ziyasından halk eyledi toprağı
Vücut buldu bu eşyanın menbai
(Pervane)

79

Kandil geceleri kandil oluruz
Kandilin içinde fitil oluruz
Hakkı göstermeye delil oluruz
Fakat kör olanlar görmez bu halı
(Edip Harabı)

80

İkiliği terk et, birlik makamın tut
Canlar canın bulasın birlik içinde
(Yunus emre)

81

İkiliği terk et, birlik makamın tut
Canlar canın bulasın birlik içinde
(Yunus emre)

82

Derviş Kemal duymak için,
Kurallara uymak için,
Gerçek tavır koymak için,
Çağın Yezidi'ni tanı.

83

Dört kitapta yoktur bu ilim inan
İlm-i devriyedir bu bir sırrı kan
Bulup bir mürşid-i kâmil ü irfan
Okuyup bu dersi âyâna geldim
—Hüsnî (16.yy)—

84

Katre idim Ummanlara karıştım
Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir
Devre edip âlemleri dolaştım
Bir sanata kaç sarıldım kim bilir
(Gufrani)

85

Şu fena mülke çok gelip gittim
Yağmur olup yağdım ot olup bittim
(Hamdülillah)

86

Ölürse tenler ölür
Canlar ölesi değil.
(Yunus Emre)

87

Ko ölmek endişesin
Işık ölmez bakidir
Ölmek senin nen ola
Çün canın ilahidir
(Yunus Emre)

88

Ne çare zahida Kızılbaş olduk,
Da'ima bade-yi gülfam süzeriz.
Bezmimize mahbub bir saki bulduk,
Anın için böyle sarhoş gezeriz.
Harabi Baba

89

Erenler meydanına vahdet ile gir de gör,
Kırk budaklı şamdanda kırkımız bir yanarız.
Hâce Bektaş Veli

90

Kaygusuz Abdal bu sırrı okudum, anladım, bildim
Şimdi bu âlemin hükmü kâmil insan elindedir
Kaygusuz Abdal

91

Seni bu hüsnü cemal ile kemal ile görüp,
Korktular Hak demeye, döndüler insan dediler.
Seyyid Nesimi

92

Ol adular bize meyhur demişler,
Daha bizden özge mestaneler var.
Âşık Sadık Doğanay

93

Kimsenin hakkına etmeyiz minnet,
Bağlıdır rızaya payımız bizim.
Feryadi

94

Elimizde Telli Kur'an,
Gideriz Hakk'ın izinden.
Cevrî

95

Kin ile kibiri aradan kaldır,
Götürme benliği yükü nidersin?
Güzide Ana

96

İkrar kemendini taktım boynuma,
Varlığı pay ettim özü öğrendim.
Afê Ana

97

Lim Allah'ın hayalidir, yüzün vech -i ilah;
Gösterir mir'at-ı mü'min, on sekiz bin âlemi.
Yeminî

98

Bir zaman meksettim rahm-i maderde,
Vücut hâsıl ettim, cana yetiştim.
Dertli

99

Bir gececik mihman kaldık Meryem'de,
Hazreti İsa'nın öz babasıyız.
Harabî

100

Yol gizlidir sadık yoldaş içinde
Nesne hâsıl olmaz sert taş içinde
Kâtibi

101

Aşk ile meydana geldik, Zincir ile dar bilmeyiz.
Muhyiddin Abdal

102

Küfür deryasından bulduk imanı,
Şah dedik küfüre şahtan içeri.
Virani

103

Zahid sanma bizi dünden bugünden,
Nice bin kez gidip bu hana geldik.
Noksani

104

Yürü Güzel Yürü Yol Alamazsın
Azrail Olsan Can Alamazsın
Hele Sen Dünyayı Kalbura Koysan
Benden Muhabbetli Yar Bulamazsın

105

Talibi Hak isen kitaba bakma,
Okumak bilersen Kur'an sendedir. / Feylesof Rıza

106

Hakk'ı aşikâre göreyim dersen,
Aç gözünü yek nazar kıl âdeme. / Kul Fakir

107

Gâip lâzım değil, n'ideriz lâfi
Mevcut gördüğümüz bizlere kâfi. / İbreti

108

Ehl-i aşka mey görünür içilir,
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar. (Âşık Veysel)

109

Eğer özün fark ettiysen,
Makamın var nur içinde. / Hekimhanlı Esiri

110

Bilmem sünnetleri, bilmem farzları
Hak için bir niyaz bana yetmez mi? / Mücrimi Baba

111

Ben insandan başka ilah arardım,
Meğer ilah insan imiş bilmedim. / Daimi

- 112
Yırtılmaz bir gömlek giydim,
Nesimi'nin derisinden. / Meçhuli
- 113
En-el Hak uğruna çekilip dâra,
Can baş verenlere hak eyvallah. / Ruhî
- 114
Namert tamah bu meydana gelemez,
Cömertlik sofrasın serdik de geldik. / Melûli
- 116
Secdem didâradır, değil duvara. / Davut Sulari
- 117
Aşk imamdır bize, gönül cemaât,
Kiblemiz dost yüzü daimdir salât. / Yunus Emre
- 118
Dost yoluna akan kanım,
Damladıkça lezzet verir. /Hatayî
- 119
Bin gönülde pazar olsa, Donatacak mallarım var. /
Derviş Kemal
- 120
Aşkın iğnesiyle dikilen dikiş,
Yevmü-l mezara dek sökülmez imiş. / Seyrani
- 121
Aşka düşen divâneler,
Gelsin bir hoşça yanalım. / Kul Nesimi
- 122
Bu sevdayı verme kullar başına,
Müptelalık bir beladır güc'olur. / Gevherî
- 123
Her çiçeğin rengi ile bezendim,
Her güzel zülfüne öremez beni. / Şekip Şahadoğru
- 124
İçtim şarabını mestanelikte,
Kırkların Cemi'nde dâra düş oldum. / Sıdkı Baba
- 125
Nalbant olmayan şehirde,
Aşk atına nal sorarsın. / Pir Dede
- 126
Mezarıma işaretler koymayın,
Ben toprak olunca dua dinlemem. / Mahzuni Baba
- 127
Derya idim damlalara bölündüm,
Çok bulandım süzemedim ben beni. / Muhlis Akarsu
- 128
Âdemi Hak bilir, gitmeyiz Hacca
Kul hakkından uzak elimiz bizim. / Nesimi Baba
- 129
Hilekâr dostlardan bıktım usandım,
Lekesi olmayan öz gerek bana. / Perişan Ali
- 130
Bir elinde bade, birinde meze
Yâr bade doldurur elleri sarhoş. / Karacaoğlan
- 131
Birdir her millet de meydanımızda,
Türkümüz, Kürdümüz, Lazımız bizim. / Derviş Ruhullah
- 132
Sarraf olmayan ne bilsin,
Sanar her taş bir incidir. / Dûçari
- 133
Altın, gümüş yok elinde,
Dükkân önün toz edersin. / Pir Mehmed
- 134
Dibi delik kaba Hakk'ın suyunu,
Taşıyıp yorulma dolduramazsın. / Derviş Ali
- 135
Pazarlık mı olur adil dükkânda. / Pir Sultan Abdal
- 136
Dede İsen Dedeliği Doğru Yap
İrfana Müfreze Kaldırma Dede
İnsanlığa Işık Dolu Çağrı Yap
Gaipten Hurafe Bildirme Dede
(Emekçi)
- 137
Ben insana eğilirim
Mecbur etmen taş beni
Ne sağırım ne de körüm
Kullanmayın maşa beni.
(Mahmut Erdal)
- 138
Dolanı dolanı gelir
Ölüm yavaşça yavaşça
Kalem alıp yaz derdimi
Gülüm yavaşça yavaşça
- 139
Yürü Güzel Yürü Yolundan Kalma
Her Yüze Güleni Dost Olur Sanma
Ölümden Korkup Da Sen Geri Dönme
Yiğidin Alnına Yazılan Gelir
- Kul Hüseyin'im ey gül benzin soluk, gül benzin soluk
Alnımıza yazılmıştır ayrılık
Vallahi sevdiğim gönüller birlik
Ne sen beni unut nede ben seni

Ne sen beni unut nede ben seni

140

Armut Ağacı Armut Ağacı Başında Tacı
Kalksın Semah Eylesin Aneynen Bacı
Nenni Nenni Nenni Dost Nenni Nenni
Nenni Nenni Nenni Has Nenni Nenni

141

Karşıda görünen ne güzel yayla
Bir dem süremedim giderim böyle
Ala gözlü Pirim sen himmet eyle
Ben de bu yayladan Şah'a giderim

142

Başım açık yalın ayak yürüttün
Sen merhamet eyle lebbi balım yar
Yüreğimi ceviz gibi çürüttün
Senin aşkın büktü kaddi dalım yar

143

Evvel erkân ile evvel yol ile
Gelsin hizmet ehli hizmet eylesin
Yaradanım yardım etsin kuluna
Gelsin hizmet ehli hizmet eylesin

144

Havayı deli gönül havayı
Ay doğmadan şavkı tutmuş ovayı
Türkmen kızı katarlamış mayayı
Çekip gider bir gözleri sürmeli

145

Kırklar meydanına vardım
Gel beri ey can dediler
İzzet ile selam verdim
Gel işte meydan dediler

146

Seherde bir bağa girdim
Ne bağ duydu ne bağbançı
El sundum güllerim derdim
Ne bağ duydu ne bağbançı

147

Yola yolladım seni
Yollar yollasın seni
Hızır elinden tutsun da
Bana yollasın seni.

148

Bütün Evren Semah Döner
Hü Hü Hâce Bektaş Dost
Gök Yüzünde Delil Yanar
Hü Hü Hâce Bektaş Dost
(Mahzuni)

149

Pirim Bali coş dediler.
Sevilmeye Aşk dediler.

Hak oldular sır dediler.
Mansur olup dar görünce.

150

Pirim Bali sır'ra erdim.
Aşkım demdedir, demdedir.
Nasip aldım, nasip verdim.
Gören sırdadır, sırdadır

151

Cümlemizi var eyledi varından
Dört unsur yarattı özü nurundan
Bir soru soruldu hak didarından
Bilemedim yandım yandım eridim

152

Doksan dokuz bin yıl gezdim dolandım
Yoruldu bir yeşil kubbeye kondum
Sordum müşkülümü mürşitten kandım
Hem Cebrail idim hem Rehber idim
(Kul Şirini)

153

Yağmur oldum yağdım ot oldum bittim
Şekilden bin şekle geçtim de geldim
Sunuldum sofraya yenmeye gittim
Rahmandan Rahim'e düştüm de geldim

154

Kâinatın Aynasıyım
Mademki ben bir insanım
Hakkın varlık deryasıyım
Mademki ben bir insanım

155

Hacı bilmem hoca bilmem
Beş vakit namazı kılmam
Ramazanda oruç tutmam
İslam bizim neremizde?

156

İki Ali vardır, sizinki Arap
Gönüllerde düştür, bizim Ali'miz
Sizin Ali, devri eyledi harap
Mazluma yoldaştır, bizim Ali'miz

157

Veysel neden aklın ermez
Uzun kısa dilin durmaz
Eller tutmaz gözler görmez
Bu acayip sır da senin...

158

İsmimisen bak hayrına düşmeyen
Dört kapıdan kırk makama geçmeyen
İşleğini Yetmişüçe seçmeyen
Güruh-u Nacviyim dese ne fayda

159

Enel hak deyip geri dönmeyen
Ana doluluyum aleviyim ben

Huri gılman cennetine kanmayan
Ana doluluyum aleviyim ben

161
Âdem'i balçıktan yağurdun yaptın
Yapıp da neylersin bundan sana ne
Yarattın insanı saldın cihana
Salıp da neylersin bundan sana ne

162
Kul Hasan Allah'a bende,
Hak, şah damarımda kanda,
Canımın içinde canda,
Ben Allahsız adam mıyım?

163
Ne dinim var ne imanım
Kalenderim kalenderim
Ne şekkim var ne gümanım
Kalenderim kalenderim

164
Hakk'ı Pek Yakından Gördük İnandık
İlk Başta Danıştık Vicdanımıza
Gerçekler Yoluna Girdik Uyandık
Hakikat Denildi Erkânımıza

165
İster sövün ister asın
Hak'ka şükür kızılbaşım
Sevmem ikilik dünyasını
Hak'ka şükür kızılbaşım

166
Göremiyor isem gerçek varlığı
Sünniysem Aleviysem ne çıkar
Sanat edindiysen sahtekârlığı
Sünniysem Aleviysem ne çıkar

167
Allah'ım senin yerinde olsaydım
Başta kör şeytanı yaratmazdım ben
Her şeye kadir-i mutlak olsaydım
Saklanıp gizlenip aratmazdım ben

168
Allah olsam sağlam düzen kurardım
Kimse yakıp yıkıp bozmasın diye
Savaş yapan devletleri bağlardım
İnsanlığa mezar kazmasın diye

169
Koyup dünya davasını
Hak'a verip sevdasını
Doğrulayıp öz nefesini
Şeytanı öldüren gelsin!"

170
Dervişlik hırkada, taçda değildir
Hararet nardadır, sacda değildir

Her ne ararsan, kendinde ara
Kudüs'te, Mekke'de Hac'da değildir.

171
Der Hüdai, akıl, ilim, fen sende
Dünya sende, ahret sende, han sende
Allah sende, Kuran sende, din sende
Sende ara, sende seni bul gardaş

172
Mir'ati sözlerin canlı muamma
Ülül-ebsar olanlara hüveyda
Elsiziz, dilsiziz, belsiziz amma
Gezerin âlemden erkekçesine

173
Bu dünyanın temelini
Kurup yağuran ben idim
Hiç yokken Âdem nesli
Âdem'i doğuran ben idim

174
Ben beni bilmezdim hatır kırardım
Meğer ilmim noksan imiş bilemedim
Ben insandan başka ilâh arardım
Meğer ilâh insan imiş bilmedim.

175
Silkinip Meydana Çıksan Olmaz mı,
Zulmün Temelini Yıksan Olmaz mı,
Biraz İbreti'ye Baksan Olmaz mı,
Bilmem Neden Herkes Hayranın Senin?

176
Hoca efendi bizi korkutup durma,
Ahiret ejderha marhane midir?
Nar'ı cehennemim bana gösterme
Kim görmüş, kim yanmış nar hanemidir?

177
Bende Cennet bende tuba bendedir
Âlem-i vahdette yoktur gayri hiç
Cümle mevcudat-i eşya bendedir
Ger dilersen hakkı görme Seyfiya
Gel beru gel Tur-u Musa bendedir

178
Ölümden korkum yok, o benden korksun
Cehennem var ise, günahım yakınsın
Cennet güzellikleri seyrana çıksın
Sevgi muhabbete özendim, yeter

179
Esirci misin, koydun cehenneme Arap
Hoca mısın, okuyazarsın kitap
Aslın kâtip midir, görürsün hesap
Hesabın mı var, yok hancı mısın?

180
Kıldan köprü yaptırmışsın
Gelsin kullar geçsin diye

Hele biz şöyle duralım
Yiğit isen geç a Tanrı.

181
Derviş Kemal arza geldik,
Önce kendimizi bildik,
Kırklar meydanında öldük,
Canlı ölü derler bize.

182
Telli sazdır bunun adı
Ne ayet bilir ne kadı
Bunu çalan anlar kendi
Şeytan bunun neresinde

183
Saç sakal senin olsun Fes
Kuran kuldun Mukaddes
Hakkı anmayanın yeri kümes
Siz mi kıldınız? Siz! Namazı.

184
Ey zahit şaraba eyle ihtiram
Müslüman ol terk et bu kilükali
Ehline helaldir na-ehle haram
Biz içeriz bize yoktur vebali

185
Zulüm için zalimlere
Evlat yollaman Analar
Bile bile ölümlere
Mendil sallaman Analar

186
Fezali insandır sorarsan eğer
Tanışıp anlamak muhabbet değer
Dünyanın merkezi insanmış meğer
Bil dedik söz oldu dinle bahtiyar

187
Keramet baştadır taçta değildir.
Hararet nardadır sacda değildir.
Her ne arar isen kendinde ara
Kudüs'te Mekke'de hacda değildir

188
Erkek dişi sorulmaz, muhabbetin dilinde
Hakkın yarattığı her şey yerli yerinde
Bizim nazarımızda kadın-erkek farkı yok
Noksanlık, eksiklik senin görüşlerinde

189
Haksızlığa uğramazsın, sahip isen eline,
Devasız derde düşmezsin, sağlam isen beline,
Bu erenler buyruğudur, canı gönülden dinle,
Belalara bulaşmazsın, hâkim isen eline.

190
Hakka talip olan kişi, başka murat isteme,
Dostun seninle beraber, başka vuslat isteme,
Bu dünya bir sofradır, arzular gelir geçer,

Eğer bizi buldun ise, başka murat isteme.

191
Haşa ki, bizim semahımız oyuncak değildir,
İlahi bir aşktır, salıncak değildir,
Kim ki semahı bir oyun sayar,
Mümin diye namazı kılınacak değildir.

192
İlim irfan mürşittir, karanlıkları kovar,
İnsanları cehalet, gaflet bunaltıp boğar,
Gönüllerde parlayan o saadet güneşi,
Şark ile garptan değil, gerçek inançtan doğar.

193
Edep erkâna bağlıdır ayağımız, başımız,
Güllerden koku almıştır toprağımız, taşımız,
Soframızda bulunan lokmalar hep helaldir,
Yiyenlere nur olur ekmeğimiz, aşımız.

194
Dünyanın ucunda bir gül açılmış
Efil efil esen yele merhaba
Karanlığın sonu bir ulu şafak
Sarp kayadan geçen yola merhaba.

195
Rengimiz güldür bizim, gül gibi açacağız,
Gönüllere aşk ile sevgiler saçacağız,
Hak, hakikat yolunda, bir yüzümüz var bizim,
Olduğumuz gibiyiz ve öyle kalacağız.

196
Muhabbetle açan gülü, aşkla dermek isterim,
Yaşiyorken dostlarımı, görüp sevmek isterim,
Dünya ahiret kaygusun, içerimden çıkarıp,
Gönlümü dost lisanına, ağız yapmak isterim.

197
Ab-ı hayat ile Kevser, yüce yayla bizdedir,
Mecnunu çöle salan, saçı Leyla bizdedir,
Okuma bilersen talip, kendi kitabına bak,
Musa'nın Tur-u Sinası, sırrı Mevla bizdedir.

198
Malım mülküm servetim, hepsi evde kaldı,
Oğlum kızım akrabam, geçtiğim yolda kaldı,
Dostlarımdan birisi, benden hiç ayrılmadı,
Allah için yaptığım iyilikler, hepsi bende kaldı.

199
Dünyanın varlığına ey hırsla sarılanlar,
Yemeyip yedirmeyip, yük altında kalanlar,
Başkasına kalırlar, hasretle toplananlar,
Hasretle ayrılırlar, ahirete yollananlar.

200
Kudret eliyle kurulmuş, yıkılmaz yapımız bizim,
Aşk kalemiyle kazılmış, silinmez yazımız bizim,
Yaradana sığınıp, ümid ile gelenlere,
Ezelden ebede kadar açıktır, kapımız bizim.

201

Eğer Hakka talipsen, her an Ona doğru ak,
Kâinat kitabına, irfan gözü ile bak.
Yolumuzun esası çalışmaya bağlıdır,
Ayağa kalkacaksan, bari hizmet için kalk.

202

Zorunlu dindersi dinayet emri
Ağlayıp sızlanma çek restini be
Büyük yürüyüş yap yık bu devri
Fidanlar yetiştir çek restini be

203

Veysel n'eden aklın ermez
Uzun kısa dilin durmaz
Eller tutmaz gözler görmez
Bu acaip sır da senin

204

Beşikler vermişim Nuha,
Salıncaklar, hamaklar,
Havva Ana'nı dünkü çocuk sayılır,
Anadolu'yum ben,

205

Kırklar meydanına vardım
Gelberi heyecan dediler
İzzet ile selam verdim
Gir iste meydan dediler

206

Az önce konuştum, bir softa ile.
Artık gerçekleri, gör dedim. Kızdı...
Cehalet yüzünden, çok çektik çile
Birazıcık kafanı, yor dedim.
Kızdı.

207

İnsanların bilgisayar çağında
Hele su yobazda hav sete bakın
Ormanda büyümüş yaban dağında
Hele su yobazda hav sete bakın

208

Dört bir yana haber salsam
Öldü desem, inanır mı?
Dağlar bana geri verin
Yusuflumu, Sinan'ımı

209

Zor kullanır aka kara dedirir
Kurbağaya kus tutturur bu düzen
Namussuza ballı kaymak yedirir
Namusluya tas yutturur bu düzen
bu düzen

210

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sadık yârim kara topraktır

Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sadık yârim kara topraktır

211

Acar'ım Hak'tan halka erdik
Hakkı kâmilî insanda bildik
Dünyaya cenneti kurmaya geldik
En-El Hak katına varalım hele.

212

Ey gönül biz dostun devrişaniyiz
Dergâh-ı alamız dost otağıdır
Can teslim etmişiz koç kurbanıyız
Gerdana çalınan dost bıçağıdır

213

Yüce dağ başına kar yağmış gibi
Ağarıp duruyor kar belli belli
Endim enginine seyran eyledim
Al yeşil giyinmiş yar belli belli

214

Ezel bahar olmayınca
Kırmızı gül bitmezmiş
Kırmızı gül bitmeyince
Sefil bülbül ötmezmiş

2015

Pir Sultan Abdal'ım bende gülmedim
Aradım derdime dost derman bulmadım
Yol nereden gelir gider bilmedim
Kesildi kervanım bellerde kaldım

216

Başın öne eğilmesin
Aldırma gönül aldırma
Ağladığın duyulmasın
Aldırma gönül aldırma

217

Abdal Pir Sultanım çektiler dara
Düşmüşem aşkına yanarım nara
Bakın ey erenler şu giden yara
Ne sen beni unut ne de sen beni

218

Karacaoğlan Düşse Yola,
Bülbül Figan Eder Güle.
Güzel Sevmek Sarp Bir Kale,
Ya Alınır Ya Alınmaz.

219

Benden Selam Olsun Bolu Beyi'ne
Çıkıp Su Dağlara Yaslanmalıdır
Ok Gıcirtısından Kalkan Sesinden
Dağlar Seda Verip Seslenmelidir

220

Ne Kadar Bilirsen Bilene Danış
Danışan Dağları Aşar Mı Aşar
Danışmadan Yola Çıksa Bir Kişi

Yorulup Yollarda Şaşar Mı Şaşar

221

Bilmem Şu Feleğin Bende Nesi Var,
Her Gittiğim Yerde Yar İster Benden.
Sanki Benim Mor Sümbüllü Bağım Var,
Zemheri Ayında (Canım) Gül İster Benden.

222

Güzelliğin On Par'etmez
Bu Bendeki Aşk Olmasa
Eğlenecek Yer Bulamaz
Gönlümdeki Köşk Olmasa

223

Bize de Banaz'da Pir Sultan derler
Bizi de kem kişi bellemesinler
Paşa adamına tembih eylesin
Çekip kollarımız bağlamasınlar

224

Hayali gönlümde yadigâr kalan,
Bir yanımda deryada çalkanır simdi.
On beş Mürşid ile boğulup ölen
Bir yanımda deryada çalkanır simdi.

225

Dünyanın Ucunda Bir Gül Açılmış
Efil Efil Esen Yele Merhaba
Karanlığın Sonu Bir Ulu Şafak
Sarp Kayadan Geçen Yola Merhaba

226

Koyun Beni Hak Aşkına Yanayım
Dönen Dönsün Ben Dönmezem Yolumdan
Yolumdan Dönüp Mahrum mu Kalayım
Dönen Dönsün Ben Dönmezem Yolumdan

227

Uzun İnce Bir Yoldayım
Gidiyorum Gündüz Gece
Bilmiyorum Ne Haldeyim
Gidiyorum Gündüz Gece

228

Üryan Geldim Gene Üryan Giderim
Ölmemeye Elde Fermanım mı Var
Azrail Gelmiş De Can Talep Eyler
Benim Can Vermeye Dermanım mı Var

229

Dünyanın lezzeti tadı insandır
Enelhak çağırır adı insandır
Hakikat yoluna hadi insandır
Canini o yola veren ne mutlu

230

Bir insanda bir gönül var
İkiliğe sapmak nedir
İnsan olan insan sever

Here hiçe tapmak nedir

231

Hakikat şehrinin yoluna giren
Giren değil şehre varanlar mutlu
Rıza pazarında ikrar verenler
İkrar veren değil duranlar mutlu

232

Meluli'yim kâmil olan haklıdır
Görünmez gözlere sirr-i penahtır
Cahillere kâmil demek günahdır
Kamil otur kâmil konuş kâmil dur

233

Pirsultan abdalım da böyle olacak
Beklerim yolların da yavrum gelecek
Analı babalı da murad alacak
Emaneti de sana bozaltı Hızır

234

Hızır Paşa bizi berdar eyledi
Kesti kollarımı kızak bağladı
İşiten muhipler hep kan ağladı
Açılın zindanlar pire gidelim

235

Ben Hak'kın edna kuluyum
Kem damarlardan beriyim
Ayin-i cemin bülbülüym
Meydana ötmeye geldim

236

Yasladım arkamı dağ ile taşla
Soyguncudur diye çattılar bana
Karşımda düşmanım Bey ile Paşa
Bağrım hedef oklar atılır bana

237

Çardaklı Çamlıya kaçmışım diye
Kızılbaş diyorlar içmişim diye
Padişaha savaş açmışım diye
Her adımda tuzak kurulur bana

KÖROĞLU'yum kayaları yararım
Hakkın kılinciyim Hakkı ararım
Şahtan padişahın hesap sorarım
Uykudan uyanan katılır bana

238

Halımızı Hal Eyledik
Yolumuzu YOL eyledik
Her çiçekten BAL eyledik
ARI'ya saydılar bizi.

239

Ulu dağ başında yattım
Yetiş pirim Hızır yetiş
Selam verdim selam aldım
Yetiş pirim Hızır yetiş

240

Umutsuzların umudu
Yetiş ya Bozatlı Hızır
Gaip erenlerin adı
Yetiş ya Bozatlı Hızır

241

Be xweng ü bra sema heq bu
Ma vena er du ezman çerx bu
Nur ü kerema heq heq bu
Tewbe tewbe Xızır tewbe

242

Ne mutlu ki bize insan olmuşuz,
İnsan sevgisini gerçek bilmişiz,
İnsanın dalında açıp gülmüşüz,
Muhabbet insana, insan olana.

243

Gel gel yanalım
Ateş-i aşka!
Şule verelim
Aevi-i aşka!

244

Har içinde biten gonca güle minnet eylemem
Arabiyi farisiyi bilmem, dile minnet eylemem
Sıratım üzre müstakim gözettim rahimi
Zalimin talim ettiği yola minnet eylemem

245

Mahmut Erdal mihnet eylemem cana
Arın divanından, durup divana
İşte o zaman insan derim ben sana
İçinden benliğini atarsan eğer

246

Hüseyin Gazi'yin döner semahlar
Bir üzün tanesini bölüşür kırklar
Buraya giremez özü çürükler
Eline diline beline sahip ol da gel

247

Şah Hatayı yim der özümde
Hiç hilef yoktur sözümde
Eksiklik kendi özümde
Darına durmaya geldim.

248

Tabiata Veysel Âşık
Topraktan Olduk Kardaşık
Aynı Yolcuyuz Yoldaşık
Sen Yolcusun Ben Bacmıyım

249

Böyle İkrar İlen Böyle Yolunan
Mihnetli Yar Bana Lazım Değilsen
Deli Gönül Sevmiş Vaz Gelmek Olmaz
Cefalı Yar Bana Lazım Değilsen
Deli Gönül Sevmiş Vaz Gelmek Olmaz

250

Pir Sultan Abdal'ım Farz Eylesinler
Yola Gelmeyenden Edilmez Minnet
Cümlenin Muradı Dünyada Cennet
Söyle Canım Söyle Dinlesin Canlar

251

Bir Kere Uğradım Hakkın Cemine
Her Can Bencileyin Dara Çekildi
Canlar Elin Sundu Aşkın Demine
İkrarda Mest Olan Pire Çekildi

Müşahib Olanlar Başa Geçtiler
Anda Hakkın Kitabını Açtılar
Hakkın Dolusunu Dört Can İçtiler
Aşkın Bülbülleri Pire Çekildi

Bize Bade Geldi İçip Mest Olduk
Kendimizden Geçip Pervane Döndük
Âşık Söyle Deyip Tutuşup Yandık
Yanmış Sinelerim Nara Çekildi

252

Dinle Sana Bir Nasihat Edeyim
Hatırdan Gönülden Geçici Olma
Yiğidin Başına Bir Hal Gelirse
Onu Yâd Ellere Açıcı Olma

Ha Leyli Ha Leyli Ha Leyli
Mecliste Arif Ol Kelamı Dinle (A Canlar Ey)

253

Eşrefoğlu Al Haberi
Bahçe Biziz Bağ Bizdedir
Biz De Mevlanın Kuluyuz
Yetmiş İki Dil Bizdedir

254

Dostluklar Kurulsun İnsanlar Gülsün
Barış Güvercini Uçsun Dünya Da
Yok Olsun Kötülük Düşmanlık Ölsün
Barış Güvercini Uçsun Dünya Da
Dostluklar Kurulsun İnsanlar Gülsün
Son Bulsun Savaşlar Kimse Ölmesin

255

İkilik Kinini İçimden Atıp
Özde Ben Bir İnsan Olmaya Geldim
Taht Kuralı Ariflerin Gönüne
Sözde Ben Bir İnsan Olmaya Geldim
Serimi Meydana Koymaya Geldim

256

Bütün İnsanlardan Arzumuz Vardır
İnsan Birliğine Zor Demesinler
Gerçekler Nerdedir Haberimiz Var
Haktan Gayrısına Yar Demesinler

257

Hey Ruhi Aşk Olsun Bu İrfanına
Neşeler Yağdıran Cem Meydanına
Münkirin Yobazın Paslı Canına
Kantarlı Kütükler Atanlardanız

258

Bir Gerçeğe Bel Bağladım Erenler
Aldı Benliğimi Bitirdi Beni
Damla İdim Bir Irmağa Karıştım
Denizden Denize Götürdü Beni

259

Ey Rıza Takat Yok Hakkı İnkâra
Sen Mahrum İmişsin Didarı Yare
Şimdi Agah Oldum Sırrı Esrara
Âlemi Yaratan Vicdan Sendedir

260

Açığım Yok Kapalım Yok Dünyada
Ne İse Ahvalim Görsünler Beni
Hiç Kimseye Vebalim Yok Dünyada
İster Sevip İster Dövsünler Beni

261

Meluli'yim Sözümüz Bir
Dostumuzla Özümüz Bir
Yer İçeriz Nazımız Bir
Sen Ben Diye Kavgamız Yok.

261

Kınamayın Beni Hakkı Sevenler
Rüzgâr Esmeyince Dal Uyanır Mı
Küllü Boş Değildir Aşka Düşenler
Katre Düşmeyince Sel Uyanır Mı

262

Fasl-İ Muhabbeti Bana Yetiren
Ulu Divan Kurup Hakka Götüren

Cümle Müşkül İşlerini Bitiren
Edep Erkan İle Yol Değil Ya Ne

Hey Dost Hey Dost Yol Değil Ya Ne
Edep Erkan İle Yol Değil Ya Ne

263

Uzaktan Yakından Yuh Çekme Bana
Sana Senin Gibi Baktım İse Yuh
Efendi Görünüp Bütün İnsana
Hak'kın Kullarını Yıktım İse Yuh

Yuh Yuh Soyanlara

Fakire Kıyanlara

Yuh Nefsine Uyanlara Yuh

264

Elim aydır dört kitabtan eveli
Seydoğlu Bedrettin Bektaş Veli
Ortaklar adına bileyim seni
Dağlar gider bizim dede sultana

Alev-i'ce Sözlük:

Son düzenlemelerden sonra eklenecek

.....

Kaynakça

İkrar, Görgü, Musahiplik ve Nikâh Erkânı (Hünkâr Hacı Bektaş Veli Vakfı, 'Dergâhta Birlik' Komisyonu)

Yol erkân Meydan (Haşim Kutlu 2007)

Temel Özellikleriyle Kızılbaş Alevilik Talibin el kitabı (Haşim Kutlu 2013)

Alevilik ve Kürtler (Mehmet Bayrak 1997)

4 Kapı 40 Makam (Yaşat Polat 2017)

Dance of the Cranes: (turnaların Dansı) Crane symbolism at Çatalhöyük and beyond (Nerissa Russell & Kevin J. McGowan 2002) <https://tepetelegrams.wordpress.com/tag/catalhoyuk/>

Re-Imagining Identity: The Transformation of the Alevi Semah (Erol Ayhan 2010)

Alevis Of Turkey (Didem Doganyılmaz 2014)

Ana Tanrıçanın izinde, Anadolu'da Kybele- Attis Kültü (Canan Albayrak 2007)

Alevilik-Bektaşılık Terimleri Sözlüğü (Esat Korkmaz 1993)

Simgeler Sözlüğü (Esat Korkmaz 2010)
Alevilik bir Sır değildir (Ali Haydar Cilesun dede 1995)
Alevi DineZorlar (Pir Ali Haydar Cilesun 2000)
Aleviliğin Kökenindeki Mazda inancı ve Zerdüşt öğretisi (E. Xemgin 1995)
Alevi Kaynakları 1-2 (Nejat Birdogan 1996)
Anadolu Aleviliği (Esat Korkmaz 2008)
99 Soruda Aleviliği Anlamak (Hasan Harmancı 2017)
Yüzyılların gerçeği ve mirası, insanlık tarihine giriş (Server Tanilli 1983)
Felsefenin Temek ilkeleri (Georges Politzer Sol yayınları 1969)
İslam Komüncüleri (Faik Bulut 1997)
Alisiz Alevilik (Faik Bulut 1997)
Kur'anda Hikmet Tarihte Hakikat... (Halil Öztörprak 1951)
Aleviliğin Doğuşu (İsmail Kaygusuz 2005)
Bütün Yönleriyle Bektaşilik (İsmet Zeki Eyüpoğlu 1990)
Anadolu'da Parlayan Işık (Bekir Özgür 2014)
Sosyalizmin ışığında Felsefe bilim ve din (Çev. Asım Bezirci 1993)
Aleviliğin Kayıp Bin yılı (Erdoğan Çınar 2006)
Kayıp Bir Alevi Efsanesi (Erdoğan Çınar 2007)
Aleviliğin Gizli Tarihi (Erdoğan Çınar 2004)
Velayetname, Menakıb-ı Hacıbektaşî Veli (Esat Korkmaz 1995)
Alevi Geleneğinde "Cem Evinin" Tarihsel Kökeni (Yrd. Doç. Dr. Fevzi Recber)
Alevî-Bektaşî Geleneğinde Ayin-i Cem (Harun Yıldız)
Atatürk ve Aleviler (İbrahim Bahadır 2002)
Damlanın içindeki gerçek Alevilerin Büyük Sırası (Ünsan Öztürk 2005)
Talip Üzerine kurulan Yol, Hakkın Emir Rızası (Başköylü S. Hasan Efendi, Hüseyin Boy 2007)
Alevice, İnancımız ve Direncimiz (İsmail Kaplan 2009)
Anadolu İnançları Anadolu Mitolojisi (İsmet Zeki Eyüpoğlu)
Dede Garkın Ocağı'nda Musahiplik Uygulaması Örneği (Hüseyin Dedekarginoğlu)
Günümüz Kent Koşullarında Alevi geleneği aktarımında Birlik cemlerinin yeri. (Doç. Dr. Yahya Mustafa Keskin)
Alevi-Bektaşilikte: Cemde 12 Hizmet (Dertli Divani Baba)
Alevilik Araştırmaları Dergisi 2011-2015
Batı Anadolu Çepni'lerinin Ocağı- Köse Süleyman Ocağı (Halil İbrahim Şahin)
Cem ve Cemde Okunan, Gülbanklar, Deyişler, Mersiyeler, Duazlar (Remzi Kaptan)
Gizli Dil Açısından Alevilik-Bektaşilik Erkân Ve Deyimlerine Bir Bakış (Doç. Dr. Ahmet Günşen)
40 Soruda Adıyaman'da Geleneksel Alevilik (Fevzi Rençber)
İkrar Cemi ve Ritüelleri (Yrd. Doç. Dr. Caner Işık)
Alevi-Bektaşî Miraç Söyleminden Cemin Simgesel Temsillerine Hakk'ın Birlik Bilinci (Arş. Gör. Derya Sümer)
Cem Ayini'nin Fert Ve Toplum Üzerindeki Etkileri (Dr. Muammer Cengil)
Alevilikte Temel İnanç Unsurları Ve Pratikler (Doç. Dr. İbrahim Arslanoğlu)
Alevilik ve Bektaşilik Araştırmaları (Ramazan Koç Din Kültür Ahlak bilgisi öğretmeni)
Alevi Bektaşî inancında Cem (İsmail Kaygusuz)
Bektaşilikte Dâr Kavramı Ve Hallâc-ı Mansûr Etkisi (Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Özcan)
Alevi Öğretisi (Ali Yıldırım 2000)
Cem Zâkirlîği Ve Âşık Murtaza Şirin (Yüksek Lisans Tezi Hazırlayan Burak Tan)
Hazret-i Ali Divani (İhramcızâde Hacı İsmail Hakkı Altuntaş)
Şeyh Sâfi Menakibi Ve Buyruklar (Ahmet Taşğın)
Nehc'ül-Belağa İmam Ali (a.s)'ın Hutbeleri, Mektupları Ve Hikmetli Sözleri (Seyyid Razı Çeviri: Kadri Çelik)
Şeyh Safi Buyruğu ve Rumeli Babagan (Bektaşî) erkânları (Hakkı Saygı 1996)
The Alevi of Anatolia (David Zeidan Dec. 1995)
Ist die Alevitische Gemeinde Deutschland e.V. eine Religionsgemeinschaft? (Prof.Dr. Ursula Spuler-Stegemann)
İslam Laere og livsmönster (Jan Hjarpe 1979)
Alevilikte ibadet ve cem geleneği (DABF Danimarka inanç başvurusu)
Yüzyılların İçinden Alevilerin Cem ibadeti -1 (Prof. Dr. Ali Yaman)
Alevilikte Cem Ve Dede (Hubyarsultan.Com)
Cem İbadeti Ve Cemevi Dipl. Sosyalpedagog – Bülent Korkmaz
Cem Nedir? Nasıl Yapılır? (Prof. Dr. Hüseyin Bal)
Alevilikte Cem (Feramuz Acar, makale)
Cem Nedir? (AABF İnanç Kurulu)
Alevilikte Cem Ve Kuralları (Köln AKM)
Alevilikte Cem (Gerçek İlim Dergisi Mehmet Yaman)
Alevî-Bektâşî Erkânı Kavramlar Sünnet/Hadis İle İlgisi İsmail Hakkı Altuntaş

Alevi Cemevi Cem Erkânı (Abbas Tan)
Tahtacı Alevi İnancı Cem (Necati Üçyıldız'ın kaleminden).
Işık İnsanları- Luviler- Aluviler (Mustafa Yeşil 2015 makale)
Cem Çalışması (Ali Kocak, Makale)
Alevilikte Cem Erkânı (Mehmet Yapıcı, makale)
Cem nedir nasıl yapılmalıdır (Barış Aydın, Makale)
Gizli belgelerin Sahipleri ve Aleviler (Ünsal Öztürk 2009)
48 Cuma Nasihati (Şah İbrahim Veli Erdebil Dergâhı (çev. Yunus Koçak 2009)
Aleviler Türkiye İnan İrak Suriye Bulgaristan (Hamza Aksüt 2009)
Alevi Bektaşî Fıkraları (Battal Pehlivan 1993)
Bahçe Biziz Gül Bizdedir (Miyase İlknur 2002)
Hamdullah Çelebi Savunması (İsmail Özmen Yunus Koçak 2008)
Hacı Bektaşî Veli Manzum Velayetnamesi (Bedri Noyan 1996)
Aleviliğin Vazgeçilmez ve değiştirilemez temel ilkeleri (İsmail Metin 2009)
Dede ve Talibin el kitabı (Selçuk Sevin)
Alevi Bektaşîlik nedir (Bedri Noyan 1987)
Halk edebiyatına giriş (Şükrü Elçin 1986)
Alamut Efsaneleri (Farhad Daftary /Özgür Çelebi 208)
Yıldızların Efendisi Hayyan (Suat Kaya 1991)
Ezoterik-Batini doktrinler Tarihi (Cihangir Genner 2007)
Alevilikte DUA gülbang (Dr. Ömer Uluçay 1992)
Bin bir çiçek Mozaği Alevilik (Lütfü Kaleli 1996)
100 Soruda Alevilik (HAAK Bir Hamburg 2001)
Bektaşî İlmihali (Haydar Kaya 1989)
Alevi Bektaşîliğin Temel Öğretisi (Sinan Erbektaş AABF 1997)
HBV Anadolu Kültür Vakfı Kitapçık sersî (Süleyman Zaman 2010)
İmam Cafer-i Sadık Buyruğu, Atalay, Adil Ali 1998.
Buyruk İmamı Cafer Buyruğu (Reşit Tanrıkulu Ayyıldız Yayınları 2001)
Tasavvufi Bir Kavram Olarak Cem ve Bektaşîlikteki Yorumu, (Bakır, Mahmut Riyad, Doktora Tezi, Ankara 2001)
Ayin-i Cem (Bal, Hüseyin, Türkiye Günlüğü, Sayı: 39, Mart-Nisan 1996).
Aleviliğin Toplumsal Boyutları, (Bozkurt Fuat, Yön Yayınları, İstanbul 1990.)
"Kongurca ve Türkali Köyü Tahtacı Cem Törenlerinde Erkân", (Kaplan Ayten, Folklor/Edebiyat Dergisi, Yıl 2000)
Uyur İdik Uyardılar, (Melikoff, İrene, çev.; Turan Alptekin, Cem Yayınları, İstanbul 1994.)
Öz Kaynaklarına Göre Alevilik, (Rıza Zelyurt 1998.)
Bektaşîliğin İçyüzü (Oytan, M. Tevfik, İstanbul 1979.)
Pala, İskender, "Bezm-i Cem", T.D.V. İslam Ansiklopedisi, c. 6, İstanbul 1992.
Melamilik ve Bektaşîlik (Sunar, Cavit, Ankara 1975)
Mezhepler ve Tarikatlar Tarihi, (Şapolyo, Enver Behnan, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1964.)
Buyruk, Alevi İnanç-İbadet ve Ahlâk İlkeleri, Yaman, Mehmet (Der.) Mannheim AKM 2000.
Alevilik, İnanç-Edeb-Erkân, (Mehmet Yaman Ufuk Matbaacılık, İstanbul 1994).
Alevilikte Cem (Mehmet Yaman Ufuk Matbaacılık, İstanbul 1998).
Amasya Yöresi Alevileri Tarihçesi, İnancıları, Örf ve Adetleri (Yıldız Harun, 2003)

(Yararlandığımız diğer kaynakları sonradan ekleyeceğiz.)

.....

Belgeler Resimler.

Dance of the Cranes: Crane symbolism at Çatalhöyük and beyond

Nerissa Russell¹ & Kevin J. McGowan²

Research

In this article, the authors reveal the symbolic role of cranes at Neolithic Çatalhöyük, Turkey. Worked bones of the Common Crane (*Grus grus*) are interpreted as coming from a spread wing used in dances, a ritual practice perhaps connected with the celebration of marriage.

Keywords: Neolithic, Anatolia, Çatalhöyük, birds, zooarchaeology

"Chryse has seen an omen. Cranes are dancers too; everyone knows the crane-dance. We'll be the Cranes." (Renault 1958:205)

Cranes at Çatalhöyük

Bird symbolism at Çatalhöyük, for those familiar with the results of the 1960s excavations, is most likely to mean vultures. The paintings of Griffon Vultures (*Gyps fulvus*) pecking at headless corpses, and the heads of this same vulture mounted on walls with beaks protruding from plaster mounds interpreted by the excavator as breasts, make for some memorable images (Mellaart 1967:101, 126, 150, 166-168; Figures 14, 15, 47; Plates 28, 45-49). Our work on the bird bones from the renewed excavations at Çatalhöyük, along with finds from other sites of similar age, suggests that Common Cranes (*Grus grus*) were also a focus of symbolism and ritual.

Çatalhöyük is a tell site in the Konya Plain of central Anatolia composed of two mounds, the Chalcolithic West Mound and the Neolithic East Mound. Here we will discuss only the remains from the East Mound, which dates to approximately 7300-6200 cal BC (Cessford 2001). The site is famous for its large size (c.13 ha); its closely packed mudbrick houses, and the paintings and reliefs of animal parts found within those houses. It was first excavated in the 1960s by James Mellaart (1967), who uncovered a large number of houses, some of

Crane-dancing! Complete with fancy costumes (reconstruction based on an actual find from #Neolithic #Catalhöyük in Turkey).

[tepetelegrams.wordpress.com/2016/11/14/dan ...](http://tepetelegrams.wordpress.com/2016/11/14/dan...)

(Drawing: J. G. Swoboda, with courtesy of the Çatalhöyük Research Project)

Neolithic Wall Painting in Building 80, Çatalhöyük (photo: Çatalhöyük, CC: BY-NC-SA 2.0)

Figural paintings show the animal world alone, such as, for instance, two cranes facing each other standing behind a fox, or in interaction with people, such as a vulture pecking at a human corpse or hunting scenes. Wall reliefs are found at Çatalhöyük with some frequency, most often representing animals, such as pairs of animals facing each other and human-like creatures. These latter reliefs, alternatively thought to be bears, goddesses or regular humans, are always represented splayed, with their heads, hands and feet removed, presumably at the time the house was abandoned.

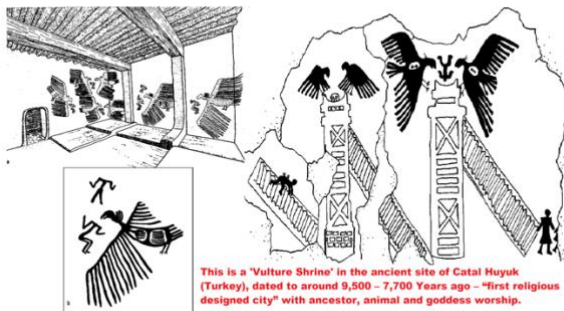

Figure 5. Detail of painting from the south wall of shrine EV1, with two cranes above a pair of omagers and below a fragmentary bear. Photograph courtesy of Pictures of Record, Inc.; Çatalhöyük, by James Mellaart.

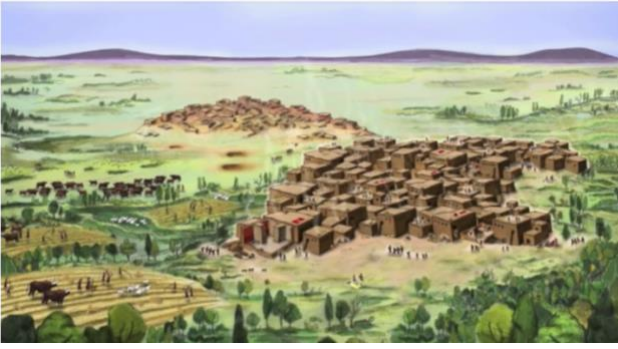
449

Downloaded from <https://www.cambridge.org/core>. IP address: 83.92.19.237, on 21 Feb 2018 at 00:33:19, subject to the Cambridge Core terms of use, available at <https://www.cambridge.org/core/terms>. <https://doi.org/10.1017/9781009100092.016>

af Damien AtHope | 1. juli 2018 | Blog | 0 kommentarer

This is a 'Vulture Shrine' in the ancient site of Catal Huyuk (Turkey), dated to around 9,500 - 7,700 Years ago - "first religious designed city" with ancestor, animal and goddess worship.

Çatalhöyük 2017 Archive Report

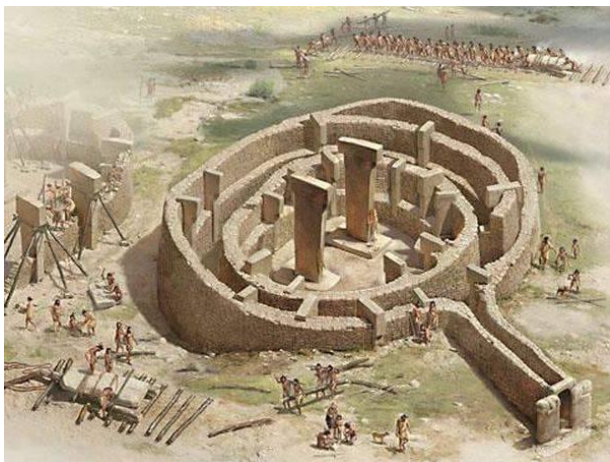
by members of the Çatalhöyük Research Project

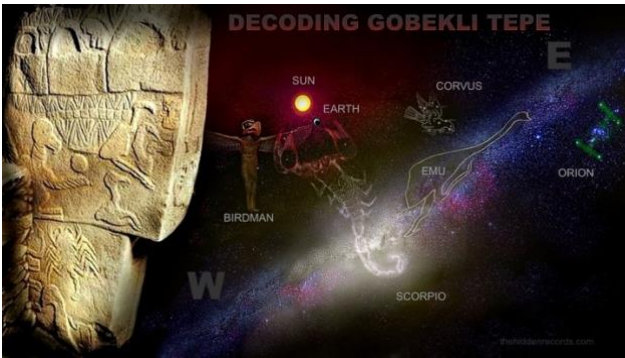
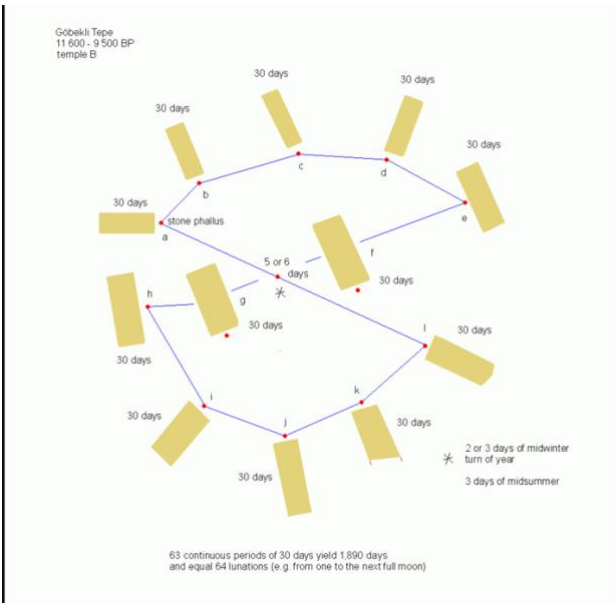

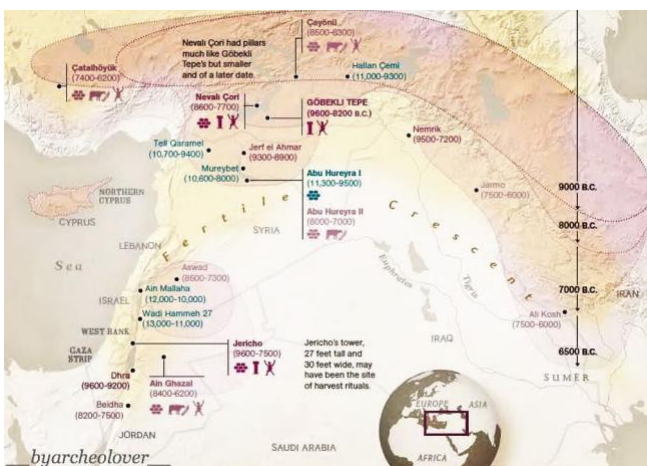
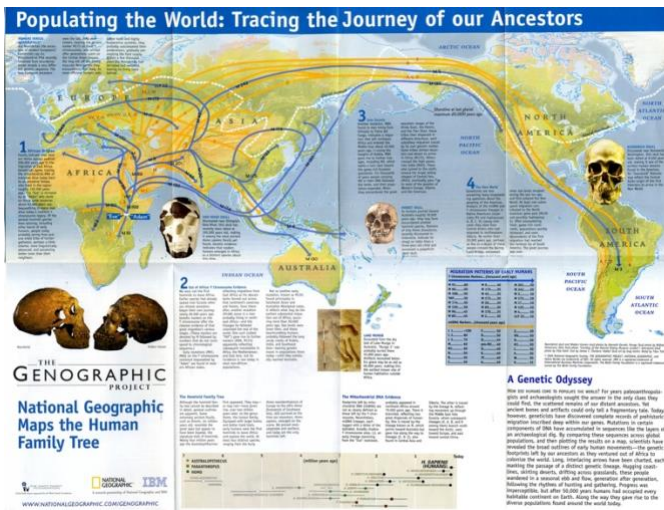
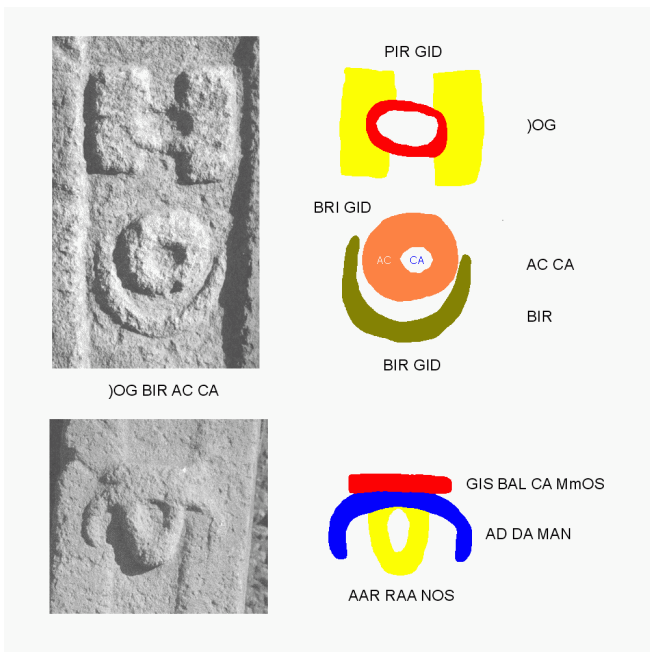
(c) The earliest of the three paintings shown above: a ritual leopard dance.

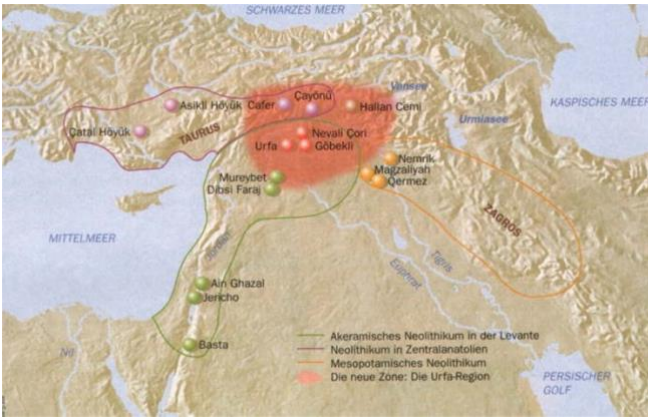
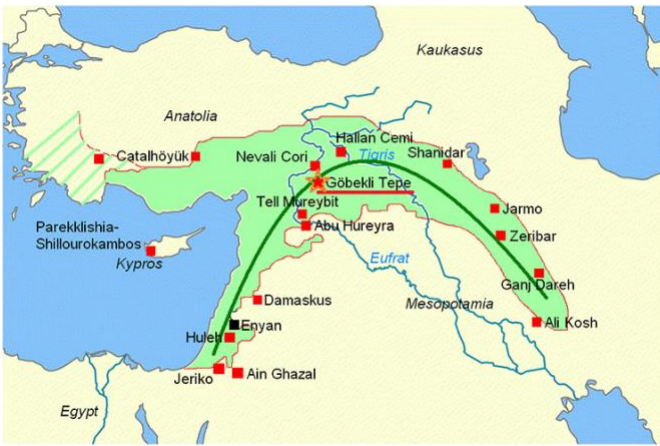
After preliminary copies by A. L. Stockdale.

			
Vedic Priest	Vedic Priest with shika or pigtail (Nevali Cori)	Gobekli Tepe Structures	Gobekli Tepe Structures
			
Relief work of Fox	Pictures of Mother Goddess Lascaux c.19000 B.P?	Symbol of the thin crescent moon eclipsing the Sun with a symbol resembling H.	Relief of Garuda with Sun and Scorpion
			
Relief of Gemini (twins) dancing with a tortoise or turtle.	Phallic motif with a headless man	Relief of a Boar	Relief of Taurus the Bull

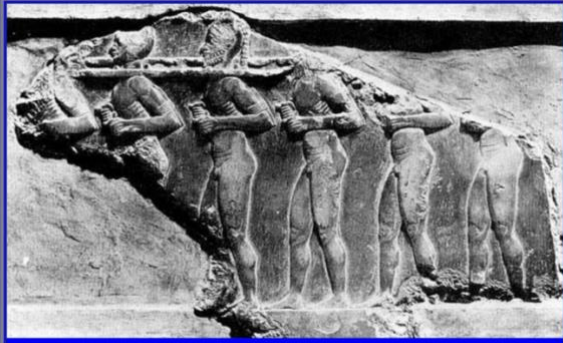

Figure 1 - This relief is a very early depiction of slavery, apparently war captives. We have not been able to identify the stèle yet, but it appears to be Akkadian. Akkad was the core of Mesopotamia up the Tigris Euphrates from the early Sumerian city states. Sargon the Great of Akkad with his army created the world's first empire. The stèle probably dates to the third millennium BC.

beverage must also be bolstered by archaeobotanical and well-dated, well-preserved and well-provenanced archaeological evidence, including ancient texts and artwork, ethnography, and experimental archaeology in testing the ingredients and production processes for the proposed beverages.

Godin Tepe

In terms of McGovern's publication chronology, the first report of direct relevance to beer relates to finds at the Late Uruk period (Period V; 3,500-2,900 BC) site at Godin Tepe in the central Zagros Mountains of western Iran.

This particular period in human evolution has provided *Homo sapiens* with many 'firsts', including irrigation systems, codes of law, bureaucracy and writing, and to these we can add 'chemical evidence for beer'.

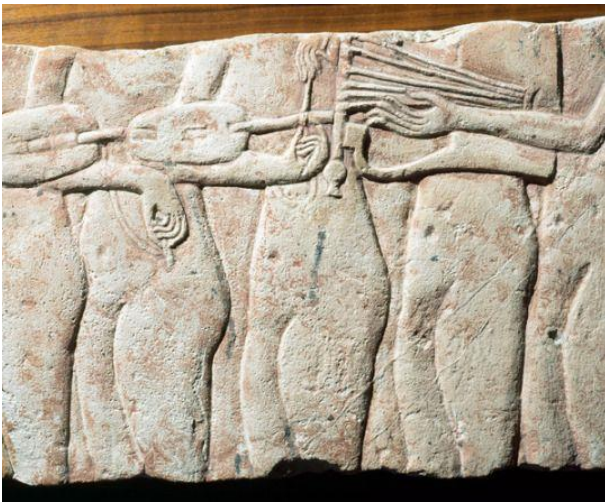
As McGovern averred: "The Late Uruk period is contemporaneous with urban life as we know it." Excavations at Godin Tepe yielded a fragment from a pottery vessel which had characteristic criss-cross grooves on its inner surface. Deposited in some of these grooves was a yellowish residue which

Some important Near Eastern archaeological sites in the search for wine

given the site was in close contact with lowland Greater Mesopotamia, where beer was the preferred drink. The beer at Godin Tepe was likely made from locally-grown barley because carbon-

Archäologisches Institut (Orient-Abteilung) and the Forschungszentrum Weihenstephan für Brau- und Lebensmittelqualität.

to a ~3500 year old stone carving of a Hitti playing a guitar in ancient Babylonia.

Stamped terracotta with lu-
tenist from Iraq...

...

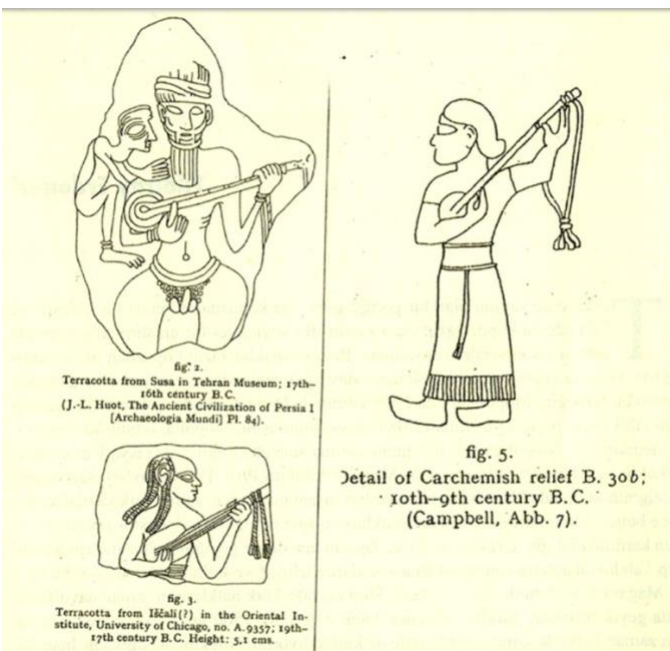

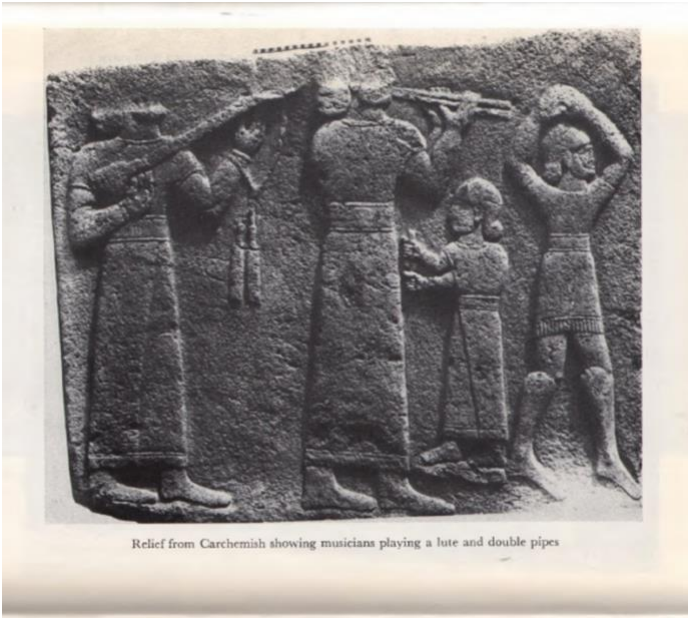
historical irony, some of the Nazis' victims, the Jews, under Zionist leadership, have and wholeheartedly Urban's call and also Hitler's *Lebensraum* theory and on the lands of that old "wicked race"...

origin of was ssyria, as about the 'b). And nents – or s of the eloped in Hellas, est of the at, in the selves in speculate e the ing to

mological Dictionary of Modern Greek, is believed to have been Turkish can see in this case, too, one of etymology's so many oddities: an not to care much about it.^(c)

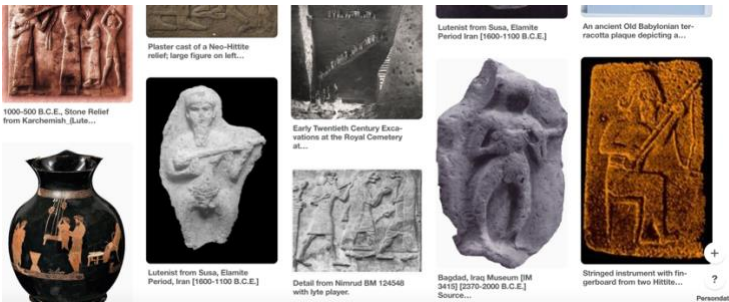
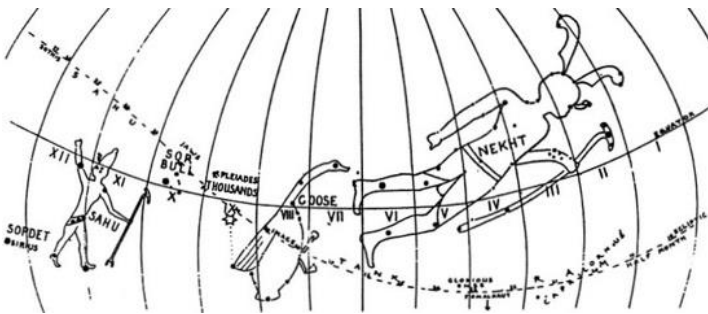

Relief from Carchemish showing musicians playing a lute and double pipes

**800 yıllık Cemevi
Arapkir Onarlı köyü**

Belgesel videolar

GöbekliTepe, dünyanın (bilinen) en eski Tapınağı.

<https://youtu.be/nRsGBByKeDaE>

Secrets of Göbekli Tepe[History Documentary]HD

https://www.youtube.com/watch?v=ypuf_QnzCk0

ÇATALHÖYÜK VE İLKEK KOMÜNAL TOPLUM

<https://www.youtube.com/watch?v=V4d2rclOG4w>

Primitive Communism: Catalhoyuk, a neolithic village in Anatolia - Ron Margulie

<https://www.youtube.com/watch?v=lpZgEpBrXwQ>